YUKİO MİŞİMA

BİR MASKENİN İTİRAFLARI

ÖZELKİTAPGRUBU

ROMAN



Çeviri: ZEYYAT SELİMOĞLU

CAN

3.
MASK

YUKİO MİŞİMA

BİR MASKENİN İTİRAFLARI

Komen no kokuhaku, Yukio Mişima
© 1949, Yukio Mişima vârisleri
© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.
Bu eserin çeviri hakları Zeyyat Selimoğlu temsilcisi Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2010
3. basım: Mayıs 2013, İstanbul
Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Halil Beytaş

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. 2 NF 4-8, Topkapı, İstanbul
Sertifika No: 19039

ISBN 978-975-07-1145-9

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2. 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

YUKİO MİŞİMA

BİR MASKENİN İTİRAFLARI

ROMAN

Çeviri

Zeyyat Selimoğlu

CAN

Yukio Mişima'nın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bahar Karları / Bereket Denizi 1, 1992

Kaçak Atlar / Bereket Denizi 2, 1993

Şafak Tapınağı / Bereket Denizi 3, 1994

Meleğin Çürüyüşü / Bereket Denizi 4, 1994

Yaz Ortasında Ölüm, 2011

YUKİO MİŞİMA, asıl adı Hiraoka Kimitake. 1925 yılında doğdu. İlk hikâyelerini çocukken yazmaya başladı. Babasının ısrarıyla Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okudu. Mezun olduktan sonra girdiği memuriyette ancak bir yıl çalışabildi. İstifa ederek tüm zamanını yazmaya ayırdı. Mişima'nın kısa sürede uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan *Bir Maskenin İtirafları*, 1948 yılında yayımlandı. Çok sayıda romanın, popüler dizi romanların, öykü kitaplarının, denemelerin ve edebiyat eleştirilerinin yanı sıra *kabuki* tiyatrosu ve geleneksel *no* oyunları için çağdaş metinler kaleme aldı. Çağdaş Japon edebiyatının en önemli yazarı olarak kabul edilen Mişima, 1970 yılında ününün ve prestijinin doruğundayken Henry Miller (*Reflections on the Death of Mishima*) ve Marguerite Yourcenar (*Mişima ya da Boşluk Algısı*) gibi yazarların kitaplarına konu olacak bir intiharla yaşamına son verdi.

ZEYYAT SELİMOĞLU, 1922'de İstanbul'da doğdu. Alman Lisesi'nde okuduktan sonra İÜ Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. *Direğin Tepesinde Bir Adam* ile 1970 Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Koca Denizde İki Nokta* ile 1974 Türk Dil Kurumu Ödülü'ne, *Derin Dondurucu İçin Öykü* ile 1994 Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer görüldü. Özellikle deniz insanlarının yaşamlarını yansıtan öyküleriyle Türk edebiyatının seçkin adları arasında yer aldı. Böll, Mişima, Kavabata, Hrabal, Molnar, Lenz, Vasconcelos gibi dünya edebiyatının önde gelen yazarlarının yapıtlarını dilimize kazandırdı. Selimoğlu, 2000'de İstanbul'da öldü.

"Güzellik... dehşet verici, korkunç bir şey! Dehşet verici, çünkü tanımsız bir şey, Tanrı bazı bilmeceler ortaya attığı için tanımlanması da olanaksız. Burada kıyılar birbirine yaklaşır, bütün çelişkiler bir arada yaşar. Ben çok okumuş falan değilim, ama bu konuda çok düşünmüşümdür. Sırlar korkunç derecede çok! Bu kadar çok bilmece yeryüzünde insana zulüm ediyor. Bildiğin gibi çöz ve zeytinyağı gibi üste çık. Güzellik! Yüreği yüce, zekâsı yüksek bir insanın bile söze Meryem Ana idealiyle başlayıp Sodom idealiyle sözünü bitirmesine katlanamıyorum. Ruhunda Sodom idealini taşıdığı halde Meryem Ana idealini de reddetmeyen ve bu idealle gerçekten yüreği yanan, lekesiz gençlik yıllarındaki gibi gerçekten yanan biri daha da korkunçtur. Hayır, insanoğlu geniş, hatta çok geniş, ben olsam daraltırdım. Bu ne iştir böyle, şeytan bile içinden çıkamaz! Akla rezillik olarak görünen bir şeyi yürek tam bir güzellik sayıyor. Sodom'da mı güzellik? İnan ki, insanların büyük çoğunluğu için güzellik bu Sodom' da oturuyor; bu sırrı biliyor muydun, yoksa bilmiyor muydun? Güzelliğin sadece korkunç olmakla kalmayıp aynı zamanda sırlarla dolu bir şey olması korkunç. Burada şeytan Tanrı'yla çarpışıyor, savaş meydanı ise insanların yüreği. Bununla birlikte herkes kendi derdini konuşur. Dinle, şimdi asıl meseleye geliyorum."

DOSTOYEVSKİ,
Karamazov Kardeşler[1]

1. Çev. Ayşe Hacıhasanoğlu, Can Yayınları, İscanbul, 2010.

1

Doğumum esnasında gördüklerimi hatırlayabildiğimi yıllarca iddia ettim. Bunu söylediğimde büyükler önce güler, sonra da acaba onları alaya mı alıyorum diye şaşkın şaşkın duraklayıp, şüphe, hoşnutsuzluk dolu bakışlarla bu soluk, hiç de çocuksu olmayan çocuk yüzüne bakarlardı. Bunu bazen ailemizin çok yakını olmayan konukların önünde de iddia ederdim. Ne var ki, her defasında beni aptal sanacaklarından korktuğu için olacak, sözlerim büyükannem tarafından sert bir sesle kesilir, dışarı çıkıp oynamam tembih edilirdi.

Genellikle büyüklerin gülüşü gülümsemeye dönüşür, beni bir çeşit bilimsel açıklamayla alt etmeye çalışırlardı. Bir çocuğun mantığının kavrayabileceği açıklamalar yapmaya uğraşırlar, sonra da büyük bir hırsla laf ebeliğine girişip yeni doğmuş bir çocuğun doğum esnasında gözlerinin kapalı olduğunu, açık olsa bile bir bebeğin böyle şeyleri sonradan hatırlayacak kadar net göremeyeceğini söylerlerdi.

"Bu böyledir işte, değil mi?" diyerek hiç de ikna edemedikleri çocuğu tutup omuzlarından sarsarlardı. Bu arada çocuğun tuzağına düşeceklerini anlayıvermiş gibi düşünceli oldukları da görülürdü: Henüz çocuk olduğu muhakkak, ama yine de dikkatli olmalıyız. Yumurcak mu-

hakkak ağzımızdan "bununla" ilgili daha fazla laf almak istiyor. Ya daha çocuksu bir saflıkla şunu da sorarsa: "Ben nereden geliyorum? Nasıl doğdum?" En sonunda da dudaklarında belli belirsiz, donmuş bir gülümsemeyle hiç ses çıkarmadan bana bakar; ne olduğunu hiçbir zaman kavrayamadığım bir sebepten ötürü, duygularını çok derinden incittiğimi belli ederlerdi.

Aslında korkuları yersizdi. Onları "bununla" ilgili sorguya çekmek için en ufak bir istek yoktu içimde. Böyle bir niyetim olsaydı bile, aklımın köşesinden geçmeyecek düzenbazca yollara saparak büyüklerin duygularını incitmekten ödüm patlardı.

Ama bana ne anlatırlarsa anlatsınlar, benimle ne kadar alay ederlerse etsinler doğumumu hatırladığıma inanıyordum. Belki de anımın dayanağı o sırada orada bulunmuş birinden işittiklerimdi, ya da yalnızca inatçı hayal gücümün eseriydi. Ne olursa olsun, kendi gözlerimle bir şeyi bütün açıklığıyla gördüğüme inanıyordum. İçinde beni ilk defa yıkadıkları teknenin kenarıydı bu. Dümdüz tahta yüzeyi ipek pürüzsüzlüğünde ve pırıl pırıl, yepyeni bir tekneydi. İçinden baktığımda, bir ışık huzmesi kenarında bir noktaya düşüyordu. Tahta yalnız bu noktada parlıyor, altından yapılmış gibi görünüyordu. Su sanki bu noktayı yalamak istiyormuş gibi küçük küçük diller halinde oraya doğru sıçrıyor, ne var ki oraya ulaşamıyordu. Ya yansıma ya da ışık huzmesinin suya vurması yüzünden teknenin kenarındaki o noktanın altında su tatlı tatlı parıldıyor, minik minik pırıltılı dalgalar durmadan çarpışıyormuş gibi görünüyordu...

İddiama karşı en kuvvetli delil gündüz değil, akşam saat dokuzda dünyaya gelmiş olmamdı; bu durumda güneş ışınının varlığından söz edilemezdi. Bunun muhakkak elektrik ışığı olması gerektiğini söyleyip benimle alay etmelerine rağmen, gece yarısı olsa bile son bir gü-

neş ışınının hiç değilse teknenin kenarındaki bir noktaya düşmüş olabileceği gibi saçma bir düşünceye, pek de zorlanmaksızın kendimi ikna ediyordum. İşte böylece teknenin kenarı ile parıltılı ışığı, sanki hayatımın ilk banyosunu yaptığım sırada görmüşüm gibi aklımda kaldı.

Büyük depremden iki yıl sonra dünyaya geldim. Doğumumdan on yıl önce sömürge valiliği sırasında büyükbabam bir memurun kusurunun sorumluluğunu üzerine alınca, işini bırakmak zorunda kalmış. (Bunu herhangi bir şeyi göze güzel göstermek için söylemiyorum; insanlara büyükbabam kadar delice inanç besleyen birine bugüne kadar rastlamamışımdır.) O günden sonra ailem baş aşağı gitmeye başlamış. Ama bunu öylesine umursamamış ki, düşüşünü hızlandırmak için handiyse elinden geleni yapmış diyeceğim; büyük borçlanmalar, vadesi gelip geçen ipotekler, aile emlakının satılması ve sonunda, mali güçlükler büsbütün artınca da aşırı bir kendini beğenmişlik...

Bütün bunların sonucu olarak, Tokyo'nun pek de kibar olmayan bir semtinde, bir yamaçtaki eski, kiralık bir evde dünyaya geldim. Kömürleşmiş izlenimi uyandıracak ölçüde pis ve harap görünen iddialı bir binaydı bu. Dövme demirden gösterişli bir bahçe kapısı, bir köy kilisesinin cemaat salonu büyüklüğünde ve Avrupa stilinde bir kabul salonu vardı. İlk çatının altında üç, yamaçtaki çatının altında iki kat vardı. Çok sayıda kasvetli oda ve altı hizmetçi. Eski bir dolap gibi gıcırdayan bu evde tam on kişi sabah kalkıp akşam yatağa giriyordu: büyükbabam ve büyükannem, babam ve annem ve hizmet edenler...

Ailenin karşılaştığı güçlükler, büyükbabamın birtakım şüpheli işlere girişme tutkusundan, büyükannemin hastalığı ile müsrifliğinden kaynaklanıyordu. Büyükbabam sık sık ne idüğü belirsiz tanıdıkları tarafından uzak yerlere seyahat için kandırılıyor, altın ve zenginlik hayal-

leri kuruyordu. Eski bir aileden gelen büyükannem büyükbabamı hor görür, ondan nefret ederdi. Muhafazakârdı, hükmediciydi, aynı zamanda da son derece romantik bir ruha sahipti. Kronik baş ağrıları sinirlerini durmadan kemiriyor, aynı zamanda da boş yere zekâsını keskinleştiriyordu.

Babam, zarif, güzel bir gelin olan annemi işte bu eve getirdi.

4 Ocak 1925 sabahı annemin ilk sancıları baş gösterdi ve akşam dokuzda, iki buçuk kilo bile gelmeyen bir çocuk getirdi dünyaya...

Yedinci günün akşamı çocuğa pazen ve ipekten krem rengi iç çamaşırları giydirildi; ipekli krepten güzel işlemeli, koyu renkli bir kimonoya sarıldı. Toplanmış olan aile üyelerinin önünde büyükbabam adımı pirinç kâğıdına yazıp kâğıdı adak masasının üzerine koydu.

Saçlarım uzun bir süre hemen hemen sarıydı, ama siyahlaşıncaya kadar zeytinyağıyla ovuldu.

Annem ile babam evin ikinci katında oturuyordu. Bir çocuğun üst katta büyütülmesi tehlikeli olur düşüncesiyle hayatımın kırk dokuzuncu günü büyükannem beni annemin kollarından çekip aldı. Yatağım, hep kapalı kaldığı için boğucu bir hastalık ve ihtiyarlık kokusuyla dolu olan büyükanneme ait hasta odasına serildi. Ben onun hasta yatağının yanında büyüdüm.

Aşağı yukarı bir yaşındayken merdivenin üçüncü basamağından yuvarlanıp alnımdan yaralandım. Büyükannem tiyatroya gitmişti; babamın kuzenleri ve annem onun yokluğundan ötürü gürültülü bir sevinç içindeydiler. Annem aşağı kattan yukarıya bir şeyler taşımak için bu fırsattan yararlanmak istemişti. Ben ardından koşunca kimonosunun eteklerine dolanıp yuvarlanmıştım.

Büyükannem telefonla Kabuki Tiyatrosu'ndan çağrıldı. Eve geldiğinde büyükbabam üzerine yürüdü. Büyü-

kannem ayakkabılarını çıkarmadan evin holünde durdu, sağ eliyle tuttuğu bastonuna yaslandı ve hiç kıpırdamadan büyükbabamın yüzüne baktı. Sonra garip, sakin bir sesle ve her kelimenin üzerine tek tek basarak konuştu:

"Öldü mü?"

"Hayır."

Bunun üzerine ayakkabılarını çıkarıp eve girdi ve bir rahibe gibi gururla koridordan geçti.

Dördüncü doğum günümden önceki yeni yıl sabahı kahverengi bir şeyler kustum. Çağrılan aile doktoru beni muayene ederek, yeniden sağlığıma kavuşmamın zor olduğunu söyledi. İğneyle vücuduma o kadar kâfur ve şekerli su verildi ki, sonunda bir iğnedenliğe döndüm. Nabız hem bilekte hem de kolun yukarı kısmında duyulmuyordu.

İki saat geçti böyle. Bütün aile çevreme toplanmış cesedime bakıyordu.

Bir kefen hazırlandı, en sevdiğim oyuncaklar yanıma taşındı, hısım akrabaya haber salındı. Aşağı yukarı bir saat daha geçti. İdrarı görüverince annemin doktor olan kardeşi, "Yaşıyor!" diye bağırdı. İdrarın görünmesinin kalbin yeniden atmaya başlamasının işareti olduğunu söyledi.

Bunun hemen ardından tekrar idrar görüldü. Hayat yavaş yavaş geri döndü ve soluk yanaklarımda zayıf da olsa bir parıltı belirdi.

Bu hastalık –otointoksikasyon[1]– müzminleşti. Aşağı yukarı ayda bir defa baş gösteriyor, nöbet bazen hafif atlatılıyor, bazen de ciddi bir hal alıyordu. Böyle sürüyle kriz atlattım. Ve zamanla, hastalığın ayak seslerinden nöbet ölümcül mü değil mi anlayabilecek hale geldim.

1. Organizmanın, kendi salgıladığı maddelerle zehirlenmesi.

Garip, canlı bir görüntüyle bana musallat olan, tartışma kabul etmez ilk anım aşağı yukarı o günlerden kalmadır.

Beni elimden tutup götüren annem mi, dadım mı, hizmetçi kızlardan ya da teyzelerimden biri miydi bilmiyorum. Mevsimi de pek kestiremiyorum şimdi. İkindi güneşinin zayıf ışığı yamaçtaki evlerin üzerindeydi. Şimdi hatırlayamadığım kadının elinden tutmuş yokuş yukarı tırmanıyordum. Biri üzerimize doğru gelince kadın yer açmak için beni kenara çekmiş ve beklemiştik.

Kuşkusuz, gözümün önünde sayısız defa canlandırdığım o görüntü, yeniden kuvvetlenen ve keskinleşen bir anlam kazandı. Çünkü sisler içinde yitip giden bu sahneden gereksiz bir kesinlikle kalan "yamaçtan aşağı inen" o adamdır. Nedeni de yok değil bunun; beni bütün hayatım boyunca korkutup bana işkence etmiş olan görüntülerin ilkidir bu.

Yamaçtan aşağı inen, yanakları kırmızı ve gözleri parlak, yakışıklı genç bir adamdı. Terden korunmak için alnına kirli, keten bir bant dolamıştı. Sırtına vurduğu uzun bir sırığın iki ucuna da yürüdükçe ustaca dengelenen gübre kovası asılmıştı. Bize doğru geldi. Helalardaki pisliği temizleyip taşıyan bir lağımcıydı bu. Üzerinde alelade bir işçi giysisi vardı; kunduralarının topukları lastikti, kara ketenden üst kısmı da başparmağının oradan kesilip açılmıştı; dar, koyu mavi bir pantolon giymişti.

Genç adamı gözden geçirirken yönelttiğim inceleyici bakışlar dört yaşındaki bir çocuk için olağan değildi. O sırada öyle pek farkına varmamıştım ama adam benim için belirli bir kudretin ilk görüntüsü, yabancı ve esrar dolu bir sesin ilk ihtarıydı. Bunun bana ilk defa bir lağımcının aracılığıyla açıklanmış olması dikkate değer: dışkı yeryüzünün bir sembolüydü, şüphesiz beni çağıran da dünyanın kötü niyetli sevdasıydı.

Bu dünyada şiddetli bir acıyı andıran bir tür arzunun bulunduğu önsezisine sahiptim. Pis genç adama bakarken istekle boğuldum ve düşündüm: "Onunla yer değiştirmek isterim," ve "Onun yerinde *olmayı* isterim." Bu isteğin iki noktaya odaklandığını net bir biçimde hatırlayabiliyorum. İlki koyu mavi pantolonuydu, diğeri de işi. İçinde rahatça hareket edebildiği, doğruca benim üzerime geliyormuş gibi görünen daracık pantolonu vücudunun alt yarısını olduğu gibi ortaya koyuyordu. İçimde bu pantolona karşı nedeni anlaşılmaz bir hayranlık uyanmıştı.

İşine gelince... Kendi benliklerine kavuşur kavuşmaz diğer çocuklar nasıl general olmak isterse, beni de o sırada lağımcı olma isteği sarmıştı. Bu isteğin kısmen koyu mavi pantolonla ilgisi olabilir, ama şüphesiz yalnızca bu değildi. Zamanla bu istek içimde kuvvetlendi, beni iyice sardı ve sonunda garip bir şekilde gelişti.

Bununla şunu demek istiyorum: İşine karşı içimde büyük acılara, insanın kalbini titretecek acılara duyulan özlem gibi şeyler hissetmiştim. Onun uğraştığı iş bana, kelimenin tam anlamıyla "trajik" denen şeyi sezdirmişti. Adamın işi içimde net bir feragat, net bir umursamazlık, net bir tehlikeyle içli dışlık duygusu ile hiçlikle yaşama kudretinin olağandışı karışımına benzer bir duygu uyandırmıştı. Bütün bu duygular onun mesleği dolayısıyla uyanmıştı içimde, içime yerleşmiş, daha dört yaşında beni içimden yakalamıştı. Belki de bir lağımcının işinin ne olduğunu yanlış öğrenmiştim. Belki bana herhangi başka bir meslekten söz açılmıştı ve ben –üzerindeki giysiye aldanarak– onun işini, duymuş olduğum işle karıştırmıştım, bunu başka türlü açıklayamam.

Böyle olmuş olsa gerek, çünkü hemen ardından içimdeki istek aynı duygularla *hana-denşa* –bayram günleri çiçeklerle süslenen tramvayların– kondüktörlerine ya da

metronun bilet kontrolörlerine aktarıldı. Her iki iş de içimde, hep dışında tutulduğumdan haberdar olmadığım "trajik bir yaşantı"nın kuvvetli etkisini uyandırmıştı. Bu, özellikle bilet kontrolörlerinde geçerliydi: Onların mavi üniforma ceketlerindeki altın sarısı düğme dizisi ile o günlerde metro trenlerine sinen lastik ve nane kokusu ruhumda birbirine karışıyor, kafamda derhal "trajik şeyler"le ilgili çağrışımlar uyandırıyordu. Çünkü birinin, hayatını böyle kokular arasında kazanmak zorunda kalmasını nasıl oluyorsa "trajik" diye tanımlıyordum. Benimle bir ilişkisi bulunmadan olagelen, hayal gücümü harekete geçirmekle kalmayıp dahil edilmediğim yerlerde vuku bulan varoluşlar ve olaylar, dahil olan insanlarla beraber "trajik şeyler" tanımlamamı meydana getiriyordu. Sonsuza dek dışlanmış olmanın kederi düşlerimde hep bu insanlara ve hayatlarına duyduğum kedere dönüşüyordu, kederimle varoluşlarına katılmaya çabalıyordum sadece.

Bu böyle olduğuna göre, sözde "trajik şeyler"in gelecekte daha da büyüyecek bir kederin ve dışlanmanın getireceği yalnızlığın önsezileri olduğunun farkındaydım.

Bir başka ilk anı da resimli bir kitapla ilgili. Beş yaşındayken okuma yazmayı öğrendiğim halde o kitaptaki kelimeleri henüz okuyamıyordum. Şu halde bu anı da hayatımın dördüncü yılına ait olsa gerek.

O sıralarda sürüyle resimli kitabım vardı, ne var ki tasavvurumu özellikle ve tam olarak o kitaptaki bir resim doldurdu. Sıkıcı öğleden sonralarını bu resme bakarak geçirebiliyordum, tesadüf eseri büyüklerden biri yaklaşacak olsa hiç sebepsiz yere suçluluk hissediyor, derhal başka bir sayfa açıyordum. Bir hastabakıcı ya da hizmetçi tarafından görüleceğim korkusunu taşıyordum. Kesintiye uğramadan günlerimi o kitaba bakarak geçirebileceğim bir hayatın özlemini duyuyordum, o sayfayı

her açtığımda kalp atışlarım hızlanıyordu. Diğer sayfaların bir önemi yoktu gözümde.

Resim, kır bir ata binmiş ve elindeki kılıcı havaya kaldırmış bir şövalyeyi gösteriyordu. Burun delikleri açılmış at kuvvetli ön ayaklarıyla toprağı eşeliyor, şövalye gümüş zırhının üzerinde güzel bir arma taşıyordu. Güzel yüzü kısmen siperlikle kapanmıştı. Pırıl pırıl kılıcını göğün altında öylesine korku salarak sallıyordu ki, sanki ölüm meleğini yahut kötülük kudretiyle dolu başka bir kahredici varlığı düelloya çağırıyordu. Şövalyenin hemen biraz sonra öldürüleceğine inanıyordum. Sayfayı şöyle çabucak çevirsem öldürüldüğünü görebileceğimden emindim. Kuşkusuz bir resmin resimli bir kitapta "sonraki an"da değiştirilerek bazı düzenlemeler yapılabileceği önceden bilinir.

Günün birinde hastabakıcı tesadüf eseri kitabı resmin bulunduğu yerden açmıştı. Ben çabucak gözlerimi resme çevirmiştim ki, şöyle dedi:

"Küçükbey bu resmin hikâyesini biliyor mu?"

"Hayır."

"Şövalye tıpkı bir erkeği andırıyor değil mi? Oysa bir kadın. Adı Jeanne d'Arc'tı. Zırhına bürünüp savaşa gittiği ve memleketine hizmet ettiği anlatılır."

"Kadın mı?.."

Tokat yemiş gibiydim. Erkek sandığım şövalye bir kadındı. Bu güzel şövalye bir erkek değil de kadınsa artık bunun ötesi var mıydı? (Bugün bile erkek giysili kadınlara karşı içimde kökleşmiş ve anlatılması güç bir kin duyarım.) "Gerçeğin intikamı" ilk defa başıma geliyordu, üstelik bu, onun ölümü etrafında örmüş olduğum o harika hayaller aklıma gelince özellikle gaddarlaşıyordu, o günden sonra kitabı bir kenara attım. Bir daha onu elime almamaya yemin ettim. Yıllar sonra Oscar Wilde'ın, güzel bir şövalyenin ölümünü yücelten dizeleriyle karşılaştım:

Vurulmuş yatıyor güzel şövalye,
Sazlar ve kamışlar içinde...

Orada adlı romanında Huysmans, VII. Charles tarafından Jeanne d'Arc'ın muhafızı olarak seçilen Gilles de Rais'nin karakterini anlatır. Onun, çok geçmeden "sofistike gaddarlıklara, incelmiş cinayetlere" eğilim göstermekle beraber, mistisizminin gerçek itkisinin, Jeanne d'Arc'ın ortaya koyduğu mucizeyi gözleriyle görmüş olmasından kaynaklandığını söyler. Orléans Bakiresi üzerimde tam ters bir etki yapmış ve içimde öncelikle tiksinti duygusu uyandırmış olsa da, bende önemli bir rol oynuyordu...

Bir anı daha: Ter kokusu; beni çeken, içimdeki özlemi uyandıran ve beni alt eden koku...

Kulak kabartarak, belli belirsiz, tehditkâr bir hışırtı duyuyorum. Zaman zaman bir boru sesi duyuluyor. Sonra gittikçe yaklaşan garip, hüzünlü bir şarkı izliyor bunu... Hizmetçi kızlardan biri elimi tutuyor ve ben onu çabucak bahçe kapısına sürüklemeye çalışıyorum.

Eğitim alanından gelip önümüzden yürüyerek geçen askerlerdi bunlar. Çocuklar öteden beri askerlerden hoşlanır, ben de onların bana hediye ettikleri boş kovanlar için sevinir dururdum hep. Büyükannem tehlikeli olduklarını iddia ederek bu hediyeleri kabul etmemi yasakladığından, gizli saklı işlerden duyulan sevinçle bekleyişim daha da körüklenirdi. Askerlerin postallarının boğuk gümbürtüsü, toza batmış üniformalar, omza dayanmış tüfekler ormanı, bir çocuğu tepeden tırnağa büyülemeye yetiyordu. Hoş, üzerimde çekici bir etki yapan, onlardan boş kovanlar alma umudumun gerisinde gizlenen dürtüyü biçimlendiren, askerlere ait ter kokusuydu sadece.

Askerlerin ter kokusu, kıyının üzerinde altın bir ışıkla yanan havayı, denizden esen meltemi andıran o koku, burnuma doluyor, içimde dalgalanıyordu. Belki de hatırladığım kokulardan en eskisi budur. Bu kokunun, bu kadar erken sayılacak bir zamanda, ille de herhangi bir cinsel duyarlıkla bir ilişkisi olduğunu söylememin yeri yok. Ne var ki bu koku içimde yavaş yavaş ve inatla cinsel duyuya benzer bir tutku uyandırmıştı. Bunda askerlerin kaderinin, onların gördüğü işteki trajik havanın, görecekleri uzak memleketlere duyulan özlemin ve ölümlerinin değişikliği düşüncesinin bir payı olabilirdi.

Bu garip görüntüler, hayatımda karşılaştığım ilk görüntülerdi. Daha başlangıçtan beri önümde usta işi bir bütünlük içinde belirmişlerdi. En ufak bir eksiklik yoktu. Daha sonraki yıllarda duygularımın ve eylemlerimin kaynağını onlarda aradım, yine en ufak bir eksik yoktu.

Çocukluğumdan beri insan varoluşuna ait düşüncelerim determinizm öncesi Augustinus teorisinden bir kere bile sapmadı. Boş kuruntular durmadan bana eziyet etti –bugün de böyledir bu– ancak bu kuruntuları günahın bir tür ayartıcılığı olarak gördüm ve determinist görüşlerim sarsılmadı. Çocuk sayılacağım bir çağda, yaşantımın bütün dertleriyle ilgili mönü iyice okumam için önüme sürülmüştü. Benim yapacağım tek şey, peçeteyi açıp masanın başına geçmekti. Şimdi şu garip kitabı yazmam bile mönüde tamı tamına belirtilmişti ve muhtemelen başından beri biliyordum bunu.

Çocukluk çağında zamanla mekân birbirine karışarak akıp gidiyor. Mesela; bir volkanın patlaması, bir ordunun başkaldırması gibi, büyüklerden duyduğum başka memleketlere ait haberler ya da büyükannemin yaradılışındaki hava, budalaca aile kavgaları gibi gözlerimin

önünde cereyan eden şeyler, nihayet o sıralarda içine girdiğim masallardaki büyülü dünya: bu üçü bana hep aynı türdenmiş ve aynı kıymetteymiş gibi görünüyordu. Ne dünyanın, oyuncak kutumdaki tahta küplerden yaptığım evden biraz daha karmaşık olabileceğini, ne de yakında gireceğim "insan toplumu" diye anılan şeyin masal kitaplarımdan daha göz kamaştırıcı olabileceğini gözümde canlandırabiliyordum. Böylece, ben farkına varmadan, hayatımın yol gösterici nitelikteki elemanlarından biri etkili olmaya başlamıştı. Ben buna karşı direndiğim için daha başında hayal gücüm umutsuzluğa bulanmış, ihtiraslı bir isteğe benzeyerek garip bir şekilde olgunlaşmıştı.

Bir gece yattığım yerden, ışıkları, çevremi saran derin karanlıkta göz kırpan ışıltılı bir kent gördüm. Bu kent garip bir sessizliğe gömülmüş olsa da parıltıyla ve esrarla dolup taşıyordu. Bu kentteki insanların yüzlerindeki esrarengiz izi olduğu gibi görüyordum. Gece yarısı evlerine dönen, bu arada da, önceden aralarında kararlaştırılmış, masonluk kokan gizli işaretler verircesine garip hareketler yapan yetişkinlerdi bunlar. Yüzlerinde, görünüşe bakılırsa onları göz göze gelmekten alıkoyan, büyük bir yorgunluğa benzer bir şey okuyordum. Öyle geliyordu ki bana, gece kentinin yüzlerine çaldığı boyaya ellerimle dokunabilirdim; tıpkı dokunulunca parmak uçlarında gümüş toz lekeleri bırakan bayram maskeleri gibiydi bu yüzler...

Bir defasında gözlerimin önünde gecenin perdesi kalkmış da sahnede büyücülük sanatını gösteren Şokyokusai Tenkatsu'yu seyrediyormuş gibi oldum. (Tenkatsu o sıralarda Şincuku kesimindeki bir tiyatroda arada sırada sahneye çıkıyordu; birkaç yıl sonra aynı tiyatroda seyrettiğim sihirbaz Dante'nin sanatı çok daha fevkalade olmakla beraber, ne o ne de Hagenbeck Sirki'nin göste-

rileri, Tenkatsu'yla ilk karşılaşmamın bende bıraktığı o kuvvetli etkiyi yapabilmiştir.)

Bu kadın sahnede küstah ve uçarı bir tavırla dolaşıyordu; dolgun vücudu, "Vahiy'in Büyük Fahişesi"ymişçesine[1] bir tülle örtülmüştü. Kollarında şimşek parıltılı, sahte taşlarla süslü bilezikleri vardı; yüzündeki boya bizim Japon halk şarkıcısı kadınlar gibi kalın bir tabaka halinde sürülmüştü, beyaz pudra ayak parmaklarını bile kaplıyordu, üzerinde de ancak bayağı dükkânlarda bulunan pirinç avizelere çok benzeyen allı pullu, işlemeli bir giysi vardı. Garibi şu ki, bütün bunlar melankolik bir uygunlukla onun sürgünde yaşayan soylulara özgü kibirliliği ve kendini beğenmiş haliyle, esrarlı büyüsü ve kahramanca tavrıyla örtüşüyordu. Birbiriyle uyum içinde olmayan bu parçaların, ortaya koyduğu esrarın ince dokusu, şaşırtıcı, kendine özgü bir uyum havası yaratıyordu.

Çok belirli olmasa da, sonunda "Tenkatsu olmak" ya da "kondüktör olmak" isteğinin aslında başka başka şeyler olduğunu anlamıştım. Bu eşitsizliğin en göze batan belirtisi, Tenkatsu olayında "trajik olan şeye" duyulan isteğin hemen hemen yokluğuydu. Tenkatsu olmak isteğimde özlem ve utancın şu acılı karışımını duyamıyordum. Ne var ki günün birinde yürek çarpıntısı içinde hırsızlamasına annemin odasına dalıp giysi dolabını açtım.

En göze çarpan renklerle bezenmiş en kıymetli kimonoyu aradım. Atkı olarak yağlıboyayla kan kırmızı güllerin çizilmiş olduğu bir kuşak seçip, bir Türk paşasının yaptığı gibi, kuşağı kalçalarıma birkaç defa sardım. Çin krepinden bir de hotoz yaptım başıma. Aynanın önüne geçtiğimde heyecandan yanaklarım ateş gibi yan-

1. Yeni Ahit, "Vahiy" 17:1.

maktaydı; çünkü hazırlıksız yapılan bu hotoz beni Stevenson'ın *Define Adası*'ndaki korsanlara benzetmişti.

Yine de eserim tamamlanmış olmaktan çok uzaktı. Bütün vücudum parmaklarımın ucuna dek yarattığım karnavalın esrarına layık olmalıydı. Kuşağıma bir el aynası soktum, yüzümü hafifçe pudraladım. Sonra da, tesadüf eseri gözüme çarpan gümüş bir cep lambası, kaplama gümüşten bir eski dolmakalem ve daha başka şeylerle kendimi donattım.

Haşmetli bir yüz takınıp büyükannemin odasına daldım. Keyfimi ve bastırdığım kahkahalarımı daha fazla tutamadım artık, odanın ortasında sıçrayıp bağırdım:

"Ben Tenkatsu'yum! Ben, ben Tenkatsu'yum!"

Büyükannem, yatakta hasta yatıyordu, odada annem ve bir ziyaretçi vardı. Ne var ki ben kimsenin farkında değildim. Çılgınlığım, taklidim aracılığıyla, Tenkatsu olarak herkesin karşısına çıkmış olduğum düşüncesinde yoğunlaşmıştı. Kısaca, yalnız kendi kendimi görüyordum.

Sonra bir an tesadüf eseri annemin yüzüne baktım. Annem biraz sararmıştı, sandalyede aklını yitirmiş gibi oturuyordu. Bakışlarımız buluşunca gözlerini indirdi. Anlamıştım.

Gözyaşlarım bakışlarımı bulanıklaştırdı.

O sırada anladığım ya da anlamış olduğumu sandığım şey neydi? Yıllar sonrasının motifi, "günahın ilk görüntüsü olarak pişmanlık" burada ilk izlerini mi bırakmıştı? Yoksa o an bana yalnızlığımın aşkın gözlerine ne kadar garip görüneceğinin dersini mi veriyor, aynı zamanda da bana, aşkı karşılamada ne kadar yetersiz olduğumu mu anlatıyordu?

Hizmetçi kız beni yakaladığı gibi bir başka odaya sürüklemiş, yolunacak bir tavukmuşum gibi, kaşla göz arasında utanç verici giysimi üzerimden çekip çıkarmıştı.

Sinemaya gitmeye başlayınca bu türden kıyafet değişikliklerine duyduğum tutku kuvvetlendi. Dokuz yaşına basıncaya kadar devam etti bu.

Günün birinde *Fra Diavolo*[1] operasının filmini görmek üzere uşağımızla sinemaya gitmiştim. Diavolo'yu oynayan oyuncu, yenlerinde işlemeler olan, hiç unutamayacağım ölçüde ağır, resmi bir kostüm giymişti. Böyle giyinmiş olmayı, böyle bir peruk taşımayı çok istediğimi açıklayınca uşak nefretle güldü. Oysa ben onun Kabuki Tiyatrosu'nun tiplerinden Prenses Yaegaki'nin taklidini yaparak hizmetçi kızları eğlendirdiğini biliyordum.

Beni aynı ölçüde kendine bağlayan Kleopatra, Tenkatsu'nun yerini aldı. Aralık ayının sonlarına doğru, karlı bir gün, aile dostumuz bir doktor ricalarıma uyarak beni sinemaya götürmüştü, o mevsimde sinemaya giden çok kimse yoktu. Doktor ayaklarını locanın kenarına dayayıp uyumuştu. İyice büyülenmiş olarak tek başıma Mısır kraliçesinin, sayısız tutsağın omuzlarında taşıdığı eski zamanlara ait garip bir tahtırevan üzerinde Roma'dan geçişini seyrettim. Başka bir dünyadan bir görüntü gibi. Melankolik gözler, kirpikler kalın gölgelerle örtülü. Ve sonra, daha sonra, bir İran halısının üzerindeki kehribar renkli, yarı çıplak vücut...

Bu sefer büyükannem ile ana babama görünmeden, en küçük kardeşimin yardımıyla Kleopatra'nın kıyafetine girdiğimde, söz dinlememiş olmaktan esaslı bir zevk duyar oldum. Bu kadın kılığına girmekten ne umuyordum? Ancak çok daha sonraları, çöküş dönemi Roma imparatoru Elagabalus'ta, Roma'nın eski tanrılarını yerle bir eden şu itibarsız, hayvani hükümdarda, benzeri umutlar keşfettim.

1. "Şeytan Kardeş", Daniel François Auber, 1830.

Lağımcı, Jeanne D'Arc, askerlerin ter kokusu, bütün bunlar yaşantımın başlangıç sahnelerinin bir bölümü olarak ortaya çıkıyordu. Tenkatsu ile Kleopatra da ikinci bölümdü. Ne var ki bir üçüncüsünden daha söz açmalıyım.

Çocuk olarak elime geçen bütün masalları okuduğum halde prenseslerden hiç hoşlanmadım. Yalnız ve sadece prensler, onların içinde de özellikle öldürülen ya da ölüme adananlar hoşuma gidiyordu. Öldürülen her delikanlıya âşık oluyordum.

Andersen'in sürüyle masalı arasında nasıl oluyor da güzel delikanlının hikâyesi yüreğimi titretiyordu henüz anlayamıyordum. Sevgilisinin bir bağlılık işareti olarak gönderdiği gülü öptüğü sırada, bir haydut elindeki bıçakla delikanlının başını gövdesinden ayırıyordu. O sıralarda Oscar Wilde'ın birçok masalı içinde beni fazla etkileyenin yalnız ve sadece *Balıkçı ve Ruhu*'ndaki genç balıkçıya ait ceset olmasının nedenini de henüz anlayamıyorum. Ceset, üzerine kenetlenmiş bir denizkızıyla kıyıya vuruyordu.

Tabii öbür çocukça şeylerden de hoşlanıyordum. Andersen'in masallarından *Bülbül* gibi resimli pek çok kitabın büyük bir bölümü beni heyecanlandırıyordu. Ne var ki ölüme, geceye ve kana karşı duyduğum sevginin önde geldiği reddedilemeyecek bir gerçekti.

"Öldürülmüş prens" görüntüleri inatla izliyordu beni. Gaddarca öldürülmeleriyle birleşen prenslerin giydiği bedeni saran taytların beni neden bu kadar heyecanlandırdığını kim açıklayabilirdi bana o sıralarda? Bununla ilgili olarak çok iyi hatırladığım bir Macar masalı var. Uzun bir süre hayal gücüm bu masalın son derece realist resmine bağlı kalmıştır.

Ana renklerdeki resim, kara tayt ve altın işlemeli pembe gömlek giymiş bir prensi gösteriyordu. Omuzlarından, iç tarafı parlak, kan kırmızı ipekle astarlanmış

koyu mavi bir pelerin dökülüyordu, kalçalarına da yeşil-altın sarısı bir kuşak sarmıştı. Başını koruyan miğfer de altındandı, yanında pırıl pırıl kırmızı bir kılıç ile yeşil deriden bir sadak asılıydı. Beyaz eldivenli sol elinde bir yay tutuyor, sağ eli de yaşlı bir ağacın dalı üzerinde dinleniyordu. Yüzünde ciddi, kararlı bir anlam okunan prens, ona saldırmak üzere olan kızgın bir ejderhanın korkunç gırtlağına bakıyordu. Prensin alınyazısı ejderhayla yapacağı dövüşten zaferle çıkıp kurtulmaktan ibaret olsaydı ona duyduğum ilgi öylesine azalacaktı ki... Bereket bu prens ölüm hükmünü giymişti.

Yine de ölüm yazgısının tamamlanmamış olmasından ötürü üzüntü duyuyordum. Nitekim kız kardeşini kurtarıp güzel bir prensesle evlenebilmesi için bu prensin yedi defa ölüm korkusunu tatması gerekiyordu. Ağzında taşıdığı bir elmastaki sihirli kudret yardımıyla yedi defa ölümden kurtuluyor, sonunda mutlu bir yaşama kavuşuyordu.

Resim, yedi ölümünden ejderha tarafından yutulduğu birincisinin başlangıç sahnesini gösteriyordu. Daha sonra "bir örümcek tarafından yakalanıyor, vücudu örümceğin zehriyle iyice dolunca örümcek tarafından hırsla yeniyordu." Sonra suda boğuluyor, tekrar canlanıp büyük bir ateşin üzerinde kızartılıyor, daha sonra da eşek arıları tarafından sokulup yılanlar tarafından ısırılarak dibinden sürüyle sivri uçlu bıçağın yükseldiği bir çukura atılıyordu. En sonunda da "bulut kümeleri gibi üzerine yıkılan" büyük kaya blokları altında eziliyordu.

Ejderha tarafından öldürülmesi özellikle etraflıca anlatılmıştı:

"Ejderha onu kaşla göz arasında yutup hırsla birçok parçaya ayırdı, prensin dayanabileceğinden fazlaydı bu artık; ne var ki bütün kuvvetini toplayıp iyice parçalanıncaya kadar acılara dayandı. Birdenbire şimşek gibi

bir hızla *yeniden bir bütün haline gelip canavarın gırtlağından dışarı fırladı, vücudunda bir tırmık izi bile yoktu. Ejderhaya gelince* hemen oracıkta yere yığılıp olduğu yerde öldü."

Bu bölümü yüzlerce defa okumuştum. Ne var ki, "Vücudunda bir tırmık izi yoktu," cümlesi bana öyle yanlış gelmişti ki, bu cümleyi itirazsız kabul edemezdim. İçimde, yazarın beni sadece aldatmakla kalmadığı, aynı zamanda büyük bir hata da yaptığı duygusu vardı.

Hemen bu keşif üzerine bir deneme yaptım. Bu bölümü okurken şu cümleleri elimle kapadım: ... *birdenbire şimşek gibi bir hızla yeniden bir bütün haline gelip ejderhanın gırtlağından dışarı fırladı, vücudunda bir tırmık izi bile yoktu. Ejderhaya gelince*... Artık hikâye benim zevkime uygundu:

"Ejderha onu kaşla göz arasında yutup hırsla birçok parçaya ayırdı. Prensin dayanabileceğinden fazlaydı bu artık; ne var ki bütün kuvvetini toplayıp iyice parçalanıncaya kadar acılara dayandı. Hemen oracıkta yere yığılıp olduğu yerde öldü."

Yetişkin bir kimse bu cümleleri çıkarrnanın ne kadar saçma olduğunu şüphesiz anlardı. Hoş bizzat ben, o küstah genç sansürcü bile, "iyice parçalanıncaya kadar" ile "yere yığılıp" arasındaki gözle görülür çelişmenin farkındaydım o sırada, ama bütün çevrem hayallerimle öylesine örülmüştü ki, patenti benim olan bu çözümü kolaylıkla kabullendim.

Diğer taraftan kendimi ya savaş alanında ölürken ya da öldürülürken gördüğüm birtakım görüntüler beni tekrar tekrar heyecanlandırıyordu. Bununla beraber ölüme karşı olağandışı bir korku vardı içimde. Zaman zaman bizdeki hizmetçi kızlardan birini gözlerinden yaş getirinceye kadar kızdırıyor, bir gün sonra da sanki hiç-

bir şey olmamış gibi gülümseyen bir yüzle bana kahvaltımı nasıl getirdiğini görüyordum. Her defasında da onun gülümsemesinde akla gelebilecek bütün uğursuz işaretleri okuduğuma inanıyordum. Zafere duyduğu inançtan kaynaklanan şeytani gülümsemesinin ardında başka bir şey olduğuna inanmam mümkün değildi. Öç alma kaygısıyla beni zehirlemeyi planladığından emindim. Korku dalgaları göğsümde kabarıyordu. Çorbama muhakkak zehir koymuştur, diye düşünüyor, bütün dünya bir araya gelse ağzıma bir kaşık çorba bile koymuyordum. Bazı bazı oturduğum sandalyeden fırlıyor, "Her şeyin farkındayım!" demek ister gibi gözlerimi kıza dikiyordum. Her defasında da zehirleme planlarını altüst ettiğim için kızın öfkelendiği, bu yüzden sandalyesinde oturup kaldığı düşüncesine kapılıyordum; kız, bu arada soğuyup kalmış olan çorbama masanın üzerinden gözlerini diker, çorbadan zehrin etki yapamayacağı kadar az içtiğimi düşünürdü sanki.

Hem sık sık hastalık nöbetleriyle sarsılan sağlığım yüzünden, hem de kötü etkilerden beni korumak için büyükannem çevredeki çocuklarla oynamamı yasaklamıştı. Hizmetçi kızlar ile hastabakıcı kız dışında sadece üç kız vardı arkadaşlık edebildiğim. Bunları büyükannem komşu çocukları içinden seçmişti benim için. En ufak bir gürültü, bir kapının açılıp kapanması, bir oyuncak borazandan ya da birbirimizle dolaşırken çıkan ses, kısacası her küçük gürültü, büyükannemde nevraljiye yol açıyordu. Bundan ötürü, aslında kız çocuklarından bile sessiz olmamız gerekiyordu oynarken. Daha iyisi yalnız başıma kitap okuyor, inşaat kutumla oynuyor ya da hayal kurup resim yapıyordum. Kardeşlerim doğunca onları, eskiden bana yapılanı tekrarlayıp büyükannemin eline bırakmadılar. Babam onların, çocuklar için gerekli olan belirli bir özgürlük içinde büyümelerine dikkat etti.

Hoş, ben onların özgür olmalarını ya da başıboş yetişmelerini hiç kıskanmadım.

Ne var ki kuzenlerimi ziyarete gittiğimde iş değişiyordu, o zaman benden de bir delikanlı, bir "erkek" gibi davranmam bekleniyordu. İlkbaharın ilk günlerinde, yedi yaşındaydım ve ilkokula başlamadan kısa bir süre öncedi, "Sugiko" diye adlandıracağım kuzenimin evinde geçen bir olaydan söz açmam gerekiyor. Onların evine varır varmaz --büyükannem gelmişti benimle büyük teyzem hayranlıkla tekrar tekrar, "Ne kadar da büyümüş!" diye bağırmış, beni onlara götüren büyükannem de bundan öylesine gururlanmıştı ki, bir istisna yapıp perhizi bozmama izin vermişti. Daha önce de sözünü ettiğim, bende sık sık görülen zehirlenme belirtileri yüzünden büyükannem öylesine bir korku içindeydi ki, mesela bana "mavi balıkları" yemeyi yasaklamıştı. Ancak kırlangıç, halibut ya da kalkan gibi beyaz etli balıkları yememe izin vardı. Patatesi ancak püre olarak yiyebiliyordum. Bütün şekerlemeler yasaklanmıştı, yalnız hafif keklere, çöreklere ve bisküvilere izin vardı. Meyveye gelince, sadece mandalina ile ince dilimlenmiş elma yiyebiliyordum. Şu halde bu ziyaretimde ilk defa "mavi" bir balık --sarıkuyruk- konmuş oluyordu önüme; lezzeti, artık bir yetişkin olarak ilerdeki haklarımın bana tanınmasına işaret olduğu için, balığı büyük bir zevkle yiyip yuttum. Ne var ki, bu aynı zamanda dilimin üzerinde acımsı bir tat, büyümüş olma düşüncesiyle içimde bir huzursuzluk bıraktı. Şimdi ne zaman yesem bunu hatırlarım.

Sugiko, yaşama sevinciyle dolu sıhhatli bir kızdı. Ben kolay kolay uyuyamazdım, şimdi onun evinde, onunla aynı odada, onun yatağının yanındaki yatakta yatarken, kıskançlık ile hayranlık karışımı bir duyguyla, Sugiko'nun ne kadar kolay, başını yastığa koyar koymaz nasıl uykuya dalabildiğini seyrediyordum.

Sugikolarda kendi evimdekinden daha özgürdüm. Bana kötülük edecek sözde düşmanlarım –kısaca anam babam– burada bulunmadığı için büyükannem bana gönül rahatlığıyla daha geniş bir özgürlük tanıyordu. Bundan ötürüdür ki, evdeki gibi davranmıyor, durmadan üzerime düşmeyi gerekli bulmuyordu.

Ama ne de olsa ben bana tanınmış bu özgürlükten öyle özel bir zevk alamıyordum. Nekahet dönemi sırasında ilk adımlarını atan bir hasta gibi, düşsel yükümlülüklerini yüklenmenin zorunluluğu altında davranırcasına tutuk hissediyordum kendimi. Alışmış olduğum başıboşluktan vazgeçiyordum. Bu evde benden tam bir delikanlı gibi davranmam istenmişti üstü kapalı. Gönülsüz maskeli balo başlamıştı. Çevremdeki insanların bende yapmacık bir davranış diye izledikleri şeyin aslında sadece gerçek yaradılışımı savunmak için girişilen kramplı zorlamalar olduğunu, gerçek benliğim diye gördükleri şeyin ise aslında maskeli balodan başka bir şey olmadığını, ilk defa o sıralarda belli belirsiz kavramaya başlamıştım.

Günün birinde konuşmamı sağlayan bu maskeli balo oldu:

"Savaş oyunu oynasak ya!"

İki oyun arkadaşım –Sugiko ile öteki kuzenim– kız oldukları için bu oyun pek de uygun düşmüyordu bize. Görünüşe bakılırsa, Amazonlar teklifimden pek de heyecan duymamışlardı. Bu teklifi yapmamın nedeni aslında benim "tersyüz edilmiş toplumsal sorumluluk bilincim"le, kısaca söylemek gerekirse, iki kızı şımartmak şöyle dursun aksine onları zorlamakla ilgili hissettiklerimdi.

Aslında hepimiz de sıkılmakla beraber, ortalık kararıncaya kadar beceriksiz savaş oyunumuza evde ve dışarıda devam ettik. Bir çalılığın arkasındaki Sugiko, makineli tüfeğin gürültüsünü taklit ediyordu:

"Tata tata tata!"

Sonunda artık bu işe bir son verme zamanının geldiğine inanıp eve delice bir koşu tutturdum. Kadın askerler ardımdan koşup ara vermeden bağırıyorlardı: "Tata tata tata." Elimi kalbimin üstüne bastırıp oturma odasının ortasında yüzükoyun yere kapandım.

"Ne oldu Koçan?" İki kız korkarak yaklaştı.

"Savaş meydanında vurulup öldüm," cevabını verdim gözlerimi açmadan ve hiç kıpırdamadan.

Cesedimin toprağın üzerinde iki büklüm yattığı hayalinc kaptırmıştım kendimi. Vurularak ölümün eşiğine gelmiş olmaktan anlatılamayacak bir heyecan duymuştum. Gerçek bir kurşuna hedef olsam hiç acı duymayacağımdan emindim...

Çocukluk yılları...

Anılarımda bu yılların sembolü olan bir sahne beliriyor. Bu sahne bugün artık tekrar yaşanamayacak geçip gitmiş çocukluğumu canlandırmaktadır. Daha bu sahneyi yaşarken çocukluğun bana son defa elini uzatarak veda ettiğini hissetmiştim. Bu anda öznel zamana ya da zamansızlığa dair hissettiğim her şeyin, insanların, hareketlerin, seslerin eksiksiz bir taklidine dönüşebilmek için güçlü bir biçimde bir gün içimden fışkıracağını ve bu sahnenin yıkıntılarını kaplayacağımı sezdim. Bu kopya tamamlanır tamamlanmaz orijinal, nesnel ve gerçek zamanın uzak perspektiflerinde eriyip yok olabilir; taklitten, başka bir deyişle çocukluğumun tam bir modelinden ibaret olan hiçlikle baş başa kalabilirdim.

Herkesin çocukluğunda buna benzer anılar olmuştur. Aslında bunlar çoğu hallerde önemsenmediği için pek de anı diye nitelenmez ve çokluk hemen hemen hiç farkına varılmadan geçip gider.

Sözünü ettiğim sahne, Tokyo'da büyük Yaz Bayramı'nın kutlandığı gün meydana geldi. İnsan kalabalığı

demir kapıdan bahçemize gürültüyle akın ediyordu.

Hem benim hem de hasta bacağının hatırına büyükannem, yakınımızdaki itfaiyeyi, semtimizdeki bayram alayının evimizin önünden geçmesine razı etmişti. Aslında başka bir yol için karar verilmişti, ama itfaiye komutanı her yıl alayı bu küçük dolambaçlı yoldan geçirmeyi üzerine alıyordu; artık bu bir gelenek haline gelmişti.

O gün evimizin diğer sakinleriyle bahçe kapısının önünde duruyordum. Asma yapraklarıyla bezenmiş olan dövme demir kapının iki kanadı da açılmıştı, evin önündeki kaldırım da yeni yapılmıştı. Yaklaşan davulların müteredditsesi duyuluyordu.

Sözleri gitgide tek tek seçilebilir hale gelen bir şarkının dokunaklı melodisi, bayram kalabalığının karmakarışık gürültüsü arasından sızarak bu tür dindar ahlaksızlıkla tamamlanabilecek insanlığın ve sonsuzluğun son derece bayağı bir karışımının göstermelik feryat figanı, amaçsız görünen hay huyun gerçek temasını ortaya koyuyordu. Karmakarışık seslerin arasından, tören alayının önündeki rahibin taşıdığı asadaki çanların metalik gürültüsünü, omuzlarında kutsal sandığı taşıyan gençlerin ritmik haykırışlarını ve davulların boğuk gürültüsünü yavaş yavaş seçebildim. Kalbim öyle şiddetle çarpıyordu ki güçbela ayakta durabiliyordum. (O günden sonra her zorlu bekleyiş benim için neşeden çok ıstırap olmuştur.)

Asayı tutan rahip bir tilki maskesi taşıyordu. "Habis ruh"ların sembolü olan hayvanın altın sarısı gözleri, sanki büyü yapmak istermiş gibi dimdik bana bakıyordu; önümüzden geçen alay, içimde korkuya yakın bir heyecan uyandırmıştı. Yanımda duran ev halkından birinin eteğine sıkı sıkı yapıştığımı hissettim; yoksa bir bahane bulur bulmaz ortadan yok olabilirdim. (O günden sonra bu benim tipik hayat görüşüm oldu: Kuvvetle özlemini duyup hayal gücümle aşırı bir şekilde güzelleştirdiğim

şeylerle her karşılaşmamda elimden başka bir şey gelmediğinden kaçıp gitmeyi alışkanlık edindim.)

Rahibi, kutsal çelenklerle süslü adak sandığını omuzlarında taşıyan bir grup itfaiyeci izliyor; peşlerinden, taşıdıkları küçücük bir sandığı gururla bir yukarı bir aşağı sallayan bir çocuk grubu zıplayarak ilerliyordu. En sonunda da asıl büyük sandık, kara ve altın sarısı haşmetli *omikoşi*. Kalabalığın içinde yükselen sandığın tepesinde, denizin kabaran dalgaları üzerinden kayıp giden bir kuş gibi bir bu yana bir o yana sallanan anka kuşunun daha uzaktan görünmesiyle hepimizin içini bir hoşnutsuzluk doldurmuştu. Ve şimdi üzerimize doğru gelivermiş, çevremizi sarıveren zehir saçan ölüm sessizliği, tropik bölgelerin sıcağı gibi sandığın üzerinde asılı kalmıştı. *Omikoşi*'yi taşıyan genç adamların çıplak omuzları üzerinde kötücül bir uyuşukluk sımsıcak titreşiyordu sanki. Kaim, kan kırmızısı ve beyaz tecrit halatlarının ötesinde, bu kara cilalı, altın sarısı zincirlerin, bu altın kaplama kapıların arkasında bir metreküp zifiri karanlık vardı.

Durmadan bir aşağı bir yukarı, bir o yana bir bu yana sallanan gecenin boşluğundaki bu kusursuz küp, bulutsuz yaz gününü egemenliği altına almıştı.

Sandık yaklaştı, yaklaştı. Sandığı omuzları üzerinde taşıyan gençlerin hepsi de aynı işlemeli kimonolardan giymişlerdi. İnce pamuklu kumaş, vücutlarının biçimini olduğu gibi ortaya koyuyordu. Hareketleri, kımıldanışları yüzünden sandık bir sarhoş gibi sendeliyordu. Bacakları sanki birbirine dolanıyor, gözleri sanki çevrelerinde olan bitene bakmıyordu. Elinde, olağanüstü haşmetinin sembolü olarak büyük, değirmi bir yelpaze tutan delikanlı, grubun çevresinde koşarak dolanıyor, sandığı taşıyanları haykırarak harekete geçiriyordu. Zaman zaman sandık bir yana kayıyor, her defasında gürültülü seslerle yeniden doğrultuluyordu.

Hoş, gençler aslında olduğundan başka türlü davranmıyordu, ama sanki bugün içlerinde fışkırıp patlamak isteyen olağanüstü bir kuvvet ve yabani bir taşkınlık vardı. Belki de ailemin büyükleri bunun farkına varmıştı, çünkü eteğine yapışmış olduğum kişinin eli beni birdenbire kenara çekti.

"Dikkat edin!" diye bağırdı biri.

Ondan sonra olagelen şeyi pek de iyi anlatamayacağım. O el tarafından çekilince ön bahçeden koşarak geçip evden içeri daldım, yan taraftaki bir kapıdan hızla geçerek ikinci katın balkonuna çıktım. Oradan nefesim tutularak aşağıda olan biteni seyre koyuldum. Tam bu sırada halk kara sandıkla bizim ön bahçeye girmekteydi.

Daha sonraları, bunu yapmaya onları hangi kudretin zorlamış olabileceğini bulmak için kafa patlattım durdum.

Bunun ne olduğunu bugün bile bilmiyorum. Bu çok sayıdaki genç adamın, sanki tek ve toplu bir karar almış gibi bizim bahçeye akın etmeleri acaba nasıl anlatılabilirdi?

Gerçek, içten doğan bir ateşle, bütün bitkileri ezerek yerle bir etmeye koyuldular. Kelimenin tam anlamıyla bir yıkımdı. Beni çoktandır ilgilendirmeyen ön bahçe birdenbire başka bir dünya haline geldi. Sandık bütün bahçede dolaştırıldı, bu arada bütün bitkiler yok edildi, çiçekler ezildi. Olan biteni zar zor kavrayabiliyordum. Gürültüler birbirini yok ediyor, donmuş bir sessizliğin ve anlamsız bir velvelenin dalgaları sanki ara ara kulağıma çarpıyordu. Renkler açısından da durum aynıydı. Altın sarısı ile ateş kırmızısı, mor ile yeşil, sarı ile koyu mavi dans ederek birbirinin içinde eriyor; bazen altın sarısının, bazen de ateş kırmızısının hâkim olduğu tek bir renk gibi görünüyordu.

Bütün bunların içinden yalnız bir şeyi olduğu gibi

apaçık ayırt edebilmiştim; öyle bir şey ki, beni aynı ölçüde hem kızdırmış hem de kalbimi garip bir acıyla doldurmuştu. Sandığı taşıyan gençlerin yüzündeki ifadeydi bu, apaçık bir sarhoşluğun ve hayâsızlığın ifadesi...

2

Eline garip bir oyuncak verilmiş bir çocuğun acısını çekişim bir yıldan fazla sürdü. On iki yaşındaydım.

Bu oyuncağın her fırsatta hacmi büyütülebiliyor ve doğru kullanılırsa epeyce zevk alınacağını hissettiriyordu. Ne var ki, yazılı kullanma talimatı yoktu; bundan ötürü, benimle oynamak isteyip de inisiyatifi eline aldığında aklımın karışması kaçınılmazdı. Zaman zaman utancım ve sabırsızlığım öyle büyüdü ki, oyuncağı kırıp bozmayı bile düşündüm. Sonunda benim için, başkaldıran oyuncağa ve onun tatlı sırrına uymak, bir şey yapmadan ne olacağını beklemek dışında yapacak şey kalmadı.

Bundan sonra onun isteklerine, duygularıma kapılmadan kulak vermeyi kafama koydum. Onun şimdiden kendi zevkini ya da kendi mekanizması diye adlandırılabilecek şeyi geliştirmiş olduğunu gördüm. Bu zevkin doğası sadece benim çocukluk anılarıma bağlanmakla kalmıyor; yavaş yavaş yazlık plajlarda, Meici Kaplıcası'ndaki yüzme havuzunda genç erkeklerin çıplak vücutlarının görünüşü, kuzenlerimden birinin evlendiği esmer delikanlının çıplak vücudunun seyredilmesi, sürüyle serüven kitabındaki kahramanların resimleriyle de bir araya geliyordu. Bu âna kadar bütün bunların bana sadece "şairane" esaslardan ötürü çekici geldiğini sanmıştım yanlış-

lıkla. Bu yüzden cinsel tutkumun doğasını estetikle karıştırmıştım.

Oyuncak keza ölüme, kan göllerine ve gelişmiş adalelere karşı başkaldırıyordu. Gizli gizli uşağımızdan ödünç aldığım serüven dergilerinin kapaklarındaki düello sahneleri, harakiri yapan genç samuray savaşçılarının resimleri, ellerini kan fışkıran göğüslerine bastıran askerler, "üçüncü derece"den, yani henüz fazla şişmanlamamış olan adaleli Sumo güreşçilerinin fotoğrafları: Bütün bunları seyrederken oyuncak hemen meraklı başını kaldırıyordu. ("Meraklı" sıfatı pek yerinde kullanılmış olmuyorsa bunun yerine "erotik" ya da "şehvet dolu" kullanılabilir.)

Bu ilişkileri anlamaya başlar başlamaz kasten ve bile bile bunda fiziksel bir zevk de aramaya başladım. Seçme ile düzenlemenin prensipleri de bunda bir rol oynuyordu, örneğin bir serüven dergisindeki bir resim kompozisyonu gözüme kötü görünürse önce renkli kalemlerle bir kopyasını çıkarıyor, sonra da kendi zevkime göre düzeltiyordum. Bunlardan iki büklüm, bir kurşun yarasından fışkırırcasına kana bulanmış göğsüne ellerini bastırmış sirk akrobatı ya da düşüp darmadağın olmuş kafasıyla kanlar içinde can çekişerek yerde yatan ip cambazı gibi resimler meydana geliyordu. Evdeki kitap dolabımın bir çekmesine sakladığım bu kanlı resimler ben yokken ortaya çıkacak diye sık sık öyle korkuya kapılırdım ki, okulda öğretmenin sesini bile duyamaz olurdum. Bu resimleri çizer çizmez onları yok etmem gerektiğini biliyordum. Ama oyuncağım onların çekiciliğine öyle kapılmıştı ki, bunu kesinlikle yapamazdım.

Böylece isyankâr oyuncağım –bundan böyle "kötü alışkanlığım" diye adlandıracağım– ikinci amacına varmadan birçok yararsız gün ve ayın geçip gitmesine ilgisiz kaldı.

Bu arada çevremde birçok değişiklik olagelmişti. Aile ikiye bölünmüş, doğduğum evi bırakıp aynı caddede ve birbirinden yarım blok uzakta ayrı evlere taşınmışlardı. Büyükbabam ile büyükannem ve ben, evlerden birinde; annem ile babam, erkek kardeşim ile kız kardeşim de ötekinde oturuyordu. Babam o sıralarda devlet işleriyle ilgili olarak yabancı ülkelere yollanmıştı ve Tokyo'ya dönmeden birkaç Avrupa memleketini dolaştı. Aradan çok geçmeden annem ile babam birkaç kez daha taşındı. Babam sonunda epey geç kalmış olsa da beni kendi evinde büyütmeye karar verdi. Büyükannem ile babamın "modern melodram" adını verdiği bir ayrılık sahnesi oynadım ve böylece sonunda annem ve babamla beraber yaşamaya başladım. Büyükannem ile büyükbabamın oturduğu evden birkaç tren ve birkaç tramvay istasyonuyla ayrılmıştım. Ben haftada bir kez yanında gecelemek konusundaki "barış anlaşmasını" bozdukça büyükannem gece gündüz ağlayarak resmimi göğsüne bastırıyor, her defasında ağlama krizleri geçiriyordu. İşte böylece on iki yaşındayken altmış yaşında sadık bir sevgilim oldu.

Sonraları babam Osaka'ya atandı. Yalnız gitti, ailenin geri kalanı Tokyo'da kaldı.

Günün birinde, hafif bir soğuk algınlığı yüzünden okuldan uzak kalınca, babamın dış memleketlere yaptığı yolculukların anısı olarak beraberinde getirdiği birkaç sanat kitabını odama alıp rahat rahat gözden geçirme fırsatı buldum. Beni özellikle heyecanlandıran İtalyan müze rehberlerindeki Yunan heykel röprodüksiyonları oldu. Çıplak vücut resimlerine rastlayınca, birçok usta işi eserin arasında içimdeki eğilime en uygun düşenlerin şu siyah beyaz resimler olduğunu gördüm. Belki de bu, röprodüksiyonlarda bile bir heykelin en canlı etkiyi yapmasıyla ilgili basit bir gerçekti.

Kitapları ilk defa görüyordum. Babam titizdi; çocuk ellerinin kirletmesinden, ayrıca çıplak kadın resimlerinin bana çekici gelmesinden –aslında ne kadar yanılıyordu– korktuğu için kitapları bir dolabın en alt çekmesine saklamıştı. Bu resimlerin serüven dergilerindeki resimlerden daha ilginç olacağını o güne kadar bilmiyordum.

Kitabın en sonundaki sayfayı açtım. Birdenbire öbür sayfada, bakar bakmaz şimdiye kadar beni beklediğine inanacağım bir resimle karşılaştım.

Guido Reni'nin, Cenova'daki Rosso Sarayı'nda bulunan *Aziz Sebastianus* adlı tablosunun röprodüksiyonuydu bu.

İdam hükmünün yerine getirildiği hafifçe eğik kara-ağaç gövdesi, loş bir ormanın ve akşam göğünün haşmetli, karanlık ve uzak arka planına karşı yükseliyordu. Göze batacak kadar güzel bir delikanlı bir ağacın önünde çırılçıplak duruyordu. Elleri başının üzerinden ağacın gövdesine çapraz bağlanmıştı. Öteki bağlar görünmüyordu; çıplaklığını örtmek için kalçalarına kaba ketenden beyaz bir örtü gevşekçe düğümlenmişti.

Bu resmin bir Hıristiyan şehidiyle ilgili olacağını umuyordum. Ne var ki, resim Rönesans'ı izleyen eklektik okula aitti; bir azizin nasıl şehit olduğunu gösterdiği halde, resimde kuvvetli bir dinsizlik havası vardı. Güzelliği bakımından, ressamların eserlerinde sık sık ölümsüzleştirdikleri Hadrianus'un sevgilisi Antinous'a benzeyen bu delikanlının vücudu, azizlere ait diğer resimlerde sık sık görüldüğü gibi işkence yahut cılızlık izleri taşımaz; ışıkla güzellik, gençlikle kıvanç sarmıştır çevresini...

Onun beyaz, kusursuz çıplaklığı, kararmış arka planın önünde ışıldar. Adaleli kolları –ok yayını germeye, kılıç sallamaya alışmış Roma imparatorunun muhafız askerlerine ait kollar– zarif bir açıyla yukarı kalkmış, bağlanmış bilekleri başının üzerinde çaprazlanmıştır. Yü-

zü hafif yukarı çevrilmiş, gözleri adamakıllı açılmıştır, öyle ölçüsüz bir tevekkül içinde göğün fevkaladeliğine bakar. Zor nefes alan göğsünü, gerilmiş belden aşağısını, hafif kasılmış kalçalarını saran şey acı değil, soluk, handiyse melankolik bir hazla ilgili bir ses perdesidir. Sol koltukaltına ve sağ yanına teleğine kadar girmiş oklar olmasa, haydi haydi, bir bahçedeki ağaçlardan birine yorgun argın yaslanıp dinlenmekte olan Romalı bir atlete benzetilebilir.

Okların saplandığı gergin ve gençliğin tazeliğini taşıyan güzel bedeni, içten içe şiddetli acının ve kendinden geçmenin ateşi kemiriyordu. Aziz Sebastianus'a ait öteki resimlerin çoğunda görülen kan ve ok kümesi bunda görülmez. Çoğu çoğu sadece iki ok, bir ağaç dalının mermer basamaklar üzerine düşen gölgesi gibi sakin ve ince gölgelerini pürüzsüz derinin üzerine düşürür.

Hoş, ben bütün gözlem ve yorumu daha sonraları yaptım.

O gün resmi gözden geçirirken putperestçe bir hazla sarsıldım. Kan yüzüme çıktı, kalçalarım sanki öfkeyle şişti. Vücudumun o canavar azası bu yüzden çatlayacak gibi oldu; ateşli ve benzersiz bir tutkuyla kullanmamı bekledi; bilgisizliğimden ötürü öfkelenmiş, bir dolu azarlayarak uyandırıyordu beni. Ellerim şimdiye kadar hiç öğrenmemiş oldukları şekilde istem dışı kımıldamaya başladılar. İçimde sır dolu, göz alıcı bir şeyin çabucak yükselerek hücuma kalktığını duydum. Birdenbire dışarı fırladı bir şey, içimi kamaştırıp, beni sarhoş etti...

Çevremdeki şeyler tekrar gözümde canlanıncaya kadar bir süre geçti. Pencerenin önündeki akçaağaç, bütün eşyanın üzerine, mürekkep hokkasına, okul kitaplarımla defterlerime, sözlüğe ve Aziz Sebastianus'a pırıltılı yansımalar bırakıyordu. Altın yaldızlı bir kitap başlığının üzerinde, mürekkep hokkası ile sözlüğün bir köşe-

sinde bulut beyazlığında lekeler vardı. Yavaş yavaş ve yapış yapış damlıyor ya da ölü balıkların gözleri gibi mat bir parıltıyla parlıyordu. Bereket elimin içgüdüsel bir hareketiyle kitap lekelerden korunmuştu.

Bu benim ilk boşalmam oldu. Ayrıca bu, "kötü alışkanlığım"ın da acemice ve önceden tasarlanmamış başlangıcıydı.

(Magnus Hirschfeld'in Aziz Sebastianus'a ait resimlerin ters cinsel eğilimlilerin özel bir sevinç duydukları sanat eserleri arasında yer aldığını yazması garip bir tesadüftür. Hirschfeld'in bu görüşü kolaylıkla, ters eğilim hallerinin ağır bastığı durumlarda, özellikle doğuştan gelenlerde, ters ve sadist içtepinin hiç karıştırılmayacak şekilde birbirine karıştığı sonucuna varmaktadır.)

Eski inanışa göre, Aziz Sebastianus yaklaşık olarak III. yüzyılın ortalarında doğmuştu. İmparatorun muhafız askerleri birliğinde yüzbaşı olmuş, aşağı yukarı daha otuz yaşındayken şehit düşmüştü. İmparator Diocletianus'un döneminde 288 yılında ölmüş olsa gerek. Hayatı boyunca çok şey yaşayan, kendini yetiştiren Diocletianus, büyük cesaretinden ötürü hayranlıkla karşılanırdı. Ortak imparator Maximianus'a gelince, bu imparator Hıristiyanlıktan nefret ediyordu; Numidyalı bir delikanlı olan Maximianus'u, Hıristiyanlık pasifizmiyle ilgili olarak, kendisinden beklenen askerlik görevinden kaçındığı için ölüme mahkûm etmişti. Roma ordusunun en küçük birliklerinden birinin komutanı olan Marcellus da, aynı dinsel inat yüzünden idam edilmişti. Aziz Sebastianus'un şehitliği, işte bu tarihsel arka planla açıklanabilir.

Gizli gizli Hıristiyanlığı benimseyen Sebastianus, imparatorun muhafiz birliğinin yüzbaşısı olmasından yararlanarak, zindana atılmış Hıristiyanlara cesaret vermiş, birçok Romalıya, bu arada birliklerin başkomutanı-

na bile din değiştirtmişti. Bu anlaşılınca Sebastianus ölüme mahkûm edilmişti. Sayısız okla vurulmuş ve ölüme terk edilmişti. Onu gömmeye gelen dine bağlı bir dul kadın vücudunun hâlâ sıcak olduğunu görmüş, Sebastianus'u evine alıp iyileştirmişti. İyileşir iyileşmez, Sebastianus, imparatora yeniden meydan okuyup onun tanrılarını aşağıladı. Bu sefer topuzlarla öldürüldü.

Bu efsanenin kabataslak bir gerçeğe dayandığına inanılabilir; o sıralarda böyle sürüyle şehidin varlığı kesindir. İtiraza yol açabilecek şey, sürüyle ok yarası almış bir insan vücudunun ölümden kurtulmasıdır; bu, insanlığın mucizelere ihtiyacına karşılık olarak dirilme temasının bildik kullanımı, sonraki bir süsleme olmasın?

Bu efsane ile resim karşısında duyduğum coşkunun, aslından başka bir şey, vahşet gibi, cinsel şeyler gibi olduğunun daha iyi anlaşılmasını istiyorum; bundan ötürü, birkaç yıl sonra yazmış olduğum şu parçayı araya koyuyorum.

Aziz Sebastianus – Bir Düzyazı Şiir

Bir zamanlar sınıfımızın penceresinden bir ağacı seyretmiştim; ağaç çok yüksek değildi ve rüzgârda sallanıyordu. Daha yakından bakınca, kalbim kuvvetle çarpmaya başladı, çünkü ağacın hemen hemen insanı ürküten bir güzelliği vardı. Bir dairenin çevrelediği üçgen gibi, otların üzerinden yükseliyordu. Bir ayaklı şamdanın simetrik kolları gibi ileri uzanmış dallarının üzerine, yeşil bütün ağırlığıyla çökmüştü; yeşilin altında abanozdan bir kaideyi andıran kunt bir gövde duruyordu. Kusursuz, fevkalade süslü, doğal güzelliğinden ve yapmacıksız halinden hiçbir şey yitirmeden, sanki kendi kendisinin yaratanıymış gibi orada duruyordu ağaç. Ne de olsa yine yaratılmış bir şeydi, belki de bir besteydi; "kutsal" diye anılması gereken, insana dinsel, sakin bir

kıvanç bağışlayan bir Alman üstadına ait oda müziği gibiydi, şahane duvar halılarının desenlerinde görülen o heybetli ciddiyet ve özlemle doluydu...

Ağacın görünüşüyle müziğin notaları arasındaki benzerliğin benim için belli bir önemi vardı. Bu eşitlik içinde daha kudretli olan ikisi benliğimi aynı anda kavrayınca, anlatılması zor, esrarlı duygularımın lirizme değil de din ile müziğin birleşiminden doğan o karanlık sarhoşluk haline yaklaşmasında şaşılacak bir şey yoktu.

Birdenbire içimden yükselen bir ses bana şunları sordu: "Genç azizin elleriyle başının üzerinden bağlandığı o ağaç değil mi bu, aynı ağaç değil mi, kutsallaşmış kanının yağmurdan sonraki damlalar gibi üzerinden akıp gittiği ağaç gövdesi değil mi, can çekişme sırasında ışıl ışıl yaslandığı o Romalı ağaç değil mi, dünyevi sevinç ve acıların son kanıtı olarak taze etinin yaralarıyla kabuklarına süründüğü o ağaç değil mi?"

Din yolunda ölümün tarihsel kaynaklarında Diocletianus'un tahta çıkıp kayıtsız şartsız bir kudretin hayalini kurduğu sıralarda, imparatorun muhafız askerleri birliğinden bir yüzbaşının, yasaklanmış bir tanrıya hizmet etmekle suçlandığı bildirilir. Bu genç Romalı savaşçıda, sadece İmparator Hadrianus'un ünlü Doğulu aşk tutsaklarını andıran yumuşak bir vücudu değil, devlete karşı gelmiş bir yeminlinin deniz kadar soğuk ve duygusuz bakabilen gözleri de vardı. Bu savaşçı insanı büyüleyen bir gurura sahipti. Başındaki miğferde, genç kızların her sabah kentten getirdikleri beyaz bir zambak taşırdı. Yorucu turnuvalardan sonra başını zarif bir hareketle eğdiğinde saçındaki beyaz zambak bir kuğu boynunu andırırdı.

Ne doğduğu yeri bilen vardı, ne de geldiği yeri. Onunla karşılaşan herkes, bir tutsağın vücuduna, bir prensin çizgilerine sahip bu delikanlıya bakınca, onun

bu dünyayı yakında bırakıp gidecek bir gezgin olduğunu hissederdi. Endymion sürüsünü yöneten bir çobandı, başkalarının bulduğundan daha yeşil otlaklar bulmak için seçilmiş bir çoban.

Kızlardan bazıları, onun denizden geldiğinden şüphe etmiyorlardı. Çünkü göğsünde yabancı denizin uğultusunu duyduklarına inanıyorlardı; gözlerinde mistik ve sonsuz ufkun yankısı, kıyılarında doğup içerlere göçen insanlara denizin bıraktığı dinmez özlem parıldıyordu. Nefesi, beraberinde kıyılara yosun kokularını getiren yaz ortası alize rüzgârları gibi bunaltıcıydı.

İmparatorun muhafız birliğinin başındaki genç Yüzbaşı Sebastianus'tu bu. Ve böyle bir güzellik ölüme adanmış olmaz mıydı? Ve Roma'nın, baş döndürücü iyi, kuvvetli şaraba, kandan kıpkırmızı kesilen lezzetli kızartmaya alışmış dilber kadınları, şimdiye kadar onun bile bilmediği kötü kaderini sezip, onu bu yüzden sevmediler mi? Onun kanı beyaz vücudunun içinde diğer insanlarınkinden çok daha hızlı akıyordu; eti parçalara ayrılınca bu kan fışkırıp akabileceği bir delik aradı. Kadınlar, böyle bir kanın çağlayan özlemini nasıl duymamış olabilirlerdi?

Ne var ki, onun kaderinde acınacak bir taraf yoktu. Pırıltılı denebilecek gururlu ve trajik bir kaderdi bu.

İyice düşünüldüğünde, tatlı bir öpüşün ortasında bile, acının gölgesinin geçip gittiği alnında, önceden tadılmış ölüm acısının izini bırakmış olması gerekirmiş gibi geliyordu.

Karanlık bir şekilde de olsa, yolun bitiminde din uğruna ölümün onu beklediğini, hem de bu dünyadaki bütün öteki insanlardan ayırıcı bir özelliğinin işareti olarak kaderin ona bu nişanı taktığını önceden görmüş olmalıydı.

Bu olağandışı sabah vakti, Sebastianus üzerindeki

örtüleri atıp gün ağarırken yatağından fırladı, çünkü askerlik görevi çağırıyordu onu. Sabaha karşı gördüğü düşte, kötü haber veren saksağanlar göğsünün üzerine tüneyip ağzını kanatlarıyla kapamışlardı ve Sebastianus o sırada henüz başını yastıktan bile kaldırmamıştı. Her gece üzerinde uyuduğu sert döşek, sanki deniz kıyısından geçiyormuş gibi yosun kokuları saçıyordu. Bu muhakkak ona bazı geceler denizin ve uzak ufukların düşünü ileten kokuydu.

Böyle pencerenin kenarında durup, şakırdayan zırhıyla kılıcını kuşanırken küçük bir ormanla çevrili tapınağa doğru baktı. Ve Mazzaroth denilen yıldız kümelerinin sönükleşmeye başladığını gördü. Haşmetli putperest tapınağına bakınca, ince çekik kaşları sanki acı çekiyormuş gibi nefretle çatıldı. Güzelliğiyle tam bir uyum içindeydi bu. Biricik Tanrı'nın adını haykırdı, sonra "kutsal yazı"dan dehşet haberi veren dizeler okumaya başladı hafif bir şarkıyla. Sanki sesi bin defa daha yükselmişti ve büyük bir kuvvetle tapınağın duvarlarına çarpıyordu. Uğursuz putperest tapınağından, sıra sıra sütunların arkasından yıldızlarla bezenmiş göğe yükselen kuvvetli bir inilti duydu. Garip, başka türlü bir binanın çökerken çıkaracağı gürültüydü bu ve yıldızlarla bezenmiş gök kubbeden yankılanarak geri geldi ses.

Sebastianus, gülümseyip penceresinin altında bir yere baktı. Bir genç kız grubu vardı orada; her zaman güneş doğmadan önce karanlıkta yaptıkları gibi, sabah duası için hazırlanmak üzere gizli gizli kaldıkları daireye çıkıyorlardı. Kızların her biri elinde, henüz uykudaymış gibi yaprakları kapalı duran bir beyaz zambak tutuyordu...

Ortaokuldaki ikinci yılımın kışıydı. Bu arada uzun

pantolon giymeye ve birbirimizi küçük adlarımızla çağırmaya alışmıştık. (İlkokulda çıplak dizlerimizle koşup oynamak yasaklanmıştı, yazları bile izin yoktu buna. Artık bundan böyle çorap askılarıyla ortalıkta sıkıntı içinde dolaşmayacağımız için, ilk defa uzun pantolon giymemize izin verilmesinin sevinci bir bakıma ikiye katlanıyordu. İlkokulda birbirimizi adlarımızla çağırırken resmî konuşma şeklini kullanmak zorundaydık.) Öğretmenleri kızdırıyor, okul çayhanesinin önünde kuyruk olmaya, okul ormanının içinden koşarak geçeceğimiz oyunlar oynamaya, yatakhanedeki karma hayata alıştırıyorduk kendimizi. Aşırı derecede titiz olan annemle babam, sağlığımın bozukluğunu göz önünde tutup ortaokul eğitimim sırasında bir ya da iki yıl boyunca öteki çocuklar gibi okulda kalmamama karar vermişlerdi. Bunun esaslı sebeplerinden biri de annemle babamın orada "kötü şeyler" öğreneceğimden korkmalarıydı.

Evcilerin sayısı çok azdı. İkinci yılın sonuna doğru bunlara "yeni" biri daha katıldı. Bu yeni gelenin adı Omi'ydi. Hal ve gidişi kötü olduğu için okul yuvasından kovulmuştu, o zamana kadar ona olağanın dışında bir dikkat gösterrnemiştim, ne var ki "kötü adam" adı verildikten sonra artık onu hesaba katmamak zor geldi bana.

Bir gün saf ve biraz şişman bir okul arkadaşımız kıkır kıkır gülüp elindeki bilyeleri göstererek koşup bana doğru geldi. Takındığı tavırdan bazı esrarlı yeniliklerin farkında olduğunu hemen anladım.

"Sana bir şey anlatacağım!" dedi.

Onunla koridora çıktım, rüzgârın kamçıladığı "tirendaz avlusu"na bakan bir pencerenin önünde durduk. Önünde birbirimize sır verdiğimiz pencereydi bu.

"Eh işte... Omi'yle ilgili bir şey." Birdenbire sustu, kızardı ve konuşmaktan utanıyormuş gibiydi. (Bir defasında –sanıyorum ki ilkokulun beşinci sınıfındaydı– o

tema üzerine konuştuğumuz sırada bu çocuk kendince değerli bir iddiayla karşılık vermişti: "Bütün bunlar uydurma canım. Hiç kimsenin böyle şey yapmadığından eminim ben." Arkadaşlardan birinin babasının kötürüm olduğunu duyduğu bir başka defa da, kötürümlük bulaşıcı olduğu için o çocuğa ne pahasına olursa olsun yaklaşmamamı sıkı sıkı tembih etmişti bana.)

"Ee... ne var, ne olmuş Omi'ye?" Evde hep bizde alışılmış olan sakin ve terbiyeli konuşma şeklini kullanmakla beraber, okulda tıpkı öbür çocuklar gibi yontulmamış bir dille konuşuyordum.

"Gerçek şu. Bu Omi... şey, bu çocuğun bir sürü kızı elden geçirmiş olduğu muhakkak. Ne olsun, olan bu işte!"

Buna inanmak hoşuma gidiyordu. Omi, iki ya da üç kez sınıfta kaldığı için, bizlerden birkaç yaş büyük olsa gerekti. Bedenen bizden üstün olduğu gibi, yüzünde de bizimkinden fersah fersah üstün delikanlılık hali vardı. Doğuştan azametli bir görünüşe sahipti. Aşağılamadığı bir şey yoktu sanki. Bizler için bir örnek öğrencinin bir örnek öğrenci, bir öğretmenin bir öğretmen olduğu değişmez bir gerçekti. Bizim için polisler, üniversite öğrencileri ve büro memurları yine sadece polisler, üniversite öğrencileri ve büro memurlarıydı. Tıpkı bunun gibi Omi de bizim için sadece Omi'ydi, tahkir dolu bakışlarıyla öfkeli gülüşünden kaçınmak imkânsızdı.

"Gerçekten mi?" diye sordum. Ve nedendir bilinmez, askerlik dersinde kullandığımız tüfekleri temizlerken Omi'nin ellerinin ne kadar becerikli olduğu aklıma geliverdi. Ekip komutanı olarak çok çevikti; jimnastik öğretmenince sevilen biricik öğrenci olduğu da aklımdan geçti.

"İşte bu nedenle..." Okul arkadaşım, yalnız ortaokul öğrencilerinin bildiği bir şekilde kıkırdayarak güldü. "Hem diyorlar ki..." diye devam etti... "anlarsın ya, şeyi müthiş

büyükmüş. Bir daha sefere 'Muzır' oynadığımızda pantolonuna dokun da kendin de inan."

"Muzır" oyununu, okulun birinci ve ikinci sınıfındaki çocuklar çok severdi. Okulumuzun geleneksel sporuydu. Zaman öldürmeye yarayan bütün buna benzer şeylerde olduğu gibi, aslında bu oyun gerçek bir oyundan çok densiz bir salgın hastalığı andırıyordu. Bu oyunu güpegündüz ve utanmadan herkesin gözü önünde oynardık. Oyun şöyle oynanıyordu: Çocuklardan biri –adına A diyelim– okul avlusunda ya da sınıfta düşüncelerine dalmış habersiz dururken içimizden biri yan taraftan uçar gibi ve alışkın olduğu bir el hareketiyle çocuğun üzerine atılıyordu. Bu el hareketi başarılı olursa B zafere ulaştığını gösteren bir tavırla belirli bir mesafeye çekilip kükrüyordu:

"Yuuh! A'nınki amma da büyük ha!"

Böyle bir oyunun esas sebebi ne olursa olsun, biricik amaç, oyun kurbanının, hücuma uğrayan yerini elleriyle koruyayım derken kitaplarını ya da herhangi bir şeyi düşürmesinin yarattığı gülünç sahneydi. Gerçekte gençler bu oyun sırasında utanç duygularını keşfetmiş oluyorlardı. Bunu kahkahalarıyla maskeliyorlardı; sonra daha da yüksek kahkahalarının verdiği güven duygusuyla, kurbanın kızarmasıyla ortaya çıkan toplu utanç duygularını gülünçleştirerek memnunluk duyuyorlardı.

Önceden sözleşilmiş gibi, saldırıya uğrayan her defasında, "Tüüh be... bu B de ne pis herifmiş yahu!" diye bağırıyordu.

Bunun üzerine çevresine toplanmış olanlar koro halinde bağırıyorlardı:

"Tüüh be... bu B de ne pis herifmiş yahu!"

Omi bu oyunda işinin ustasıydı. Onun saldırıları hemen her zaman öyle başarılı oluyordu ki, çocukların Omi'nin saldırısına uğramayı gizli gizli istedikleri şüphe-

si insanda uyanabilirdi. Diğer taraftan kurbanları da hep Omi'den öç almanın çaresini arardı. Ama bu çabaları pek de başarılı olmazdı. Omi hep sol eli pantolon cebinde dolaşır, saldırıya uğradığında iki şekilde korunurdu, hem cebindeki sol eliyle hem de serbest sağ eliyle.

Okul arkadaşlarının Omi'yle ilgili açıklamaları, içimde kökleşmiş olan bir düşüncenin zehirli tohumlarına gübre etkisi yaptı, o zamana kadar ben de sınıf arkadaşlarım gibi, bu oyunda aynı günahsız duygularla yer almıştım. Ne var ki Omi üzerine arkadaşımın söylediği şey, benim "kötü alışkanlığımı" –bilmeyerek herkesten titizlikle ayrı tuttuğum yalnızlık içindeki yaşantımı– bu oyun ve okuldaki yaşantımla birbirinden ayrılmaz bir bütün haline getirmişti. Artık böyle bir bağlantının varlığını –ben istesem de istemesem de– şu sözlerdeki gerçek ortaya koyuyordu: "Pantolonuna dokun da kendin inan." Bu sözün benim için artık olağanüstü bir anlamı vardı, öyle bir anlam ki, günahsız okul arkadaşlarımdan hiçbiri anlayamazdı bunu.

O günden sonra kendimi bu oyundan uzak tuttum. Omi'ye saldırmak zorunda kalacağımdan, daha da çok, onun da bana saldıracağından korkar oldum. Öyle dikkat kesilmiştim ki... Oyunun başlamasıyla ilgili bir işaret görür görmez, –bir başkaldırma ya da isyan gibi hiç umulmadık ve ilgisiz bir olayla başlanırdı buna– ortalıktan toz olur, güvenlik içinde bulunacağım bir mesafeden Omi'den gözümü ayırmazdım...

Gerçekten de daha biz farkına varmadan Omi'nin etkisi bizi baştan çıkarmıştı bile. Omi'nin çorapları mesela. Bizleri asker gibi yetiştirmeyi amaçlayan eğitim sistemini bizim okul da benimser ve üstün tutardı. General Enoki'nin, "Sade olunuz, erkek olunuz," diye ölüm döşeğinde yaptığı vasiyet o sıralarda yeniden canlanıp uygulanmaya başlanmıştı; renkli boyun atkıları ile renkli ço-

raplar tabii tabuydu. Evet, aslında ipekli boyun atkıları taşımanın cezası vardı, gömleklerin beyaz, çorapların da kara hiç değilse koyu renkli olması bildirilmişti. Beyaz ipekten bir boyun atkısı takıp göz alıcı desenli çorap giyen sadece Omi'ydi.

Tabuya meydan okuyanlar arasında başı çeken Omi'nin, içindeki kötülüğü maskelemede bir başkaldırının kundakçısı olmak kadar tehlikeli bir becerikliliği vardı: Edinmiş olduğu tecrübelerden, gençlerin bir başkaldırmanın büyüsüne karşı nasıl zayıf olduğunu keşfetmişti. Jimnastik öğretmeninin –köyden gelme ve Omi'nin yakın dostu o görgüsüz astsubayın– burnunun dibinde, boyun atkısını büyük bir rahatlıkla boynuna sarar, yağmurluğunun altın düğmeli yakasını Napolėon tavırlarıyla azametle yukarı kaldırırdı.

Ne var ki, her zaman olduğu gibi, kör kitlenin başkaldırması artık zavallı bir taklit değildi. Başkaldırmanın tehlikelerinden kaçınıp yalnız sevincini tatmak umuduyla Omi'nin verdiği cesur örneklerden sadece çorapları ele aldık. Ben de bunun dışında kalmadım.

Sabahları okulda buluştuğumuzda, ders başlamadan önce gevezelik edip övünüyor; bu arada da sıralarda değil, kürsünün üzerinde oturuyorduk. Yeni desenli çorap giymiş olan, yerine oturmadan önce, çok önemli bir iş yapıyormuş gibi pantolonunun paçasını yukarı çeker, derhal hayranlık haykırışlarıyla karşılanırdı.

"Ooo... ne de şık çoraplar!"

"Şık" bizim sözlüğümüzde en büyük iltifattı. Omi hep en son gelen olurdu, "şık" sözcüğü dilimizin ucuna her geldiğinde, o aramızda bulunmasa da, mağrur yüzü gözümüzün önünde belirirdi.

Karlı bir sabah okula çok erken gelmiştim. Akşamdan bir arkadaş beni aramış, sabah bir kartopu kavgası

yapılacağını haber vermişti. Aslında hep erken uyandığım için o sabah da gözlerimi açar açmaz, saate falan bakmadan okulun yolunu tutmuştum.

Kar birkaç santim kalınlıktaydı. Okula giderken havai hat tramvayının penceresinden kente baktığımda, henüz doğmakta olan güneşin ışıklarıyla aydınlanmamış kar tabakası, güzel olmaktan çok hüzünlü görünüyordu. Kar, bizim kentlerin manzaralarının biricik güzelliği olan şu başıboş caddelerin düzensizce kesiştikleri yerlerde, eğri büğrü sokaklarda, arka avlularla tesadüfi yapı alanlarında, kentin açık kalmış yaraları üzerinde kirli bir sargı bezi gibiydi.

Hemen hemen boş olan tramvay okul durağına yaklaşırken güneşin sanayi bölgesinin arkasından doğduğunu gördüm. Her şey bir çırpıda güler yüzlü ve aydınlık oldu. Şimdi bu pırıl pırıl kardan maskenin gürültülü kahkahaları ardından, tehdit eder gibi fırlayan bacaların ve monoton kiremit damların kederli iniş çıkışları yükseliyordu. Böylesine karlı manzaralar, başkaldırılarda ya da ihtilallerde görülen trajik sahneler için biçilmiş kaftan gibidir. Karın yansıyan ışığı içinde gelip geçenlerin şüpheli soluk yüzleri, bana başkaldırmış suikastçıları hatırlatıyordu.

Okulun karşısında tramvaydan indiğimde kar erimeye başlamıştı bile. Okulun yanındaki depo binasının damından suların damladığını duyuyor, artık bütün parıltının eriyip gittiği düşüncesini kafamdan atamıyordum. Pırıldayıp kıvılcımlanan küçük parçalar intihar eder gibi şırak diye kaldırımdaki aldatıcı balçığa çarpıyor, gelip geçenlerin kunduraları altında her şey eziliyordu. Saçakların altından yürürken yolunu şaşırmış küçük bir kar parçası ensemden aşağı kaydı...

Okul avlusundaki karda ayak izleri yoktu henüz. Giysi dolaplarımızın bulunduğu oda kapalıydı, ama öteki odaların kapıları açık duruyordu.

Aşağı kattaki bir pencereyi açıp okulun arkasındaki bahçeyi kaplamış olan kara baktım. Küçük bir korunun yamacını izleyip arka girişten okula ulaşan bir patikanın üzerinde, benim baktığım pencerenin altında bir yere kadar uzanan büyük ayak izleri vardı. Sonra bir dönüş yapıp sol tarafta çaprazlamasına görünen kütüphane binasının ardında yok oluyordu.

Şu halde benden önce biri gelmişti buraya; arka taraftan geldiği, sınıf penceresinden içeri bakıp kimsenin gelmemiş olduğunu görünce kütüphaneye gittiği belliydi. Okula arka girişten gelenler dışarıda oturan birkaç öğrenciydi. Bu az sayıdaki öğrencilerden biri olan Omi'nin de her sabah bir kadının evinden geldiği söylenmişti. Hep son dakikada, dersin başlamasından az bir zaman önce görünürdü. Bu ayak izlerinin kime ait olduğunu pek gözümün önünde canlandıramıyordum, büyüklüklerine bakılırsa, muhtemelen Omi'nin ayak izleriydi.

Pencereye yaslanıp daha iyi görebilmek için gözlerimi kıstım; ayak izlerinin üzerinde yer yer, gözümde onları daha da esrarlı ve çekici kılan taze, kapkara toprağı gördüm. Anlatılması güç bir kuvvet beni bu ayak izlerinin ardından gitmeye zorluyordu. Pencereden baş aşağı dışarı atlayıp yüzümü o ayak izlerinin içine sokmak istiyordum sanki. Ama her zaman olduğu gibi, ağırkanlı oluşum beni böyle bir fikre kapılmaktan korudu. Dışarı atlamak yerine okul çantamı bir kürsünün üzerine koydum, yavaş yavaş pencerenin kenarına tırmandım. Üniformamdaki kopçalarla kancalar pencerenin taştan pervazına ancak dokunmuştu; kama uçları gibi kaburgalarımı delen korku dolu bir zevkle karışık bir acı duydum. Karın içine atladım, duyduğum hafif sancı içimi bir serüvenin önsezisiyle dolduran hoş bir uyaran olarak kaldı. Kendimi tam ayak izlerinin üzerine basarak yürümeye zorladım.

Gözüme çok büyük görünmüştü ayak izleri. Ne var ki, şimdi benimkilerden pek de büyük olmadıklarını görüyordum. Bu ayak izlerinin sahibinin de o sıralarda moda olan altı lastik kunduralardan giymiş olacağını düşünmemiştim. Şu halde Omi olamaz bu, diye düşündüm; çünkü ayak izleri yeteri kadar büyük değildi.

Muhtemelen yanılıyordum; Omi'yi kütüphanenin arkasında bulamayacak olma duygusu içimde huzursuzluk yaratsa da izlerin ardına düşmeye mecburdum. Belki de bu Omi'yi bulma isteğinden çok, benden önce gelip bu izleri bırakan kişiye karşı duyduğum bir özlemin ve intikam duygusunun karışımıydı.

Ayaklarımı dikkatle önümdeki ayak izlerine yerleştirerek yürürken tıkanacak gibi oluyordum.

Tıpkı taşların üzerinde yürür gibi ayaklarımı önümdeki ayak izlerine yerleştirerek ilerledim. Ayakizlerinin kenarları şimdi kristalimsi, kömür karası toprağı, şimdi ezilmiş çimeni, şimdi topraklanmış, sıkıştırılmış karı, şimdiyse kaldırım taşını meydana çıkarıyordu. Birdenbire hiç farkında olmadan attığım geniş adımlarla tıpkı Omi gibi yürüdüğümü keşfettim.

İzleri kütüphane binasının arka cephesine kadar izledim, binanın kardaki gölgesini boydan boya geçtim, sonunda bütün spor alanının göründüğü tepeye ulaştım. Her şeyi örten pırıltılı kar tabakası yüzünden kül dökülmüş üç yüz metrelik koşu elipsi, onu çevirmiş olan dalgalı araziden ayırt edilemiyordu. Spor alanının bir köşesinde birbirine girmiş iki büyük ağaç vardı. Sabahın ilk ışıklarıyla iyice uzamış olan gölgeleri karın üzerine düşüyor, bu sahneye ayrı bir anlam kazandırıyordu. Büyük karaağaçları andıran ağaçlar, estetik bir zarafetle mavi kış göğüne ve sabah güneşinin eğik ışınlarına karşı, karın aşağıdan yolladığı oynaşan ışıkların içinde kuleler gibi yükseliyordu. Zaman zaman kar, kuvvetli, yapraksız ça-

tal dallardan aşağı altın tozu gibi dökülüyordu. Spor alanının sonundaki yatakhane binasının damlarıyla önündeki fundalıklar, her şey, kıpırtısızdı, derin bir uykuda gibiydi.

Bir an, bütün bu parıltılı evrende bir şey göremez oldum.

Bu karlı yerler bir saray harabesine benziyordu; bu serap hali yalnız eski saraylara ait harabeler üzerinde görülen aynı sınırsız ışık ve parıltı içinde yıkanıyor gibiydi. Ötede, harabenin bir köşesinde, hemen hemen beş metre genişliğindeki kül dökülmüş koşu yolunun üzerinde, karlara kocaman Latince harfler yazılmıştı. Hemen yakınımda O'yu oluşturan büyük bir daire vardı. Ona bir M eklenmişti, tam bu sırada onun arkasında üçüncü bir harf yazılıydı; uzun ve kaim bir İ.

Omi'ydi bu. Ardına düştüğüm ayak izleri O'ya, O'dan M'ye ve en sonunda, İ harfini tamamlamak için sağ ayağındaki altı lastikten kundurayı karın üzerinden geçiren Omi'ye kadar uzanıyordu. Beyaz, kalın boyun atkısının üzerinden bana doğru baktı Omi; iki elini hafif paltosunun ceplerine gömmüştü; gölgesi, iki ağacın gölgesine paralel olarak, boylu boyunca ve inatla karın üzerine uzanmıştı.

Yanaklarım ateş gibiydi. Eldivenli ellerimle bir kartopu yapıp Omi'ye fırlattım, ama hedefi bulamadım.

Tam bu sırada çizdiği harfi bitirmiş bana doğru bakıyordu.

"Hey!" diye bağırdım.

Hemen bunun üzerine anlatılamaz bir tutkuyla sürüklenerek yamaçtan aşağı, ona doğru bütün hızımla koştum. Koşmaya başladığım sırada, düşümde işitsem inanamayacağım içtenlikte ve kuvvette bir sesle bana bağırdığını duydum:

"Hey, harflere basma sakın!"

O sabah ne kadar değişik göründü bana Omi. Genel olarak hiç ev ödevi yapmaz, okul kitaplarını duvarın dibindeki dolapta bırakır, sabah dersin başlamasından biraz önce, elleri cebinde, paltosunu asmaya bile vakit bulamayacak kadar gecikmiş gelir, sınıfın en arkasındaki yerine çekilirdi. Oysa ne değişikti bu sabah. Epeydir burada vakit geçiriyordu muhtemelen, o taklit edilemez, aynı zamanda hem içten hem de biraz tahkir dolu gülüşüyle, hep kırmızı burunlu, toy, küçük bir öğrenci yerine koyduğu beni, selamladı. Bu gülüşü, bu kar gibi beyaz dişlerin şimşek gibi parıltısını ne kadar da özlemiştim.

Gülümseyen yüzünü daha iyi görebilmek için yeteri kadar yanına yaklaştığımda korkudan bir tarafıma inme iniverdi sanki; kalbimdeki bütün tutku yok oldu. Omi'nin yalnızlık içinde olduğu kafama dank etmişti. Belki de gülümsemesi, işin içyüzünü anladığımı fark ettiğinden, sadece zayıf tarafını bir zırhın arkasına saklamaya yarıyordu. Hoş bu gerekçe bana, onunla ilgili olarak gözümde canlandırdığım tablonun bozulması kadar acı vermiyordu.

Karın içine çizilmiş o kocaman OMİ'yi görür görmez –belki de yarı yarıya bilmeyerek– yalnızlığının bazı saklı tarafları saklı köşeleri bulunduğunu, onu bu erken saatte buraya sürükleyenin aslında ne olduğunu, belki de ondan daha iyi anladım... İdolüm şimdi bana, "Bugün kartopu oynamak için böyle erken geldim," gibilerden bir mazeret söyleme gereği duyacak olsa belki o sadece gururunu hiçe saymış olacaktı, ama muhtemelen ben içimde çok daha fazlasını kaybedecektim. Bir şeyler söylememin gerekli olacağı duygusuyla, sinirli sinirli, nasıl başlasam diye düşündüm.

"Bugün kartopu oynanacaktı, değil mi?" diyebildim sonunda. "Daha çok kar yağar sanmıştım."

"Hımm..." Hiç umursamadan önüne baktı Omi.

Sonra yüzündeki anlam sertleşti ve aşağılayan bakışları üzerime çevrildi. Görünüşe bakılırsa beni çocuk yerine koymak için kendini zorluyor, acıyarak yukarıdan bakıyordu bana. Bu arada, bir defacık olsun karın üzerindeki harflerle ilgili bir şey sormamamdan ötürü muhakkak gizliden gizliye şükran duyuyordu. Bu şükran duygusundan kurtulmak için ne işkence dolu bir zorlamaya giriştiğini görmek büyülüyordu beni sanki.

"Hah!" dedi. "Çocuk eldivenleri giymişsin. Nefret ederim çocuk eldivenlerinden..."

"Ama büyükler bile böyle benimki gibi yün eldiven giyiyorlar."

"Zavallı çocuk, daha deri eldivenin temasının nasıl bir şey olduğunu bilmediğine bahse girerim. Al bakalım..."

Bunu söyledikten sonra kardan ıslanmış olan deri eldivenini birden yüzüme vurdu.

İrkildim ve kuvvetli cinsel bir istek içimden bir alev gibi yükselip yanaklarımı ateş gibi ısıttı. Kristal berraklığında gözlerle onu seyrettiğimin farkına vardım...

O saatten sonra Omi'ye tutkuyla bağlandım.

Hayatımın ilk büyük aşkıydı bu ve öyle bir aşktı ki –bu tek anlamlı açıklama şeklinin bağışlanmasını dilerim– bedensel isteklerle de ilişkiliydi.

Sabırsızlıkla yazı, en azından yazın başını bekliyordum. Muhakkak, diyordum içimden, yaz onun çıplak vücudunu görme fırsatını da beraberinde getirecekti. Ayrıca bendeki daha da utanılası arzulara derinden bağlanmıştım. Bu onun "büyük şey"ini görmekti.

Anılarımın tezgâhı üzerinde birbirine bağlı iki çift eldiven vardır: Omi'nin deri eldivenleri ile bir çift beyaz tören eldiveni. Anlaşıldığına göre, anılarımdan hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu tamı tamına bile-

meyeceğim. Belki de deri eldivenler Omi'nin kaba yüz çizgilerine daha uygun düşüyordu, ama belki bu kaba yüz çizgilerinden ötürü tören eldivenleri ona daha çok yakışıyordu.

"Kaba yüz çizgileri" derken bununla alelade bir yüze sahip genç, yalnız bir delikanlının çocuklar arasında yarattığı etkiyi öne sürüyorum. Hiç şüphe yok ki Omi en büyüğümüz değildi. Ne var ki, okulumuz için seçilmiş olan ve deniz subaylarının giysisine benzeyen üniforma bizim çocuk vücutlarımızdan dökülürken Omi bu üniformayı tam bir erkek, bir yetişkin havası ve cinselliğiyle dolduruyordu. Mavi kumaşın üzerinden bile fark edilen omuz ve göğüs kaslarına, kıskanç ve sevgi dolu bakışlarla bakan tek çocuk şüphesiz ben değildim.

Omi'nin yüzünde hep gizli bir üstünlük duygusu görülürdü. Belki de bu, Omi hırpalandıkça daha da ölçüsüzleşen gururla ilgiliydi. Sınavlarda başarısızhğa uğramak, sınıfta kalmak gibi aksilikler, Omi'de engelle karşılaşmış bir iradenin sembolleri gibi görünürdü gözümüze. Neyi hedefliyordu iradesi? İçindeki "kötülük iblisi"nin onu bir hedefe sürüklediğini belli belirsiz kafamda canlandırabiliyordum. Ona karşı bu muazzam komplodan henüz onun bile haberdar olmadığından emindim.

Yüzündeki bir şeyler, kanının damarlarında hızlı ve kuvvetli aktığı hissini uyandırıyordu; kibirli çene kemikleri, "nispeten" zarif yaratılmış dudakları, kuvvetli çenesi ve biraz yassı ama biçimli burnuyla bronz derili yuvarlak bir yüzdü bu. Bu yüz çizgilerinin arkasında zaptolunmaz ruhu saklıydı. Böyle bir insanın gizli, içine dönük bir hayata sahip olacağı kabul edilebilir miydi? Biz ötekiler için, çok önce yitirdiğimiz, çoktan unutulmuş bütünlük örneğiyle onun kişiliğinde yeniden karşılaşmamız umut edilebilirdi.

Omi zaman zaman ani bir hevesle okuduğum, yaşı-

ma göre çok güç olan kitaplara bir göz atardı. Hemen her defasında, o sırada elimde tuttuğum kitabı görmesin diye ilgisiz bir gülümsemeyle kapatırdım. Bunu utanç duygusundan değil, onun kitaplara ya da zekâyla ilgili bir şeye karşı her ilgi işareti içimde bir sızı yarattığı için yapıyordum. Böyle bir şey onu alçakgönüllü yapabilir, farkında olmadığı bütünlüğüne zarar verebilirdi. Bu balıkçının, doğduğu İonya'yı unutabileceği, terk edebileceği, onu inkâr edebileceği düşüncesi üzüntü vericiydi.

Sınıfta olsun, oyun sahasında olsun, Omi'yi sürekli gözlüyordum. Bu arada gitgide tamamlanan ve kusursuzlaşan bir tablosunu meydana getirdim. Bu yüzden, belleğime kazınan tabloda tek yanlış bile bulamıyorum. Böyle bir kitapta yaşatılan kişiye bir canlılık vermek için olağanın dışında göze batan birkaç özelliğin, birkaç sevimli yanlışın anlatılması gerekir, ne var ki Omi'yle ilgili anılarımda böyle tek kusur bile yok. Şüphesiz Omi'nin üzerimde bıraktığı sürüyle başka etki var, hepsi de en ince ayrıntılarla dolu sonu gelmeyecek kadar çok etki... Kısaca Omi benim için erkekliğin ve bütünlüğün bir örneği haline gelmişti ve bu benim için onun kaşlarında, alnında, gözlerinde, burnunda, kulaklarında, yanaklarında, elmacıkkemiğinde, dudaklarında, çene kemiğinde, ensesinin biçiminde, boynunda, derisinin renginde, kollarında, ellerinde, göğsünde ve daha başka sürüyle özellikte ifadesini buluyordu.

Bu esastan yola çıkan, sonunda tam bir eğilim ve karşıt eğilim sistemini meydana getiren bir seçim ilkesi etkili oluyordu: Omi'nin yüzünden bir düşünce adamını sevemem artık; onun yüzünden, gözlük takan insanlar üzerimde çekici bir etki bırakmazlar. Ve artık onun yüzünden kudreti ve kuvveti, bilgisizliği, yontulmamış davranışları, kaba konuşmaları, düşünmekle yakından uzaktan ilişkisi olmamış insanları sevmeye başlıyordum...

Ama ne de olsa bu garip tatta, isteklerimi hiç karşılayamayan mantıken imkânsızlık vardı. Normal olarak cinsel dürtü kadar mantıklı bir şey pek yoktur. Ne var ki benim durumumda, fikren yakınlık duyduğum insana karşı içimde istek kalmıyor, bu istek hemen sönüyordu. Herhangi bir arkadaşta en küçük bir "fikrî" eğilimin ortaya çıkması, değerinin mantık yoluyla değerlendirilmesi sonucunu doğuruyordu. Aşk gibi çok taraflı bir ilişkide başkasından istenen şeyin eşini ona vermek gerekir. Bundan ötürü, geçici bir zaman için de olsa, bir arkadaşın eğitilmemiş bir safdillik içinde olmasını istemem, içimde "mantığa karşı başkaldırı" duygusu doğuruyordu.

Nitekim "fikir"le ilişkisi olmamış gençlerle, gemicilerle, askerlerle, balıkçılarla karşılaştıkça benim için uzaktan tutkulu bir kayıtsızlılda onları gözlemekten ve kendileriyle tek kelime bile konuşmamaya dikkat etmekten başka yapılacak şey kalmıyordu. Belki de kendimi çok iyi hissedebileceğim biricik yer, yerlilerin dilini anlayamayacağım tropik bölgede uygarlık girmemiş bir ülke olacaktı. Şimdi bunu düşününce, çocukluğumdan beri, bu vahşi adaları yakıp kavuran sıcak yazların özlemini çektiğim aklıma geliyor...

Ama ben beyaz eldivenlerden söz açacaktım.

Törenlerde beyaz eldiven giymek okulumuzun kurallarındandı. Bugün bile bilek kısmı sedef düğmeli ve üzerinde üç dekoratif dikiş bulunan bir çift beyaz eldiven giymem tören günlerini hatırlamama yetiyor; törenlerin yapıldığı loş toplantı salonunu, okuldan ayrılırken verilen Şioze konfetileriyle dolu kutuları ve böyle günlerde, güneş tam tepede durduğu sırada, parıltılı tatlı nağmeler iletiyormuş gibi görünen bulutsuz göğü hatırlıyorum.

Kışa rastlayan "İmparatorluk Günü" kuşkusuz bir ulusal tatil günüydü. O gün Omi yine olağanın dışında erken gelmişti okula.

İkinci sınıf öğrencileri "yeni gelenler"i çoktan büyük salıncaktan okulun yanındaki oyun alanına sürmüş ve asma kirişi kendileri için ele geçirmişlerdi. Bundan gaddarca zevk alıyorlardı. Yeni öğrencileri kovalarken yarı yarıya bir eğlenme konusu çıkarmış oluyorlardı ve bunu pek ciddiye almadan yapar gibiydiler. Yeni öğrenciler, salıncağın biraz ötesinde bir daire şeklinde toplanıp, aslında bir gösteri yaptıklarının haydi haydi farkında olan büyüklerin zorlu oyununu gözlüyorlardı. Zincirlerle asılmış olan salıncak bir o yana bir bu yana sallanıyordu. Oyun, salıncağın üzerinde karşılıklı durup birbirini dürmeye çalışmaktı.

Omi, sağlam bacaklarıyla salıncağın ortasında durmuş, hiç umursamadan bir rakibin çıkmasını bekliyordu; ayaküstü dikilmiş bir katilin duruşuydu bu.

Bizim sınıftan kimse onun karşısına çıkmaya cesaret edemiyordu. Sırayla birkaç öğrenci salıncağa tırmanmış, Omi hepsini birer birer aşağı yuvarlamıştı. Çocukların kunduraları, daha önceden güneş altında parlayıp kayganlaşan donmuş toprağın üzerinde kayıyordu.

Her zaferden sonra ellerini muzaffer bir boksör gibi başının üzerinde kenetleyen Omi durmadan gülüyordu. Genç öğrenciler, onları salıncaktan düşürenin Omi olduğunu çoktan unutmuşlar, uzaktan uzağa sevinç nidalarıyla Omi'yi alkışlıyorlardı.

Gözlerim Omi'nin beyaz eldivenli ellerini izliyordu. Elleri sert bir şekilde hareket ediyor, genç bir hayvanın, belki de bir kurdun pençeleri gibi karşısına çıkanı yakalıyordu. Zaman zaman kış sabahının havasında yaydan fırlamış ok gibi süzülen elleri rakibinin tam göğsünü buluyordu. Her defasında da rakip kıçının ya da ayakla-

rının üstüne yere yuvarlanıyordu. Bazen rakibini salıncaktan aşağı iterken, Omi de yuvarlanacak gibi oluyordu. Sallanan vücudunu dengede tutmaya uğraşırken, donmuş kırağıdan kayganlaşan salıncağın üzerinde can çekişiyormuş gibi görünüyordu. Ne var ki, çevik kalçalarının gücüyle tekrar sağlam durmayı başarıyordu.

Salıncak yavaş yavaş bir o yana bir bu yana sallanıp duruyordu; sakin ve mekanik bir havada...

Ben böyle olan biteni gözlerken, bir huzursuzluğun, anlatılması imkânsız ve işkence dolu bir huzursuzluğun pençesine düşmüştüm. Belki de bir o yana bir bu yana sallanan salıncağa bakmanın yarattığı baş dönmesiydi bu. Gerçekte daha çok, salıncağın üzerinde tehlikeli bir şekilde bir o yana bir bu yana denge kurmaya çalışan Omi'ye bakarken içimdeki dengenin bozulur gibi olmasıyla ilgili ruhsal baş dönmesi gibi bir şey olsa gerekti. Bu durum, içimdeki iki karşıt kuvvetin üstünlük için çekişmesiyle daha da kötüleşti. Biri yaşama içgüdüsüydü. İkinci kuvvet ise –daha kuvvetli, daha zorlayıcı olan ve iç dengemi bozmaya çalışan– çoğu insanların bilmeyerek teslim oldukları kurnaz ve gizli intihar eğilimiydi.

"Ne oldu size tabansızlar sürüsü? Yürek yok mu hiçbirinizde?"

Omi'nin vücudu yavaş yavaş sağa sola sallanıyor, beyaz eldivenli ellerini dayamış olduğu kalçaları salıncağın hareketine uyuyordu. Kasketindeki altın yaldızlı okul arması güneşin altında pırıl pırıldı. Gözüme hiç şu andaki kadar güzel görünmemişti.

"O yürek bende var!" diye bağırdım.

Kalbim her zamankinden daha hızlı atıyordu. Bu sözleri söyleyeceğim anı beklemiştim. Bir isteğe boyun eğdiğim anlarda hep böyle olacaktı. Birkaç saniye sonra Omi'yle girişeceğim çarpışmanın, bir içtepi gösterisi olmaktan çok benim için önceden hazırlanmış bir olay ol-

duğu kanısına kapıldım. Sonraki yıllarda, kendimi olağanüstü "irade kuvveti"ne sahip bir insan gibi görme yanılgısına yol açmıştı bu.

"Dikkat et! Dikkat et! Aşağı atacak seni," diye bağırıyordu herkes.

Hepsinin alaycı haykırışları arasında salıncağın bir ucuna tırmandım; ayaklarım defalarca kaydı ve hava yeniden alaycı kahkahalarla doldu.

Omi kaş göz oynatarak selamladı beni. Elindeki bütün imkânlarla soytarılık ediyor, yuvarlanıp düşecekmiş gibi yapıyordu. Aynı zamanda da benimle şakalaşıyor, parmakları gerilmiş elini yüzüme kadar yaklaştırıyordu. Benim açımdan bu parmaklar bana saplanmak isteyen tehlikeli bir silahın sivri uçlarıydı.

Beyaz eldivenli ellerimiz sık sık acı veren çarpışlarla birbirini buluyor, ben her defasında darbenin şiddetiyle düşecek gibi oluyordum. Onun bilerek ve isteyerek, benimle kedinin fareyle oynadığı gibi uzun uzun oynamak ve yenilgimi mümkün olduğunca geciktirmek için kuvvetini esirgediği belliydi.

"Oo!" diye bağırıyordu. "Korkuyorum ha... Ah, ne kadar da kuvvetliymişsin yahu! Aman düşüyorum. Gördün mü ya? Az kalsın düşüyordum." Dilini çıkarıp sanki biraz sonra salıncaktan düşecekmiş gibi yapıyordu.

Onun kaş göz oynatarak güzelliğini bozduğunu görmek benim için dayanılmaz bir şeydi. Artık yavaş yavaş salıncağın üzerinde ondan kaçınmayı öğrendiğim sırada sağ elinin bir darbesi beni buldu. Dengemi koruyabilmek için irademin dışında havaya uzattım ellerimi ve sağ elinin parmaklarına tutunabildim. Beyaz eldivenlerin içinde parmaklarının ne kadar kuvvetli olduğunu hissetmiştim.

Bir an birbirimizin gözlerinin içine baktık. Aslında bir saniye sürdü bu sadece. Yüzündeki kaş göz oyunları gitmiş, onun yerini ne düşmanlık ne de nefret hissedilen,

garipsenecek kadar duru bir bakış alıvermişti. Yahut belki de sadece benim kuruntumdu bu. Belki de parmaklarımı tutup çektiği sırada dengesini yitireceğini hissetmenin boş bakışıydı. O saniye ona nasıl baktığımı, her zamanki gibi, içgüdüsüyle ve tam tamına hissettiğini biliyordum. Ellerimizin birbirine dokunmasıyla bir darbeye dönen gerilimi içinde duymuş olmalıydı. Sırrımı çözmüştü muhakkak; ona bağlandığımı, bu dünyada ondan başkasına bağlı olmadığımı.

Hemen hemen aynı anda ikimiz de salıncaktan aşağı yuvarlandık.

Biri yerden kalkmama yardım etti. Omi'ydi bu. Beni kolumdan sertçe tutup kaldırarak üniformama bulaşanları tek kelime etmeden silkeledi. Dirsekleri, eldivenleri, toprakla ve pırıltılı buzla kirlenmişti.

Kolunu omzuma atıp benimle yürüdü. Sanki aramızdaki bu mahremiyeti gün ışığına çıkardığı için onu cezalandırmak istercesine yüzüne baktım.

Bizim okulda birinin kolunu bir başkasının omzuna atması olağandışı bir şey değildi. Aksine, okulun çanı çalınca, çok sayıda çocuğun birbirine sarılarak yürüdükleri görülürdü. Omi' nin benimle birlikte salıncaktan düşmesi olayı, onlar için artık sıkıcı olmaya başlamış bir oyunun sona ermesinden başka bir şey olmadığı gibi, onunla kol kola uzaklaşmamız da üzerinde durulacak bir şey değildi.

Omi'nin kolunu omzumda hissetmek müthiş bir zevkti. Sağlık durumumun bozukluğu sebebiyle genellikle her sevinçte gelecekteki bir uğursuzluğun önsezisi içimi doldururdu. Ama o anda kolunun tatlı, beklenmedik varlığından başka bir şey hissetmiyordum; bu duygu kolundan benimkine akmış ve sonunda bütün vücudumu sarmış gibiydi. Onunla beraber dünyanın öbür ucuna kadar böyle gidebileceğimi hissetmiştim.

Ama o benimle, sadece, sabah töreni için sınıfların gruplar halinde toplandığı okul avlusundaki yere kadar yürüdü. Benden orada ayrılıp kendi grubuna doğru gitti. Sonra da bir daha bana bakmadı. Sabah töreni başladığı sırada benden dört kişi daha ötede duruyordu. Ben tekrar tekrar beyaz eldivenlerimdeki lekelerde Omi'ninkilere baktım durdum...

Omi için beslediğim körü körüne hayranlık bilinçli her eleştirinin dışında kalıyordu; onu ahlaki açıdan gözden geçirmeye de hiç yanaşmıyordum. Bu körü körüne hayranlık, tahliline her giriştiğimde gözden kaçıyordu. Böyle süreklilikten ve gelişmeden yoksun bir sevgi olabiliyorsa içimdeki duygu da öyleydi. Omi'yi "ilk bakış" denebilecek yahut daha iyi söylemek gerekirse, "özden gelme bakış"la görüyordum. Benim için ne olduğu bilinmez bir durumdu bu; on dört yaşının masumiyetini, aşınma sürecinden sürekli koruma çabasıydı.

Aşk diye adlandırılabilir miydi bu? Bir bakıma bir aşk şekliydi –daha ilk bakışta yıkılmama gücünü sonsuza dek koruyacak gibi göründüğü, bu gücü devamlı olarak onayladığı halde– bir tür kökten ayrılma ve düşme tehdidiyle karşı karşıyaydı. Ve değerimi her normal sevgiden daha fazla azaltıyordu. Gerçekten de öyle; çünkü bu dünyadaki bütün düşüşler, alçalışlar arasında en tiksindirici olan saflığın düşüşü, alçalışıdır.

Omi için beslediğim karşılıksız sevgi konusunda –hayatım boyunca tattığım aşkların birincisinde– masum hayvani arzularını kanatlarının altında saklı tutan yavru bir kuş gibiydim.

Okuldayken, özellikle dersten canım sıkıldığında, gözlerimi Omi'den ayıramayışım en günahsız davranıştı. Aşkın, şu iki şey, aramak ve aranmak demek olduğunu henüz bilmezken başka ne yapabilirdim ki? Benim için

aşk, çözemediğim sayısız ve küçük bulmacaydı. Hayranlıkla ilgili eğilimin kendince bir karşılık isteyeceğini bile gözümün önüne getiremiyordum.

Kendimi üşüttüğüm bir gün –bu ciddi bir üşütme olmamakla beraber– evde kalmıştım. Ertesi gün okula gittiğimde, her bahar yapılan doktor muayenesini kaçırmış olduğumu fark ettim. Bunun üzerine, bir gün önce okula gelmeyen öbür çocuklarla birlikte doktora gönderildim.

Bekleme odasında, zayıf, mavi alevi odadaki aydınlıktan ötürü pek görünmeyen bir gaz sobası vardı. "Dezenfektan" ilacı kokuyordu ortalık. Bir grup çocuğun muayene için bekleşip çıplak vücutlarıyla yan yana durduğu odaya sinmiş sıcak, şekerli süt kokusunu andıran tatsız, karakteristik bir kokuydu. Hiç sesimizi çıkarmadan soyunduk –bir avuç öğrenciydik zaten– soğuktan titreşiyorduk.

İlk olarak, kendini hep benim gibi üşüten cılız bir çocuk basküle çıktı. İnce tüylerle kaplı soluk, kemikli sırtını seyrederken, Omi'nin çıplak vücudunu görmenin bir türlü yatışmak bilmeyen şiddetli arzusunu yeniden duydum. Bir gün önce yapılan doktor muayenesi ateşli isteğimi yatıştırabileceğim bir fırsattı; bunu önceden göremeyişimin açıkça budalalık olduğunu anladım. En iyi fırsatı kaçırmıştım; gelecekte bir benzerini beklemekten başka çarem kalmıyordu.

Birdenbire sarardım, tüylerim diken diken oldu. Önüme bakıp sıska kollarımdaki çirkin iğne izlerini kaşıdım. Adım söylendi. Baskül bir dakika sonra idam edileceğim bir darağacını andırıyordu.

Okul doktorunun asistanı, "Otuz dokuz kilo dokuz yüz gram," diye seslendi. Eskiden bir askerî hastanede astsubaylık yapmış olan asistan o kaba sesle bağırma âdetini bırakmamıştı.

Bana ait karttaki rakamı gören Doktor, "Hiç değilse kırk kilo olsaydı," diye mırıldandı.

Ben bütün bunlara, muayenelere girip çıktıkça alıştım; o gün Omi zavallılığımı görmediği için öyle sevinmiştim ki, Doktor'un sözleri beni hiç kızdırmadı bile. Bir an hissettiğim hafifleme duygusu neşeye dönüştü...

"Peki, öteki gelsin!"

Asistan beni sabırsızlıkla kenara itti. Bu kez ona her zamanki hırsla ve nefretle bakmadım.

Ne var ki belli belirsiz ilk aşkımın sona erdiğini sezmiş olsam gerek. Büyük bir ihtimalle, keyfimin nüvesini biçimlendiren bu seziş, huzursuzluk yaratıyordu.

İlkbaharın sonlarına doğruydu; yaz kumaşlarından terzi numunelerinin kesildiği ya da gelecek mevsimin giysilerinin prova edildiği bir gündü. Her şey yerli yerinde mi değil mi diye kontrol edilmek üzere bütün giysi dolaplarının gözden geçirilmesini gerektiren ve yazın temsilcisi sayılan günüydü yılın... Herkesin, artık eskilerin dolaplara kaldırıldığını göstermek üzere yazlıklarını giydiği gündü.

Sıcağa rağmen üşütmüştüm, hafif bronşitim vardı. Arkadaşlarımdan biri de midesini bozmuştu; jimnastik dersine katılmayıp sadece seyredebilmemiz için izin kâğıdı yazdırmak üzere okul doktoruna gittik.

Jimnastik salonuna dönerken mümkün olduğu kadar huzur içinde yürüyorduk. Doktora gitmiş olmamız derse gecikmemiz için iyi bir özür sayılabilirdi. Bu yola başvurarak jimnastik dersini seyrederken çekeceğimiz can sıkıntısını kısaltmayı düşünmüştük.

"Hava amma da sıcak bugün değil mi?" deyip üniformamın ceketini çıkardım.

"Üşüttüğüne göre bunu yapmasan daha iyi olurdu," dedi arkadaşım. "Hem ceketsiz görürlerse seni jimnastik dersine katılman gerekir."

Çabucak giydim ceketimi.

"Ben sadece midemi bozmuş olduğum için ceketimi çıkarabilirim." Sanki benimle alay etmek istiyormuş gibi ceketini çıkardı.

Jimnastik salonuna vardığımızda, askılarındaki giysilerden öğrencilerin kazaklarını, hatta birkaçının gömleklerini bile çıkarmış olduğunu gördük. Loş jimnastik salonundan dışarıya, güneşin altında barfikslerle diğer jimnastik gereçlerinin parıldadığı çayıra baktık. Jimnastik gereçlerine doğru yürürken hastalıklı yaradılışım her zamanki tepkiyi verdi; o sıkıcı öksürük nöbetiyle sarsılmaya başladım.

Sıradan jimnastik öğretmeni, kendisine uzattığımız izin kâğıdına bakmadı bile. Bekleyen öğrencilere dönüp, "Haydi bakalım," dedi. "Şimdi de barfiks yapalım. Omi, ne yapabildiğini göster onlara."

Bunun üzerine arkadaşları gizlice Omi'yi çağırdı. Jimnastik dersinde sık sık yaptığı şeyi yapmış, sıvışmıştı. Bu durumlarda ne yaptığını, nereye saklandığını kimse bilmezdi. Ne var ki bu defa, yaprakları yaz ışığı altında titreyen bir ağacın arkasından yavaş yavaş ve sallanarak çıktı.

Onu görür görmez kalbim daha hızlı çarpmaya başladı. Gömleğini çıkarmıştı, üzerinde göz kamaştıran beyazlıkta bir atlet vardı. Bronzlaşmış derisi yüzünden fanila olduğundan çok daha beyaz görünüyordu. Öyle bir beyazdı ki bu, neredeyse uzaktan alçı gibi kokusu alınacaktı. Göğsünün vakarlı çevre çizgisiyle iki göğüs ucu fanilanın üzerinde bir kabartma meydana getirmişti sanki.

"Barfiks gösterisi mi?" diye sordu öğretmene. Sesinden kendine ne kadar güven duyduğu anlaşılıyordu.

"Evet."

Omi, vücudunun çevikliğinden emin, gururlu bir rahathk içinde yere eğilip ellerini kumla ovdu. Sonra yukarıdaki barfikse baktı. Sanki tanrıları çağıracakmış gibi, gözleri üstünlükle pırıldıyordu; bir süre gözbebeklerin-

de bulutlar ve mavi mayıs göğü ışıldadı. Ama gözleri yine soğuktu ve aşağılar gibi bakıyordu.

Sıçradı. Barfikse asıldı kaldı. Demir çubuğa yapışan kuvvetli kollarına çapa dövmesi yakışıyordu.

"Ahhh!" Hayranlık sesleri sıcak yaz havası içinde dalgalandı.

Çocuklardan her biri kalbini yoklayacak olsa, sadece Omi'nin çevikliğine ve kuvvetine hayranlık duymadığını fark ederdi. Gençliğe, hayata ve üstünlüğe hayranlık duyuyordu. Omi kollarını kaldırınca görülen koltukaltındaki tüyler de herkesi şaşırtmıştı.

Belki de ilk defa böylesine gür tüyler görüyorduk. Bu tüyler, bahçeye yayılmakla kalmayan merdivenin taş basamaklarını da saran yaban otları gibi Omi'nin koltukaltlarından göğsüne doğru yayılıyordu. Güneş üzerlerine vurunca bu iki kara çalılık ıslak ıslak parlıyor, teninin şaşırtıcı beyazlığı aralarında beyaz kum taneleri gibi görünüveriyordu.

Omi, ellerinin gücüyle kendini demirin üzerine çekerken kol adaleleri şişiyor, omuzları yaz bulutları gibi kabarıyordu. Koltukaltlarındaki tüyler gölgeleniyor, yavaş yavaş gözden kayboluyordu. Demirle aynı yükseklikteki göğsü hafifçe titriyordu. Bu hareketi birkaç kez tekrarladı, birkaç kez de çabucak kendini demirin üzerine çekti.

Yaşama gücüydü; çocuklara boyun eğdiren, her yerinden fışkıran saf yaşama gücüydü. Oğlanlar; onun yansıttığı aşırı canlılık duygusunun, yaşam sırf yaşamış olmak içinmiş izlenimi veren amaçsızlık duygusunun, onun o aksi, o umursamaz taşkınlığının altında ezildiler. Kendisi hiç farkına varmadan, bir kuvvet Omi'nin içine sızmış ve ona hâkim olmaya, onu parçalayarak içinden geçmeye, dışarı fırlamaya, onu gölgede bırakmaya hazırlanıyordu. Bu bakımdan, o kuvvet bir hastalık sayılabilirdi. Bu şiddetli kuvvet içine işleyince, bedeninin yeryüzüne tek ge-

liş nedeni çılgın bir insan kurban olmak, hastalıktan korkusuz biri haline gelmek olmuştu. Hastalık korkusuyla yaşayanlar, böyle bir bedeni utanç verici bir şey olarak görürler... Oğlanlar sendeleyerek ondan uzaklaştılar.

Bana gelince, ben de tıpkı ötekiler gibi aynı etkinin altındaydım, ama esaslı bir farkla... Çünkü ben daha ilk andan başlayarak –tabii bu yüzden utançtan kıpkırmızı kesiliyordum– önümde o aşırı kuvveti görür görmez bir sertleşme hissetmiştim, o sırada ince yazlık pantolon giyiyordum; öteki öğrenciler başıma geleni görecekler diye korku içindeydim. Bu korku bir yana, içimde kesin olarak heyecan diye adlandırılamayacak başka bir duygu vardı. Çünkü görmeyi o kadar özlemle istemiş olduğum çıplak vücuda bakıyordum. Ama o andaki manzaranın bendeki şok etkisi, beklenmedik bir şekilde, sevincin zıddı bir duyguyu uyandırmıştı.

Kıskançlıktı bu...

Omi, soylu bir eylemi başarmış bir ifadeyle yere atladı. Vücudunun yere düşmesiyle çıkan boğuk gürültüyü duyunca gözlerimi kapayıp başımı salladım. Sonra kendi kendime, artık Omi'ye âşık olmadığımı söyledim.

Kıskançlıktı bu, öylesine yabani bir kıskançlıktı ki, gönüllü olarak bu uğurda aşkımdan vazgeçtim.

Belki de bu yüzden birdenbire disiplin için "Sparta kursu"na katılma gereğini duydum. (Bu kitabı yazmam, aslında bu yöndeki sürekli bir zorlamamın delilidir.) Hep hastalıklı oluşum ve çocukluğumdan bu yana gördüğüm aşırı nazlı bakım yüzünden insanların gözlerinin içine bakamayacak kadar çekingendim; ama artık tek bir sözün etkisi altındaydım: "Kuvvetli ol!"

Bu sebeple beni okula götüren tramvayda şu ya da bu yolcunun yüzüne dikkatlice bakmayı bir çeşit eğitim saydım. Ne çıkarsa bahtıma deyip yüzüne baktığım in-

sanların çoğu, bu soluk, zayıf görünüşlü çocuğun bakışlarından dehşete kapılmadılar. Çoğu zaman kızarak bakışlarını başka yöne çeviriyorlardı, arada sırada da bana bakan çıkıyordu. Benim için bir zaferdi bu. Böylece insanların gözlerinin içine bakabilme konusunda kendimi yavaş yavaş eğittim...

Bundan böyle aşktan vazgeçmeye karar verince aşkla ilgili her düşünceyi de kafamdan silip attım. Ne var ki bu, sezgiden yoksun, acele alınmış bir karardı. Çünkü cinsel bir sevginin en basit, en belirli delillerinden birini, sertleşme gibi eşsiz bir olayı hesaba katmayı unutmuştum. Uzun süredir bende bu sertleşmeler oluyordu; yalnız kaldığımda kendimi bu sertleşmelerin yol açtığı "kötü alışkanlığım"a bırakıyordum; yaptığım şeyin anlamını hiç bilmeden yapıyordum üstelik. Beni daha önce cinsel konuda üstünkörü aydınlatmalarına rağmen, henüz, başka türlü olmanın bilinci altında acı çekmiyordum.

Bununla, genel ve kökleşmiş olandan ayrı cinsel arzumu normal ve doğru gördüğümü söylemek istemiyorum; sınıf arkadaşlarımın aynı arzuya sahip oldukları yolunda yanlış bir fikre de pek kapılmıyordum aslında. Şaşılacak şey; eski, romantik aşk hikâyelerini öylesine kuvvetle yaşıyordum ki, çoğu zaman erkekle kadın arasındaki aşkın hayalini kuruyor ya da dünyadan bihaber bir genç kız gibi evliliği düşünüyordum. Omi'ye duyduğum tutkuyu ihmal edilmiş bir bulmaca gibi bir kenara bıraktım, onunla olan ilişkimin önemini düşünmeye kendimi hiç zorlamadım. Bugün aşk ve eğilim sözcüklerini yazdığım şu sırada, bunların benim için bambaşka bir anlamı var. Omi'ye karşı duyduğum türden arzuların "hayatım"ın gerçekliğiyle önemli bir ilişkisi olabileceği hiç aklıma gelmemişti.

Bununla beraber, bir içgüdü, yalnızlığı aramamı, kendimi "başka türlü" sanmamı istiyordu. Bu baskı içinden

çıkılmaz bir bulmacayı andıran garip bir bulantı gibiydi. Büyüdüğümü düşündüğümde nasıl bir sıkıntı duygusunun pençesinde kıvrandığımı anlatmıştım; daha sonraları da büyümek hayaline hep garip sıkıntı dolu bir hayal eşlikçetti.

Gelişme yıllarımda giydiğim bütün pantolonların, her yıl uzatılabilmesi için, büyük bir kıvrıntısı olurdu. Durmadan boy atışım diğer ailelerde olduğu gibi evimizin sütunlarından birine kalemle tespit edilirdi. Bu ölçme işi düzenli aralarla hep oturma odasında ve bütün ailenin gözü önünde yapılırdı. Boy atmış olmam gerçeğinde zararsız bir eğlence buldukları için olacak, bana takılırlardı, ben de kendimi zorlayarak gülümserdim.

Aslında, günün birinde bir yetişkin olma düşüncesi içimi korkunç bir önseziyle doldurmaktaydı. Ne olduğu belirsiz iç huzursuzluğum, gerçekten uzak hayallere kapılma eğilimimi körüklerken, hayallerde sığındığım "kötü alışkanlığım"ın kollarına atıyordu. Huzursuzluk benim bahanemdi...

Günün birinde bir arkadaşım şaka yollu bozuk sağlığıma değinerek, "Daha yirmi yaşına varmadan ölmüş olacaksın," dedi.

"Böyle bir şeyi nasıl söyleyebiliyorsun?" diye karşıhk verip yüzümü acı bir gülümsemeyle buruşturdum. Ne var ki, aslında bu açıklamasında benim için garip, tatlı ve romantik bir çekicilik vardı.

"Bahse girelim mi?" diye devam etti.

"Ama sen ölümüm üzerine bahse girersen benim için hayatta kalmaktan başka yapacak bir şey kalmıyor ki."

"Doğru. Evet, haklısın. Ne yazık, değil mi?" dedi gençliğin katı yürekliliğiyle. "Kaybedeceğin muhakkak, değil mi?"

Omi'nin ergenliğine benzer bir ergenliğin henüz koltukaltlarımızda fark edilmediği –yalnız bende değil yaşı-

tım bütün öğrencilerde– doğruydu. Ancak ilerisi için umut veren incecik tüyler görünüyordu. Bu yüzden şimdiye kadar vücudumun bu bölgesine özel bir dikkat göstermemiştim. Omi'nin koltukaltlarındaki tüyleri görmemin koltukaltlarımı benim için fetişleştirdiği muhakkaktı.

Sonraları, ne zaman yıkansam, banyoda aynanın karşısına geçer, uzun uzun aynadaki çirkin yansımamı izlemeye başlardım. Andersen'in masalındaki günün birinde kuğu olma hayaliyle yaşayan çirkin ördeğe benzemiştim. Yalnız bende durum tam tersineydi. Dar göğsümün ve kemikli omuzlarımın Omi'ninkiyle en ufak bir benzerliği yoktu, ama aynada vücudumu gözleyip günün birinde Omi'ninki gibi omuzlara, Omi'ninki gibi bir göğse sahip olacağıma inanıyordum. Bununla beraber içimde hafif bir hoşnutsuzluğun yükseldiğini de hissediyordum. Hoşnutsuzluktan daha fazla bir şeydi; bir vahye dayanıyormuş gibi, içimde durmadan kuvvetlenen bir çeşit mazoşist inançtı bu: "Hayatın boyunca asla Omi'ye benzeyemeyeceksin."

Genroku döneminin ahşap oymalarındaki âşık çiftlerin yüz çizgilerinde kadın ile erkeğin ayırt edilmesini güçleştirecek ölçüde şaşırtıcı bir benzerlik vardır. Güzellik idealini gösteren Yunan heykelinde de aynı şekilde iki cins arasında kuvvetli bir benzerlik görülür. Aşkın sırlarından biri değil midir bu? Aşkın mahremiyetinde, kadın da erkek de diğerinin görüntüsüne dönüşme özleminin ulaşılması güç arzusunu duymuyorlar mı? Bu isteğin, iki âşığın birbirinin karşıtı durumlara düşmesi gibi trajik bir sonucu olmuyor mu? Kısaca, karşılıklı aşkları, karşılıklı kimlikleri kusursuzlaşamayınca farklı noktalarını –erkeğin erkekliğini, kadının ise kadınlığını– vurgulamak yerine karşısındakini fethetmenin son derece karmaşık ruhsal sürecini denemezler mi? Aslında farklı bir benzerliğe varabiliyorlarsa bu sadece bir rüyanın geçici ânıdır. Çün-

kü kızın cesurlaşıp delikanlının ürkekleştiği ölçüde her ikisi sınırlanmayı aştıkları noktaya yaklaşır ve sonunda sınırı aşıncaya dek karşıt yönlerde birbirlerinin yanından geçip giderler.

Bu ışık altında gözden geçirilirse, benim kıskançlığım –öyle bir kıskançlık ki, kendi kendime Omi'yi artık sevmediğimi söyleyecek kadar şiddetliydi– aşktan başka bir şey değildi. Şimdi artık koltukaltlarımda da büyümeye başlayan, koyulaşan tüyler gibi, bana Omi'yi hatırlatan her şeyi sevmeye başlamıştım sonunda...

Yaz tatili yaklaşıyordu. Sabırsızlıkla beklemiş olmakla beraber, bu tatil bana, insanın ne yapacağını doğru dürüst bilemediği, iki perde arasındaki boş zamanı değerlendirmek için başvurulan önemsiz bir gösteri gibi geliyordu. İçimde tatile karşı büyük bir açlık duysam da bir bakıma bu benim için adamakıllı bir huzursuzluk kaynağı olacaktı.

Çocukluğumdan bu yana hafif bir verem hali vardı bende; aile doktorumuz kuvvetli ışınlar altında kalmamı yasaklamıştı. Deniz kıyısında kuvvetli güneş ışınları altında yarım saatten fazla kalmama izin verilmiyordu. Bu yasağı dinlemezsem ceza derhal şiddetli bir nöbet şeklinde geliyordu. Okuldaki yüzme dersine katılmama bile izin verilmemişti. Bu yüzden yüzmeyi hiç öğrenememiştim. Sonraları yüzmeyi bilmeyişim benim açımdan denizin üzerimde yarattığı sürekli etkiyle bağlantılı yeni bir önem kazandı.

Söz konusu dönem henüz denizin üstün ve baştan çıkarıcı kudretini tanımamıştım. Benim açımdan özellikle korkunç olsa da içimde anlatılmaz bir özlem uyandıran bir mevsimin can sıkıntısını yok etmek üzere o yazı annem, kız kardeşim ve erkek kardeşimle deniz kıyısında geçirdim...

Birdenbire, beni kayaların üzerinde yalnız bıraktıklarının farkına vardım.

Birkaç dakika önce erkek kardeşim ve kız kardeşimle birlikte kıyı boyunca büyük kayalara kadar yürümüştüm. Büyük taşların arasındaki sularda toplanan küçücük balıkları gözlemiştik. Avımız umduğumuz kadar zengin olmamış, kardeşlerimin canı sıkılmıştı. Bir hizmetçi kız, bizi altında annemin oturduğu güneş şemsiyesine sığınmamız için çağırmıştı. Ben birlikte gitmeye şiddetle karşı koyduğum için hizmetçi kız, erkek kardeşim ve kız kardeşimle beraber gitmiş, ben yalnız kalmıştım.

İkindi güneşinin ışınları suyun yüzeyinde durmadan ışıldıyordu, bütün koy gözleri kamaştırarak çeşit çeşit renklerle parıldıyordu. Ufukta kıpırtısız birkaç bulut vardı; soluk kaymak taşları gibi parıldayan haşmetli, kederli, kehanetvari şekilleriyle yarı yarıya denize gömülmüştü bulutlar.

Kumlu koylardan çıkmış birkaç yelkenli ve balıkçı teknesi, tembel tembel açık denize doğru ilerliyordu. Teknelerdeki küçücük karaltılar dışında, insanı andıran bir yaratık görünmüyordu. Suyun üzerine dupduru bir sessizlik çökmüştü. Denizden bu yana hafif bir meltem esiyor, sırlarını bana fısıldamak için yanıma yanaşmış bir yosma ya da görünmez kanatlarını kulaklarıma çarpan tasasız böcekler gibi kulağımın dibinde mırıldanıyordu. Yakındaki kıyı, yüzeyleri hafifçe denize doğru eğilmiş dümdüz kayalardan meydana gelmişti. Yalnız, benim oturduğum iki-üç kaya biraz daha yüksekti.

Dalgalar açık denizden gelip, yeşil, upuzun sıralanmış tepeler halinde ve hiç ara vermeden kumun üzerinde kayıyordu. Şurada burada alçak kayalardan meydana gelmiş küçük gruplar denizden yükseliyor, dalgalar onlara çarpıp kırılınca, köpükleri imdat dilemek için sallanan eller gibi yukarılara kadar çıkıyordu. Kayalar kabararak

gelen denizin içinde kalıyor, kopup sürüklenmiş şamandıraları andırıyordu. Dalga, kaşla göz arasında hızla yanlarından geçiyor, hızını hiç kesmeden kıyıya doğru kayıyordu. Dalga kıyıya yaklaşırken içinde bir şey uyanıyor ve yeşil sırtının derinliklerinden yükseliyordu. Göz alabildiğine yayılan dalga, inmek üzere olan korkunç bir baltanın ustura keskinliğindeki ağzının şeklini alıyordu. Koyu mavi giyotin birdenbire iniyor, beyaz köpükleri göğe doğru yolluyordu. Dalganın bedeni fokurdayıp fısıldayarak kendinden ayrılmış olan kafayı izliyor; bir anlığına, ölümün eşiğindeki bir insanın gözünde parlayan ve dünyevi olmayan maviye benzer göğün tertemiz mavisini yansıtıyordu... Dalganın kısa saldırısında yıkanan dümdüz kayalar beyaz köpüklerin altında kalmıştı, ama şimdi yavaş yavaş yeniden sudan çıkıyor, geri çekilen dalgaların geride bıraktıklarının arasında parıldıyordu. Üzerinde oturup her şeyi gözlediğim kaya bloklarının tepesinden, tek başına yaşayan yengeçlerin pırıltılı kayaların üzerinde nasıl yan yan ve delirmiş gibi koşuştuklarını, çağanozların güneşin altında nasıl hiç kımıldamadan durduklarını görüyordum.

Omi'yle ilgili anılarım sınırsız yalnızlık duygularıma karışıyordu. Şöyle oluyordu bu: Omi'nin yalnızlığının çoktandır üzerimde büyük bir çekim gücü vardı; onun –hayat onu tutsak aldığı için ortaya çıkan– yalnızlığını kendim için de dilemiştim. Şimdi, denizin enginliği karşısında en azından dış görünüşüyle tıpkı Omi'ninkine benzeyen bir yalnızlık duyuyor, bu yalnızlığı tamı tamına hem de Omi'nin gözleriyle tanımak istiyordum. İkili bir rol, hem Omi'nin rolünü hem de kendi rolümü oynamak istiyordum. Ne var ki bunu gerçekleştirebilmek için, çok önemsiz de olsa, önce Omi'yle aramda belli başlı bazı benzerlikler bulmam gerekiyordu. Bu beni bir dereceye kadar Omi'nin yerine geçirdi, belki de onun

içine bilinçsizcesine yerleşmiş yalnızlığa bilinçli olarak gömülmüşüm gibi davranmama yol açtı ve sonunda Omi'yi gözlerken aldığım zevkin Omi'nin aldığı zevke dönüştüğü düşümü gerçekleştirmeme ramak kaldı.

Aziz Sebastianus'a ait resmin büyüsüne kapılalı beri, çıplak olduğum zamanlar, hiç farkına varmadan ellerimi kafamın üzerinde kenetleme alışkanlığı edinmiştim. Hoş, benim zayıf vücudum güzelliğinin yanında Aziz Sebastianus'un gölgesi bile olmazdı, ama artık bu pozu aldığımda kendimden hoşlanıyordum; bu arada gözlerimi koltukaltlarıma çevirince içimde olağandışı bir cinsel istek kaynamaya başlıyordu...

Yaz gelmiş, yazla beraber koltukaltlarımdaki kara tüylere eklenenler olmuştu. Hoş bunlar Omi'ninkiyle karşılaştırılamazdı, ama ne de olsa ortadaydılar işte. Ve sonunda, Omi'yle beraber sahip olduğum bir şey bulmuştum. Omi'nin benim cinsel arzumdaki rolünün varlığından şüphe etmiyordum. Aynı zamanda bendeki cinsel arzunun aslında koltukaltlarımla ilgili olduğu da bir gerçekti. Burnumda denizden esen tuzlu meltemi duydum. Kuvvetli yaz güneşi üzerime öyle çullanıyordu ki, göğsüm, omuzlarım acıyordu. Çevremde insan namına kimse görünmüyordu. Orada, mavi göğün altında ve özgür doğanın koynunda hayatım boyunca ilk kez "kötü alışkanlığım"a boyun eğdim. Koltukaltlarım harekete geçirmişti beni...

Sonra bütün vücudum garip sancılarla sarsıldı. Güneş nasıl yanıp tutuşuyorsa ben de yalnızlıktan öyle yanıp tutuşuyordum. Lacivert mayom canımı sıkacak ölçüde yapışmıştı karnıma. Kayalardan aşağı inip kıyıda suya girdim. Ayaklarım suda dalgalarla titreşen beyaz ve ölü deniz kabuklarına benziyordu. Eğildim, tam bu sırada gürleyip köpürerek üzerime gelen bir dalgaya yıkattım kendimi. Dalga göğsümde patlayıp beni fışırdayan köpüklere gömdü...

Dalga geri çekildiğinde utanç duygum yıkanıp temizlenmişti, bu geri çekilen dalgayla gerileyen sayısız canlı organizmayla beraber –mikroplar, deniz bitkilerinin tohumları, balık yumurtaları– sayısız spermim de köpüren denize karıştı gitti.

Güz gelip de okulda yeni dönem başladığında Omi artık bizimle beraber değildi. Okuldan çıkarılmasıyla ilgili bir not karatahtaya asılmıştı.

Sınıf arkadaşlarımız derhal Omi'nin kötülüklerinden dem vurmaya başlamışlardı; bir milletin başlarındaki despotun ölümünden sonraki davranışı içindeydiler.

"... Benden on yen ödünç almış, ödememişti... Dolmakalemimi çaldığında bir de gülmüştü üstelik... Bir defasında da beni boğuyordu az kalsın..."

Sırayla Omi'nin neler yaptığını anlatıyorlardı birbirlerine. Anlaşıldığına göre Omi'nin kötülüğüne hedef olmamış tek insan bendim aralarında. Duyduğum hırstan deliye dönmüştüm. Bu arada içimdeki umutsuzluk, Omi'nin okuldan neden kovulduğunu doğru dürüst bilinmemesi gerçeğiyle biraz yumuşadı. Her okulda rastlanan ve her şeyi bildiklerini sanan fazla kurnaz öğrenciler bile bu kez inandırıcı bir sebep bulamıyorlardı. Öğretmenler de bize gülümseyerek Omi'nin "kötü bir şey" yaptığını söylüyorlardı tabii.

Görünüşe bakılırsa onun bu "kötü"lüğü üzerine bilgi sahibi olan yalnız bendim. Bana kalırsa, Omi, ne olduğunu kendisinin bile pek kavrayamadığı bir gizli karara katılmıştı. Bir iblisin içine saldığı kötülük tutkusu, onun hayatına özel bir anlam veriyor, kaderini çiziyordu. En azından bana öyle geliyordu işte...

Bunun üzerinde daha fazla kafa yorunca Omi'nin içindeki "kötülük" benim için başka bir anlam kazanmaya başladı. Kendi kendime, yasaklanmış bir tanrı adına

girişilmiş büyük bir "suikast" kararından başka bir şey olamaz bu, diyordum. İçindeki iblisin, en küçük ayrıntılarına kadar düzenlediği ve kılı kırk yararak planlanladığı entrikasıyla Omi'yi sürüklediği gizli bir karar. Omi bu tanrıya hizmet etmiş, başkalarına bu inancı aşılamaya çalışmış, sonunda arkadan vurulup gizlice idam edilmişti. Bir öğleden sonra onu çırılçıplak soyup tepedeki bir koruya götürmüşlerdi. Orada vücudunu bir ağaca, ellerini de yukarıya, ağacın gövdesine bağlamışlardı. Atılan ilk ok göğsünün sol tarafına saplanmış, ikincisi de koltukaltını delip geçmişti.

Omi'nin barfiksteki hareketi yaptığı öğleden sonrayı gözümde ne kadar sık canlandırırsam, Aziz Sebastianus'la arasındaki büyük benzerliğin de o kadar farkına varıyordum.

Ortaokulun dördüncü sınıfına devam ettiğim sırada birdenbire şiddetli bir kansızlık çekmeye başladım. Her zamankinden çok daha fazla solgundum, ellerim kurumuş otların rengindeydi. Dik bir merdiven tırmanacak olsam yere oturup dinlenmem gerekiyordu. Bu arada çoğu zaman sanki beyaz bir sis bulutu kafamın arkasında bir delik açmış gibi bayılacak hale geliyordum.

Ailemin beni götürdüğü Doktor bende anemi buldu. Doktor, oturup kalkmasını bilen güngörmüş bir adam, aynı zamanda da aile dostumuzdu. Kendisine hastalığımın ayrıntıları üzerine soru sorulunca, "Durun bakalım," dedi, "şimdi benim kitabı açalım da anemi üzerine neler yazılı görelim."

Muayenem bitmişti, Doktor'un yanı başına oturmuş okuduğu şeylere göz atıyordum. Karşımızda oturan aile üyeleri kitabın sayfalarını göremiyorlardı.

"... Evet, sırada etiyolojisi, yani bu hastalığın sebepleri var: Mesela kancalıkurtlar çok rastlanan sebeplerden

biri. Sebep bu olabilir. Onun için daha sonra bir de tahlil yaparız. Bir de kloroz var, ama buna pek sık rastlanmaz, hem daha çok kadın hastalığıdır..."

Tam kitabın bu yerinde kansızlığın bir başka sebebi daha yazılıydı; ne var ki Doktor onu okumadı. Bunun yerine o maddeye şöyle kaçamak bir bakış atıp sonucu kendi kendine mırıldandı ve kitabı kapadı. Ama ben onun atladığı yeri okumuştum; "mastürbasyon"dan söz açan satırlardı.

Öyle utandım ki kalbimin güm güm attığını duydum. Doktor sırrımın ne olduğunu anlamıştı.

Ne var ki o sırada kimsenin anlayamayacağı şey, kansızlığım ile kana susamış hayal gücüm arasındaki yönleri farklı ortaklıktı.

Kanımın azlığı, önce bende, kan dökme hayali kurmayı tutkuya dönüştürmüştü. Sonunda bu tutku kırmızı kan yuvarlacıklarının azalması sonucunu doğurmuştu, bundan ötürü "kana susamışlığım" durmadan artıyordu. Hayal gücümü keskinleştirip yöneten, beni zayıf düşürmüş olan "hayali" yaşantımdı. Marquis de Sade'ın eserlerini henüz bilmiyordum, ama *Quo Vadis*'deki Colosseum'un anlatılışı, üzerimde öyle derin bir etki bırakmıştı ki, kurduğum hayallerde kendime bir çeşit "kan tiyatrosu" yaratıyordum.

Orada, yarattığım cinayet sahnesinde, Romalı genç gladyatörler beni eğlendirmek uğruna hayatlarına kıyıyorlardı; orada yer alan bütün ölüm sahneleri yalnız kana bulanmakla kalmıyor, bununla ilgili törenlerin yerine getirilmesini de gerektiriyordu. Mevcut her çeşit idamın ve cellat gereçlerinin hayalini kurarken kendimden geçiyordum. Ne var ki, darağacına da, kan dökülmesine yaramayan işkence gereçlerine de yer yoktu hayallerimde. Aynı zamanda her çeşit ateşli silahı, tabanca ve tüfeği de yasaklamıştım. Elimden geldiğince ok, hançer ya da

kargı gibi ilkel ve işlenmemiş silahları seçiyordum. Ölümle yapılacak savaşın uzaması için karın bölgesine nişan alınması; seyirci, hayatın ne denli sessiz bir yalnızlık olduğunu anlasın diye kurbanın uzun, yas dolu, yakınmalı haykırışlarla bağırması gerekiyordu. Bunun ardından ben de, içimin derin ve gizli bir köşesinden kurbanın haykırmalarına bir cevap olarak yükselen kuvvetli, coşkun bir haykırışla bağıracak gibi oluyordum. Aldığım zevk, ilk insanın avlanırken duyduğu zevkin eşi değil miydi?

Kurduğum hayallerde böylece Yunan askerlerini, Arap tutsaklarını, yabani soylardan gelme sürüyle prensi, asansörcü çocukları, garsonları, genç çocukları, subayları, sirk akrobatlarını kesip boğazlıyordum... Sevgisini nasıl dile getireceğini bilmediği için sevdiği insanları yanlışlıkla öldüren bir sapıktım sanki. Yerde ölümle savaşırken çırpınan kurbanın dudaklarını öpmeye çalışıyordum hayalimde.

Bir kitapta gördüğüm resimle ilgili olacak; kafamda bir idam gereci yaratmıştım. İnsan biçiminde bir şeklin üzerine uçları yukarı gelecek şekilde sıralanmış bir düzine bıçağın bulunduğu kalın bir tahta, bir rayın üzerinden yavaş yavaş rayın bitimindeki idam sehpasına doğru kayıyordu. Hiç ara verilmeden mekanik burguların insan vücutlarını deldiği ve elde edilen kanın tatlandırılıp konserve kutularına doldurularak piyasaya sürüldüğü bir de idam fabrikası vardı. Kurduğum hayallerde sayısız kurban, elleri bağlı olarak Colosseum'a getiriliyordu.

Bu hayaller gittikçe şiddetlendi, günün birinde delilik ölçüsüne vardı. Kurban yine eskiden olduğu gibi okul arkadaşlarımdan, göze batacak kadar güzel vücuda sahip gözde yüzücülerden biriydi.

Bütün sahne bir bodrum lokantasında geçiyordu. Gizli bir şölen verilmekteydi. Bembeyaz bir masa örtüsünün üzerinde şık şamdanlar duruyordu; her tabağın

yanında da gümüş çatal bıçak takımı. Getirilmesi âdet olan karanfil buketleri bile masanın üzerindeydi. Masanın tam ortasında olağanın dışında büyük bir boşluğun bırakılmış olması garipti. Herhalde içeri getirilip oraya yerleştirilecek olan tabak epey büyük olacaktı.

"Hâlâ hazır değil mi?" diye konuklardan biri bana sordu. Yüzü karanlıktaydı, görünmüyordu. Haşmetli sesinden yaşlı bir erkek olduğu anlaşılıyordu.

Bugün geçmişi düşününce o yemekte bütün suratların gölgede olduğunu hatırlıyorum. Sadece konukların elleri ışığın altındaydı ve gümüş çatal bıçaklarla oynuyorlardı. Odada hiç kesilmeyen bir mırıldanma duyuluyordu; herkes alçak sesle birbiriyle konuşuyor ya da söyleniyordu. Bir cenazenin gömülme töreniydi sanki. Belirgin bir biçimde ayırt edilebilen tek ses, bir sandalyeden zaman zaman çıkan gıcırtıydı.

"Herhalde hazırdır artık," cevabını verdim.

O hüzün veren sessizlik yeniden çöktü. Cevabımdan hoşlanılmadığını çok iyi anlamıştım.

"Gidip bir bakayım mı?"

Ayağa kalkıp mutfağa açılan kapıyı ittim. Bir köşeden taş bir merdivenle sokağa çıkılıyordu.

"Hâlâ hazır değil mi?" diye aşçıya sordum.

"Ne dediniz? Ah, sadece bir dakika daha," diye cevap verdi aşçı; başını işinden kaldırmamıştı. Yeşil salata doğruyor ve keyifsiz görünüyordu. Mutfak masasının üzerinde, aşağı yukarı bir metre eninde ve ancak dört metre boyunda çok büyük kalın bir tahtadan başka şey görünmüyordu.

Şimdi merdiven tarafından kahkaha sesleri geliyordu. Başımı kaldırıp bakınca ikinci bir aşçının merdivenden aşağı indiğini gördüm; kolunda adaleli okul arkadaşlarımdan biri vardı. Oğlanın üzerinde bir keten pantolon ile göğsünü açıkta bırakan bir de koyu mavi spor gömlek görünüyordu.

"Aa, sen misin B?" diye sordum onlar inerken.

Arkadaşım merdivenin dibinde kaygısız ve elleri cebinde durdu bir an. Biraz sonra da bana dönüp neşeyle gülmeye başladı. Tam bu sırada pusudaki aşçılardan biri üzerine atılıp B'nin boynunu kolunun altına sıkıştırdı.

Oğlan bütün gücüyle kendini savunuyordu.

Onun kendini kurtarmak için giriştiği acıklı mücadeleyi izlerken kendi kendime, "Bir judo atağı bu, evet evet, biliyorum, bir judo atağı," diyordum. "Ama adı neydi bakayım? Tamam, öyle işte, doğru, bir kez daha sık boynunu –oğlan gerçekten ölmüş olamaz– bilincini kaybetmiştir sadece..."

Birdenbire oğlanın başı aşçının heybetli kolunun üzerinde hareketsiz kaldı. Aşçı genci kaldırıp hiç umursamadan mutfak masasının üzerine bıraktı. Öteki aşçı masaya yaklaşıp işbilir elleriyle oğlanın spor gömleğini çıkarmaya, kol saatini bileğinden çözmeye, pantolonunu sıyırmaya koyuldu.

Kaşla göz arasında çırılçıplak soyulmuştu. Çıplak genç, yüzü yukarı çevrilmiş, masanın üzerine atıldığı gibi yatıyordu. Dudakları biraz aralıktı. Bu dudaklara çekingen bir öpücük kondurdum.

"Nasıl olacak şimdi? Yüzü böyle yukarı mı baksın, yoksa döndürelim mi?" diye sordu aşçı.

"Yüzü yukarıya dönük olsun sanırım," deyip, bu durumda çocuğun göğsünün, altından bir kalkanı gibi görüneceğini düşündüm.

Öteki aşçı, duvardaki raftan alışılmadık ölçüde büyük bir tabak indirip masaya getirdi. Tabak tam bir insan vücudu büyüklüğündeydi, iki yanında beşer tane garip, küçük, yuvarlak delik vardı.

"Kaldırın, hoop!.." diye bağırdı aşçıların ikisi birden; baygın çocuğu masadan kaldırıp yüzü yukarı gelecek şekilde büyük tabağa yatırdılar. Sonra sevinçle ıslık çalıp

tabağın yanındaki deliklerinden bir ip geçirdiler; oğlanı tabağa sımsıkı bağladılar. İşbilir elleri bu görevi en kısa zamanda yerine getirmişti. En sonunda da çıplak vücudu, büyük salata yapraklarıyla dikkatle süsleyip tabağa olağandışı büyüklükte bir servis bıçağı ile bir çatal koydular.

"Kaldırın, hoop!.." diye yeniden bağırıp tabağı omuzlarının üzerine yerleştirdiler. Yemek odasının kapısını onlara açtım.

Masada hazır bulunanlar ses çıkarmadan yüzlerini bizden yana çevirdiler. Tabak yerine yerleştirildi; biraz önce ışık altında beyaz ve bomboş parıldayan masanın ortasındaki boşluğa tıpatıp uymuştu. Yerime dönüp büyük servis bıçağıyla çatalı alarak sordum:

"Neresinden başlayayım?"

Cevap veren olmadı. Bütün yüzlerin tabaktan yana dönmüş olduğu görünmese de çok iyi hissediliyordu.

"Bana kalırsa en uygun yer şurası," deyip çatalı bütün kuvvetimle kalbe sapladım. Kıpkırmızı bir kan sütunu yüzüme fışkırdı. Bıçağı sağ elimle tutup eti ağır ağır, ince dilimler halinde, göğüsten ayırmaya başladım...

Kötü alışkanlığım, anemi tedavi edildikten sonra daha da fecileşti. Öğretmenlerimin en genci geometri öğretmeniydi. Ders boyunca onun yüzüne bakmaktan bıkmazdım. Bir balıkçının kalın sesiyle konuşurdu, deniz kıyısının güneşiyle yanmış, esmerleşmişti. Eskiden yüzme öğretmeni olduğunu duymuştum.

Bir kış günü geometri dersinde karatahtadaki bir şeyi defterime geçiriyordum; bir elim de pantolonumun cebindeydi. Birdenbire gözlerim gayriihtiyari önümdeki işten ayrılınca, öğretmeni gözlemeye başladım. Kürsünün önünde bir aşağı bir yukarı dolaşıp genç sesiyle sınıfa zor bir matematik problemini yeniden anlatıyordu.

Bütün gün cinsel isteklerle kıvranmış durmuştum. Öğretmene bakarken birden onun gözlerimin önünde yavaş yavaş çıplak bir Herakles heykeline dönüştüğünü gördüm. Karatahtayı henüz silmişti, sol elinde bir süngeр, öbür elinde de bir parça tebeşir tutuyordu. Karatahtada en son kalanları da silip sağ kolunu uzatarak bir denklem yazmaya başladı, sislerle çevrilmiş duygularımın önünde, ceketinin kıvrımları "yayını geren Herakles"in adaleleri şeklini aldı. Ve bunun sonu, dersin ortasında "kötü alışkanlığım"a başvurmam oldu...

Teneffüs zili çalmıştı. Sersemlemiş başımı öne eğdim, çocukların ardından okul avlusuna çıktım. O sıralarda çok hoşlandığım bir çocuk –bu da karşılıksız bir aşktı– yanıma gelip sordu:

"Hey... bana baksana... Sen dün Katakuralara gitmiştin değil mi? Ne vardı orda?"

Katakura, birdenbire veremden ölen bir sınıf arkadaşımızın adıydı. İki gün önce cenaze töreni yapılmıştı. Bir arkadaştan, ölüm döşeğinde Katakura'nın yüzünün tamamen değiştiğini, bir iblise benzemiş olduğunu duymuştum. Başsağlığına gidip cesedi yakıldı mı, bilmek istemiştim.

O anda sınıf arkadaşıma verecek uygun bir cevap bulamadım, onun için sadece, "Hiç," dedim, "önemli bir şey yoktu, üstelik cesedi de yakılmıştı." Birdenbire onun gururunu okşayacak bir şey geldi aklıma: "Tamam tamam, öyle ya... Katakura'nın annesi sana selam söylememi rica etmişti." Sebepsiz yere kıkır kıkır güldüm. "Kendisini muhakkak yoklamanı istedi; çok yalnızmış da."

"Hadi canım, saçmalama!" dedi. Bu arada, beni çok şaşırtan bir de yumruk salladı göğsüme. Oldukça kuvvetli vurmuştu, ama aslında dostça bir yumruktu bu. Utancından küçük bir çocuk gibi kıpkırmızı kesiliverdi. Gözlerinin içinde umulmadık bir güven parıltısı dolaştı,

benim kişiliğimde birdenbire suç ortağı bulmuş gibiydi.

"Saçmalama!" dedi yeniden. "Ne pis şeyler getiriyorsun aklına öyle! Öyle bir gülüşle gülüyorsun ki!"

Önce anlayamadım ne demek istediğini. Çekingen çekingen gülümsedim; yarım dakika ne demek istediğini hiç mi hiç anlayamadım. Neden sonra dank etti kafama: Katakura'nın annesi duldu, henüz gençti ve güzel bir vücudu vardı.

Keyfim adamakıllı kaçmıştı; ağırkanlılığımın, budalalığımın örneği olmasından çok, bu olay aramızdaki ilgi farkını olduğu gibi ortaya koyduğu için. Bizi birbirimizden ayıran bu korkunç uçurumu içimde duydum. Ve aslında çok önceden sezmiş olmam gereken bu epey gecikmiş keşfin beni hâlâ şaşırtabilmesine öfkelendim. Onun tepki göstereceğini bir an bile düşünmeden, Katakura'nın annesine ait selamın sözünü etmiştim. Bunu, ona yaranacağımı bilinçsizce sezdiğim için yapmıştım. Şimdi, küçük bir çocuğun yüzündeki kuru gözyaşları kadar çirkin olan tecrübesizliğim beni kızdırıyordu.

O sırada içim, şimdiye kadar kendime belki bin kez sorduğum soruyu soramayacak kadar yorgundu: Böyle olduğum gibi kalsam bunda ne terslik vardı? Kendimden nefret ediyor, bütün iffetime rağmen vücudumu harap ediyordum. "Ciddiyetle" (Ne dokunaklı bir düşünce!) çocuksu halimden kaçabileceğimi düşünmüştüm. Böylesine nefret ettiğim şeyin gerçek benliğim ve hayatımın bir parçası olduğunu doğru dürüst anlayamamıştım. Onun yerine, bu yıllara kadar hayal kurduktan sonra şimdi "gerçek hayat"a yüzümü dönüyorum gibi gelmişti bana.

Artık yaşamak gerektiğinin baskısını duydum içimde. Yaşanacak hayatımı yaşamalıydım. Baştan aşağı maskaralıktan başka bir şey olmasa da, gerçek hayatımla hiç ilgisi bulunmasa da, artık başlamanın ve çaresiz ayaklarımı harekete geçirmenin zamanı gelmişti benim için.

3

Hayat bir sahnedir, denir. Görünüşe bakılırsa çoğu insan bu düşünceye takılıp kalmaz, en azından benim gibi erken bir yaşta. Çocukluğumun sonuna doğru, bunun böyle olduğuna ve kendi gerçek benliğimi hiç göstermeksizin sahnedeki rolümü oynamam gerektiğine kuvvetle inanmıştım. Belki de yanılıyorum diye aklımın bir köşesinde hafiften kuşku duysam da, had safhada nahif bir tecrübe yoksunluğunun eşlik ettiği bu inanca sahip olduğumdan beri, bütün insanların bu yollu yaşadığından emindim. Oyun sona erse bile perde iner ve seyirciler oyuncuyu hiçbir zaman makyajsız görmezler diye de iyimser bir inanç içindeydim. Genç öleceğime dair içimdeki kanaat, bu inancı meydana getiren parçalardan biriydi. Zamanla bu iyimserlik yahut daha iyi söylemek gerekirse, uyanıkken görülen bu düş, gaddarca bozulacaktı.

Bunun öyle alelade bir aşağılık duygusuyla ilgisi olmadığını dikkatle belirtmeliyim. Daha çok bir cinsel sorundu; insanın, çoğu zaman kendi kendisinden bile, cinsel eğilimlerinin gerçek dokusunu gizlemek için başvurduğu roldü. Şu sırada, bundan daha fazlasını söylemek niyetinde değilim.

"Geri kalmış öğrenci" diye adlandırılan bir öğrenci-

nin bu niteliği miras yoluyla edinmiş olması muhtemeldir. Öbür okul arkadaşlarımla hayat okulunda attığım adımları ben pek de normal bir şekilde atmıyor, bu konuda bir blöf metodu uyguluyordum. Kısaca söylemek gerekirse, bu blöf, sınav sorularını arkadaşlarımdan kopya etmek ve ne yazdığımı hiç bilmeksizin, sınav kâğıdımı daha önce provası yapılmış masum bir ifadeyle öğretmene vermekti. Kurnazca değil, daha çok aptalca ve utanmazca olan böyle metotla sözde bir başarıya ulaşılır; öğrenci sınavı başarmıştır. Bir üst sınıfta, doğal olarak alt sınıftaki konuları bildiği varsayılır ve dersler zorlaştıkça yok olur gider. Öğretmenin her anlattığını dinlemekle beraber hiçbir şey anlamamaktadır artık, o zaman yapabileceği iki şey vardır: ya işi rezalete vardırmak ya da ders boyunca her şeyi anlamak için bütün kuvvetini ortaya koyarak blöf yapmak. Öğrenci için bu ikisinden hangisinin söz konusu olduğunu, zayıflığının ya da yürekliliğinin niceliği değil, doğası belirler. Bunların ikisi de aynı derecede zayıflık ya da yüreklilik, aynı zamanda da bir tür şiirsel ve iflah olmaz bir tembellik arzusu gerektirir.

Bir gün sınıf arkadaşlarımdan bir grupla okuldan çıkmış geziniyorduk, o sırada aramızda bulunmayan bir arkadaşın her sabah okula geldiği otobüsün kadın biletçisine vurulduğu söylentisi hakkında aramızda oldukça yüksek sesle tartışıyorduk. Dedikodu, birinin bir otobüsün kadın biletçisinde ne bulacağı teorik tartışmasına dönüştü.

O anda sesime cesur ve soğukkanlı bir ton vererek sert bir şekilde söze karıştım:

"Giydiği üniforma yüzündendir! Üniformaları o kadar dar ki, vücutlarına yapışıyor."

Sözlerimin yarattığı kanının tam aksine, o güne kadar tek bir kadın biletçiye bile en ufak bir cinsel ilgi duy-

madığımı söylememin gereği yok sanırım, yaptığım bu açıklama bu olaydan çıkardığım bir sonuçla ilgiliydi; aynı üniformayı bambaşka bir vücut üzerinde canlandırmıştım, ayrıca sınıf arkadaşlarıma, böyle şeylerden haberdar, görmüş geçirmiş, "alaycı" bir şehvet adamı olarak görünmek istiyordum.

Öteki çocuklar hemen tepki verdi. Bunların hepsi "örnek öğrenci" diye adlandırılırdı; günlük davranışlar üzerinde dikkatle durur ve gittiğim okulda çok görülen çıtkırıldım öğrencilerden sayılırlardı. Yarı şaka yollu davranışlarında sözlerimden nasıl bir öfke duydukları görülüyordu.

"Eeehyt! Böyle şeyler senden sorulur, öyle değil mi?"

"Böyle senin konuştuğun gibi konuşmak için felekğin çemberinden geçmiş olmalı adam," diye bağırdı bir başkası.

"Vay canına, sen kaçın kurasıymışsın öyle!.."

Beni böyle heyecanla, safça yermelerinden, verdiğim ilacın dozunu biraz fazla kaçırmış olduğumu anlamış ve ürkmüştüm. Aynı şeyi biraz daha kibirsiz ve tahrik etmeden söyleseydim belki daha başarılı olurdum... Biraz çekingen davranmak da daha mantıklı olurdu diye düşündüm.

On dört-on beş yaşlarında bir çocuk, sınıf arkadaşlarına göre kendi kendini gözlemeye daha eğilimli olur, onlara kıyasla kendi benliğinin bilincine daha fazla varırsa kolaylıkla kendini onlardan daha olgun sanmak yanlışlığına düşebilir. Benim durumumda ise bu haydi haydi bir hataydı. Belki de öteki çocuklar kendilerini anlamak ihtiyacını duymuyorlardı: Onlara gerçek yaradılışlarını olduğu gibi göstermek olanağı tanınmıştı; ben ise hep belirli bir rolü oynamaya kendimi zorlamak durumundaydım. Bu gözlemci bir bakış açısı ve kendi kendini gözleme sonucunu doğurmuştu. Bu yüzden bu benim

olgunluğum değil, kendimi üzerimde belirli bir denetlemeye zorlayan güvensizliğim, hoşnutsuzluğumdu. Yanılgının ilk basamağını oluşturuyordu. Bütün düşüncelerim belirsiz ve şüpheli karinelerdi.

Hoşnutsuzluğum, Stefan Zweig'ın, "Kötülük diye adlandırdığımız şey, yaradılıştan bütün insanlıkta var olmuştur; bu, insanı kendi içinden çıkarıp kendisinin dışına doğru var ederek ayak basacak yeri olmayan bir şeye sürükleyen kararsızlıktan başka bir şey değildir. Tabiat bu kararsızlığın ölümsüz bir parçasını ruhlarımıza sanki kendi kaos stokundan vermiş gibidir. Veraset yoluyla edinilmiş olan bu huzursuzluk, bir baskı yaratıp yeniden insanüstü, metafizik elemanlar haline girmeye çalışır," dediği şeydi. Öteki çocuklar böyle bir "kendini tanıma" zorunluluğu duymazken, beni hep ileri doğru iten şey öyleyse bu kararsızlıktı.

Her ne olursa olsun, kadın otobüs biletçilerinde en ufak bir cinsel çekicilik bulmuyordum. Kurduğum benzerliğin ve başka kaygıların sonucu söylediğim sözlerin, sınıf arkadaşlarımı gerçekten sadece sarsıp, yüzlerini kızartmakla kalmadığını, onların içinde karanlık bir cinsel istek de uyandırdığını görmüştüm. Bu yolla içimde onları aşağı gören bir üstünlük duygusu uyanmıştı.

Ancak, duyguların asla durulmuş değildi, şimdi kendi kendimi de aldatmış hissediyordum; bir bakıma, üstünlük duygum kapıldığı sarhoşluktan ayılmıştı. Bu şöyle oldu:

Üstünlük duygumun bir parçası kuruntuya dönüştü, bütün insanlığa göre bir adım daha ilerde olduğum kuruntusuna kapıldım. Sonra, bu kuruntudan biraz kurtulunca, her şeyi sarhoşluktan ayılmış olan bilincimle yargılama ve içimde henüz o sarhoşluğun izleri bulunduğunu göz önünde tutmama hatasına düştüm. "Bütün öteki insanlardan ileriyim," düşüncesi, "Hayır, ben de

tıpkı ötekiler gibi sadece bir insanım," düşüncesi şeklini aldı. Bu tamamlanmamış yargıyı sonra daha da geliştirdim: "Ben de bütün ötekiler gibi bir insanım, hem de her bakımdan." Varlığımın henüz sarhoşluktan ayılmamış parçası böyle bir gelişmeye yol açıyor, aldatıcı bir sonuca varacağım şekilde bu gelişmeyi destekliyordu: "Her insan benim gibidir." Yanılgımın ilk basamaklarından biri diye adlandırdığım bu düşünce, bu sonuca varmamla aşırı kuvvetlendi...

Böylece kendi kendimi hipnotize etmeyi başardım. O andan başlayarak hayatımın yüzde doksanı bu otohipnozun, bu akıl dışı, çılgın, düzmece, yapmacık uyuma halinin egemenliği altına girdi. Bunun düzmece bir şey olduğunu kendim de biliyordum; haklı olarak, nasıl oldu da böylesine kolay bir yanılgıya düştüğüme şaşılabilir.

Okuyucu bunu anlayacak mı? Üstünkörü de olsa, kadın otobüs biletçilerinden söz ederken, cinsel ifadeler kullanabilmemin çok basit bir nedeni vardı. Gözümden kaçan da bu oldu. Evet, çok basit bir şeydi bu; kadınlar konusunda benim öbür çocukların doğuştan içinde bulundukları ürkekliğin dışında olmam gerçeğiydi; bundan başka bir şeyle ilgisi yoktu.

Daha o sıralarda sahip olmadığım bir yargılama yeteneğine sığındığım sanılabilir. Bu suçlamadan kaçınmak için on beş yaşındayken yazdığım şu yazı ödevinden bir parçayı buraya alıyorum:

> ... Ryotaro derhal yeni arkadaş çevresine katıldı. Sebepsiz melankolisi ile sıkıntısını, –aslı olmasa da– neşeli görünerek alt edebileceğine kuvvetle inanıyordu. Bir şeye inanmanın doruk noktasını oluşturan safdillik, onu akkor haldeki bir huzura getirip bırakmıştı. Açık saçık bir fıkra duydukça ya da bayağı bir şakaya karıştıkça

kendi kendine, "Hayır," diyordu, "küskün değilim ben, hayır, canım sıkılmıyor." Bunu "dertleri unutmak" diye adlandırıyordu.

İnsanlar büyük bir çoğunlukla, mutlu olup olmadıklarından, memnun olup olmadıklarından hep şüphe ederler. Şüphe tabii bir şey olduğundan, normal mutluluk durumudur bu.

Ryotaro, kolaylıkla "mutluyum" diyebilen ve bunun doğruluğuna kendini inandıran biricik kişidir.

Bu sebeple çoğu insan Ryotaro'nun "şüphe dışı mutluluğuna" inanmak eğilimindedir. Sonunda, zayıf, küçük bir gerçek, bütün kuvvetiyle çalışmaya başlayan kudretli bir düzmece makinesi haline gelir ve insanlar Ryotaro'nun "kendi kendini aldatmadan" başka bir şey olmadığını bile anlayamazlar...

"... Makine bütün kudretiyle çalışmaya başlar..." Bu gerçekten de tam hedefini bulmuş olmuyor muydu benim durumumda?

Çocukluk çağında, bir iblisin bir kahraman haline getirilip, böylece iblisin tatmin edileceği konusunda yaygın, yersiz bir inanç vardır.

Artık şöyle ya da böyle hayatın içine doğru yolculuğa başlamanın zamanı gelmişti. Okumuş olduğum romanlar, bir ev kitaplığı için hazırlanmış olan cinsel hayat ansiklopedisi, öğrenciler arasında elden ele dolaşan açık saçık bir yazı, arazideki gece eğitiminde dinlediğimiz bir sürü pis nükte bu yolculuk için silahlanmış olduğum bilgilerdi. Hepsinden önemlisi, içimi yakıp kavuran merak duygusunun, gelecekteki sadık yol arkadaşım olacağı gerçeğiydi. Yolculuğuma başlamak için bahçe kapısında vedalaşmam gerekiyordu, "bir düzmece makinesi" olma kararı tam biçilmiş kaftandı bunun için.

Yaşıtlarım çocukların normal olarak ne hissettiklerini, birbirleriyle nasıl görüşüp konuştuklarını anlayabilmek için bütün dikkatimi vererek sürüyle roman okudum. Yatakhanede olup bitenlerle ilgimi kesmiştim, okulun spor dersine katılmıyordum. Bizim okul, biraz büyümüş olmalarından ötürü itişip kakışmakla pek ilgisi kalmamış küçük züppelerle doluydu. Üstelik aşırı derecede de çekingendim. Bu gerçekler bir araya getirilirse, okul arkadaşlarımın ruhsal durumunu kavramanın benim için ne denli güç olduğu anlaşılır. Bu yüzden benim için biricik sığınma konusu, "yaşıtım" bir çocuğun, yalnız başına kaldığı zamanlar aşağı yukarı kendini nasıl hissedeceğini teorik olarak göz önüne getirmekti.

Ergenlik çağı –merakım bu yönde gelişmiş olduğundan çok iyi biliyordum bunu– bizi acınası bir hale getiriyordu. Ergenliğe adım atan çocuklar, durmadan ve büyük bir iştahla kadınları düşünmekten, sivilce sıkmaktan, kesintisiz ve gerçek bir sersemlik halindeki zihinlerinde abartılı şiirler kurgulamaktan başka bir şey yapmıyorlardı. Önce mastürbasyonun korkunç etkilerini sıralayan cinsellik hakkındaki ilk kitaplarını ve sonra da, bu etkilerin o kadar da korkunç olmadığını garanti eden bir diğerini okudular; sonuçta, hepsi tutkulu birer mastürbasyoncu olup çıktı. Şu halde, diyordum kendi kendime, işte onlara *tamı tamına benzediğim* bir nokta. Ne var ki bu arada, içinde bulunduğum oto-hipnoz alanında, aynı fiziksel işleme rağmen onlarla benim aramda hayalimde canlandırdığım şeyler bakımından büyük bir fark bulunduğu gerçeği gözümden kaçıyordu.

Öteki çocukların daha sadece "kadın" kelimesiyle olağanın dışında heyecanlanmaları bana en önemli görünen şeydi. Bu kelime sadece akıllarına gelir gelmez bile kıpkırmızı kesiliyorlardı. Oysa beni "kadın" kelimesi cinsel bakımdan ancak "kalem", "araba" ya da "süpürge" ke-

limeleri kadar etkileyebilirdi. Arkadaşlarımla yaptığım konuşmalarda bile, Katakura'nın annesi olayındaki gibi, onlarla aynı hava içinde olmadığım sık sık görülüyordu. Daha sonra onların kulağına çok saçma gelecek şeyler söylemeye başladım. Arkadaşlarım bu bulmacayı beni bir şair kabul ederek, yani kendi anlayışlarına göre çözümlüyorlardı: Şair adı verilen bu erkek türünün üyelerinin kadınlar tarafından reddedilmişlerden oluştuğunu duymuştum. Böylece, arkadaşlarımla yaptığım konuşmalara daha bir anlam kazandırmak kaygısıyla, onlarla düşünce uygunluğu içinde bulunma konusunda kendimi yetiştirdim.

Aslında arkadaşlarımın benden farklı olduklarını, hem de yalnız duyguları bakımından değil de göze görünmeyen dış yaradılışları bakımından da farklı olduklarını bilmiyordum. Kısaca söylemek gerekirse: Çıplak bir kadın karşısında ya da böyle fırsatlarda ben hiç etkilenmeyen tek kişiyken, onların bir sertleşme haline girdiklerini bilmiyordum. Bende sertleşmeye sebep olan bir nesnenin, (garip ama ta en başından bu nesneler, eşcinselliğin cinsel nesnelerinin karakteristikleriyle sınırlıydı) mesela çıplak bir İon delikanlısının heykelinin, onları hiç heyecanlandırmadığını da sezemiyordum.

Bir önceki bölümde bendeki sertleşmelerin detaylı bir tasvirini verirken, bilgisizliğimin önemli bir gerçeğini belirtmek istedim. Diğer öğrencileri heyecanlandıran nesneler konusundaki bilgi yetersizliğim, bendeki otohipnoz halini kuvvetlendirmeye ve beni onlarla benzerlik içinde bulunduğuma inandırmaya yardım ediyordu. Beni aydınlatacak bir açıklamayı nerden bulabilirdim ki? Romanlar, öpüşme sahnelerinin anlatılışında yeteri kadar yararlı olamazdı, ben böyle fırsatlarda meydana gelen sertleşme üzerine bir şeyler okumuş değildim. Cinsel hayat ansiklopedisi bile öpüşmenin "fizyolojik

faktörü" olarak sertleşme üzerine bir şey anlatmıyordu. Bunun yerine ben sertleşmenin cinsel olayın bir ön davranışı ya da hayal edilen cinsel olaya bir cevap olduğu fikrine kapılmıştım. Zamanı gelince –cinsel arzu içinde olmasam bile– gökyüzünden gelen bir ilhammış gibi, bende de sertleşme olacağına inanıyordum. Ne var ki, içimdeki bir ses bu arada hiç durmaksızın fısıldamaktaydı: "Hayır, belki de bu yalnız sana özgü bir durum değildir." Ve bu ufak şüphe, kendime olan güvensizliğimle açıklanmış oluyordu.

Peki, kötü alışkanlığıma başvurduğum zaman acaba kadın vücuduna ait hiçbir kısmı gözümde canlandırmıyor muydum? Hiç olmazsa bir denemiyor muydum bunu? Hayır, hiçbir zaman. Bu garip yoksunluğu ben kendi tembelliğime veriyordum.

Kısaca, öteki çocuklar üzerine hemen hemen hiçbir şey bilmiyordum. Benden başka bütün okul arkadaşlarımın her gece, daha bir gün önce köşe başında gördükleri kadınları düşlerinde canlandırıp soyduklarını, onları önlerinden birer birer geçirdiklerini bilmiyordum. Böyle düşlerde çoğu zaman kadın göğüslerinin gece denizinin içinden yükselerek güzel denizanaları gibi çıkıp geldiğini de bilmiyordum. Çocukların düşlerinde çoğu zaman bir kadına ait en muhteşem şeyin, ıslak dudaklarını aralayıp söylediği siren şarkısını on defa, yüz defa, bin defa, sonsuza kadar tekrarladığı da benim için hiç bilinmeyen bir şeydi...

Durmadan kendi kendime, "Böyle düşler göremeyişimden durgunluğum, tembelliğim mi suçlu? Bunun sebebi tembellik olabilir mi acaba?" diye soruyordum. Hayat karşısındaki bütün ağırbaşlılığım sadece tembel olduğum şüphesine dayanıyordu. Sonunda bu ağırbaşlılık, bu noktada kendi kendimi tembellik suçuna karşı bir savunma denemesiyle harcanmış oldu; çünkü tembelli-

ğimin hiçbir zaman değişmeyeceğini yavaş yavaş anlamaya başlamıştım.

Sözü geçen ağırbaşlılık, ilk ağızda, şimdiye kadar kadınlarla ilgili ne kadar anım varsa, hepsini içimde yeni baştan kendime yaşatma kararına neden oldu. Gelgelelim çıka çıka öyle cılız bir koleksiyon çıktı ki ortaya!

On üç ya da on dört yaşlarımda geçen bir olayı hatırlıyorum. Babamın Osaka'ya atandığı gündü, kendisini Tokyo Garı'na kadar geçirmiştik. Sonra hısımlarımızdan birkaçı bizimle eve dönmüştü. Bunların arasında ikinci göbekten kuzenim Sumiko, yirmi yaşlarında henüz evlenmemiş olan bir kız da vardı.

Sumiko'nun öndişleri biraz çıkıktı. Bembeyaz dişleri güldüğü zaman pırıl pırıl parlar, insanın kendi kendine acaba dişleri görünsün diye kasten mi gülüyor, diye soracağı gelirdi. Bu önemsiz dişleklik Sumiko'nun gülüşüne belli belirsiz bir çekicilik katardı; ondaki bu ufak kusur, yüzünün güzelliğini, zarafetini artıran bir şey gibiydi ve ölçülü tavrı güzelliğine belirli bir hava katıyordu.

Burada "aşk" kelimesi pek kullanılamasa da kuzenimden çok hoşlanırdım. Çocukluğumdan bu yana onu uzaktan uzağa zevkle gözlerdim. Bir örgü işiyle uğraşacak olsa, saatlerce yanında oturup zevkle seyredebilirdim.

Bir süre sonra teyzelerim iç odaya geçip Sumiko'yla beni oturma odasında yalnız bırakmışlardı; ikimiz yan yana bir şiltede oturuyor, hiç konuşmuyorduk. Kulaklarımızda garın gürültüsü uğuldamaktaydı. Hiç alışık olmadığım bir yorgunluk hissettim.

"Of, yoruldum," diyen Sumiko esnedi. Beyaz elini gevşek bir hareketle kaldırıp parmaklarıyla birkaç kez hafif hafif ağzına vurdu. "Sen de yorulmadın mı, Koçan?"

Bilmediğim bir sebeple kimonosunun iki yeniyle birdenbire örttüğü yüzünü ani bir hareketle kalçamın

üzerine bastırdı. Sonra yanağını yavaş yavaş pantolonuma sürdü, yüzünü yukarı kaldırdı ve bir süre öylece kımıldamaksızın durdu.

Üniformamın pantolonu Sumiko'ya yastıklık etmekten duyduğu şerefle titredi. Süründüğü parfüm ve pudranın kokusundan allak bullak olmuştum. Kımıldamaksızın duran yüzüne, alabildiğine açılmış yorgun ela gözlerine baktım; bayılmak üzereydim...

Bütün olan biten buydu. Bununla beraber, bu kıymetli ağırlık kalçama dakikalarca baskı yaparken neler duyduğumu hiçbir zaman unutmadım. Cinsel bir heyecan değildi; daha çok, göğsümün üzerinde ağır bir nişan asılıymış gibi son derece hoş bir duyguydu.

Okula giderken otobüste sık sık, yaklaşılmaz hali tavrı ilgimi uyandıran soluk yüzlü, genç bir kadına rastlıyordum. Sanki her şey son derece canını sıkıyormuş gibi, hep pencereden dışarı bakardı. Yüzündeki iradeli anlamla hafif aralık duran dudakları beni etkilerdi. Otobüste bulunmadığı zamanlar bir şey eksikmiş gibi bir duyguya kapılır, daha otobüse binerken nefesimi tutarak onu tekrar görmeyi umardım.

Bunun sevgi olup olmadığını düşünürdüm. Bilemezdim. Sevgiyle cinsel istek arasında bir ilişki olmadığı üzerine en ufak fikrim yoktu. Omi'ye tutkun olduğum sıralar, sevgi kelimesiyle Omi'nin üzerimde bıraktığı şeytani büyüleyici etki arasında bir ilişki kurmayı hiç denememiş olduğumu söylemenin gereği yok. Otobüsteki kadın için duyduğum, ne olduğu belirsiz duygunun sevgi olup olmadığını düşünürken, aynı anda saçları briyantinli bayağı otobüs şoförünün de çekiciliğine kapılmıştım.

Bu konudaki bilgisizliğim o kadar büyüktü ki, buradaki çelişmenin ne olduğunu hissedemiyordum: Genç şoförün profilini gözlerken neden soluğum tutulur gi-

biydi, gözlerimi alamıyor, neredeyse acı duyuyordum da, buna karşılık soluk yüzlü genç kadını hafiften zorlanarak, yapmacıklı, gevşek bir ilgiyle inceliyordum, anlaşılır gibi değildi. Bu ikili durum, aradaki farkı anlayamadığım sürece, birbirini karşılıklı rahatsız etmeksizin ve en ufak anlaşmazlığa düşmeksizin içimde yan yana yaşadı.

Benim yaşımdaki bir gençte olması gereken "ahlaki saflığa" tamamen kayıtsızdım; başka bir deyişle, kendi kendimi kontrol yeteneğinden yoksundum. Hoş ben bu gerçeği, uç noktalara vardırdığım merakımın, doğal olarak beni ahlaki bir kaygıya götürmeyeceğini söyleyerek açıklasam bile, bu merak, bir yandan, yatağa mahkûm bir kötürümün dış dünyaya dair hissettiği umutsuz arzuya benziyor, bir yandan da imkânsızın mümkün olması inancını koruyarak içinden çıkılmaz bir hal alıyordu. Sanki kuvvetli bir tutkuyu andıran hırsımı böylesine ateşleyen şey, bilinçsiz bir inançla bilinçsiz bir umutsuzluğun birleşimiydi. özelkitapgrubu

Genç olmakla beraber platonik aşkın temiz ve aydınlık duygusunu tanımıyordum. Bir bahtsızlık mıydı bu? Normal olarak "bahtsızlık" ya da "mutsuzluk" denen şeyin benim için ne gibi bir anlamı olabilirdi? Cinsel duygularıma katılan ne olduğu belirsiz huzursuzluğum, gerçekte, etimdeki arzuyu benim için bir kâbusa dönüştürmüştü. Bundan ötürü bendeki merak aslında düşünceyle ilgili bir meraktı; bilim için duyulan açlıktan farkı yoktu bir bakıma. Ama ben bunun normal cinsel arzudan başka bir şey olmadığına kendimi inandırmıştım. Bunun dışında, kendi kendimi aldatmayı, sonunda kendimi tam bir şehvet adamı yerine koyma ustalığına kadar vardırmıştım. Bunun sonucu olarak da, kadınlara doymuş bir hayat adamıymışım gibi, bir yetişkinin hallerini yapmacıklı bir şekilde benimsemiştim.

Böylece öpüşmek düşüncesi benim için ilk defa sabit fikir haline gelmiş oldu. Gerçekten de, öpüşmenin fiziksel oluşumu benim için zekâmın sığınabileceği bir yerden başka bir şey değildi. Bunu bugün söyleyebilirim. Ne var ki o zamanlar, isteğimin alelade hayvani şehvetten hız aldığına kendimi inandırabilmek için, gerçek yaradılışımı incelikle saklamam gerekiyordu. Bu kendi kendini aldatmadan doğan bilinçsiz suç duygusu, beni, bilerek bir rolü yanlış oynamaya sürüklüyordu.

Herhangi bir kimsenin, sadece bir an için bile olsa, kendi gerçek yaradılışına aykırı hareket etmesi olacak şey midir diye sorulabilir. Buna hayır cevabı verilirse, o zaman bizi hiç istemediğimiz şeyleri arzulamaya yönelten esrarlı zihni süreci açıklamak mümkün olmazdı, öyle değil mi? Benim, ahlak dışı isteklerini geleneksel esaslardan hareket edip bastıran bir insanın tam tersi olduğum kabul edilirse, bu durum, yüreğimin daha da ahlak dışı arzulara bağlandığı anlamına mı gelir? Yoksa kendi kendimi aldatmam artık tamamlanmış mıydı? Acaba en ufak ayrıntılarına kadar bir gelenek tutsağının davranışları içinde miydim?.. Artık, bütün bu soruların cevabını bulma zamanı gelip çatmıştı...

Savaş başladığı sıralarda bütün ülkede bir stoacılık dalgası esmekteydi. Yüksekokullar bile bu dalganın dışında kalamamıştı: Ortaokuldayken, yüksekokula gidince saçlarımızı uzatabileceğimiz günler de gelecek, diye sevinmiştik. Ama şimdi, o gün gelip çattığında, çok acı bir hayal kırıklığına uğramıştık; saçlarımızı eskisi gibi kestirmek zorundaydık yine. Renkli çoraplar da geçmişe ait bir şeydi artık. Bunun yerine askerî eğitimler saçma bir biçimde sıklaştırıldı ve başka bir sürü icat uygulanmaya başlandı.

Biz öğrenciler için, uzun süreli eğitime hiç değilse dış görünüşü bakımından bir yeknesaklık tanıma ve bu-

güne kadarki özgürlükten fazla kayba uğramaksızın yaşama biçimimizi sürdürme imkânı vardı. Savunma Bakanlığı'nca okulumuza atanan albay anlayışlı bir adamdı. Çok bozuk bir şiveyle konuşurken devamlı olarak "s" sesini çıkardığı için kendisine "Bay Su" takma adını verdiğimiz özel başçavuş bile okulumuzda yaşamakta olan ruhu derhal kavrayıp, meslektaşları Booby ve küt burunlu Snout gibi, bu ruha ayak uydurdu. İmparatorluk Saray Nazırlığı'nca desteklenen okul komutanımız, kadına benzeyen emekli bir amiraldi; suya sabuna dokunmazdı, her şeyde zaman kaybı demek olan ılımlılık ilkelerine ayak uydurarak yerinde kalabiliyordu.

Sigara ve içki içmeyi bu süre içinde öğrendim. Daha doğrusu öyle görünmeyi. Savaş içimizde garip bir duygusallık yaratmıştı. Bu, hepimizde, yirmi yaşına basmadan hayatımızın son bulacağı kanısını kuvvetlendiriyordu. Bize kalan bu birkaç yıldan sonra, başka bir hayatımızın var olabileceğini aklımıza bile getirmiyorduk. Hayat bize olağanın dışında kaçamak bir şey gibi geliyordu. Suyun büyük miktarda birdenbire buhar olduğu tuzlu bir göldü sanki hayat; geriye yoğun bir tuz tabakası kalmış da şimdi vücutlarımız bu yüzey üzerinde güçlük çekilmeden sürükleniyordu. Perdenin ineceği an çok yakın gibi göründüğünden, sivri akıllılıkla kendime yakıştırdığım eğlenceli yaşama daha bir hırsla sarılmam beklenebilirdi. Hoş kendi kendime sık sık yarın buna başlıyorum –kesin olarak yarın– diyordum, ama beni hayatın kucağına atacak yolculuğu hep bir gün öteye bırakıyordum. Savaş yılları böylece, en ufak bir harekete geçme belirtisi göstermeksizin geçip gidiyordu.

Bu benim için eşi bulunmaz bir mutluluk çağı değil miydi? İçimde hâlâ garip bir hoşnutsuzluk duyuyordum, ama çok hafifti bu. Hâlâ her doğan günün ne getireceği belirsiz mavi gökyüzüne içim umutla dolu

bakıyordum. Hayata yapılacak ilerdeki yolculuk üzerine inanılmaz hayaller, beni bekleyen serüvenlerin hayali, günün birinde beni önemli bir kişi olarak gösterecek tablonun kafamda canlanması, şimdiye kadar hiç görmemiş olduğum sevimli nişanlımın fotoğrafı, ilerdeki adım, şanım üzerine umutlar, bütün bunlar, yola çıkacağım gün kullanacağım bir bavula güzelce sıralanmıştı; tıpkı yolculuğa çıkan birinin gezi rehberini, havlusunu, diş fırçasını toparladığı gibi. Savaştan neredeyse çocukça bir kıvanç duyuyordum; ölümün ve yıkıntıların çok yakınımda olmasına rağmen bana kendimi düşman mermisinin menzili dışında hissettiren bu gündüz düşlerinin sonu gelmiyordu. Bunun yerine, ölüm düşüncesi içimi ürpertecek kadar çekici bulduğum biri haline getiriyordu beni. Sanki bütün dünya benimdi. Bunda şaşılacak bir şey yoktu; çünkü hazırlığına giriştiğimiz hiçbir yolculuk en ufak ayrıntılarına kadar bu derece bizim olamaz. Sonrasında bize, üzerindeki hakkımızı yavaş yavaş kaybettiğimiz yolculuğun kendinden başka bir şey kalmaz. Yolculuğu böylesine anlamsız hale sokan sebep işte budur.

Zamanla öpüşme düşüncesine olan saplantım tek bir dudakta odaklandı. Burada bile belki de beni yönlendiren, düşlerimde gördüklerimi daha soylu bir canlı türüne uygulama arzusuydu. Daha önce de belirttiğim gibi o dudaklarla ilgili hiçbir arzum ya da bir başka duygum olmadığı halde, o dudakları arzuladığıma umutsuz bir biçimde kendimi inandırmaya çalışıyordum. Kısacası, onları arzuladığıma inanmak gibi mantıksız ve ikincil bir arzuyu, temel bir arzu sanmak yanlışına düşüyordum. Kendim olmayı istememek gibi korkunç ve olanaksız bir arzuyu, ayağı yere basan bir erkeğin cinsel istekleri, erkeğin kendisi olmasından kaynaklanan arzuları sanmak yanlışını yapıyordum.

O sıralarda, konuşurken çok anlaşamadığımız, ama çok da sıkı fıkı olduğumuz bir arkadaşım vardı. Adı Nukada olan bu çocuk çok ataktı. Beni öncelikle, büyük güçlüklerle karşılaştığı Almanca dersi için sayısız soru sorabileceği, yardıma hazır bir arkadaş olarak seçmiş gibiydi. Benim için yeni olan her şeye karşı heyecan duyduğumdan, son derece iyi bir Almanca öğrencisi olduğum izlenimi uyandırmıştım. Hoş, bu yalnız birinci yıl için söz konusuydu. Nukada benim "örnek öğrenci" sıfatını gizliden gizliye nasıl gördüğümü, bunun yerine "kötü ün" için nasıl bir özlem duyduğumu içgüdüleriyle anlamış olsa gerekti. "Örnek öğrenci," diyordum kendi kendime, "teoloji öğrencilerine yakışacak bir addır." Benim için daha iyi bir gizleme aracı olacağı halde kendim için böyle bir şey öngörmüyordum. Nukada'nın bana gösterdiği dostluk benim zayıf noktamla ilişki kuruyordu; çünkü okulun "gerçek erkekler"i tarafından sık sık kıskanılıyordu. Sanki bir medyum aracılığıyla ruhlar dünyasıyla ilişki kuruyordum.

Kadınlar dünyasıyla aramdaki ilk aracı Omi olmuştu. Ama ben onu tanıdığım sıralar, özel yeteneklerini güzelliğinin bir parçası olmaktan çok bir medyumun nitelikleri olarak değerlendiriyordum. Nukada'nın medyum olarak oynadığı rol benim duyduğum merak bakımından normalin dışında bir önem taşımaktaydı. Bu belki de – hiç değilse kısmen– Nukada'nın hiç de güzel olmaması gerçeğine dayanabilirdi.

Nukada'nın ablasının dudaklarına vurulmuş gibiydim. Evlerine gittiğimde görürdüm onu. Yirmi üç yaşlarındaki bu güzel kızın bana bir çocukmuşum gibi davranması çok kolaydı. Çevresindeki erkekleri görünce bir kadına çekici gelebilecek en ufak bir özelliğimin bile olmadığını anlamıştım. Sonunda kendime asla Omi gibi olamayacağımı itiraf ettim ve durumu daha yakından

inceleyince, Omi'ye benzemek isteğinin gerçekte ona âşık olmak anlamına geldiğini anladım.

Ama ne de olsa hep Nukada'mn ablasına âşık olduğuma inanıyordum. Tıpkı yaşıtım herhangi bir tecrübesiz liseli öğrencinin davranışı içindeydim. Onunla karşılaşma umuduyla evin çevresinde dolanıp duruyor, yakındaki bir kitabevinde sabredip saatlerce kalıyordum. Bir yastığa sarılarak, onu kucakladığım hayalini kuruyor, defalarca dudaklarının resmini çizip aklımı yitirmişçesine kendi kendime konuşup duruyordum. Neye yarıyordu bütün bunlar? Bu yapmacık zorlamalar kafamda sadece garip bir yorgunluğa yol açmaktan başka bir işe yaramıyordu. Zekâmın gerçekçi yanı, inanmak istediğim bu sözde aşkın yapmacıklı tarafını hissediyordu. Bu da korkunç bir zehir taşıyormuş kanısını uyandıran ruhsal bir gevşekliğe neden oluyordu.

Bu fikrî zorlama, beni boşluk duygusunun felç ediciliğiyle boğacak yapmacıklığa sürüklüyordu. Bundan kurtulabilmek için farklı türden bir hayale kendimi utanç duymadan kaptırıyordum. Bunu deneyince hemen canlanıyor, kendimi buluyor; kendimi yeniden garip, olağandışı hayallerle ateşlendiriyordum. Bu duygu, aslında çıkış noktası olan tablonun gerçeğinden epeyce ayrılıyordu. Ben bu duyguyu sözümona kızın içimde uyandırmış olduğu tutkunun bir delili olarak ele alıyordum... Ve işte kendimi durmadan böyle aldatıyordum.

Hemen şu sırada yazdığım şeyleri aşırı bir şekilde genelleştirerek, bunların hayli soyut olduğunu iddia edenler varsa buna vereceğim karşılık şudur: Ben hayatımın, dış görünüşü bakımından normal bir gencinkinden hiç de farklı olmayan bir devresinin tam bir tanımlamasını yapma iddiasında değilim. İçimdeki utanca dek gençliğimde olağandışı bir şey yok. Ben de tıpkı aynı yaştaki diğer gençler gibiydim. Okuyucu, henüz yirmi yaşına

basmamış, ortalama bir merakla yine ortalama bir yaşama isteği duyan, belki de kendisiyle çok uğraştığı için yalnız kalmaktan hoşlanan, oldukça iyi bir öğrenciyi göz önüne getirmelidir. Kızların hoşuna gidecek kadar güzel olduğu halde kendine güvensizliği yüzünden kitaplarının üzerine kapanmış, en ufak bir sebeple yüzü kızaran bir öğrenci. Bu öğrencinin kadınlara karşı nasıl bir özlem duyduğunu, göğsünün nasıl yandığını, yersiz acılarla nasıl kıvrandığını şöyle bir göz önüne getirmek yeter.

Daha kolay göz önüne getirilecek bir şey daha düşünülebilir mi? Aslında herkesin bildiği, bir tekrardan başka bir şey olmayan bu ufak ayrıntıları bir kenara bırakmam yerinde olurdu. Şu halde, çekingen bir öğrenci olarak bu renksiz devre içinde diğer gençlerden farksız olduğumu, "gençlik çağı" diye anılan oyunun yöneticisine kayıtsız şartsız baş eğerek bağlandığını söylemem yeter.

Bu devrede, eskiden sadece benden büyük öğrencilere karşı duyduğum yakınlık, yavaş yavaş daha küçüklere de duyulan bir yakınlığa dönüştü. Bu tabii bir şeydi, çünkü tutkunluk duyduğum sırada Omi hangi yaştaysa, şimdi onlar da aynı yaştaydılar. Ne var ki bendeki bu eğilim değişikliği –artık başka yaş grubundan insanlara yönelmem– sevda duygumdaki esaslı değişiklikle ilgiliydi. Eskiden olduğu gibi bu yeni duyguyu da kalbimde saklı tuttum; ama şimdiye kadar kabalığa ve yabaniliğe duyduğum aşk artık yerini inceliğe ve hassasiyete duyduğum aşka bırakmıştı. Büyümemle birlikte içimde, koruyucu durumunda birinin, yetiştirdiği öğrencilerine duyduğu aşk gibi oğlancılığı epeyce andıran bir duygu uyandı.

Hirschfeld, eşcinselleri iki sınıfa ayırır: büyükleri çekici bulan *androphil*'ler ile on dört ve yirmi bir yaş arasındaki gençleri seven *ephebophil*'ler. Ben *ephebophil*'lerin duygularını anlamaya başlamıştım. Eski Yunan'da as-

kerlik eğitimi gören on sekiz-yirmi yaşlarındaki gençlere *ephebos* adı verilirdi. Bu deyim, Zeus ile Hera'nın kızı, ölümsüz Herakles'in Olympos tanrılarına içki sunan karısı, hayatın ilkbahar sembolü tanrıça Hebe'nin Yunanca adından gelir.

Bizim okula kısa bir süre önce yazılmış, henüz on yedi yaşına basmamış güzel bir genç vardı bizimle beraber. Cildinin göze batacak kadar açık duru bir rengi, güzel kıvrık dudakları, soylu kaşları vardı. Adının Yakumo olduğunu duymuştum. Müthiş hoşuma gidiyordu yüzü.

O hiç farkına varmadan, bütün hafta sevinci süren bir sıra armağan alıyordum ondan. Benim de aralarında bulunduğum sınıfın kıdemlileri, sırayla bir hafta boyunca sabah yoklamasını ve öğleden sonraki eğitimin komutanlığını yapmakla görevliydiler. (Bu sonuncusu yarım saatlik yüzme eğitimiydi; ondan sonra gereçlerimizi sırtınıza vuruyor, çimen biçip hava savunma çukurları kazıyorduk.) Her dört haftada bir sıra bana geliyordu. Aslında rahat tarafları olmakla beraber bizim okul bile zamanın sert ve güç kurallarına ayak uydurmak zorunda kalmıştı. Yaz mevsimi başlar başlamaz sabah jimnastiği ve öğleden sonra yaptığımız hareketler için belimize kadar çırılçıplak soyunmamız gerekiyordu.

Bir sınıf kıdemlisinin birinci görevi, sabah yoklamasında bir set üzerinde durup komut vermekti. Yoklama yapıldıktan sonra şöyle bir komut veriliyordu: "Ceketleri çıkarın!" Sonra, komutu veren setten aşağı inip grubun bir ucundaki yerine geçiyordu. Bu arada öğrencilere, setin üzerine çıkmış olan jimnastik öğretmeninin önünde eğilme emrini veriyordu. Sınıf kıdemlisinin görevi bununla sona ermiş oluyor ve artık öğretmen jimnastik hareketlerini yaptırmaya başlıyordu. Bu sırada sınıf görevlisinin, grubunun son sırasına kadar koşup beline kadar soyunması ve hareketlere katılması gerekiyordu.

Ben komut vermek zorunda kalacağım diye öylesine korkardım ki, sadece bunu düşünmek bile içimi dondururdu. Bununla beraber sert askerlik eğitimi bana kolay ele geçmez bir fırsat tanımış oluyordu, öyle bir fırsat ki, sıra bana gelsin diye haftaları iple çekiyordum: Yakumo'nun yarı çıplak vücudu gözlerimin önündeydi; hem de çıplakken ne kadar çirkin olduğumu onun görmesinden korkmadan.

Kurala göre Yakumo setin önündeki ilk ya da ikinci sıradaydı. Sümbül rengindeki yanakları kolaylıkla kızarmış olurdu, son dakikada nefes nefese koşup çabuk hareketlerle üniformasının gömleğindeki düğmeleri çözmeye başlayınca içimi bir heyecan dalgası kaplardı. Düğmeleri çözdükten sonra gömleğini pantolonunun içinden yırtarcasına çekip çıkarırdı.

Ona hiç bakmamaya kararlı olsam da büyük bir kayıtsızlıkla gözler önüne serdiği beyaz, pürüzsüz vücudunu durduğum yerden görmemem imkânsızdı. (Bir arkadaşımın masum bir sözünü duyduğumda öfkeden neredeyse kaskatı kesilecektim: "Yukarı setten komut verirken senin gözlerin hep yere çevrili, çıtkırıldımın biri misin yoksa?") Ne var ki Yakumo'nun yarı çıplak vücuduna daha fazla yaklaşma fırsatım yoktu.

Yazın bütün üst sınıflar M.deki Deniz Kuvvetleri Mühendislik Okulu'nda bir haftalık bir eğitime gönderilmişti. Bir gün okulun yüzme havuzlarından birinde yüzüyorduk. Ben yüzme bilmediğimi göstermemek için midemin bozuk olduğunu ileri sürmüştüm. Sadece seyretmeyi ummuştum, ama bir yüzbaşı güneş banyosunun bütün hastalıklar için iyi bir ilaç olduğunu söyledi, içimizde yüzemeyecek kadar hasta olanlar bile iç pantolonlarına kadar soyunacaktı.

Birdenbire Yakumo'nun da bizim gruptan olduğunu gördüm. Kollarını kavuşturup sırtüstü güneşe yatmıştı,

göğsü hafiften yanıktı; bembeyaz dişleriyle altdudağını durmadan ısırıyordu. Hasta olduklarını ileri sürenler yüzme havuzunun yanında duran bir ağacın gölgesine toplanmışlardı; Yakumo'nun yanına çömelmek zor bir şey olmadı benim için. Nefes alıp verdikçe belden aşağısının hafif hafif nasıl yükselip indiğini seyrediyordum. Bu arada Walt Whitman'ın bir şiiri gelmişti aklıma:

Sırtlarının üzerinde yüzüyor delikanlılar
Güneşe doğru yükseliyor beyaz kubbe gibi
karınlar...

Yakumo'nun yanına çömelmiştim, hiç sesimi çıkarmıyordum. Sıska göğsümden, kemikli ve solgun kollarımdan utanç duyuyordum...

1944 Eylülü'nde, savaşın bitmesinden bir yıl önce, çocukluğumdan beri gittiğim okulu bitirip üniversiteye girdim. Babam bana seçim hakkı tanımadığı için hukuk okuyacaktım. Hoş, buna pek üzüldüğüm de yoktu, çünkü nasıl olsa savaşa katılıp öleceğime inanıyordum. Bütün ailemin de bir hava hücumu sırasında acınacak bir şekilde ölüp gideceği yine kuvvetle inandığım bir şeydi.

O sıralarda genellikle yapılan bir şeyi ben de yapmış, kısa bir süre önce askere çağrılan bir arkadaşımın öğrenci üniformasını alıp, ben de askere çağrılırsam üniformayı ailesine teslim edeceğime söz vermiştim. Üniformayı sırtıma geçirip derslere girmeye başladım.

Bu arada hava hücumları artmıştı. Bir yandan bu hava hücumlarından olağanüstü bir korku duyarken, bir yandan da sabırsızlık ve tatlı bir bekleyişle ölümü özler gibiydim. Daha önce de sık sık değindiğim gibi, gelecek günler ağır bir yük gibiydi sırtımda. Daha başından beri hayat bana derin bir görev anlayışı vermişti; bu görevi

yerine getirmek niteliğinden yoksun olduğum belliydi, ama yine de böyleydi bu. Hayatın ağır yükünü –tıpkı bir güreşçi gibi– omuzlarımdan alabilecek ölümün getireceği müthiş rahatlama duygusunun özlemini duyuyordum; o sıralarda, savaş boyunca hükmünü sürdüren ölümden medet umma duygusuna bütün kalbimle inanıyordum. "Cephede bir kahraman gibi ölme" imkânına kavuşabilsem bu hayatıma gülünç bir son olur, diye düşünüyordum. Öyle bir son ki, mezarımda sonsuzluğa dek güldürebilirdi beni... Ama alarm düdükleri ötmeye başlayınca sığınağa herkesten önce kapağı atan ben oluyordum...

Piyano sesi duydum; biraz acemice çalınıyordu.

Kısa bir süre önce gönüllü olarak savaşa katılma kararını vermiş bir arkadaşın evindeydim. Çok güvendiğim bir arkadaştı bu; adı Kusano'ydu. Sıkıntı çekmeden ciddi sorunlar üzerinde de konuşabildiğim ve üniversiteden tanıdığım biricik dostumdu. Ben, dost edinme isteği duyan bir insan değilim. Sahip olduğum biricik dostluğu kuvvetli bir ihtimalle bozacağım, ama içimdeki bir duygu beni şunları anlatmaya zorluyor.

"Baksana, sence şu piyanoyu çalanda kabiliyet var mı? Bana kalırsa epey tökezliyor. Ne dersin, öyle değil mi?"

"Kız kardeşim o," dedi Kusano. "Öğretmeni demin gitti, dersi tekrar ediyor."

Bir süre susup dikkatle kulak kabarttık. Kusano'nun gönüllü olarak gitmesine az bir zaman kaldığından, bitişik odadan gelen piyano sesiyle, kulaklarına yakında bırakıp gideceği günlük alelade bir hava çalınmış oluyordu herhalde. O piyano tınılarının ses renginde, tıpkı bir aceminin tarif kitabından bakarak yaptığı şekerlemeler gibi öyle bir içtenlik duygusu vardı ki kendimi tutamayıp sordum:

"Kaç yaşında?"

"On yedi," diye cevap verdi. "Kız kardeşlerim arasında en büyüğü."

Piyano sesine kulak verdikçe bitişik odadaki genç kızı da gözlerimin önünde canlandırıyordum; hayaller içinde çekingen bir kız olduğu kesindi, hemen hemen yarı çocuk denebilecek bir kız. Kendi güzelliğinin de henüz farkına varmamış olsa gerekti. Gizli gizli, piyano sesi hiç kesilmesin diye dua etmeye başlamıştım.

Duam kabul oldu. Çünkü aradan beş yıl geçmiş olduğu halde bu piyano sesi bugün hâlâ kalbimdedir. Bunun bir kuruntudan başka bir şey olmadığını kendime o kadar sık anlatmaya çalışmışımdır ki! Mantığım sık sık duygularımla ilgili bu yanılmayla eğlenmiştir! Zayıf iradem de kendi kendimi aldatmada bu denli usta oluşumla az alay etmemiştir. Her şeye rağmen o piyano sesinin beni etkisi altına aldığı ve kelimenin derin anlamı bir yana bırakılırsa gerçekten de benim "kaderimi" tayin ettiği doğrudur.

Kısa bir süre önce kader kelimesinin üzerimde bıraktığı garip etkiyi hatırlıyorum, okulumuzdaki diploma töreninden sonra, emekli bir amiral olan yönetmenimizle eski bir kurala uyarak "şükran ziyareti"nde bulunmak üzere İmparatorluk Sarayı'na gitmiştim. Otomobille giderken, gözleri çapaklı, bu hoşnutsuzluk içindeki yaşlı beyefendi, subay adayı olarak gönüllü gitmeyip de acemi er olarak göreve çağrılma kararında oluşumu yermişti. Zayıf vücudumla sıradan er hayatının sertliğine dayanamayacağıma da ayrıca dikkatimi çekmişti.

"Ama ben bir defa bu kararı verdim artık."

"Bunun ne demek olduğunu bilmiyorsunuz da onun için böyle söylüyorsunuz. Zaten müracaat süresi de çoktan geçti. Şu halde yapılacak başka bir şey yok, sizin *destiny* bu."

İngilizce *destiny* kelimesini kullanmış, üstelik de bunu eski modaya uyarak yanlış telaffuz etmişti.

"Ne buyurdunuz?" diye sordum.

"*Destiny*; kader, sizin kaderiniz bu."

Yaşlı, gülünç nineler yerine konma korkusu içinde tetikte duran yaşlı erkeklerin umursamaz şüpheci sesiyle monoton bir şekilde birkaç kez tekrarladı bunu.

Kusanoların evini son defa yokladığım sıralarda piyano çalan en büyük kız kardeşi gördüm. Ne var ki Kusano'nun ailesi çok kapalıydı ve Nukada'nın içlidışlı ailesiyle kıyaslanamazdı. Kusano'nun arkadaşlarından biri gelince üç kız kardeşi derhal yok oluyor, sadece çekingen gülüşleri duyuluyordu.

Kusano'nun askere alınması yaklaştıkça birbirimize daha sık gidip gelmeye başlamış, hiç ayrılmaz olmuştuk. Piyanoyu duyalı beri Kusano'nun kız kardeşiyle ilgili her şey karşısında kendimi çaresiz hissediyordum; çünkü genç kızın sırlarına kulak vermişim gibi bir duygu vardı içimde, o zamandan beri de ne yüzüne bakabiliyor ne de bir çift söz edebiliyordum. Tesadüfen çay getirecek olsa gözlerimi yere indiriyor, ince bacaklarından ve döşemenin üzerinde hafifçe kayan zarif ayaklarından başka bir şey göremiyordum. Bacaklarının güzelliği beni iyice büyülemişti. Belki de bu korku dolu günlerde moda olduğu üzere, kentli kadınların da pantolon ya da köylü kadınların giydiği paçasız büzgülü kısa pantolon giymelerine henüz alışkın değildim...

Bununla beraber, bacaklarını görmekle içimde ufak da olsa bir cinsel heyecan doğduğu kanısını uyandırmak yanlış bir şey olur. Daha önce de söylediğim gibi, karşı cinse cinsel istek duymuyordum. Bunun en kuvvetli delili, bir kadını asla çıplak görmeyi istememiş olmamdı. Bununla beraber, daha önce de sözünü ettiğim ruhumu bo-

ğan o hain yorgunlukla bir kıza âşık olduğuma ciddi ciddi inanmaya başladım; bir mantık insanına dönüşme düşüncesi içimi titretir gibi oluyordu. Soğuk, değişken duygularımı, bir sürü kadınla birlikte olarak onlardan bıkmış bir erkeğin soğuk ve değişken duygularına benzeterek artık çok büyümüşüm gibi geliyordu bana. Zihnî cambazlık, bende artık içine bir metelik atılır atılmaz altından bir çikolata çıkaran makineler gibi otomatikleşmişti.

Kendimi, bir kızı, cinsel arzu duymadan sevebileceğime ikna ediyordum. Belki de bu, insan cinsiyle ilgili olarak tarihte görülecek en soytarıca cüretti. Hiç farkında olmadan –oldum olası "mübalağa"ya eğilimli olmam hoş görülsün– aşk teorisinin Kopernik'i gibi bir durumdaydım. Böylece –görünüşe göre kasıtlı olmadan– platonik sevgi inancına vardım. Bu belki de demin anlattığım şeyle çelişiyor gibi görünse de, bu platonik düşünceye tartışılamayacak bir kıymetmiş gibi temiz, namuslu bir inançla bağlıydım. Aslında gizliden gizliye bağlanıp inandığım şey, iffetin ta kendisi ve iffet fikri değil miydi? İlerde daha fazla değiniriz buna.

Platonik sevgiye inanmaz gibi göründüğüm zamanlar, bunu, cinsel sevgi fikrini kabul etmeye çoktan hazır olan mantığıma mal etmem işten değildi; bu cinsel sevginin duygusal hayatımda yeri yoktu. Kendimi gün görmüş bir yetişkin olarak göstermek istememin ve zorlamamın sonucunda ortaya çıkan yorgunluğum –kısaca huzursuzluğum– yakamı bırakmıyordu.

Savaşın son yılı yaklaşıyordu ve ben yirmi yaşına bastım. Yılın başında, devam ettiğim üniversitedeki bütün öğrenciler M. kentinin yakınındaki uçak atölyelerine gönderilmişti; öğrencilerin yüzde sekseni fabrika işçisi olarak çalışıyordu, daha az dayanıklı olan yüzde yirmisi de her türlü büro işlerine alınmıştı. Ben bu sonuncular arasın-

daydım. Bununla beraber bir yıl önceki yoklamada askere alınabileceğim kararına varılmıştı, bugün değilse bile yarın cepheye gönderilme korkusu içinde yaşıyordum.

Toz toprak içindeki ıssız bir bölgede bulunan uçak fabrikası öylesine genişti ki, bir ucundan öbür ucuna gidebilmek için yarım saat yürümek gerekiyordu. Fabrikada birkaç bin işçi çalışıyordu. Ben de 4409 kimlik numarasıyla "Geçici Memur 953" olarak onlardan biriydim.

Bu büyük işletme esrarlı bir istihsal sistemine göre çalışıyordu: Sermaye yatırımının bir gelir getirmesi gerekliliğini şart koşan ekonomik kurala hiç aldırılmadan burada sermaye her şeyi yutan bir canavarın ağzında eriyip gidiyordu. Bundan ötürüdür ki, işçilerin her sabah mistik bir andı tekrarlamalarında şaşılacak bir şey yoktu. Bu kadar garip ikinci bir fabrika daha görmedim. Modern bilim ile modern iş idaresinin gerektirdiği her şey, üstün zekâların isabetli ve rasyonel düşünce metotlarıyla birlikte sadece bir tek amaca yöneliyordu: Ölüm. Bu fabrikada intihar filosu tarafından kullanılan bir kişilik uçaklar yapılmaktaydı. Bütün bunlar, üyelerinin dehşet verici bir ayine inleyip bağırıp haykırarak katıldıkları bir gizli mezhebi akla getiriyordu. Böyle koca bir teşkilatın dinî bir heyecan dalgasına kapılmadan bir sonuca varması da kolay şey değildi aslında.

Zaman zaman canavar düdükleri alarm işareti veriyordu. Bu, sapkın dinin kara ayinini kutlama saatiydi.

Bürolarda derhal telaş başlıyordu. Radyo olmadığı için dışarıda ne olup bittiğinden haberimiz olmuyordu. Çoğu zaman içimizden birinin kaba bir köylü şivesiyle konuştuğu duyuluyordu: "Yine ne oluyor yahu?" Bu, çoğunlukla, baş gözcünün odasındaki bir genç kızın şu haberle geldiği andı: "Çok sayıda düşman uçağı yaklaşıyor." Bunun üzerine hoparlörlerden tiz sesler yükseliyor, fakülte öğrencileri ile yüksekokulların daha genç öğrenci-

lerine sığınaklara girmeleri emrini veriyordu. Çevremizde sıhhiyeciler koşuşup üzerlerinde şu yazı okunan kırmızı kâğıtlar dağıtıyorlardı: "Kanama kesildi: saat ... dakika ..." Bir yaralanma halinde damara ne zaman turnike yapıldığı anlaşılsın diye bu kâğıtların doldurularak ilgilinin boynuna asılması gerekiyordu. İlk alarmdan hemen hemen on dakika sonra hoparlörler şu bildiriyi yapıyordu: "Bütün çalışanlar sığınaklara."

Büro memurları, önemli dosyaların saklandığı yeraltı deposuna götürecekleri önemli kâğıtları aceleyle topluyorlardı. Sonra çıkış kapılarına doğru koşup işçi gruplarıyla beraber fabrika avlusundan sığınaklara giriyorlardı. Herkes, başlarında miğferler ya da kıtık doldurulmuş başlıklarla ana kapıya doğru koşuşuyordu.

Fabrika tesislerinin dışında işlenmemiş geniş topraklar vardı. Aşağı yukarı yedi ya da sekiz yüz metre uzaklıktaki çamhk bir yamaca sürüyle küçük sığınak yapılmıştı. Suspus olmuş, aceleci, kör bir sürü iki koldan ve toz toprağın içinden geçerek bu sığınaklara doğru koşuyordu. Üzerine doğru koştukları şey, her ne olursa olsun ölüm değildi herhalde, üzerindeki kırmızı toprağın kolaylıkla çökeceği küçücük bir oyuk da olsa, herhalde Ölüm değildi.

Serbest olduğum günler eve gidiyordum; bir gece saat on bir sularında celp kâğıdını aldım. 15 Şubat'ta birliğime katılmam emrini ileten ve beni göreve çağıran bir telgraftı.

Babamın öğütlerine uyarak Tokyo'da değil de, annem ile babamın Osaka-Kyoto'daki yeni evlerinin yakınında, alay karargâhında muayeneye girdim. Babamın fikrince vücutça zayıf oluşum taşrada kenttekinden daha çok göze batar, çürüğe çıkarılabilirdim. Gerçekten de, köylü çocukların hiç zorluk çekmeden kaldırıp on defa başlarının üzerine koydukları bir çuval pirinci ben daha

göğsüme kadar kaldıramayınca askerî doktorlar katılırcasına gülmeye başlamışlardı. Bununla beraber künyeme sağlam kaydı düşüldü.

Şu halde bir taşra birliğine başvurmam gerekiyordu; annem üzüntüden ağlıyor, babam bile askere çağrılmış olmamdan ötürü sarsılmış görünüyordu. Bana gelince, birliğe katılma emrini bildiren yazıya bakarken doğrusu pek de heyecan duymuyordum; kendimi bir kahraman olarak görmediğim de muhakkaktı. Kolay bir ölümle ölebilsem, diyordum.

Fabrikada hafifçe üşütmüştüm: Bu rahatsızlık, adalar arasında işleyen ve beni birliğime götüren gemide endişe verici bir hal aldı. Oturduğumuz köydeki aile dostlarımızın evine geldiğimde –büyükbabamın iflasından sonra bizim küçücük bir toprak parçamız bile kalmamıştı– ateşim öyle yükselmişti ki ayakta duramıyordum. Ama bana gösterilen şefkatli bakım sayesinde ve koca hapların yardımıyla, görev günü aile dostlarımızın beni dokunaklı tavırlarla ulaştırdıkları kışla kapısından içeri girebildim.

İlaçların yardımıyla düşmüş olan ateşim yeniden yükseldi. Orduya katılmamdan önceki doktor muayenesi sırasında bir süre yabani bir hayvan gibi çırılçıplak ortalıkta dikildim kaldım. Durmadan aksırıyordum. Muayeneyi yöneten askerî doktor olacak acemi çaylak, bronşlarımdan gelen sesi yanlışlıkla bir akciğer hastalığı sandı ve şimdiye kadar geçirmiş olduğum hastalık üstüne verdiğim cevaplar da yanlış yere kapılmış olduğu bu kanıyı kuvvetlendirdi. Yapılan kan muayenesi, üşütmemin sebep olduğu kuvvetli ateşle ilgili olarak, yeni başlamış verem yanlış teşhisine yol açtı. Hemen o gün çürük kaydıyla eve gönderildim.

Daha kışlanın kapıları henüz arkamda kalmıştı ki, duyduğum sevinçle karlı yamaçlardan aşağı, köye doğ-

ru koşmaya başladım. Tıpkı uçak fabrikasındaki gibiydi bu: Bacaklarım beni mümkün olabildiği kadar çabuk, herhalde sonu Ölüm olmayan bir amaca doğru götürüyordu; her şey olabilirdi, ama amaç, herhalde Ölüm olmazdı...

Gece trende oturduğum sırada titremeyle gelen bir baş ağrısına yakalandım. Kompartımanın kırık camından içeri soğuk bir rüzgâr esiyordu. Nereye giderim şimdi, diye kendi kendime sordum. Babam kesin karar alma kudretinden öteden beri yoksun olduğu için ailem hâlâ Tokyo'daki evimizdeydi. Herkesin sinirli ve ürkek yaşadığı Tokyo'ya mı dönmeliydim? Faltaşı gibi açılmış gözleriyle birbirlerine durmadan, "Nasılsınız, iyi misiniz? Nasılsınız?" diye soruyormuş gibi görünen sürüyle insanın arasına mı katılmalıydım? Uçak fabrikasının yatakhanesine, veremli üniversite öğrencilerinin soluk yüzlerine bakacağım yatakhaneye mi dönmeliydim?

Oturduğum yerin tahta çubukları sırtımın ağırlığıyla gevşemiş, trenle aynı tempoda sallanıp duruyordu. Zaman zaman gözlerimi kapıyor, onları ararken bütün ailemin bir hava akınında nasıl ölüp gideceklerini gözlerimin önünde canlandırıyordum. Bunun olabileceğini düşünmek bile içimi anlatılmaz bir tiksintiyle dolduruyordu. Günlük yaşantının ölümle bu derece kucak kucağa olması düşüncesinden daha fazla tiksinti uyandıran bir şey yoktu. Kediler bile ölümün yaklaştığını anlayınca, ölürken kimse görmesin diye saklanmıyorlar mıydı? Yakınlarımın çirkin bir şekilde nasıl ölüp gideceklerini gözlerimle göreceğim, onlar da benim korkunç ölümüme tanık olacaklar diye düşünmek içimi sıkıyordu. Ana, baba, oğullar ve kızlarla bütün bir ailenin ölümün eline düşüp hep birlikte ölümün dehşetini paylaşmaları fikri, karşılıklı birbirleriyle göz göze gelmeleri, bana mutlu ve

ahenkli bir aile hayatının hayâsız ve ters bir karikatüründen başka bir şey gibi gelmiyordu.

Yabancılar arasında, bulutsuz bir göğün altında ve huzurla ölmek istiyordum. Böylece isteğim, parıldayan güneş ışınları içinde ölmeyi istemiş olan o Eski Yunanlının isteğinden ayrılmış oluyordu. Aslında benim istediğim daha çok, bir intihardı. Yaşlanmış tilkilerin kurnazlığına erişemeden, bir dağ yolunda kayıtsız koşarken budalalığı yüzünden bir avcının kurşununa kurban giden bir tilki gibi ölmek istiyordum...

Bu durumda ordu benim için biçilmiş bir kaftan değil miydi? Neden askerî doktorun yüzüne bakıp yalan söylemiştim? Altı aydan fazladır ateşim olduğunu, omurumun sancılandığını, kan tükürdüğümü, daha geçen gece ter içinde uyandığımı neden ileri sürmüştüm? (Bu sonuncusu tesadüfen gerçeğe dayanıyordu, ama yutmuş olduğum sayısız aspirin yüzündendi ve şaşılacak bir yanı yoktu.) Beni çürüğe çıkardıklarını açıklayıp da daha o gün eve gidebileceğim anlaşılınca gülümseyişimi ancak büyük bir gayret sarfederek tutmamın sebebi neydi? Kışla kapısını arkamda bırakınca neden koşmuştum öyle? Umutlarım bir hiç haline gelmemiş miydi? Ne olmuştu bana, neden başımı önüme eğip de ağır adımlarla oradan sıvışmamıştım?

İlerdeki hayatım boyunca, kahramanca bir ölümden kaçmak gibi bir gerçeği haklı çıkaracak bir şeref derecesine yükselemeyeceğimden emindim. Bundan ötürü, kışla kapısından acele sıvışmama sebep olan kudretin derinlerdeki sebebini de bulup çıkaramıyordum. Her şeye rağmen hayatta kalmak istemek miydi bu? Beni nefes nefese sığınaklara koşturan şu tamamen otomatik tepki, hayatta kalma isteğinden başka bir şey miydi?

İşte burada birdenbire içimdeki ses, aslında bir tek defa bile gerçekten ölmek istemediğimi bana fısıldadı.

Bu sözlerden sonra da utanç duygum, arkasında toplanıp kalmış olduğu bendi aşarak taştı. Artık, ölümü özleyerek orduya girdiğimi ileri sürmekle kendimi aldatmış olduğumu biliyordum ve bu gerçek, acı veriyordu. Günün birinde orduda bütün cinsel duygularımı tatmin etme fırsatını bulacağım diye gizli bir umut beslemiş olduğumu anlamıştım. Bundan çok uzak bir şey olarak ölümü aramanın, bana askerlik hayatına cesaretle göğüs germe kuvvetini kazandıran bir şey olduğunu biliyordum. Ölüm arzusunun dışında, ordu yaşamından beklediğim tek şeyin, –ilkel büyü sanatındaki bir inançtan kaynaklanan– asla yalnız ölmeyeceğime kesinlikle inanmak olduğunu biliyordum...

Ama bu farkına vardığım şeyler öylesine üzücüydü ki! Ölüm tarafından aşağılanmış bir kimse olmak çok daha işime gelirdi. Tıpkı bir iç organa müdahale ederken bütün yeteneklerini bu ameliyata yönelten, bu arada yine de kendi kişiliği bakımından bu ameliyatın dışında kalan bir doktor gibi, ben de Ölüm'ün aşağıladığı, severek ölecek bir insanın garip acılarını göz önüne getirip bundan zevk duyuyordum. Duyduğum zevk bana ahlak dışı bir şey gibi geliyordu.

Üniversite ile uçak fabrikası arasında görüş ayrılığı belirince Şubat'ın sonuna doğru hepimiz üniversiteye döndük. Mart ayı içinde derslere katılacak, Nisan'da da başka bir fabrikaya gönderilecektik. Ne var ki Şubat sonlarında aşağı yukarı bin düşman uçağının katıldığı bir hava akını oldu ve Mart ayı için düşünülmüş olan derslerin de kâğıt üzerinde kaldığı anlaşıldı.

Böylece savaşın en civcivli zamanında bir aylık tatilimiz oldu. Tıpkı hediye olarak bir kutu nemli havai fişek verilmiş gibiydi. Bununla beraber daha çok bir üniversiteye özgü aptal ve işe yarayan bir hediye, diyelim bir

kutu çıtır kraker yerine bir kutu nemli havai fişeği tercih ederdim. Katışıksız savurganlık beni mutlu ediyordu. Sadece işe yaramadığı gerçeği bile o günlerde bana büyük bir hediyeydi.

Soğuk algınlığımı atlatalı birkaç gün olmuştu ki Kusano'nun annesi bize telefon etti. 10 Mart'tan sonra Kusano'yu M. kentinin yakınlarındaki birliğinde ziyarete gideceklerini söyleyip onlara katılmak isteyip istemediğimi sordu.

Daveti kabul edip kısa bir süre sonra daha etraflı görüşmek üzere Kusanolara gittim; o günlerde, günbatımı ile saat sekiz arası günün en güvenli saatleriydi. Eve vardığımızda aile akşam yemeğini henüz bitirmişti.

Kusano'nun babası ölmüş olduğu için aile büyükanne, anne ve üç kardeşten meydana geliyordu. Ailenin çepeçevre toplanmış olduğu *kotatsu*'ya[1] buyur edildim.Anne beni, o gün piyano çalışını dinlediğim kız kardeşle tanıştırdı.

Adı Sonoko'ydu.

Aynı adda ünlü bir piyano virtüözü olduğu için, kendisini piyano çalışırken dinlemiş olmamla ilgili oldukça iğneli bir nükte yapmaktan kendimi alamadım. Karartma lambasının zayıf ışığı altında kızaran on sekiz yaşındaki genç kız hiç cevap vermedi. Sırtında kırmızı bir deri ceket vardı.

9 Mart sabahı, Kusano'nun ailesini evlerinin yakınındaki istasyonun peronunda bekliyordum. Hükümetin emriyle hat boyunca birçok dükkân, ateş sıçramalarına engel olmak amacıyla yıkılmaktaydı. Berrak ilkbahar havasında kırılma ve sökülme gürültüleri dalgalanıyor-

1. Japon yer sofrasının altında bulunan ısıtıcı.

du. Yıkıntılar arasından çıkan çıplak tahtalar ışıkta göz kamaştırıyordu.

Sabahları henüz soğuk oluyordu. Günlerdir bir tek hava saldırısı alarmı bile verilmemişti. Bu süre zarfında hava sanki giderek daha da berraklaşmış ve öylesine gerilip genişlemişti ki, şu anda patlama tehlikesi içindeymiş gibi görünüyordu. Hava boşluğu, en hafif bir dokunuşta insanın içine işleyecek bir ses veren *samise*'nin[1] gerilmiş yayı gibiydi. Bomboş perona düşen soğuk güneş ışığı bile bu müziği önceden sezip titreşiyor gibiydi.

Bu sırada Sonoko'yu gördüm; mavi bir manto vardı sırtında ve iki kız kardeşiyle karşıdaki merdivenden aşağı iniyordu. Kızlardan küçüğünü elinden tutmuş, basamaklardan dikkatle indiriyordu. Aşağı yukarı on dört-on beş yaşlarındaki öteki kız kardeşi, böyle yavaş inmekten sıkıldığından olacak, zikzaklar çizerek ikisinin önünden hızla inmekteydi.

Sonoko o âna kadar beni görmemiş olsa gerekti. Ben onu çok iyi görüyordum. Bütün hayatım boyunca bir kadının güzelliği böylesine etkilememişti beni. Kalbim kopacakmış gibi çarpıyordu.

Beni buraya kadar izlemiş olan okur, belki artık hiçbir sözüme inanmayacak. Nukada'nın kız kardeşine olan yapmacıklı, karşılıksız sevgimle şimdi sözünü ettiğim yürek çırpıntısı arasında fark bulamayacaktır. Çünkü ilk bakışta, karşıma çıkan bu fırsattan yararlanarak duygularımı eskisi gibi merhametsiz bir tahlilden geçirmemiş olmam gerçeğini açıklayabilecek bir sebep bulunamaz. Okur kuşku duymakta devam ederse o zaman kendimi anlatmak için gösterdiğim çaba daha başından yersiz olurdu: Okur, bazı olayları gerçek olup olmadıklarına hiç bak-

1. Japon yaylı sazı.

maksızın sadece aklıma geldiği için ve hikâyeme bir son verebilmek için anlattığımı sanacaktır. Oysa Sonoko'ya bakarken içimde uyanan duygularla eski duygularım arasındaki esaslı farkı ortaya koyan, kafamın en güvenilecek yanıydı. Aradaki fark, şimdi içimde duyduğum, pişmanlığı andıran duyguydu.

Merdivenin sonuna gelince Sonoko beni görüp gülümsedi. Taze yanakları soğuktan kızarmıştı. Gözleri –büyük kara gözbebekleriyle sık kirpikleri bu gözlere uykulu bir hal verirdi– konuşmak istercesine parlıyordu. Küçük kız kardeşinin elini büyüğünün eline tutuşturduktan sonra, peron boyunca, titreşen bir ışık gibi zarif bir hareketle bana doğru koştu.

Böyle sıçrayarak üzerime doğru gelen bir kız, çocukluğumdan beri gözlerimin önünde canlandırmak zorunda kaldığım etten bir vücut değil, ışıldayan günün habercisi gibi bir şeydi. Böyle olmasa, onu her zamanki yapmacık beklentimle karşılardım. İçimde uyanan şaşkınlıkla, Sonoko'da şimdiye kadar benim için gizli kalmış bir nitelik sezme zorunluluğunu duydum ve bu bana Sonoko'ya layık değilmişim gibi bir utanç duygusu verdi. Ama bu, aşırı sevginin yarattığı uşakça bir alt olma duygusu da değildi. Sonoko yaklaştığı anda dayanılmaz bir keder içimi kapladı. Şimdiye kadar hiç hissetmediğim bir duyguydu bu. Bu yas duygusu sanki beni değersizleştiriyor ve varlığımın ana yapısını sarsıyordu. Bu ana kadar kadınlar karşısında duyduğum şey, aşağı yukarı çocuksu bir merak ile yanıltıcı bir cinsel isteğin karışımıydı. Bundan önce kalbim, şimdiye kadar içinde bulunduğum maskeli baloyla ilgisi olmayan böylesine derin ve anlatılmaz bir acıyla burkulmamıştı.

Bu duygunun pişmanlık olduğunu biliyordum. Ama pişmanlık duyacağım bir günah işlemiş miydim ki? Bu bir çelişme olmakla beraber, günahtan önce duyulan bir

pişmanlık olamaz mıydı? Yoksa sadece var olmamla ilgili bir pişmanlık mıydı? Sonoko'yu görür görmez içimdeki bir tele dokunulmuştu da, bu pişmanlık duygusu bu yüzden mi uyanmıştı? Yoksa bu pişmanlık, işleyeceğim bir günaha dair bir sezgi miydi?..

Sonoko şimdi önümdeydi ve biraz sıkılgan, eğilerek durmuştu. Benim düşüncelere dalmış olduğumu görünce daha göze batacak bir şekilde tekrar eğildi.

"Sizi beklettim mi acaba? Annem ile büyükannem..." Aile üyelerini olağan nezaket kurallarına göre anmıştı, ama birden susup kızardı. Aileden olmayan biriyle konuşurken bu kurala göre hareket etmenin geleneğe aykırı olduğu aklına gelmişti herhalde. "Onlar henüz hazırlanamadıkları için biraz sonra gelecekler. Onun için biraz daha bekleyiniz lütfen." Sık sık konuşmasını yarıda kesip cümleleri düzeltiyordu: "Sizce bir sakınca yoksa lütfen biraz daha sabır gösteriniz, birazdan gelmezlerse biz daha önce gideriz istasyona... Sizce bir sakınca yoksa demek istiyorum." Arada bir durarak, mümkün olduğu kadar nezaketle yaptığı bu uzun konuşmadan sonra içini çekerek rahatladı.

Sonoko'nun boyu oldukça uzundu, alnıma kadar geliyordu. Vücudu son derece zarif ve ölçülüydü, bacakları güzeldi. Yuvarlak, çocuksu ve boyanmamış yüzü, saf, bozulmamış bir ruhu yansıtıyordu. Dudakları biraz aralıktı, bu yüzden daha da kırmızı görünüyordu.

Karşılıklı birkaç sıkılgan söz söyledik. Oynadığım rolden nefret ediyordum, ama bütün gücümü kullanarak kıvılcımlar saçan zekâsıyla neşeli ve kaygısız bir genç erkek rolünü oynamaya devam ediyordum.

Hemen arkamızda, havai hatta çok sayıda vagon gıcırtılı, cayırtılı gürültülerle duruyor, sonra yine kalkıp yollarına devam ediyordu. İnip binen yolcuların sayısı gittikçe artmaya başlamıştı. Yeni bir vagon geldikçe içten

bir sıcaklıkla bizi çevirmiş olan güneş ışınlarını kesip kapatıyordu. Her katarın kalkışında güneş ışığının tatlılığını derimin üzerinde, yeniden duyuyordum.

Güneş ışınlarının üzerimde toplanmasını kötü bir işaret olarak kabul ediyordum. Birkaç dakika içinde ya ani bir hava akını ya da ona benzer bir kaza, mutlak ikimizi de olduğumuz yerde öldürecekti. Şu bir parçacık mutluluğu bile hak edemiyoruz, diye düşünüyordum. Belki de en ufak bir sevinci bile eninde sonunda pahalı ödeyeceğimiz büyük bir lütuf olarak görmeye alıştık. Her neyse, ben Sonoko'nun karşısında durduğum sırada işte bu duygu içindeydim, o da benimle beraber aynı şeyi hissediyor gibiydi.

Oldukça uzun bir süre bekledik, Sonoko'nun annesi ile büyükannesi gelmeyince havai hat vagonlarından birine binip U istasyonuna yollandık.

İstasyonun kalabalığı içinde Ohba adında biri tarafından selamlandık; Kusano'yla aynı birlikte olan oğlunu görmeye gidiyordu, o sıralarda genellikle giyilmekte olan haki sivil üniformada, hoşlanmadığı için olacak, inat edip bir fötr şapka ve bir de geniş bir palto giymişti. Orta yaşlı bir bankerdi Bay Ohba. Sonoko'nun da benim de çok az tanıdığımız kızı eşlik ediyordu kendisine. Sonoko'yla karşılaştırılırsa, bu kız güzel olmaktan çok uzaktı, peki ama ben bu gerçeğe karşı neden kendimi savunuyordum? Nasıl bir duyguydu bu? Sonoko'nun şu andaki saf ve çocuksu davranışını görmekle beraber –Ohba'nın kızının ellerine hafifçe vurup bana büyük bir gizlilik gösterisinde bulunuyordu– onun, güzelliğin imtiyazı sayılabilecek sevimli bir yumuşaklığa da sahip olduğunu anlıyordum. Daha büyük ve yetişkin görünmesinin nedeni buydu.

Bindiğimiz tren boştu. Sanki tesadüf eseri, Sonoko'yla pencere yanında karşı karşıya oturmuştuk.

Altı kişiydik, Bay Ohba da yanındaki hizmetçi kızla birlikte üç kişilik bir gruptu. Dokuz kişi olduğumuzdan, içimizden biri bu kompartımanda oturamayacaktı.

Çabucak, neredeyse içgüdüsel olarak farkına vardım bunun. Sonoko da farkında mıydı? Her ne olursa olsun, birbirimize şeytanca bir bakış fırlattıktan sonra ortadaki geçidin öbür yanında karşı karşıya oturmuştuk.

Hepimizin aynı kompartımanda yer bulmasına imkân olmadığı anlaşıldığından bu davranışımıza kimse bir şey demedi. Nezaket kurallarına göre Sonoko'nun annesi ile büyükannesinin, Bay Ohba ile kızının karşısında oturmaları gerekiyordu. Sonoko'nun kız kardeşi de bizim gibi bir pencere kenarına oturdu. Oradan hem annesini görebilir, hem de dışarıyı gözden geçirebilirdi; öbür kız kardeş onun yanına geçti, hizmetçi kız da, iki haşarı çocuğu gözetebilsin diye onlara katıldı. Oturduğumuz yerlerin arkalıkları sayesinde, ikimiz bütün gruptan ayrılmış oluyorduk.

Konuşkan Bay Ohba, daha tren istasyondan ayrılmadan lafebeliğini üzerine almıştı. Kadınsı gevezeliği, karşısındakine kendisini dinlemekten başka bir imkân tanımıyordu. Kusano ailesinin büyük gevezesi büyükanne bile şaşırıp suspus olmuştu; o olsun, anne olsun, ikisi de hep, "Evet, evet, evet," diyorlar, Bay Ohba'nın telaşla anlattığı şeylere gülmek zorunda kalıyorlardı. Bay Ohba'nın kızının ağzından tek kelime bile çıkmıyordu.

Tren kalkmıştı. İstasyondan ayrıldığımız sırada güneş bütün kuvvetiyle kirli camların arasından parlıyordu. Güneş ışınları, yanımızdaki eskimiş pencere pervazlarından kucağımıza dökülüyordu. Susup Bay Ohba'nın gevezeliğine kulak veriyorduk. Sonoko'nun dudaklarından bazen bir gülümseme geçiyordu; yavaş yavaş onun neşesi bana da bulaştı. Bakışlarımız buluşunca Sonoko'nun yüzünde dikkatli bir anlam beliriyor, sanki sadece komşusunu din-

liyormuş gibi bakışlarını benden kaçırıyordu.

"... ve öldüğüm sırada şimdiki gibi giyinmiş olmak isterim. Haki üniforma ve dolaklarla da ölünmez ya canım. Kızının pantolon giymesini de istemiyorum. Onun bir kadın gibi giyinmiş olarak ölmesini temin etmek benim babalık görevlerimden değil midir yani?"

"Evet, evet."

"Ha, eşyanızı kentten çıkarmak istediğiniz zaman bana muhakkak haber verin lütfen. Bir erkeğin yardımı olmazsa sizin için gerçekten zor olur bu. Sıra buna gelirse lütfen haber verin bana."

"Çok naziksiniz."

"Tonozava'da bir depo satın alıp bankadaki memurlarımızın eşyasını oraya yollamak niyetindeyiz. Orada her şey tam bir güven içinde olur. İstediğiniz her şeyi gönderebilirsiniz, piyanonuzu ya da başka bir şeyi..."

"Çok naziksiniz."

"Sonra şunu da söyleyeyim ki oğlunuzun yüzbaşısı çok dürüst bir adama benziyor. Çünkü duyduğuma göre benim oğlumun başındaki yüzbaşı, ziyaret günleri götürülen şeylerden birazını hep kendine alıkoyuyormuş. Bu tip heriflerden başka ne beklenir zaten, siz ne dersiniz bu işe? Ziyaret günlerinden sonra mutlaka mide sancısı çekiyordur."

"Aman Tanrım..."

Sonoko'nun yüzünde yine bir gülümseme beliriyor ve rahatı kaçmış gibi görünüyordu. Sonra yol çantasından bir kitap çıkarıyordu. Ben oldukça şaşırıyordum ama okuduğu şeye ilgi göstermekten de geri kalmıyordum.

"Nedir o okuduğunuz?" diye soruyordum.

Sonoko açık duran kitabın arkasını gösteriyor, kitabı bir yelpaze gibi yüzünün önünde tutuyordu: *Sudaki Hayaletin Öyküsü*. Onun altında da Almanca orijinal başlık duruyordu: *Undine*.

Bu sırada arkamızda birinin ayağa kalktığını duyduk. Sonoko'nun annesiydi bu. Pencerenin önünde gürültü patırtı eden en küçük kızıyla oyalanarak Bay Ohba'nın gevezeliğinden kurtulmak istediğini sanmıştım. Niyetinin başka olduğu biraz sonra anlaşıldı. Bağırıp çağıran çocukla daha büyük ve gürültücü kız kardeşini bize getirip; "Şu edepsizlere bakıver n'olur," dedi.

Sonoko'nun annesi güzel ve tatlı bir kadındı. Tatlı konuşmasına katılan gülümsemesi zaman zaman dokunaklı bir hal alıyordu, o sırada da kederli ve tedirgin görünürdü bana. Yerine dönüp çocukları bize bıraktı. Sonoko'yla bir an birbirimize baktık. Bir not defteri çıkarıp kurşunkalemle kâğıdın üzerine, "Anneniz çok tedbirli," diye yazdım.

Kâğıd: Sonoko'ya uzattım. "Bu ne?" diye başını kaldırdı. Saçları bir çocuğun saçları gibi kokuyordu. Kâğıdı okuyunca saçlarının dibine kadar kızarıp bakışlarını indirdi.

"Haklı değil miyim acaba?" diye sordum.

"Oo, ben..."

Bakışlarımız yeniden buluştu ve anlaştık. Ben de yanaklarımın ateş gibi yandığını hissettim.

"Abla, ne bu?" En küçük kız elini kâğıda uzatmıştı.

Sonoko çabucak kâğıdı sakladı. Öbür kardeşi, aramızda geçen şeyi anlayabilecek kadar büyüktü. Oldukça öfkelenip surat astı. Küçük kız kardeşini aşırı bir öfkeyle azarlamasından da anlaşılıyordu bu.

Ama onların yüzünden keyfimizi kaçırmadık; arada geçen bu küçük olayla ürkekliğimizi daha çok gizlemiş olduk; konuşmaya dalmak kolayımıza geldi. Sonoko okulundan, okuduğu birkaç romandan ve erkek kardeşinden söz açtı. Bana gelince, ben konuşmayı daha genel konulara getirip baştan çıkarma sanatında ilk adımları atmaya başladım. Biz böyle sıkı fıkı konuşup onlarla ilgilenmeyince, çocuklar bir süre sonra eski yerlerine dön-

düler. Görünüşe bakılırsa iyi casusluk yapabilecek durumda değillerdi. Ne var ki anneleri yeniden gülümseyip derhal bizim yanımıza dönmeleri emrini verdi.

M. kentinin Kusano'nun kışlasına yakın bir oteline indiğimizde yatma vakti çoktan gelmişti. Bay Ohba ile bana bir oda ayrılmıştı.

Yalnız kaldığımızda açıkça kendinden söz açmaya, savaşın devamına neden karşı olduğunu anlatmaya başladı. Daha 1945 baharında, iki-üç kişi bir araya geldi mi savaş aleyhindeki görüşler fısıldanırdı, bu konuşmalardan usanmıştım. Bay Ohba o alçak sesiyle, ara vermeden konuşuyordu. Hisse senetlerine sahip olduğu büyük seramik fabrikasının barış için hazırlık yaptığını, savaş zararlarının giderilmesine yönelik, şimdiden ev eşyaları konusunda geniş çapta bir istihsal planlamasına giriştiğini anlatıyordu. Bundan başka Japonya'nın Sovyetler Birliği'ne barış teklifinde bulunacağını da söylüyordu.

Ben daha çok kendi sorunlarımla uğraşmak istiyordum. Sonunda elektriği söndürdü ve gözlüksüz çok şiş görünen yüzü karanlıkta kayboldu. İki-üç kez hafiften içini çektiğini duydum, sonra derin ve düzenli nefes alıp vermesinden uyuduğu anlaşıldı. Sıcak yanaklarımda yeni ve serin yastık yüzünü hissedip, düşünceler içinde kendimden geçtim.

Yalnız kalınca sık sık içine yuvarlandığım karanlık huzursuzluğa, bir de sabah Sonoko'yu gördüğümde bütün varlığımı sarsan acı eklenmişti. Söylediğim her kelime, yapmış olduğum her şey, şimdi bana sahte geliyordu. Bütünüyle yanlış olduğunu kabul etmek, tek tek doğru mu yanlış mı diye ele alıp kendimi bu şüphelerle cezalandırmak kadar acı gelmiyordu bana; bunu anladığımdan beri, yalancılığımın maskesini hiç çekinmeden alaşağı etmeye giderek daha fazla eğilim duyuyordum.

İnsan olmanın ana temelleriyle, pozitif insan psikolojisiyle ilgili inatçı huzursuzluğumu düşünmek, beni, iç gözlemin sonsuz çemberinin içine doğru çekmekten başka şeye yaramıyordu.

Başka bir genç olsaydım nasıl olacaktım acaba? Normal bir insan olsaydım ne gibi duygulara sahip olacaktım? Bu sorular bende saplantı haline gelmişti. Bana eziyet ediyor, sahip olduğuma inandığım bir parçacık mutluluğu da bozuyordu.

"Sahne"min, sonunda doğamın tamamlayıcı bir parçasına dönüştüğünü düşünüyordum. Artık bir sahne değildi o. Kendimi normal bir insan olarak maskelediğimi, sonuçta bunun sözümona bir normallik olduğunu tekrar tekrar kendime söylemiş olsam da, içimdeki yaradılıştan saf ve normal olan şeyi de eritip bozduğumu anlamıştım. Diğer bir deyişle, eninde sonunda bir maskeli, hayhuy dışında bir şeye inanamayan bir varlık olma yoluna girmiştim. Şayet bu doğruysa o zaman Sonoko'yu görmek, ona bakmak isteği de büyük bir sahtekârlık, onu gerçekten sevdiğim ise gerçek isteğimi arkasında sakladığım bir maskeden başka şey değildi. Belki de böylece gerçek yaradılışına aykırı hareket edemeyecek bir insan olacağım, belki de gerçekten seviyorum onu...

Kafamda bu düşünceler sonsuz daireler çizerek dolaşırken, tam uykuya dalıyordum ki, birden gecenin sessizliğinde nasılsa hâlâ büyülendiğim meşum feryadın sesi yükseldi.

Bay Ohba birdenbire, "Alarm düdükleri değil mi bunlar?" diye sordu. Uykusunun bu kadar hafif olmasına şaştım.

"Bunu ben de soruyorum kendime," diye şüpheli bir cevap verdim.

Alarm düdüklerinin daha uzun bir süre uzaklarda hafiften uluduğu duyuldu.

Kışla ancak sabahın ilk saatlerinde ziyaret edilebileceği için hepimiz saat altıda kalktık.

Banyoda Sonoko'ya rastladım. Birbirimize iyi sabahlar diledikten sonra, "Gece uluyan alarmdı değil mi?" dedim.

"Hayır," deyip yüzüme baktı.

Birbirine bitişik olan odalarımıza döndüğümüzde açık kalan ara kapıdan, bana verdiği cevapla kız kardeşlerinin alay ettiklerini duydum.

"İçimizde bu geceki alarm düdüklerini duymayan sadece Sonoko. Aman Tanrım, ne gülünç şey." Bunu söyleyen en küçükleriydi.

"Ben alarm düdükleriyle uyandığımda Sonoko horluyordu."

"Evet, doğru, ben de duydum bunu. Öyle kuvvetli horluyordu ki alarm düdüklerini zor duydum."

"Bunu ikiniz de iddia ediyorsunuz ama ispat edemezsiniz..." Ben odada olduğum için Sonoko kızarmış ve alıngan bir ifade takınmıştı.

"Bu yalanlarınızdan pişmanlık duyacağınız zaman gelecek."

Benim sadece bir kız kardeşim vardı. Çocukluğumdan beri çok kız kardeşli bir ailenin özlemini duymuştum. Kız kardeşler arasındaki bu yarı alaylı, gürültülü kavga bana bu dünyadaki mutluluğun en içten ve canlı görüntüsü gibi geldi hep. İçimdeki acıyı da yeniden uyandırmış oldu.

Kahvaltı süresince bütün konuşma Mart'ın başından beri ilk defa duyulmuş olan geceki alarmla ilgiliydi. Ama bunun gerçek bir hava akınıyla ilgisi olmadığı, bir uyarı alarmı olduğu kanısına varılınca herkes rahatladı ve fazla bir şey olamayacağına ikna oldu. Benim için hava hoştu. Ben yokken evimiz yanmış, annem, babam, kardeşim, kız kardeşim ölmüş de olsa... Benim için hepsi birdi...

O sıralarda böyle bir düşünce büyük bir katı yürekli-lik sayılmıyordu. Ancak aklımızdan geçirebileceğimiz fantastik olayların bile herhangi bir anda vuku bulması yüzünden hayal gücümüz âcizleşmişti. Bütün bir ailenin birden yok olmasını gözümüzde canlandırmak, Ginza'daki bir dükkânın vitrinindeki ithal likör şişeleri ya da Ginza'nın gece göğünün altında ışıldayan neon ışıkları gibi artık efsaneleşmiş bir geçmişi gözümüzde canlandırmaktan çok daha kolaydı. Aslında çok gaddarca görünmekle beraber böyle bir hayal gücünün katı yürekliliklе ilgisi yoktu. Hayal gücümüz yorgun, umursamaz bir ruha kurban gitmişti.

Gece boyunca kendime biçtiğim trajik rolün aksine, sabah pansiyondan ayrılırken neşeli genç "kavalye" rolünü oynayıp Sonoko'nun yol çantasını taşımak istedim. Böylece herkesi etkilemek istiyordum. Çantasını taşımak için dayatırsam diyordum kendi kendime, bana beslediği tabii çekingenlik duygusuyla buna karşı koymaya kalkacaktı. Annesi ile büyükannesi, muhakkak aramızda gizli bir bağ bulunduğuna inanacak, Sonoko da ötekiler bundan bir şey sezebilirler diye korkacak, aramızda böyle gizli bir ilgi bulunduğu duygusuna kapılıp, bunu annesi ile büyükannesinden gizlemek gerektiğini düşünecekti.

Küçük kurnazlığım başarılı olmuştu. Sonoko, çantasını bana emanet etmiş olmanın mazeretine sığınarak yanımda yürümeye başlamıştı. Bay Ohba'nın kızı, Sonoko'yla aynı yaşta olduğu halde ona hiç aldırmıyor, yalnız benimle konuşuyordu. Zaman zaman garip bir duyguyla Sonoko'ya bakıyordum. Beni garip bir şekilde kederlendiren sesindeki o tatlı ve pürüzsüz nağme, dosdoğru yüzümüze esen toz yüklü ilkbahar rüzgârında dağılıyordu.

Sonoko'nun çantasının asılı olduğu omuzlarımı bir kaldırıyor, bir indirip ağırlığını ölçüyordum. Çantanın

ağırlığı, kalbimin derinliklerinde gittikçe artan duyguyu, adaletten kaçmış olmanın verdiği suçluluk gibi bir duyguyu dengeliyordu.

Kent dolaylarına vardığımızda Sonoko'nun büyükannesi bu uzun süren yoldan ötürü yakınmaya başlamıştı. Bay Ohba istasyona dönüp o sıralarda pek ele geçmeyen iki taksiyi kim bilir nasıl bir kurnazlıkla kiralayarak yanımıza geldi.

"Eh eh, oldukça uzun sürdü doğrusu."

Kusano'ya elimi uzattığımda bir yengeç yakalamış gibi ürktüm.

"Eline ne oldu?"

Kusano güldü. "Şaşırdın değil mi?"

Bütün vücudunda genç subay adaylarının ayırıcı niteliği olan cesaretsizlik hali okunuyordu. İyi görebilmem için iki elini birden bana uzattı. Elleri çatlak çatlaktı; çizikler, tırmık yaraları ve soğuk pişikleri arasına kir ve yağ dolmuştu. Gerçekten yengeç sırtını andırıyordu elleri. Islak ve soğuktu.

O anda, Kusano'nun elleri, hayatın gerçeğinin korkuttuğu gibi korkutuyordu beni. Bu ellere bakarken içgüdüsel bir dehşete kapılmıştım. Bu merhametsiz ellerin itham ettiği ve hüküm giydirdiği içimdeki bir şey için korku duyuyordum. Onların önünde hiçbir şeyi saklayamayacağım, onların önünde her aldatıcı davranış sırıtacağı için duyduğum bir korkuydu bu. Ve birdenbire Sonoko, benim için yeni bir anlam kazanmıştı; şimdi o benim biricik zırhım, bu eller karşısında vicdan azabımı savunabileceğim biricik kalkandı. Doğru olsa da olmasa da, sonu şerefli bir yola dökülse de dökülmese de, Sonoko'yu sevmek *zorundaydım*. Bu duygu, ruhumda, suçluluk duygusuyla kurşun gibi ağır, ahlaki bir göreve dönüştü.

Hiçbir şeyden haberi olmayan Kusano safça, "İnsa-

nın sırtını keseleyebileceği elleri varken banyoda keseye ihtiyaç duymuyor en azından," dedi.

Annesinin dudakları arasından belli belirsiz bir inilti çıktı. Bu durumda ben kendimi can sıkıcı, davetsiz bir konuk gibi hissediyordum. Sonoko bu arada gelişigüzel yüzüme baktı. Başımı önüme eğdim. Çok saçma da olsa, herhangi bir şeyden ötürü ondan özür dilemem gerekiyormuş gibi geldi.

"Çıkalım," diyen Kusano, annesi ile büyükannesini sıkılgan bir tavırla kapıdan dışarı doğru itti.

Her aile barakaların bulunduğu avluda toprağa bir daire şeklinde oturmuş, bir bayram gününde gibi asker oğullarıyla görüşüyordu. Kendimi çok zorladığım halde bu sahnede bir güzellik bulamadığımı itiraf etmeliyim.

Biz de bacaklarını altına alıp ortada oturan Kusano'nun çevresinde bir daire meydana getirdik. Ağzına birkaç Avrupa şekerlemesi atıştırıyor, Tokyo'nun bulunduğu yönü ancak gözleriyle sessiz işaretler yaparak bana gösterebiliyordu. Bulunduğumuz yükseklikten bakınca tozlu ovaların üzerinden M. kentinin bulunduğu çöküntü görünüyordu. Onun arkasında da basık sıradağların alçaldığı bir yerden Tokyo üzerindeki göğün bir parçası görünüyor, diyordu Kusano. Gamlı ilkbahar bulutları bu uzak yerleri karartıyordu.

"Geçen gece oralarda gök kıpkırmızıydı. Korkunç bir görünüşü vardı bunun, evleri yerinde kaldı mı kalmadı mı bilen yok. Şimdiye kadar bir hava akınında gök hiç böylesine kırmızı olmamıştı..."

Konuşan olmadı. Kusano konuşmaya devam ediyordu; annesiyle büyükannesi köye çekilmezlerse bir gece bile rahat uyuyamayacağından yakınıyordu.

"Ben de senin gibi düşünüyorum," dedi büyükanne heyecanla. "Zaman kaybetmeden köye çekileceğiz. Sana söz veriyorum." Bir küçük not defteriyle, diş karıştıracağı

büyüklüğünde bir gümüş kurşunkalem çıkarıp dikkatle bir şeyler not etmeye başladı.

Dönüşte sıkıntılı bir hava vardı trende. İstasyonda buluştuğumuz Bay Ohba bile birdenbire değişmiş gibiydi ve tek kelime konuşmuyordu. Bütün bu insanların, öteden beri "can derdine düşmek" denen şeyle uğraşmaktan cesaretleri kırılmış gibi görünüyordu. Genellikle gizli kalan bu duygular şimdi birden açığa vurulmuş da acılı bir şekilde yüzlerinden okunuyormuş gibiydi. Hepsi de oğullarını, kardeşlerini, torunlarını ziyaret edip onlara kalplerini açmış, verebileceklerini vermişlerdi. Şimdi bu yükseklikte birbirlerine, bunun belki de karşılıklı ve boşuna bir kan kaybından başka şey olmadığını anlatıyorlardı. Benim kafamın içindeki ise o korkunç ellerin görüntüsüydü. Tren Tokyo'nun dışındaki istasyona vardığında ortalık kararmaya başlamıştı. Caddelerin ışıkları her an yanabilirdi.

İlkin, geçen geceki hava akınından artakalan yıkıntılarla karşılaştık. Demiryolunun üzerinden geçen yayalar köprüsünde yaralılar yatıyordu. Sargılar içindeydiler, yalnız gözleri görünüyordu, daha doğrusu yalnız göz yuvarları; çünkü bunlar hiçbir şeyi göremeyen, hiçbir şeyi fark edemeyen gözlerdi. Çocuğunu sonsuza dek sallamak istiyormuş gibi sallanan vücudunun çizdiği sınırdan kıl payı ayrılmayan bir ana vardı; bir o yana bir bu yana, bir o yana bir bu yana... Bir kızcağız, sepete yaslanıp uyuyakalmıştı; saçlarında yapma çiçekler vardı.

Köprünün üzerinden yürüyüp geçtik, bakan bile olmadı bize. Bakışlarına bile layık değildik sanki, bu insanlar için yok gibiydik. Onlarla aynı bahtsızlığa uğramamış olduğumuz için yaşamıyorduk; onlar için gölgeden ibarettik.

İçimde bir şeyin yandığını duydum. Yanından geçti-

ğimiz sefalet, beni kuvvetlendirip sağlamlaştırmıştı. Bir başkaldırmanın doğurduğu öfke duygusuna benzer bir duyguydu içimdeki; bu bahtsızlar bütün insanca şeylerin toptan yok edilmesine tanık olmuşlardı, gözlerinin önünde bütün insanca ilişkilerin, sevgi, nefret, mantık ve mülkiyetin alevler içinde yok olduğunu görmüşlerdi. Ve bu sefer savaşmak zorunda kaldıkları şey alevler değil, insanların kendisi, sevgi, nefret, mantık ve mülkiyetti. Batmakta olan bir geminin adamları gibi, sadece hayatlarını devam ettirebilmek için bir başkasını öldürebilecek durumdaydılar. Kız arkadaşını kurtarmaya çalışan bir adam ölümün kucağına düşmüştü –üstelik alevlerin değil, kız arkadaşının yüzünden– ve çocuğun biri, kendisini kurtarmak isteyen anasını öldürmüştü; içinde bulundukları ve karşısma geçip savaşmak zorunda oldukları durum –ölüm ya da hayat– insanlığın karşılaştığı en temel, en evrensel durumdu.

Yüzlerinde, olağanüstü bir drama tanıklığın yol açtığı tükenişin izlerini görüyordum. Birdenbire içimden bir güven dalgası akarak geçti, bir saniye süreyle de olsa, insanlığın temel ilkelerine duyduğum bütün kuşkuların yok olup gittiğini duydum. Göğsüm bastırılmış bir haykırış yüzünden patlayacak gibiydi. Kendimi biraz daha iyi anlayabilsem ya da biraz daha fazla bilge olabilsem, o zaman gerekliliğini duyduğum şeyleri daha iyi inceleyebilir, sonunda da kendi kişiliğimin gerçek anlamını kavramış olurdum. Bunun yerine, oldukça garip bir şekilde, kolumu samimi bir hayal içindeymişim gibi, ilk defa Sonoko'nun beline attım. Belki de kardeşçe, koruyucu bir havayla yapılan bu hareket sonucundadır ki, aşk denen şeyin benim için var olmadığı kafama dank etti...

Kolum hâlâ kalçasının üzerindeydi; yürüyebildiğimiz kadar çabuk, ötekilerin önünden köprüyü geçtik. Sonoko tek kelime bile konuşmuyordu.

Lambaları bize olağanüstü aydınlık görünen havai hat trenine bindik. Sonoko'nun gözlerini bana diktiğini biliyordum. İri, kara gözleri her zamanki gibi tatlıydı, ne var ki benden bir şey diliyor gibiydiler.

Daha sonra kent trenine bindiğimizde aşağı yukarı yolculardan yüzde doksanının bombalar altında kalmış olduğunu gördük. Giysilerinde hâlâ duman kokusu vardı; gürültü patırtı ediyor, göze batacak davranışlara yelteniyor, ne yaptıklarını karşılıklı övünerek anlatıyorlardı. Doğrusu, başkaldırmış bir güruhtan farkları yoktu. Şaşaalı bir hoşnutsuzluğa, taşkın, muzaffer, ateşli bir mutsuzluğa sığınmış bir güruh.

Tren, ineceğim istasyona girince çantasını Sonoko'ya verdim. Kapkaranlık caddelerden eve dönerken artık Sonoko'nun çantasını taşımadığımı düşünüyordum hep. Çantanın ikimiz arasındaki ilişkide ne kadar önemli rol oynadığını fark etmiştim. Hoş bu çanta taşıma ufak çapta bir gösteriden başka bir şey değildi, ama gösterinin her türü biçilmiş kaftandı benim için; çünkü vicdanımı başkaldırmaktan korumuş oluyordu.

Eve ulaştığımda ailem beni bir şey olmamış gibi selamladı. Ne de olsa Tokyo dev gibi bir kenttir, geçen geceki gibi bir hava akını bile bütününü etkisi altına alamazdı.

Birkaç gün sonra, yanıma Sonoko'ya ödünç vermek istediğim birkaç kitap alıp Kusanoları ziyaret ettim. Bu kitapların adlarını birer birer saymanın gereği yok, yirmi yaşlarında bir delikanlının on sekiz yaşında bir genç kız için seçeceği romanlardan olduğunu söylemem yeter. Geleneğe tam uyan davranışlarımdan ötürü olağanüstü bir zevk duymaktaydım. Sonoko evde değildi ama gelmek üzereydi. Oturma odasında onu beklemeye koyuldum.

Dışarıda ilkbahar göğü yavaş yavaş kararmış, sonun-

da yağmur başlamıştı. Sonoko yolda sağanağa tutulmuştu, loş oturma odasına girdiğinde saçının tellerinde damlalar elmas gibi parıldıyordu. Üzerindeki yağmur damlalarını silkeleyip alçak koltuğun bir köşesine, gölgeye oturdu ve gülümsedi. Yuvarlak göğüslerinin şekli sırtındaki karmen kırmızısı ceketin altında belli belirsizdi.

Bu seferki konuşmamızda ne kadar çekingendik; ağzımızdan çıkan söz sayılıydı! Halbuki baş başa kalabildiğimiz ilk fırsattı bu. Demek ki, tren yolculuğumuz boyunca yaptığımız konuşmanın kayıtsız ve rahat havasını, Bay Ohba'nın gevezeliğiyle iki kız kardeşin varlığına bağlamak gerekiyordu. Birkaç gün önce, kâğıda yazdığım bir satırlık sevgi açıklamasının cüretkârlığından eser kalmamıştı.

O güne kadar böyle bir alçakgönüllülük duygusu içimi kaplamamıştı. Şaka derken işi kolayca ciddiye bindiren insanlardan olduğumu biliyordum; Sonoko bakımından böyle bir korkuya yer yoktu. Maskemi unutmuş muydum yoksa? Herhangi bir delikanlı gibi tepeden tırnağa âşık olmak kararında olduğumu unutmuş muydum? Bu insanı büyüleyebilecek kıza şu kadarcık bile âşık değildim; bununla beraber onun karşısında kendimi iyi hissediyordum.

Kısa süren sağanak kesildi, batmakta olan güneşin ışınları odaya doldu. Sonoko'nun gözleri ile dudakları parlıyordu, güzelliği keder veriyordu bana; çünkü bana ne kadar çaresiz duygular içinde olduğumu hatırlatıyordu. Bu acı duygu, Sonoko'yu geçicileştiriyordu.

"Biz ikimize gelince," diye mırıldandım, "daha ne kadar yaşayacağımızı kim bilir? Diyelim ki şu sırada bir hava akını oldu ve bombanın biri de gelip tam bizi buldu."

"Ne güzel bir şey olurdu bu!" Şaka yapmıyordu. Konuşmamız boyunca İskoç eteğinin kıvrımlarıyla oynamıştı. Bunu söylerken başını kaldırıp bana baktı, ışıkta,

biraz ürkek görünüyordu. "Ah, şimdi yavaşça bir uçak gelse de bombasını üzerimize atsa, böyle oturduğumuz sırada... Sen de böyle düşünmüyor musun?" O anda bana duyduğu sevgiyi itiraf ettiğinin farkında değildi.

"Hım... Evet, güzel olurdu" diye nezaketle cevap verdim. Bu cevabı bana içimdeki gizli bir isteğin söylettiğini bilemezdi. Şimdi çok gerilerde kalmış bu konuşma bana son derece gülünç geliyor. Barış zamanı, böyle bir konuşma ancak birbirine çok sevdalanmış iki kişi arasında geçebilirdi.

"Durmadan ölüm yüzünden ya da ömür boyu sürecek ayrılıklar gerçekten bıkkınlık veriyor bana," diyerek küstah bir ses tonuyla sıkılganlığımı saklamaya çalıştım. "Günümüzde birbirinden ayrılmanın normal bir şey ve her yeni görüşmenin bir mucize olduğunu zaman zaman siz de düşünmüyor musunuz? İnsan düşününce şurada rahat rahat oturup konuşmamızı bile bir mucize gibi görüyor, öyle değil mi?.."

"Evet, ben de..." Konuşmaktan çekiniyormuş gibiydi; sonra samimi, fakat hoş bir nezaketle devam etti. "Yalnız tam birbirimizi tanıyoruz derken yeniden ayrılmak zorunda kalıyoruz. Büyükanne köye çekilmek için acele ediyor. Biz eve döner dönmez N. köyünde oturan teyzeme telgraf çekti; bize orada bir ev bulsun diye. Bugün öğleden önce teyzem telefon edip arattığı halde hiç ev bulamadığını bildirdi. Onunla oturmamızı istiyor. Yanına taşınırsak yalnız kalmayacağı için çok sevineceğini söyledi. Büyükannem de hemen karar verip iki ya da üç gün sonra orada olacağımız cevabını verdi."

Buna verecek cevap bulamadım, içimde beni şaşırtan zorlu bir acı duydum. Sonoko'nun yanında duyduğum o rahatlatıcı, hoş duygu bundan sonra hep beraber olacağımız ve her şeyin olduğu gibi kalacağı bir hayale dönüşmüştü. Daha derin bir görüşle ikili bir hayaldi bu;

ayrılık cümlesini söylemek için kullandığı kelimeler, şimdiki buluşmamızın anlamsızlığını ortaya koyuyor, şu andaki duygumun kaçamak bir mutluluk olduğunu gösteriyordu. Bu sözler, bu durumun sonsuza kadar böyle kalacağına inanmak gibi çocukça bir hayali bozuyor; ayrılık olmasa bile, delikanlılar ile genç kızlar arasında hep aynı kalacak bir ilişki bulunamayacağı konusunda gözlerimi açıyordu.

Acılı bir uyanıştı bu. Neden her şey böyle yanlış bir düzen içindeydi? Çocukluğumdan beri kendime defalarca sorduğum sorular hep yenilenerek aklıma takılıyordu. Neden her şeyi bozmaya, her şeyi değiştirmeye, her şeyi geçiciliğe havale etmeye vazifelendirilmişiz böyle? Bu zevksiz görev, bütün dünyanın "hayat" diye tanımladığı şey miydi? Yoksa bir tek bana mı zevksiz bir görev gibi geliyordu? En azından bu görevi yalnız benim ağır bir yük gibi gördüğüm muhakkaktı.

Sonunda şöyle dedim:

"Demek Tokyo'dan gidiyorsunuz... Hoş siz burada da kalsanız... Ben nasıl olsa eninde sonunda gitmek zorunda kalacağım."

"Nereye?"

"Yine bir fabrikaya gönderilmemize karar verildi, ya bu ay içinde ya da Nisan'da."

"Ama bir fabrika... Çok tehlikeli bir şey bu. Hava akınları..."

"Öyle, tehlikeli," diye umutsuzca cevap verdim.

Ve ayrılabildiğimde ondan ayrıldım...

Ertesi gün pırıl pırıl bir keyif içindeydim; onu sevmek zorunluluğundan kurtulmanın rahatlığı içindeydim. Yüksek sesle şarkı söyledim, nefret ettiğim hukuk kitabını bir köşeye fırlattım.

Bu garip iyimserlik gün boyu devam etti. O akşam

bir çocuk gibi çabucak uyudum. Ne var ki gece yarısı, birdenbire her yönden işitilmeye başlanan siren sesleriyle uyandım. Ev halkı sığınaklara koşuştu, ama uçaklar gelmedi ve biraz sonra tehlikenin geçtiği işareti verildi. Sığınakta oturup kalmış olduğumdan, sonuncu olarak dışarı çıktım; çelik miğferimle mataram omzumdan aşağı sallanıp duruyordu.

1945 yılının kışı uzun sürdü. İlkbaharın bir leopar gibi sinsice sürünerek çoktan gelmesine rağmen kış bir kafes gibi onu çevirmiş, ilerlemesine gri bir inatla karşı koyuyordu.

Uykusuz gözlerim bir çam ağacının yaprakları arasından sıcak ve belli belirsiz birkaç yıldızı seçebiliyordu. Soğuk gece havası nefesime doluyordu. Sonoko'ya âşık olduğum ve Sonoko'yla beraber olmadığımız bir dünyanın benim için beş paralık değeri olmayacağı kanısına kapıldım. Ne var ki içimdeki ses, Sonoko'yu unutmamın daha iyi olacağını söylüyordu. Bunun üzerine, pek çok defa varlığımı kökünden sarsan, Sonoko'nun istasyon merdivenlerinden indiği gün duyduğum acı, pusuda bekliyormuş gibi içimi kapladı.

Dayanılmaz bir acıydı bu. Ayağımla yerlere vuruyor, resmen tepiniyordum.

Bununla beraber bir gün daha dayandım.

Ama sonra artık daha fazla karşı koyamayıp onu yokladım. Evin girişinde, eşya toplayanlar işbaşındaydı. Bahçe yolunun kumları üzerindeki dört köşeli uzunca bir sandığa hasırları sarıp bağlıyorlardı. Görüntü bende hoşnutsuzluk uyandırdı.

Evin girişinde beni büyükanne karşıladı. Arkasında, dışarı taşınmayı bekleyen bir sürü bağlı sandık gördüm. Bütün giriş samanla doluydu. Büyükannenin yüzündeki hafif ürkekliği görünce Sonoko'yu görmeden çekip gitmeye karar verdim.

"Bu kitapları lütfen Bayan Sonoko'ya veriniz." Bir kitabevinin ayakçısı gibi birkaç "hissî" romanı kendisine uzattım.

"Gösterdiğiniz incelikten ötürü çok teşekkür ederiz," dedi ve Sonoko'yu çağırmaya yeltenmedi. "Yarın akşam Tokyo'dan gitmeye karar verdik. Her şey şaşılacak kadar yolunda gitti, onun için tasarladığımızdan daha erken ayrılabileceğiz buradan. Bay T. evimizi memurları için yatacak yer olarak kiraladı. Birbirimizden ayrılmak zorunda kalmamız gerçekten üzücü. Torunlarım sizinle tanışmış olmaktan çok memnunlar. Köye bizi görmeye gelin lütfen. Yerleşir yerleşmez size haber yollarız, o zaman muhakkak geleceksiniz ama."

Büyükannenin bu dürüst ve ince konuşmasını dinlemek hoştu. Ne var ki aşırı düzenli olan dişleri gibi, geleneksel inceliğe uyan bu sözlerin de pek yolunda olmayan bir şeyi gizlemeye çalıştığı belliydi.

"Orada hepinizin rahat edeceğinizi umarım." Bütün söyleyebildiğim şey bu oldu. Sonoko'nun adını ağzıma alamamıştım.

Bir aralık, sanki ikircikliğimi hissetmiş gibi Sonoko merdivenin dibindeki sahanlıkta beliriverdi. Bir elinde büyücek bir şapka kutusu, öbür elinde de birkaç kitap vardı. Sahanlığın bir penceresinden dökülen ışık içinde saçları parıldıyordu. Beni görür görmez öyle yüksek sesle bağırdı ki büyükannesi irkildi:

"Bir dakika bekleyin lütfen."

Sert adımlarla merdivenden yukarı koştu. Büyükannesi şaşırmış gibiydi; bana gelince, bu beni tatmin etmişti; Sonoko'nun beni çok sevdiğini anlamıştım. Yaşlı bayan, evin dağınıklığı yüzünden beni davet edemediği için özür diledi. Bunu söyledikten sonra acele işi varmış gibi evden içeri koştu.

Sonoko koşarak merdivenden indi. Yüzü çok kızar-

mıştı. Tek kelime etmeden ayakkabılarını giydi, ben taşlaşmış gibi sahanlığın bir köşesinde duruyordum. Sonra doğrulup beni tren istasyonuna kadar götüreceğini söyledi. Sesindeki amirane ton öyle sertti ki şaşırdım. Gözümü ondan ayırmıyor, elimdeki kasketi çaresizlik içinde çevirip duruyordum; o sırada dünya olduğu yerde durduverdi gibi geldi bana. Hiç konuşmadan birlikte evin kapısına yürüyüp bahçenin kumlu yolundan caddeye çıktık.

Sonoko birden durup ayakkabısının bağını bağlamak için eğildi. Bu iş için o kadar uzun bir zaman gerekti ki, yavaş yavaş bahçe kapısına gidip caddeye baktım. Beni biraz önden yürütmüş olmak için bunu yaptığını ve on sekiz yaşındaki bir kız için tipik olan ayakkabı bağıyla ilgili bu küçük hileye bu yüzden başvurduğunu anlamamıştım.

Apansız arkadan üniformanın koluna yapıştığını hissettim. Dalgın dalgın dolaşırken birdenbire bir otomobil çarpmış gibi sarsıldım.

"... Lütfen... bunu..."

Bir mektup zarfının köşesi avucuma dokundu. Yavru bir kuşu boğarcasına, handiyse bumburuşuk ederek çabucak yakaladım. Zarfın ağırlığını elimde hissettiğimde duygularıma inanamadım. Ama gerçekten elimde tutuyordum işte; okul kızlarının severek kullandığı zarflardandı. Sanki görülmemesi gereken bir şeymiş gibi zarfa yan gözle baktım.

Sonoko gıdıklanıyormuş gibi boğuk ve hafif bir sesle, "Şimdi olmaz, evde okursun" diye fısıldadı.

"Cevabı nereye göndereyim?" dedim.

"Mektupta yazılı, köydeki adresimize. Bana yazacağın zaman lütfen oraya yaz."

Garipsenecek şey, ama ayrılmamız sevindiriverdi beni. Duyduğum sevinç, saklambaç oyunu sırasında ebe olanın gözlerini kapayıp sayarken, ötekilerin kaçıp sak-

landıkları sırada duyduğu sevince benziyordu. Her şeyden bu yollu bir sevinç duyabileceğim garip bir yetenek geliştirmiştim. Bu garip yetenekten ötürü korkaklığım yanlış yere –üstelik benim tarafımdan– cesaretmiş gibi algılanıyordu.

İstasyonda, tecrit çitinin orada birbirimizden ayrıldık ve birbirimize ayrılık için elimizi bile vermedik.

Hayatımın ilk aşk mektubu beni delicesine heyecanlandırmıştı. Eve gidinceye kadar bekleyemedim ve havai hat treninde herkesin gözü önünde açtım. Bu arada mektubun içindeki bütün kâğıtlar yere düştü. Elimde makasla kesilerek yapılmış birkaç elişi kâğıdı ile yabancı memleketlere ait birkaç renkli posta kartı duruyordu. Mektup iki katlı mavi mektup kâğıdına yazılmıştı, başlık kısmı da Walt Disney'in Kırmızı Şapkalı Kız ve Kurt resmiyle süslüydü. Onun altına Sonoko, örnek bir öğrenci olduğunu gösteren özenli bir el yazısıyla şöyle yazmıştı:

"Bana kitapları vermekle gösterdiğiniz incelikten ötürü şükran borçluyum. Derin bir ilgiyle okuyacağım kitaplar olduğu için de ayrıca size teşekkür etmem gerek. Hava akınları sırasında başınıza bir şey gelmemesi için dua edeceğim. Taşındığımız yere varıp yerleştiğimiz zaman size yazacağım. Adresimi mektubun sonunda bildiriyorum. Zarfın içine koyduğum ufak tefek şeyi de lütfen size duyduğum şükran borcunun bir işareti olarak kabul edin."

Ne de güzel bir aşk mektubu! Duyduğum sevinç bir sabun köpüğü gibi dağıldı. Tebeşir gibi bembeyaz kesilip gülmek zorunda kaldım. Böyle bir mektuba nasıl cevap verileceği aklımı kurcaladı. Önceden yazılıp basılmış bir teşekkür bildirisini onaylamak kadar budalaca bir şey olurdu bu.

Bununla beraber daha başından beri ona bir cevap

gönderme isteği duymuştum, eve gelinceye kadar gerekli olan otuz-kırk dakika içinde, bu istek yerini şimdiye kadar karşılaştığım ilk "coşku durumu" savunmaya bıraktı. Sonoko'nun aile çevresi onun aşk mektuplarını kolaylıkla yazmasına elverişli değildi. Ayrıca tabiidir ki her türlü kuşku, baskı ve sıkılganlıkla da çevrilmişti; bunun bir delikanlıya yazdığı ilk aşk mektubu olduğu kesindi. Hem öğleden sonraki haliyle şu hiçbir şey söylemeyen mektuptaki her kelimeden daha iyi konuşmuyor muydu?

Evde başka bir sebepten ötürü öfkeye kapılıp hukuk kitabını odamın duvarına fırlattım. Ne kadar da şapşalmışsın diye kendime kızdım, on sekiz yaşında bir kızla baş başa kalıyorsun da sana sevdalansın diye bekliyorsun. Neden teşebbüsü ele almadın? Bu çekingenliğinin sebebi yine nerden geldiği belli olmayan o garip huzursuzluktur, biliyorum. Öyledir de neden kızı görmeye gittin? Bir getir aklına. On dört yaşındayken öbür çocuklar gibi bir çocuktun, on altı yaşındayken de aşağı yukarı her bakımdan onlara benziyordun. Ya şimdi, yirmi yaşındayken nasılsın? Bir okul arkadaşın on dokuz yaşına basınca öleceğini söylemişti, ama onun önsezisi gerçekleşmedi. Hem artık sende de savaş alanında ölme isteği yok, yirmi yaşında olduğun şu sırada bilgeliğin sona erdi ve hiçbir şeyden haberi olmayan on sekiz yaşında bir kıza duyduğun budalaca bir aşk yüzünden aklın başından gidiyor. Ne de parlak bir ilerleme hani! Yirmi yaşına basmışsın da hâlâ ilk aşk mektuplarını yazmaya niyetleniyorsun; yoksa yaşını başını mı şaşırdın? Ömrün boyunca bir tek kızı bile öpmediğin doğru değil mi? Ne garip herifsin ya!

Sonra başka bir ses, benimle gizli gizli ve inatla alay etmeye başladı. Şimdiye kadar hiç duymadığım, nöbet ateşi gibi bir duyguydu bu. Beni sorularla bombardıman

ediyordu: İçinde duyduğun şey gerçekten aşk mı? Şayet öyleyse güzel, iyi. Kadınlara karşı bir istek duyuyor musun? Sonoko'ya karşı asla "şehvet" duymadığını söylerken kendini aldatıyor musun? Aslında hiçbir kadına karşı "şehvet" duymadığın gerçeğini kendinden gizliyor musun? Bu dünyada "şehvet" kelimesini kullanmaya ne hakkın var? Bir kadını çıplak görmek için en ufak bir istek duydun mu? Bir defacık olsun Sonoko'yu çıplak hayal ettin mi? Her şeyden bir sonuç çıkarmaya özel bir tutkun olduğuna göre, senin yaşındaki bir gencin bir kıza, onu çırılçıplak hayal etmeden bakmayacağını, herkes gibi öğrenmiş olman gerekirdi. Bununla ne demek istediğimi kendi kendine mertçe sor bir kere. Vardığın sonuçlardan yararlan; öbür gençlerin kendilerini nasıl hissettiklerini kavrayabilmen için sadece ufak bir noktayı değiştirmen yeter. Daha geçen gece, uyumadan önce yine o küçük alışkanlığına başvurmadın mı? Bunun dua etmek gibi bir şey olduğunu ileri sür istersen. Bunun, herkesçe başvurulan küçük bir pagan ayini olduğunu söyle. Peki, sen alıştıktan sonra bir "ikame" bile yabana atılacak, kötü bir şey değildir; üstelik bunun etkili bir uyku ilacı olduğuna inandıktan sonra. Ne var ki geçen gece gözlerinin önünde canlanan şeyin Sonoko'nun hayali olmadığını aklına getir. Hayal gücün, senin her hareketini gözetlemeye alışmış olan beni bile kızdıracak garip, normalin dışında yollara sapmıştı yine.

Gündüz caddeden aşağı inerken gözlerin hep gemicilere, askerlere takılıyor. Tam senin zevkine uygun delikanlılar bunlar, tam da senin sevdiğin yaşta hepsi, üstelik güneşte yanıp esmerleşmiş, zekâ izinden yoksun delikanlılar. Onlardan birini görecek olsan gözlerinle öylesine ölçüp biçiyorsun ki sanki hukuk öğrenimin sona erince terzi olacağın sanılır. Yirmi yaşlarında, genç bir aslana benzeyen alelade bir delikanlının kıvrak vücuduna karşı

aşırı bir sevgi duyuyorsun, öyle değil mi? Dün kafanın içinde böyle kaç delikanlıyı çırılçıplak soydun? Hayal gücün bir bitki koleksiyonunu andırıyor. Bütün gün gördüğün on sekizlik-yirmilik gençlerin çıplak vücutlarını oraya dolduruyor, eve gidip de yatağa girdin mi koleksiyonundan özellikle hoşuna giden birini, kutlayacağın pagan ayinine kurban olarak seçiyorsun. Bundan sonra olanlar korkunç:

Arkanda bir ip saklayarak kurbanını garip, altı köşeli bir sütuna götürüyorsun. Onun çıplak vücudunu, kolları başının üzerinde, iple sütuna bağlıyorsun. Bütün kuvvetiyle buna karşı koyması, bağırrnası hoşuna gidiyor. Onu bekleyen ölümü kurbanına etraflıca anlatıyorsun ve bütün bu süre boyunca dudaklarından garip, masum bir gülümseme eksik olmuyor. Cebinden keskin bir bıçak çıkarıp onun yanı başına sokuluyor, bıçağın ucuyla dışarı taşan göğsünün derisine hafiften, gıdıklayarak dokunuyorsun, o umutsuz bir çığlık atıp bıçaktan kurtulmak için çırpınıyor. Korkuyla soluyor, nefesi tıkanıyor, bacakları titriyor, dizleri birbirine vuruyor. Bıçak yavaş yavaş göğsüne saplanıyor. (Yaptığın en korkunç şey bu!) Kurban iki büklüm uzun, acınacak bir sesle haykırıyor; yaranın çevresindeki adaleler kasılıyor. Sen bıçağı kınına sokar gibi yavaşça etten içeri daldırıyorsun. Bir kan fıskıyesi oluşuyor, dümdüz bacaklarından aşağı dökülüyor.

Bu anda duyduğun zevk, yalanı olmayan insani bir duygudur. Bunu sana söylüyorum, çünkü sen bu sırada takıntılarının normalliğine sahipsin. Sen hayalinde ne canlandırırsan canlandır, cinsel bakımdan vücudunun en derin köşelerine kadar heyecan içindesin, bu heyecan normal ve öbür erkeklerinkinden bir milim ötede değil. Göğsünde bir yabanın derin şehveti yeniden uyanmış oluyor, gözler parlıyor, kan bütün vücudunda çağlayarak akıyor, vahşi kabilelerce tapılan yaşamın belirtileriyle

dolup taşıyorsun. Boşalmadan sonra bile ateşli, yabani bir sevinç dalgası kalıyor geriye; bir kadınla girişilen aşk oyunundan sonraki gibi keder kaplamıyor içini. Şehvetli bir yalnızlık içinde ışıldıyorsun. Kısa bir süre anıların çok eskilerden kalma akıntısı içinde sürükleniyorsun. Belki de tesadüfen senin cinsel olanaklarına ve zevklerine sahip olmuş vahşi atalarının yaşama gücündeki en derin duyguların anısı. İnsan denen varlığın tadacağı en yüksek zevki tattığın halde kendini aşk ve ruh üzerine yalanlara başvurmaya zorlamanı anlayamıyorum.

Şu teklife ne dersin? Garip bir şekilde çekici olan doktora tezinin muhteşem eserini Sonoko'ya göstermeye ne dersin? "Ephebos'un Heykel Kıvrımları ile Kan Dolaşımının Hızlanması Arasındaki Fonksiyonel İlişki Hakkında" başlıklı kapsamlı bir tez. Kısaca, hayallerin için seçtiğin, pürüzsüz bir cilde sahip bu vücut ince duygulu, ama sağlam da. Bu vücut her şeyden önce, üzerindeki yaradan akan kanın geride en güzel izler bırakacağı genç bir vücut. Haklı değil miyim? Akan kanın, bir ovadan dolambaçlı yollar çizerek geçen bir ırmak ya da kocamış bir ağacın kabukları gibi şekiller çizeceği bir vücut aramıyor musun? Bunu reddedebilir misin?..

Reddedemezdim bunu.

Ve kendimi çözümleme gücüm, tıpkı bükülmüş, sonra da uçlarından birleştirilmiş kâğıt şeritlerden yapılmış halkalar gibi, tanımlanması zor bir biçimde kurgulanmıştı. İçsel görünen dışsal, dışsal görünen de içseldi. Her ne kadar son yıllarda, heyecanlarımın yörüngesinde körü körüne dönüp durmaktan, savaşın felaket dolu son sahnelerine tanık olmanın coşkusuyla ve devrimlerin denge duygumu yitirmeme yetecek hızıyla kamçılanmaktan ibaret yirmi yaşında, kendimi çözümleyişimin halkanın çeperlerinden geçişi daha da yavaşlamış olsa da. Ne olayları ve etkilerini dikkate almaya vakit vardı

ne de çelişkilere ve bağıntılara. Böylece çelişkiler, gözle algılanamayacak bir hızla sürtünerek, yörüngede dönüp durdular.

Bütün bu düşünüp taşınmalardan aşağı yukarı bir saat sonra biricik düşüncem, Sonoko'nun mektubuna mümkün olduğu kadar zekice bir cevap tasarlamaktı...

Bu arada kiraz ağaçları çiçek açmaya başlamıştı, ama kimsenin onları seyretmeye vakti yoktu sanki. Belki de bütün Tokyo'da, çiçeklenen ağaçları seyretme fırsatını bulanlar sadece eski okul arkadaşlarımdı. Üniversiteden eve dönerken ya tek başıma ya da iki-üç arkadaşla kiraz ağaçlarının altından geçerek S. havuzu boyunca yürüyordum.

Kiraz çiçekleri tam da bu yıl olağanüstü bir güzellik içindeydi. Kiraz ağaçlarının giysisi sayılan ve çiçeklenen ağaçlar arasında düzensiz asılı duran, kırmızı-beyaz çizgili güneş siperlikleri görünmüyordu. Dört bir yönden çevrilmiş çay dükkânlarıyla, bayramlıklarını giymiş insanlar da ortada yoktu; kâğıttan balonlar yahut rüzgârgülleri de satılmıyordu. Bu defa ağaçlar her zaman yeşil kalan fundaların arasında rahatları kaçmadan çiçekleniyor, seyredende sanki çiçeklerin çıplak vücudunu görüyormuş duygusu uyandırıyordu. Doğanın cömert armağanı ile yararsız taşkınlığı bana şimdiye dek bu bahardaki kadar güzel görünmemişti. Doğanın yeryüzünü yeniden ele geçirme kararında olduğu şüphesi içimi kemiriyordu. Gerçekten de bu baharın renkliliğinde olağandışı bir şey vardı. Kolza çiçeklerinin sarısı, yeni yetişmekte olan çimlerin taze yeşili, kiraz ağaçlarının kara gövdeleri, ağırlıklarıyla dalları eğen tomurcukların oluşturduğu tenteler... Bütün bunlar bana kötü niyetle çınlayan canlı renkler gibi görünüyordu. Bir renk cümbüşüydü bu.

Bir gün sıra sıra kiraz ağaçlarının arasındaki çimen-

ler ile havuz kıyısındaki sıralar boyunca yürüyor, saçma bir hukuk teoremi tartışıyorduk. Devletler Hukuku dersini veren Profesör Y.nin o sıralardaki alaycı tutumundan çok hoşlanıyordum. Hava akınlarının feci bir hal aldığı sırada profesör, Milletler Ligi konusundaki sonu gelmez derslerine devam ediyordu. Bana sanki mahjong[1] ya da satranç dersi dinliyormuşum gibi geliyordu. Barış! Barış! Uzaktan devamh gelen bir çan sesini andıran bu gürültünün kulaklarımdaki bir uğultudan başka bir şey olabileceğini aklım almıyordu.

"Esas hakların imtiyazıyla ilgili bir sorun değil mi bu?" diyen A. tartışmamızı devam ettirdi. Köyden gelmiş olan bu öğrenci iriyarıydı; sıhhatli bir renge sahip gibi görünse de ilerlemiş bir akciğer rahatsızlığı vardı; bu yüzden silah altına alınmamıştı.

"Bu budalaca konuşmayı keselim artık," diye kesti sözünü B. Daha ilk bakışta B.nin soluk yüzünden verem olduğu anlaşılıyordu.

"Havada düşman uçakları, yerde kahrolası içtihat kararları... Hey Tanrım!" Öfkeli öfkeli güldüm. "Yerde, gökte hayalini kurduğunuz barış bu mu?"

Akciğerinde gerçekten rahatsızlığı olmayan tek öğrenci bendim. Ben uydurma bir kalp rahatsızlığı ileri sürmüştüm, o sıralarda göğüste ya bir nişan olmalıydı ya da bir hastalık.

Kiraz ağaçlarının altındaki çimenlerden gelen ayak seslerini duyunca birdenbire durduk. Gençten bir adamdı bu. O da ürkmüş görünüyordu. Sırtında kirli bir işçi giysisi, ayaklarında tahta kunduralar vardı. Genç olduğu kasketinin altından çıkan kısa kesilmiş saçlarının renginden anlaşılıyordu. Yüzündeki kirli renk, seyrek sakalı,

1. Dominoya benzeyen bir Çin oyunu.

yağa bulanmış elleriyle ayakları, ise batmış boynu, bütün bunlar itici bir etki yapıyor, gençliğiyle hiç mi hiç bağdaşmıyordu.

Gencin arkasında, yere bakıp somurtuyormuş gibi görünen bir kız duruyordu. Kızın saçları acele acele, ama oldukça güzel bir şekilde arkaya doğru taranmıştı, sırtında o sıralarda moda olan haki bir gömlek vardı. Bu çiftin üzerinde yeni ve temiz görünen biricik şey, kızın giymiş olduğu dizleri açıkta bırakan işçi pantolonuydu.

İkisinin de aynı fabrikada görevli olduğu, buraya buluşmak üzere yahut belki de işten kaçıp kiraz çiçeklerini görmek üzere geldikleri kolayca anlaşılıyordu. Sesimizi duyar duymaz, bizi polis zannedip ürkmüş olacaklardı.

Yanımızdan geçerken pek de dostça olmayan bakışlarla bize doğru baktılar. Bundan sonra artık konuşma isteği duymadık.

Kirazların çiçeklenmesi biterken Hukuk Fakültesi dersleri yeniden kesilmiş, öğrenciler S. Körfezi'nin birkaç mil ötesindeki bir tersaneye gönderilmişti. Bu sıralarda annem ile kardeşlerim de Tokyo yakınlarında küçük bir çiftliği olan annemin dedesinin yanına taşınmışlardı. Ufak tefek olmakla beraber yaşından büyük görünen ortaokul öğrencisi uşağımız, babama bakmak için Tokyo'daki evimizde kalmıştı, o sıralarda pirinç bulunmadığından çocuk babam için havanda soya fasulyesi dövüp pişiriyor ve kusmuğa benzeyen bir lapa yapıyordu. Babam evde yokken çocuk gizli gizli sebze turşusu stokumuzdan yiyordu.

Tersanede rahattık. Yarım gün kitaplıkta çalışıyor, geri kalan zamanda da Formoza'dan gelmiş genç işçi grubuyla yedek parça fabrikasının boşaltılmasına yarayacak uzun bir galerinin kazısına katılıyordum. Bu on iki, on

üç yaşlarındaki şeytan gibi çocuklar tek tanıdıklarımdı. Onlar bana kendi dillerini öğretmeye çalışıyor, ben de onlara masal anlatıyordum. Kendi Formozalı tanrılarının onları bombalardan koruduğuna, günün birinde hiç zarar görmeden onları vatanlarına kavuşturacağına inanıyorlardı. Korkunç bir iştahları vardı. İçlerinde özellikle kurnaz bir çocuk, mutfak personelinin gözleri önünde sebze ve pirinç çalıyor, bundan makine yağında bir tür pirinç pastası yapıyordu. Bu şölenden tiksiniyordum ben, çünkü pirinç makine dişlileri gibi kokuyordu.

Bir ay geçmeden Sonoko'yla yazışmalarım gittikçe garipleşti. Mektuplarımda artık duygularımı hiç saklamıyordum. Bir sabah, "tehlike geçti" düdüklerinin ötmesinden biraz sonra, bürodaki masamın üzerinde Sonoko'dan gelmiş bir mektup buldum. Mektubu okurken ellerim titriyordu. Hafiften sarhoş olmuş gibiydim. Mektubun bir satırını tekrar tekrar okuyordum tek nefeste:

"... Seni özlüyorum..."

Sonoko'nun uzakta oluşu beni biraz daha korkusuz yapmıştı. Aramızdaki bu uzaklıkla benden "normallik" talep ediyordu. Hatta bu "normallik"i vücudumun komandit şirketine geçici olarak "hissedar" yapmıştım. Bir kimseden "zaman ve mekân"la ayrılmış olan kişi soyut bir niteliğe bürünüyor. Belki de Sonoko'ya duyduğum körü körüne saygıyla içimde öteden beri var olan olağanın dışındaki tutkuların homojen bir kütle halinde birleşmesinin aslı buydu.

Özgürdüm. Günlük yaşantı benim için anlatılamayacak kadar mutlu bir olaydı. Müttefiklerin belki de çok yakında S. Körfezi'ne çıkarma yapacakları, tersanenin bulunduğu bölgenin çiğnenip geçileceği haberleri ortalıkta dolaşıyordu. Ve şimdi her zamankinden çok daha kuvvetle ve defalarca ölüm özlemini duymaya başlamış, yaşamaktaki asıl amacımın ölüm olduğunu anlamıştım.

Nisan ayının ortalarında, bir cumartesi günü, uzun zamandan beri ilk defa izin aldım. Önce Tokyo'ya gittim. Bizim evden tersanede okuyacağım birkaç kitap almak istiyordum. Sonra büyükbabamın kent dolaylarındaki çiftliğine gitmek niyetindeydim. Annemin ve diğer aile üyelerinin kaldıkları bu çiftlikte geceyi geçirmek istiyordum. Ne var ki daha yolda ve bir hava akını sebebiyle, trenin durduğu bir sırada, birdenbire bir nöbet titremesine tutuldum. Başım dönüyordu, bütün vücudumu müthiş bir halsizlik kaplamıştı. Edindiğim tecrübeden bademcik iltihabım olduğunu biliyordum. Tokyo'daki evimize gider gitmez hemen uşağa yatağı hazırlattırıp yattım.

Kısa bir süre sonra aşağı merdivenden gelen bir kadın sesi ateşler içindeki kafama doldu. Birinin merdivenlerden çıkıp koridor boyunca yürüdüğünü duydum. Kirpiklerimi biraz aralayınca büyük desenli bir kimononun şeritlerini gördüm.

"... Bu da ne demek oluyormuş bakayım? Seni tembel seni..."

"Oh," dedim, "günaydın Çako."

"Beş yıldır birbirimizi görmeyelim de şimdi bir 'Oh, günaydın Çako,' öyle mi?"

Çako, uzaktan hısmımız olan bir ailenin kızıydı. Asıl adı Çieko'yu biz Çako yapmıştık. Hepimiz böyle çağırırdık onu. Benden beş yaş büyüktü. Son defa onu düğününde görmüştüm. Ama kocası geçen yıl cephede ölmüştü. Çako'nun oldukça "hafif bir hayat" yaşadığı ileri sürülüyordu. Şimdi görünüşe bakılırsa bu haberde bir gerçek payı vardı ve ben Çako'ya öteden beri âdet olan başsağlığını dileyecek durumda değildim. Ne yapacağımı bilemeyerek sustum ve büyük, beyaz yapma çiçekleri saçıma sokmasaydı daha iyi yapardı diye düşündüm.

"Bugün Tatçan'ı gidip çalıştığı yerde gördüm," dedi

babamın adını anarak. "Eşyamızın taşınması konusunda fikrini almak istiyordum. Babam ile Tatçan geçenlerde tesadüfen karşılaşmışlar, baban eşyamızı gönderebileceğimiz güvenilecek bir yer salık vereceğini söylemişti."

"Babam bu akşam eve biraz geç gelecek. Ama ziyanı yok." Aşırı boyanmış dudaklarına bakınca bir huzursuzluk hissettim. Belki de ateşim sebep oluyordu buna, ne var ki koyu kırmızı renk gözlerimi yakmış, başımı ağrıtmıştı. "Çok boyanmışsın... Bu sıralarda bu kadar çok boya sürülür mü, demek istiyorum, caddeden gelip geçenin gözüne batmaz mı?"

"Bir kadının boyasını ayırt edebilecek kadar büyüdün mü sen? Şimdi yataktaki haline bakılırsa memeden yeni kesilmiş bir bebekten farkın yok."

"Sen de ne baş belasıymışsın hani! Kendi işine bak sen!"

Kararlı bir tavırla yaklaştı. Beni pijamamla görmesini istemediğim için yorganı boynuma kadar çektim. Birdenbire elini uzatıp alnıma koydu. Elindeki buz gibi soğukluğu cildimde duyunca önce ürktüm, ama sonra iyi geldi bana.

"Senin ateşin var. Derecene baktın mı?

"Evet, 39,4 derece."

"Buz torbası koymalı başına."

"Evde buz olmadığı muhakkak."

"Ben bir çaresine bakarım."

Çieko sevinçle odadan çıktı; kimonosunun geniş yenleri savruluyordu. Merdivenden aşağı indi, biraz sonra döndü, sakin sakin yanıma oturdu.

"Uşağı yolladım."

"Teşekkür ederim."

Tavana diktim gözlerimi. Çieko komodinin üzerindeki kitabı alırken kimonosunun kolunun serin ipeklisi, yanaklarıma sürüldü.

Birdenbire bu serin ipekli kimono kollarına karşı bir özlem duydum. Çieko'dan kimonosunun kolunu alnıma koymasını isteyecektim ama beceremedim. Karanlık yavaş yavaş odaya çöküyordu.

"Ne de ağırkanlıymış bu uşak," dedi Çieko.

Ateşi olan biri, zamanın akışını hemen hemen hastalıklı denecek bir kesinlikle fark eder; Çieko'nun uşağın hemen dönmesini istemeyeceğini biliyordum. Birkaç dakika sonra, "Ne ağır çocukmuş," diye söylendi. "Nerelerde sürttüğünü bilmek isterdim."

"Hiçbir yerde sürttüğü falan yok," diye bağırdım sinirlenerek.

"Ah zavallıcık, bak nasıl sinirlendin. Kapa gözlerini ne olur. Bu korkunç bakışla odanın tavanına delik açmaktan vazgeç."

Gözlerimi kapadım, ama sıcak kirpiklerim işkence ediyordu bana. Birdenbire alnıma bir şeyin dokunduğunu ve derimin üzerinde yumuşak bir nefesin dolaştığını duydum. Başımı çevirip hafiften içimi çektim. Tam bu sırada ateş içindeki nefesim onun nefesiyle karıştı. Yumuşak ve yağlı bir şey dudaklarımı örttü. Dişlerimiz birbirine çarptı. Gözlerimi açmaktan korkuyordum. Bu arada yanaklarımı kesin bir hareketle soğuk ellerinin arasına aldı.

Bir an sonra Çieko arkasına yaslandı, ben de yarı belime kadar doğruldum. Karanlığın içinde birbirimize bakıyorduk. Çieko'nun kız kardeşlerinin "hafif kadınlar" olduğu herkesçe bilinen bir şeydi. Şu anda, Çieko'nun damarlarında da aynı kanın aktığını anlıyordum. Ne var ki, bu sırada onun ateşi ile benim hastalığımın ateşi arasında ne olduğu anlatılamaz garip bir yakınlık doğmuştu. Olduğum yerde dimdik oturup, "Bir daha..." dedim.

Defalarca öpüşmüştük ki, uşak çıkageldi.

"Sadece öpüşüyoruz..." dedi o zaman Çieko. "Sadece öpüşüyoruz..."

Öpüştüğümüz sırada herhangi bir cinsel arzu duydum mu bilmiyorum. "İlk serüven" diye anılan şey aslında bir cinsel serüven olduğu için bu olayda da bir fark gözetmenin pek yeri yoktu, o andaki insanı sarhoş eden durumda öpüşmenin belli cinsel unsurunu ayırt etmeye kalkmak saçmaydı. Her ne olursa olsun, en önemlisi benim artık öpüşmeyi bilen bir erkek olmamdı. Birbirimize sarıldığımız süre boyunca Sonoko'dan başkasını düşünmedim. Tıpkı eline şeker geçip de, bundan kız kardeşime de bir parça verebilseydim, diyen bir çocuk gibi. O andan sonra bütün düşüncelerim Sonoko'yu öpme hayaline yöneldi. Aslında bu benim yaptığım ilk ve en tehlikeli yanlış hesaptı.

Bu arada Sonoko'yu düşünmeye devam etmemden olacak, ilk serüven gözlerimde yavaş yavaş çirkin bir hal aldı. Ertesi gün Çieko bana telefon edince derhal tersaneye dönmem gerekiyor, diye yalan söyledim. Buluşmaya söz verdiğimiz halde onu bile yerine getirmedim. Bu öpüşlerden zevk almadığımdan ona karşı doğal olmayan bir soğukluk hissettiğim gerçeğine gözlerimi kapattım ve Sonoko'ya âşık olduğum için bu öpücüklerin bana itici geldiğine inandım. Gerçek duygularımı haklı çıkarmakta Sonoko'ya olan sevgimden ilk defa yararlanıyordum.

Bütün gençlerin ilk aşk serüvenlerinde olduğu gibi birbirimize fotoğraflarımızı verdik. Benim fotoğrafımı bir madalyonun içine koyup göğsünde taşıdığını yazmıştı. Ne yazık ki onun gönderdiği fotoğraf çok büyüktü ve cüzdanıma zor sığıyordu. Onu göğüs cebimden hiç çıkarmayıp hep yanımda taşıyordum. Günün birinde fabrikanın fotoğrafla birlikte yanıp kül olacağından korktuğum için eve giderken fotoğrafı da yanıma alıyordum.

Bir gece trenle tersaneye dönüyordum ki sirenler ötmeye başladı, ışıklar söndü. Birkaç saniye sonra da derhal sığınaklara girilmesi işareti verildi. Karanlıkta eşya-

nın konduğu ağı yokladım, ağın üzerine yerleştirdiğim erzak torbam çalınmıştı. Onunla birlikte Sonoko'nun fotoğrafı da yok olmuştu. Batıl itikatlı olduğum için o andan sonra Sonoko'yu en yakın zamanda gidip görmem gerektiği fikrine saplandım kaldım.

Yıkıcılıkta 9 Mart gecesi yapılan hava akınını aratmayan 24 Mayıs gecesindeki hava akını, beni kesin bir karar vermeye yöneltti. Belki de Sonoko'yla ilişkim, diye düşünüyordum, felaket atmosferi gibi bir şey doğurmuştur. Belki de aramızdaki ilişki, ancak kükürt asidinin varlığıyla etkili olabilecek bir kimyasal bileşimle karşılaştırılabilir.

Diğer yolcularla birlikte trenden indim, bir sıra tepenin eteklerindeki oyuklardan birini aradım. Bu oyukların girişleri ovaya bakıyor ve buradan Tokyo'nun üzerindeki göğün nasıl kıpkırmızı kesildiğini uzaktan görüyorduk. Zaman zaman patlamalar göğü aydınlatıyordu. Gece yarısı bir-iki saniye süreyle, sanki gün ışığındaymışız gibi, bulutların arasından hayalet gibi çıkan mavi göğü görüyorduk.

Işıldakların saçtığı ışık boşunaydı; daha çok düşman uçaklarını selamlayan fener kulelerine ait ışıklar gibiydi. İki ışıldağın ışıkları bir uçağı yakalayınca uçağın kanatları parıldıyor ve bir ışıldaktan diğerine geçerek nezaketle Tokyo yakınlarına kadar getiriliyordu; o sıralarda uçaksavar atışları da pek kuvvetli değildi, B-29 uçakları Tokyo göğüne hiç rahatsız edilmeden ulaşıyordu.

Bizim gözetleme yerinden, Tokyo üzerindeki hava savaşında hangi uçakların bize, hangilerinin düşmana ait olduğunu ayırt etmek oldukça güçtü. Bununla beraber yakınımdaki insanların, kıpkırmızı arka planda isabet alıp yanarak düşen bir uçağın gölgesini gördükçe, koro halinde ve heyecanla kükrediklerini duyuyordum. Genç işçiler en fazla bağıranlardı. Sanki tiyatrodaymışız gibi,

oyukların ağızlarından alkışlar ve sevinç sesleri geliyordu. Bu kadar uzaktan seyredilince, oyunun ne olduğu, düşen uçakların bizim mi yoksa düşmanın mı olduğu pek fark etmiyor gibiydi. Hoş bu aslında savaşın niteliğiydi ya...

Ortalık aydınlanır aydınlanmaz, tersaneye döneceğime eve gittim. Kent varoşlarının trafiğe kapanmış olan yarı yolunu yürüyerek geçmek zorundaydım. Yarı yarıya yanmış yaya geçitlerinden, yarı kömürleşmiş, kısmen hâlâ tüten demiryolu traverslerinin üzerinden ve rayların arasından yürüdüm. Bizim eve yaklaşınca, yakınımızdaki yerler dışında bütün semtin yandığını gördüm. Bizim ev zarar görmemişti. Annem, kız ve erkek kardeşim tesadüf eseri o gece evdeymişler. Yangına rağmen onları neşeli bulmam beni şaşırttı. Hava akınından onları kurtaran şanslarını kilerin bir köşesinde buldukları fasulye turşusunu yiyerek kutluyorlardı.

Günün ilerlemiş bir saatinde on altı yaşındaki kız kardeşim odama gelip, "Abayı yaktın değil mi?" dedi.

"Kim söyledi?"

"Ben farkındayım."

"Peki, birini seviyorsam bunda bir şey mi var?"

"Yoo, yok tabii. Ne zaman evleniyorsunuz?"

Bu sözü içime işledi. Kaçan bir suçlu, işlediği suçtan hiç haberi olmayan biriyle karşılaştığında onun bilmeyerek yaptığı imadan nasıl tedirgin olursa ben de öyle tedirgin olmuştum.

"Evlenmek mi? Bunu hiç düşünmüyorum."

"Ne, düşünmüyor musun? Ama bu alçaklık. Hem bir kıza âşıksın, hem de onunla evlenmeyi düşünmüyorsun öyle mi? Düpedüz iğrenç bir şey bu bence. Şu erkekler sahiden de aşağılık."

"Şu odadan hemen çıkıp gitmezsen mürekkep şişesini kafaya yersin."

Kız kardeşim çıkıp gittikten sonra da söylediği sözler kafamdan silinmedi. Kendi kendime, doğru, dedim, bu yeryüzünde gerçekten de evlenmek ve çoluk çocuk sahibi olmak diye bir şey var herhalde. Peki, bunu nasıl unutabilir ya da kesin bir felakete doğru yaklaşan böyle bir savaş içinde evliliğin yıkılabilecek bir mutluluk olacağını ileri sürerek en azından unutmuş gibi davranabilirdim. Ne var ki şimdi, evliliğin benim için müthiş bir mutluluk olabileceğini düşünüyordum. Vücudumu tepeden tırnağa ürpertecek kadar müthiş, demek istiyorum...

Bu düşünceler Sonoko'yu ne pahasına olursa olsun mümkün olduğu kadar çabuk görme kararını almamı hızlandırdı. Bu karara sebep olan şey gerçekten aşk mıydı? Yoksa daha çok, insanın içinde uyuklarken bir korku karşısında beliriveren ve ateşle oynamak isteği uyandıran garip, tutku dolu bir merak mıydı?

Bu arada ziyaret etmem için beni defalarca davet eden sadece Sonoko değildi. Annesi ile büyükannesi de istiyordu bunu. Teyzesinin evinde kalmaktan hoşlanmayacağım için Sonoko'ya bir mektup yazıp bana bir otelde oda ayırtması dileğinde bulunmuştum. Ama bir oda bulmak için boşuna uğraştı durdu. Bütün oteller ya herhangi resmî bir dairenin şubeleri olarak kullanılıyor, ya da Müttefikler safına geçen devletlerin uyruğundaki yabancılara ayrılıyordu.

Bir otel... bir özel oda... bir anahtar... pencerelerin önünde perdeler... önce tatlı tatlı karşı koymalar... sonra fethe başlamak üzere karşılıklı boyun eğiş. Bu sefer bunu yapabilecek kudreti bulacağımdan şüphe yok. Tanrısal bir vahiyle içimdeki kudretin alevlenip parlayacağına hiç şüphe yok. Birdenbire kötü bir iblisin boyunduruğundan kurtulmuşçasına tam bir erkek, bambaşka bir insan olarak yeniden dünyaya geleceğim muhakkaktı, o anda hiç

çekinmeden, bütün kuvvetimle Sonoko'ya sarılacak, onu gerçekten sevecektim, bütün kuşkular, kötü sezgiler yok olup gidecek, derin bir inançla, "Seni seviyorum," diyebilecektim, o günden sonra, hava akını da olsa, caddelerde yürüyüp sesim çıktığınca bağıracaktım: "Bir kız arkadaşım var benim."

Romantik kişilik, entelektüalizmden kaynaklanan güvensizliğinin etkisindedir, bu da çoğu kez hayal kurma denilen ahlaksız tutuma yol açar. Sanılanın aksine, hayal kurma entelektüel bir süreç değil, entelektüalizmden kaçış biçimidir.

Bir otel odası düşüm gerçekleşemedi. Herhangi bir otelde bana bir oda ayırtamadığından bana yazdığı mektuplarda Sonoko kendilerinde kalmamı tekrar tekrar rica etti. Sonunda razı oldum. İçimde, hemen hemen yorgunluğa benzer bir hafifleme duygusu belirdi. Bu duygunun hayal kırıklığı ile tevekkül olduğuna kendimi ikna etmek için çok uğraşsam da bir hafiflemeden başka bir şey olmadığını kabul edebildim ancak.

2 Haziran'da köye, Sonoko'ya doğru hareket ettim, o sıralarda tersanede öyle bir keşmekeş vardı ki, izin alabilmek için hemen her türlü mazeret yeterliydi.

Tren pis ve boştu. Tek mutlu istisna dışında, savaş içindeki tren yolculuklarımla ilgili anılarımın böylesine acılı olması neden ileri geliyordu acaba? Köye giderken altımdaki tekerleklerin her darbesinde bana hep daha fazla acı veren düşüncelerim, sonunda çocukça, aynı zamanda da dokunaklı bir sabit fikre dönüştü: Sonoko'yu öpmeden bırakmayacaktım. Bu kararlılık, sıkılganlığına rağmen isteğini tatmin edecek bir insanın gurur dolu duygusundan farklıydı. Kendimi bir gangster çetesi mensubu olan ve çete reisi tarafından denenen, korkak, acemi bir gangstermişim gibi hissediyordum. Sevilen biri olmanın mutluluğu içimde büyük bir heyecan yaratıyor-

du. Ama belki de bilmeyerek daha büyük bir mutsuzluğu özlemekteydim.

Sonoko beni teyzesiyle tanıştırdı. İyi bir etki bırakmaya büyük gayret gösterdim. Herkes birbirine sessiz sedasız şunu soruyordu: "Sonoko da bu çocuğa nasıl sevdalanmış? Soluk benizli kitap faresinin biri!.. Nesinden hoşlanmış Tanrı aşkına?"

Kendimi herkese sevdirmeye kararlı olduğum için, tren yolculuğundaki gibi yapmayıp, Sonoko'yla beraber ötekilerden ayrı durmaya kalkmadım. İngilizce ödevlerinde Sonoko'nun kız kardeşlerine yardım ettim; büyükannesinin şimdi çok gerilerde kalmış Berlin yolculuğu anılarını dikkatle dinledim. Garip olan şu ki, Sonoko böyle hallerde bana aslında olduğundan daha yakın duruyordu sanki. Annesi ile büyükannesinin önünde birbirimize kaçamak bakışlar atıyorduk. Yemeklerde masanın altından ayaklarımız birbirine değiyordu. Kendini bu oyuna gittikçe daha fazla kaptırıyor gibiydi. Bir aralık sıkıntı içinde büyükannesinin anlattığı anıları dinliyordum ki, Sonoko, dışarıdaki yeşilliği ve yağmur mevsiminin bulutlarla kaplı göğünü gördüğüm pencereye yaslandı. Büyükannesinin arkasından, yalnız benim görebileceğim bir şekilde, göğsünde asılı olan madalyonu yukarı kaldırıp gözlerimin önünde bir o yana bir bu yana salladı.

Yarımay şeklinde biçilmiş yakasından görünen göğsü öyle beyazdı ki! İnsanı heyecanlandıracak bir beyazlık. Pencerenin yanında durup nasıl gülümsediğini seyrederken Juliet'in yanaklarını renklendiren "hafif meşrep kan" deyimini anlayabiliyorum. İffetsizliğin, olgun bir kadınınkinden bambaşka ve ancak genç, masum bir kıza yakışan bir çeşidi vardır ki, yumuşak bir nefes gibi insana dokunur. Biraz tatsız gibidir, ama bir süt bebeğini gıdıklamak için duyulan istek kadar da çekicidir.

Böyle anlarda kendimi mutluluğun birden bastıran sarhoşluğuna bırakabiliyordum, uzun bir süredir mutluluk denen yasak meyveyi elde edememiştim; şimdi hüzün dolu bir ısrarla bunu denemeye girişiyordum. Sonoko bir uçurumdu da ben üzerine eğiliyordum sanki...

Zaman böyle geçti ve benim tekrar tersaneye dönmeme iki gün kaldı. Ben kendime verdiğim sözü hâlâ yerine getirememiş, Sonoko'yu öpememiştim.

Bütün yayla bir yağmur örtüsünün altındaydı, ödünç bir bisiklete binip mektup atmak üzere postaneye gittim. Sonoko, "gönüllü işçiler" hizmetine çağrılmamak için memur olarak çalışıyordu. Öğleden sonra işten kaçacağını, benimle postanede buluşacağını söylemişti. Yolumun üzerinde, yanından geçtiğim boş, kendi haline bırakılmış bir tenis kortuna rastladım. Paslanmış tel çitinden sarkan yağmur damlacıklarının insanı etkileyen bir tuhaflığı vardı. Hemen yanı başımdan bisikletli bir Alman çocuk geçti; sarı saçlarıyla beyaz elleri ıslak ıslak parlıyordu.

Modası geçmiş, eski bir bina olan postanede birkaç dakika bekledim, bu arada gök biraz aydınlandı. Yağmur dinmişti, ama kısa bir araydı bu; bulutlar dağılmamıştı ve ışık platin gibi parlıyordu.

Bu sırada camlı kapıların arasından Sonoko'nun bisikletten indiğini gördüm. Nefesi tıkanır gibiydi, yüzü kızarmıştı, ama bana bakıp gülümsedi. "Şimdi! Sabır!" dedi içimdeki bir ses; avının ardına düşsün diye zinciri çözülmüş bir av köpeği gibiydim. Kim bilir hangi iblisin içime saldığı ahlaki bir sorumluluğun baskısı altındaydım. Bisiklete atladım, yan yana anacadde boyunca ilerlemeye başladık.

Köyü arkamızda bırakıp yapraklarında pırıl pırıl yağmur tanelerinin asılı olduğu çamlar, akağaçlar ve gümüş

kayın ağaçlarıyla dolu bir ormana girdik. Sonoko'nun saçları rüzgârda dağılıyor, çok güzel görünüyordu. Dolgun kalçaları pedalların ritmine uymuş bir o yana sallanıyordu, bir bu yana. Hayatın ta kendisi gibiydi Sonoko. Uzun süredir kullanılmayan bir golf sahasının girişinde bisikletlerden indik; yumuşatılmış bir yolda, oyun sahası boyunca yürümeye başladık.

Çiçeği burnunda bir acemi gibi sinirliydim. Kendi kendime, işte şurada bir koru var diyordum, oradaki gölgelik biçilmiş kaftan bize. Aşağı yukarı elli adım sonra oradayız. Yirmi adım sonra gerginliği yumuşatmak için ona herhangi bir şey söylerim. Ondan sonraki otuz adım içinde de en iyisi havadan sudan söz açmak. Elli adım sonra bisikletlerimizi ağaçların altına yerleştirip dağları hayranlıkla seyretmek için şöyle bir dururuz. Bu arada elimi Sonoko'nun omzuna koyacağım. Belki de hafif bir sesle, "Burada seninle beraber olmanın hayalini kurmuştum," diyebilirim. Bunun üzerine o da masum herhangi bir şey söyleyecektir. Omzunun üzerindeki elim omzunu biraz daha sıkacak, Sonoko bana doğru dönecek. Ondan sonra daha önce Çieko'yla yaptığım şeyi yapacağım sadece...

Rolümü inandırıcı bir şekilde oynamayı telkin ediyordum kendime. Sevgi ya da tutkuyla bir ilgisi yoktu bunun...

Sonunda gerçekten de Sonoko'yu kollarımın arasına aldım. Nefes nefeseydi, kızarmış, gözlerini kapamıştı. Dudakları çocuksu ve güzeldi. Ama bu dudaklar benim içimde en ufak bir tutku uyandırmamıştı. Yine de her an içimde bir şeyler olacağını umuyordum; buna hiç şüphe yok diye düşünüyordum, onu öpünce içimdeki normal duyguyu, yapmacık olmayan sevgi duygusunu muhakkak ortaya çıkaracağım.

Hiç kimsenin önleyemeyeceği bir mekanizma harekete geçmişti.

Dudaklarımı onun dudaklarına bastırdım. Bir saniye geçti. En ufak bir şehvet duygusu bile duymadım. İki saniye. Hep aynı. Üç saniye... O zaman her şeyi anladım.

Sonoko'dan ayrılıp bir an önünde durdum, kederle yüzüne baktım. Gözlerime bakmış olsaydı, ona duyduğum sevginin ne garip, ne anlatılmaz bir şey olduğu muhakkak anlardı. Bunun nasıl bir sevgi olduğu, insanın başından böyle bir sevgi geçebilir mi, kesin olarak söylenemez. Ne var ki Sonoko hâlâ utançla ve masum sevinç duygusuyla dolu, gözlerini bir oyuncak bebek gibi yere indirmiş duruyordu.

Tek kelime bile söylemeden onu kolundan tutup bir hasta götürür gibi bisikletlere doğru götürdüm.

Durmadan, kaçmalısın, diyordum kendime. Bir dakika bile kaybetmeden kaçıp gitmelisin. Bir panik havası içindeydim. Şüphe uyandırmamak için olduğumdan daha neşeliymişim gibi davranmaya çalışıyordum. Ufak kurnazlığımın yarattığı başarı durumumu büsbütün güçleştirmişti. Akşam yemeğinde benim mutlu görünüşüm Sonoko'nun dalgınlığıyla öyle uygun düşüyordu ki, herkes yakın bir zamanda bir sonuca varılacağına inandı.

Sonoko her zamankinden daha genç ve taze görünüyordu. Yüzü ile vücudunun biçimi öteden beri bana bir masal kitabından çıkmış gibi gelirdi. Şimdi de sevdalanmış bir masal kahramanını andıran bir hal vardı üzerinde. Ne kadar masum olduğunu anlayınca bu heyecan içindeki varlığı kollarının arasına almaya hakkım olmadığına karar verdim. Bundan böyle ne kadar neşeli görünmeye çalışsam da ağzımdan tek kelime çıkmaz oldu. Sonoko'nun annesi bunun farkına varınca sağlığım için endişelenmeye başladı. Sonoko böyle suspus olmamın sebebini çok iyi anladığını sanıyordu. Beni neşelendirmek için madalyonunu bir o yana bir bu yana sallarken şöyle demek

istiyordu sanki: "Düşünüp durma, üzülecek bir şey yok." Kendime hâkim olup Sonoko'ya gülümsedim.

Sevdalı gülümseyişlerimizi büyükler öfke dolu yüzlerle karşılamıyordu. Buradaki yüzlerin gerisindeki hayal gücünün, ikimizi birleştirecek bir gelecek üzerine tablolar çizmek üzere kolları sıvadığını anladım ve içimi dehşet kapladı.

Ertesi gün ikimiz yine golf sahasının yanındaki yere gittik. Oradan ayrılırken bir tutam çiçeği, olayın tanıkları sarı papatyaları çiğnemiş olduğumuzu gördüm, o gün çimler kuruydu.

Ne korkunç şeydir alışkanlık, o kadar pişmanlık duyduğum öpücüğü tekrarladım. Bu defa küçük kız kardeşimi öpmüşüm gibi geldi bana. Bu yüzden daha da ahlak dışı bir şey yaptığım kanısına kapıldım.

"Bir daha ne zaman görüşeceğiz?" dedi Sonoko.

"Amerikalılar tersanenin yakınına çıkarma yapmazlarsa aşağı yukarı bir ay sonra yine izin alabilirim."

Bunu söylerken bir umut, hayır, umut değil de daha çok gelecek ay içinde Amerikalıların muhakkak S. Körfezi'ne çıkarma yapacakları, bütün öğrencilerin bir ordu halinde toplanıp son adama varıncaya dek ölecekleriyle ilgili bir "batıl" inanç içindeydim. Yahut şimdiye kadar hiç kimsenin hayalinde canlandıramadığı korkunç bir bomba, sığınacak bir yer arasam bile, gelip beni öldürecekti... Bu, çok yakında atılacak olan atom bombasıyla ilgili bir önsezi miydi acaba?

Güneş ışığı altındaki bir tepeye doğru yürüdük. Bir örnek giyinmiş kız kardeşleri andıran iki huş ağacı yamacı gölgelendiriyordu. Sonoko bakışlarını yere eğip yanımdan yürüdü. Sonra sessizliği bozdu:

"Bir dahaki buluşmamızda bana ne getireceksin armağan olarak?"

"İçinde yaşadığımız şu günlerde armağan edebileceğim," diye umutsuzca cevap verdim; ne demek istediğini anlamazlıktan geliyordum. "En iyi şey, olsa olsa bir defolu uçak ya da çamurlu bir kürek olabilir."

"Ama ben soyut bir şey demek istiyorum."

"Hımm... Ne olabilirdi öyleyse?" Anlamazlıktan geldiğim ölçüde sıkıştırılıyordum. "Bulmaca dediğin böyle olur, değil mi? Dönüşte sakin sakin bunu bulup çıkarmaya çalışacağım."

"Evet, lütfen." Sonoko'nun sesinde itidal ve haysiyetin garip bir karışımı vardı. "Bana o armağanı getireceğine söz vermeni istiyorum."

"Söz vermeni" derken özellikle vurgulamıştı; ben kendimi savunmak için hâlâ hiçbir şey anlamıyormuş gibi görünmekten başka bir şey yapamadım.

"Peki!" dedim koruyucu bir tavırla. "Parmak tutuşalım bunun için."

Birbirlerine verdikleri sözü perçinlemek isteyen çocuklar gibi parmaklarımızı birbirine kenetledik. Bu zararsız bir hareket gibi görünse de çocukluğumdan tanıdığım bir korkuya kapılıvermiştim. Çocukken, verilen bir söz tutulmazsa insanın parmağı çürüyüp düşer, dediğimiz aklıma geldi. Benim korkumun daha da esaslı bir sebebi vardı: Açıkça söylememiş olsa da Sonoko'nun armağanla evlenme teklifini anlatmak istediği belliydi. Benim korkum, karanlık bir koridordan geçmeye korkan bir çocuğun gece vakti bütün benliğini saran korkunun eşiydi.

O akşam daha yatmaya vakit varken Sonoko yatak odamın kapısına geldi. Yarı yarıya perdenin arkasına gizlenip ciddi bir sesle bir gün daha kalmamı istedi. Hayretle yüzüne bakakaldım. Hiç şaşmaz sandığım bütün hesaplarım, daha başlangıçta yaptığım yanlış yüzünden işe

yaramaz olmuştu. Sonoko karşımda dururken ne hissettiğimi bilmiyordum.

"Gitmen gerekiyor mu sahiden?"

"Evet, gerekiyor."

Neredeyse sevinç duymuştum verdiğim cevaptan. Sık sık başvurduğum "kendini aldatma" mekanizması işe koyulmuştu. Hissettiğim sevinç duygusu, büyük bir tehlikeden sıyrılan birinin duyduğu rahatlamadan başka bir şey değildi. Ne var ki ben, Sonoko üzerindeki etkimin ve şu anda ona eziyet etme kudretine sahip olduğumu fark edişimin bunu yarattığı yorumunu yaptım.

Kendi kendini aldatma benim sığındığım son durakti; çünkü ciddi bir şekilde yaralanan kimse, hayatını kurtaracak sargı bezi temiz midir, diye sormaz. Şu halde ben kanamamı kendi kendini aldatma sargı beziyle durduruyor, hastaneye koşmaktan başka bir şey düşünmüyordum. Bunun içindir ki Sonoko'ya tersaneyi çok sıkı bir kışla gibi anlattım. Ertesi gün tersaneye dönmezsem muhakkak askerî hapishaneye atılacağımı ileri sürdüm...

Yola çıkacağım sabah gelip çatmıştı; Sonoko'ya onu son defa görüyormuşum gibi baktım. Çevremdekiler her şeyin yeni başladığını sanadursun ben her şeyin geçmişte kaldığını anlamıştım.

Bununla beraber Sonoko'nun göze batacak kadar rahat olması beni tedirgin ediyordu. Eşyamı toplamama yardım edip unuttuğum bir şey var mı, diye odaya göz gezdirdi. Bir süre sonra pencerenin önünde durup hiç kımıldamadan dışarı bakmaya başladı, o gün de dışarıda bulutlarla kaplı gökle taze yeşilliklerden başka görülecek bir şey yoktu. Üzerinde bir sincabın bir çırpıda geçip gidiverdiği bir dal hafif hafif sallanmaktaydı. Sonoko'nun sırtına bakınca, duruşundan, sükûnetle ve çocukça bir bekleyiş içinde olduğunu fark ettim. Kılı kırk yaran, bir odadan çıkarken bile dolap kapaklarını kapatmadan çık-

mayan biri olduğum için bunda da yanılmış olamazdım. Sonoko'ya doğru yürüyüp onu şefkatle kucakladım.

"Muhakkak geleceksin yine, değil mi?"

Hafif bir sesle ve tam bir güvenle konuşuyordu. Sesi, benden çok benim başımın üzerinde dolaşan bir şeye güveniyormuş gibi çıkmıştı. Omuzları titremiyordu. Bluzunun üzerindeki dantel sanki gurur doluymuş gibi bir yükseliyor bir alçalıyordu.

"Hım... Belki, hayatta kalabilirsem."

Bu sözü söylerken kendimden tiksinmiştim. Mantıklı hareket etsem şöyle konuşmak çok daha yerinde olurdu: "Tabii geleceğim. Beni bundan alıkoyacak bir şey olamaz. Hiç şüphen olmasın. Evleneceğim kadın değil misin?"

Düşüncem ile duygularım arasındaki bu garip çelişme sürüp gidiyordu. "Hım... Belki," dememin, ılımlı davranmamın, değiştirebileceğim herhangi bir karakter zayıflığından ileri gelmediğini, farkına varamadan var olan bir şeyle ilgili olduğunu biliyordum. Kısaca, suçlu olmadığımdan emindim.

Bu sebeple, sorumluluğumun da içinde yer aldığı karakterimin bu parçalarını, komik olduğu kadar akla yakın ve yararlı uyarılarla tahlil etmeyi huy edinmiştim. Çocukluktan beri başvurduğum kendini terbiye sisteminin bir maddesine uyup, ne hoşlandığı ne de hoşlanmadığı şeylerin doğru dürüst farkında olan, nasıl seveceğini bilmeden sadece sevilmeyi isteyen ılımlı, erkeklikle ilgisi olmayan bir kişiliğe sahip olmaktansa ölmek daha iyidir diyordum. Bu uyarı, varlığımın hâkim olabildiğim bir parçasını etkilemekten geri kalmadı şüphesiz. Ne var ki, genel davranışlarımın ve karakterimin gelişmesi üzerinde başlangıçtan beri etkisiz kaldı.

Sonoko'nun şu anda gördüğü ılımlı kişilik, karakterim olarak beliren bu ılımlılık, beni tiksindiriyor, bütün

varlığımın değerini düşürüyor, kendime olan güvenimi sarsıyordu. Bunun daha da ötesine geçerek irademe, karakterime güvensizlik duymama, en azından irade kuvvetimden şüphe etmeme sebep oluyordu. Diğer taraftan, iradeye bu derece yüklenen bu düşünce tarzı, hemen hemen fantastik sınırlara ulaşan bir aşırılıktı. Bir kere normal bir insan bile davranışlarını yalnız ve yalnız iradeyle yoluna koyamaz. Benim ne dereceye kadar normal olduğumu dikkate almasak bile Sonoko ile benim her bakımdan mutlu bir evliliğe uygun olduğumuzdan ciddi ciddi şüphelenme sebepleri vardı. Benim normal "Ben"ime "Hım... Belki," dedirtmek bile yeterdi sadece. Ama ben kendime, bile isteye eziyet etme fırsatını ne kadar küçük olursa olsun kaçırmak istemiyormuşum gibi, gözle görünür gerçekleri bile gözmezden gelmeye alışmıştım. Kendine acımanın emin limanına çekilmek, kendini trajik bir kurban gibi görmek, bütün kaçış yolları tutulmuş insanların başvurduğu eski bir hiledir...

"Böyle şeyler düşünüp üzülme," dedi Sonoko sakin bir sesle. "Savaşta ölmeyeceksin. Hafif bir yara bile almayacaksın. Senin için her akşam İsa'ya dua edeceğim, benim dualarım hep kabul olunur."

"Dine çok bağlısın değil mi? Belki de iç huzurunun nedeni budur. Ama ben korku içindeyim."

"Neden?" diye sorup zeki kara gözleriyle bana baktı.

Çiy damlası gibi duru bakışları ve bu masum sorusu arasında üstesinden gelemediğim bir mahcubiyetle sıkışmıştım. Ona ne cevap vereceğimi bilemedim. Şimdiye kadar huzur içinde uykuya dalmış gibi görünen kızı adamakıllı sarsmak, uyandırıncaya kadar sarsmak isteği duymuştum. Ne var ki şimdi tam aksine, onun bakışları içimde uyuyakalmış bir şeyi uyandırmıştı...

Bu arada Sonoko'nun kız kardeşlerinin okula gitme saati gelip çatmıştı, vedalaşmak için bana geldiler. En kü-

çüğü daha henüz elime dokunmuştu ki, sarı kilitli kırmızı yemek çantasıyla odadan dışarı fırladı. Tam bu sırada güneş tesadüfen ağaçların arasını aydınlatmaktaydı; kızın çantasını başının üzerinde nasıl salladığını gördüm.

Annesi ile büyükannesi de beraber geldikleri için istasyonda Sonoko'dan ayrılmam kısa sürdü. Birbirimizle şakalaşıp kayıtsız davrandık. Biraz sonra tren geldi, bir pencerenin kenarına oturdum. Trenin olabildiğince çabuk kalkması tek isteğimdi...

Hiç ummadığım bir yönden aniden adımın seslenildiğini duydum. Muhakkak Sonoko'nun sesiydi bu. O kadar alışmış olduğum halde şimdi bu ses bana uzaklardan gelen bir haykırış gibi yabancıydı. Sonoko'nun sesi olduğunu iyice anlayınca sabah güneşi vurmuş gibi sımsıcak kesildi kalbim. Sesin geldiği yöne döndüm. Sonoko bagajların verildiği kapıdan perona süzülmüş, peronu ayıran kara tahta çitin yanında duruyordu. Bluzunun uçları bolerosundan dışarı fırlamış, rüzgârda uçuşuyordu. İri, anlamlı gözleri üzerime dikilmişti. Tren yola koyuldu. Hafifçe dolgun dudakları birkaç söz söylemeye hazırlanıyormuş gibiydi; sonra gözden kayboldu.

Sonoko! Sonoko! Tren tekerleklerinin her dönüşünde bu adı tekrarlıyordum. Şimdi bu adda ne olduğu anlatılamaz bir sır saklıydı benim için. Sonoko! Sonoko! Her tekrarda kalbim daralıyor, keskin bir acı içimi kaplıyor, elim ayağım kesiliyordu. Duyduğum acı kristal gibi berrak, benzersiz, anlaşılmaz bir şeydi. İstesem de ne olduğunu kendime söyleyemezdim. Bildik insancıl duyguların o kadar dışında bir şeydi ki, acı diye tanımlamakta güçlük çekiyordum. Bunu, pırıl pırıl bir günde, İmparatorluk Sarayı'ndan atılacak topun gürlemesini bekleyen ve top atılacağı dakika geçip her şey sessizliğe gömüldüğünde boşluğa doğru atılmak isteyen bir insanın duydu-

ğu acıya benzetebilirdim. Gelmesi gecikmiş çok özlediği bir şeyi asla gelmeyeceği kuşkusuyla sabırsızlıktan öle-rek bekler o. Öğleleri atılan topun bu defa atılmayacağı-nı bilen biricik insandır yeryüzünde...

"Artık her şey geçti, artık her şey geçti," diye mırıl-danıyordum kendi kendime. Üzüntüm sınavda başarı gösteremeyen korkak bir öğrencinin üzüntüsüne benzi-yordu: Bir yanlış yaptım. Bir yanlış yaptım. Denklemde-ki "x"i çözümleyemediğim için her şey yanlış oldu. Daha başında "x"i çözümlevebilmiş olsaydım her şey doğru olacaktı. Hayatın matematiğini çözmek için bütün in-sanlar gibi tümdengelim metodunu kullanmış olsaydım. Yarı zeki olmak... Yapabildiğim en budalaca şey buydu. Tümevarım metoduna güvenmiş, bu basit sebepten ötü-rü başarısızlığa uğramıştım.

İçimdeki ayaklanma öylesine aşikârdı ki, karşımda oturan iki yolcu kuşkulu kuşkulu bana baktı. Bunlar ko-yu mavi üniformalı bir Kızılhaç hemşiresi ile fakir gi-yimli bir köylü kadın olan annesiydi. Gözlerini bana dik-tiklerini görünce Kızılhaç hemşiresine baktım. Kiraz gibi kıpkırmızı yüzlü şişmanca bir kızdı. Bakışlarımız bulu-şunca utanıp şaşkınlığını saklamak için annesine, "Öyle acıktım ki," dedi.

"Daha çok erken." özel kitap grubu

"Ama sana acıktığımı söyledim. Lütfen, lütfen."

"Bu kadar talepkâr olma."

Sonunda anne pes edip yol çantasını çıkardı. Yiye-cekleri şeyler bize tersanede verilenden çok daha zaval-lıydı. Bol gölevez kökü karıştırılmış haşlanmış pirinç ile iki dilim turp gördüm. Ama kız zevkle girişti bu yemeğe.

Yemek alışkanlığı şimdiye kadar bana hiç bu derece gülünç görünmemişti. Gözlerimi ovuşturdum ve yaşa-maya devam etme isteğini tamamen kaybetmiş olduğu-mu anladım.

Akşam kent dolaylarındaki eve gelince hayatımda ilk defa ciddi olarak intiharı düşündüm. Ama daha etraflıca düşününce bunun aslında gülünç olduğuna karar verdim. Bir yenilgiyi itirafa karşı kuvvetli bir direncimin oluşu da buna eklendi. Ama her şeyden önce, diyordum kendime, böyle kesin bir adım atmanın gereği yok, çünkü nasıl olsa çevremi saran ölüm önüme çok zengin bir çeşit seriyor: hava akınında ölmek, görev sırasında ölmek, asker olarak ölmek, savaş meydanında ölmek, ezilerek ölmek, hastalanarak ölmek. Adımın bu listeye alınmış olduğu muhakkaktı; ölüm hükmünü giymiş bir suçlu intihar etmez. Hayır, görüldüğü gibi, zaman intihara uygun değildi. Onun için daha iyisi, beni öldürmek lütfunda bulunacak bir şey beklemeliydim. Eninde sonunda bu, beni hayatta tutma lütfunda bulunacak bir şeyi bekliyorum demekle aynı yere çıkıyordu.

Tersaneye döndükten iki gün sonra Sonoko'dan ihtiraslı bir mektup aldım. Gerçekten âşık olduğundan şüphe edilemezdi artık. Kıskançlık duydum. Suni bir incinin sahici bir inciye karşı duyacağı dayanılmaz kıskançlıktan başka bir şey değildi bu. Kendisini seven kadını bu sevgisinden ötürü kıskanacak bir insan daha olabilir miydi yeryüzünde?..

Beni istasyona kadar geçirdikten sonra bisikletini alıp işe gittiğini yazıyordu Sonoko. İşte o kadar dalgınmış ki arkadaşları bir şeyi mi var, diye sormuşlar. Dosyaları düzenlerken sık sık şaşırmış. Öğle yemeğine gittiği evden öğleden sonra büroya dönerken golf sahasının yanından geçebilmek için yolu uzatmış. Orada bisikletten inip çevresine bakınmış ve ezilmiş papatyaların bulunduğu yeri aramış. Sis dağılınca, yıkanmış gibi yanık toprak sarısı renklerle ışıldayan dağ yamaçlarını görmüş, sıradağların arasından yükselen koyu renkli sisi de görmüş, birbirini seven iki kız kardeşi andıran ve yaprakları

hafif bir önseziyle titreşen iki huş ağacını da...

Tam o sırada ben trende oturmuş, Sonoko'da uyandırdığım sevgiden kurtulmak için çıkar yol bulmaya çalışıyordum!.. Öyle anlar oluyordu ki kendimi haklı çıkarıyor ve kendimi haklı çıkarmakta bir mahzur görmüyordum. Bu belki de acınacak bir şeydi, ama gerçeğe de en yakın durumdu. Sonoko'yu sevdiğim için kaçmak zorundaydım ondan.

Sonoko'ya sık sık mektup yazmaya devam ettim. Hem artık onda gereksiz umutlar uyandırmamak için yazmamak istiyor, hem de ondan soğuduğum hissine kapılmasın diye sesimi duyurma gereği duyuyordum. Bir ay geçmemişti ki bana, bu defa Tokyo yakınındaki bir birliğe gönderilen Kusano'yu görmek üzere yine hep birlikte yola çıkacaklarını bildirdi. Zayıf tarafıma rastladı ve aileye ikinci bir defa daha katıldım. Sonoko'dan vazgeçme kararım kesin olmasına rağmen onunla yeniden beraber olmaya da can attım.

Bu karşılaşmamızda, onun olduğu gibi kaldığını, benimse tamamen değişmiş olduğumu gördüm. Tek bir şaka bile yapamaz olmuştum. Sonoko, Kusano, anne, büyükanne, hepsi, bendeki bu değişikliğin farkına vardılar; ama bunu benim niyetimin ciddiliğine yordular. Bu ziyaretim sırasında, Kusano, yine dostluk havası içinde olmakla beraber, beni dehşetten titreten bir noktaya dokundu:

"Birkaç gün sonra sana çok önemli bir mektup yazacağım. Mektubumun yolunu gözle, olur mu?"

Bir hafta sonra eve, ailemin yanına döndüm. Bu arada Kusano'nun mektubu gelmişti. Mektup, onun karakterini ortaya koyan el yazısıyla yazılmıştı; çok toy olmakla beraber her kelimesinde dostluğunun içtenliği vardı:

"... Bütün ailenin derdi Sonoko ile sensin. Beni bu olayda tam yetkili elçi olarak seçtiler. Söyleyeceğim şey

kısa: Senin bu konuda ne düşündüğünü öğrenmek istiyorum sadece. Tabii Sonoko senin için umut besliyor; ötekiler de öyle. Annem açıktan açığa düğünün ne zaman yapılması gerektiğini tasarlıyor. Belki düğün için henüz erken, ama bana kalırsa nişan tarihini tespit etmek doğru olacak. Şüphesiz bizimki sadece tahmin. Bu konuda senin ne düşündüğünü sormamın nedeni de bu. Senden haber alır almaz ailem her konuyu kararlaştırmak, senin ailenle birlikte gerekli hazırlıkları yapmak istiyor. Hiç şüphe yok ki, henüz kararlı olmadığın bir teşebbüse girişmen için seni zorlamaya niyetim yok. Bana sadece gerçek duygularının ne olduğunu söyle; ondan sonra seni bir daha rahatsız etmem. Cevabın hayır da olsa bundan ötürü sana asla çıkışmayacağım ve kızmayacağım gibi, bu herhangi bir şekilde dostluğumuzu da gölgeleyemeyecek. Tabii cevabın evet olursa bundan büyük sevinç duyacağım, ama hayır da desen duygularım bundan incinmeyecek. Senden açık, namuslu bir cevap istiyorum sadece. Kararını verirken duygularını zorlamayacağını, sorumluluk duygusuyla karar vermeyeceğini umarım. Senin seni seven dostun olarak cevabını bekliyorum..."

Yıldırım çarpmışa döndüm. Ben mektubu okurken bakıp gören oldu mu, diye çevreme bir bakındım.

Böyle bir şeyin olabileceğini hiç aklıma getirmemiştim. Sonoko ile ailesinin savaşla ilgili olarak benimkinden tamamen başka bir durumda bulunabileceklerini hiç hesaba katmamıştım. Ben bir uçak fabrikasında çalışan henüz yirmi birine basmamış bir öğrenciydim. Dahası, sonu gelmeyen bir savaş döneminde yetişmiş ve savaşı aşırı bir şekilde romantikleştirmiştim. Gerçekten de savaşın bütün korkunçluğuna rağmen insan duygularının mıknatıslı iğnesi hep aynı yönü gösteriyordu. Bu âna kadar ben âşık olmayı düşünmüştüm. Günlük olay-

lar ile hayattaki sorumlulukların savaş sırasında da sürüp gideceğini nasıl unutabilmiştim?

Kusano'nun mektubunu bir daha okuyunca garip, hafif bir gülümsemeyle dudaklarım kıvrıldı ve sonunda gayet olağan bir üstünlük duygusu hissettim. Kendi kendime, ben bir fatihim, dedim. Mutluluğu hiç tanımayanın, onu tepmeye hakkı yoktur. Oysa ben, en ufak bir leke bile bulunamayacak bir mutluluk görüntüsü ortaya koyuyordum; bunun için ben de herkes gibi onu tepme hakkına sahibim.

Kalbim huzursuzluk ve anlatılmaz bir kederle dolu olsa da dudaklarımda küstah ve alaycı bir gülümseme vardı. Kendi kendime, şimdi sadece bir küçük engeli daha aşmak zorundayım, diyordum. Bütün yapacağım şey, geçmiş aylara saçma gözüyle bakmaktı. Kendimi daha başından beri Sonoko adında bir kızı sevmediğime, bunun olsa olsa geçici bir gönül macerası olduğuna, (Yalancı!) onu aldattığıma ikna etmeliydim. Kendimi ikna ettikten sonra artık onu geri çevirmememem için bir sebep kalmazdı. Daha neler, sadece bir öpücük yüzünden bir yükümlülüğüm olamazdı...

Düşüncemle ulaştığım sonuç beni sevindirdi: "Sonoko'ya âşık değilim."

Ne büyük şey! Demek bir kadını, onu sevmeden baştan çıkarabilecek bir erkek olmuştum artık ve sevgi kadında en yüksek dereceye ulaşır ulaşmaz onu hiç gözümü kırpmadan bırakabiliyordum. Beni dürüst, erdemli bir öğrenci sanıyorlardı, ama aslında ne kadar uzaktım o öğrenciden... Bununla beraber; kadın üzerindeki amacına ulaşmadan onu bırakacak bir çapkın olamayacağı gerçeğinin gözümden kaçmamış olması gerekirdi. Ama böyle gerçekleri bilmezden geliyordum. Yaşlı, inatçı bir kadın gibi duymak istemediğim şeylere kulaklarımı tıkama alışkanlığını çoktan elde etmiştim.

Şimdi iş, evlenmekten kaçınmanın bir yolunu bulmaya kalmıştı. Sevdiği kızın başka bir erkekle evlenmesinin önüne geçmek isteyen kıskanç bir âşık gibi bu işe koyuldum.

Pencereyi açıp anneme seslendim.

Büyük sebze bahçesi, güneşin ışıkları altında pırıl pırıldı. Domatesler ve patlıcanlar yapraklarını, keskin ışınlarını, kalın damarlı yaprakların üzerine düşüren güneşe doğru uzatmışlardı. Güneş ışınları göz alabildiğine uzanan yeşilliğin loş ormanı üzerinde titreşmekteydi. Bahçenin arkasında, karanlık bakışlarıyla beni süzen bir ilah heykelinin bulunduğu koru vardı. Korunun arkasında da, görünmese de zaman zaman yerleri titreterek giden elektrikli trenlerin geçtiği düz ova uzanıyordu. Bir tren gürleyerek geçti mi, hattın telleri sallanıyor, güneş ışını altında kıvılcımlanıyordu.

Seslenmeme cevap olarak sebze bahçesinin ortasında, yeşilliğin üzerinde mavi kurdeleli bir hasır şapka göründü. Annemdi bu. Öteki hasır şapka, bir ayçiçeği gibi eğilmiş ve hareketsiz kaldı; o da, bana doğru dönmeyen ve annemin en büyük kardeşi olan dayımın şapkasıydı.

Bahçede çalışırken annemin yüzü biraz yanmış esmerleşmişti; eve doğru yürürken beyaz dişlerinin nasıl parladığını görüyordum. Sesini işitebileceğim kadar yaklaşınca tiz bir çocuk sesiyle bağırdı:

"Ne var? Bana söyleyeceğin bir şey varsa dışarı çık."

"Önemli bir konu. Bir saniye içeri gel lütfen."

İstemiyormuş gibi yavaş yavaş ilerledi. Elinde olgun domateslerle dolu bir sepet vardı. Evin yanına gelince sepeti pencerenin kenarına koyup ne istediğimi sordu.

Ona mektubu göstermedim, kısaca içindekileri anlattım. Konuşurken onu neden çağırdığımı unutmuştum. Sadece kendimi ikna etmek için gevezelik etmiş olabilirim. Anneme, evleneceğim kadının sinirli ve dağı-

nık babamla aynı evde oturmasının kolay olmayacağını, bu zamanda ayrı ev açabilmek için pek ümit görmediğimi söyledim. Ayrıca bizim eskiye bağlı ailemiz ile Sonoko'nun hareketli ve sözü sohbeti seven hısımlarının hayatı arasında büyük bir fark olduğu şüphesizdi. Bana gelince, bir kadının sorumluluğunu bu kadar erken üzerime almaktan hiç de zevk duymayacaktım... Mümkün olduğu kadar tarafsız bir yüz takınarak, bir evliliğe karşı bütün bu basmakalıp itirazları sayıp döktüm. Bunu yaparken umduğum, annemin benimle görüş birliğine varacağı ve kesin olarak evliliğe karşı koyacağıydı. Ne var ki o her zamanki gibi sakin ve anlayışlıydı.

"Bu nasıl konuşma böyle?" diye, sözümü anlattıklarıma pek önem vermiyormuş gibi kesti. "Peki, ama gerçekten düşündüğün nedir? Onu seviyor musun, yoksa sevmiyor musun?"

"Tabii, ben yine de..." diye mırıldandım. "Ama bu kadar da ciddiye almamıştım doğrusu. Aslında yarı yarıya şaka gibi bir şeydi, anlıyor musun? Ama o, işi ciddiye alıp beni de güç duruma soktu."

"Eh öyleyse, problem nedir? Onlara ne kadar erken cevap verirsen o kadar iyi olur. Eninde sonunda dostun da senin bu konuda ne düşündüğünü öğrenmek istiyor. En iyisi ne düşündüğünü ona açıkça yaz. Peki, ben bahçeye çıkayım bari. Her şey yolunda, değil mi?"

"Hım," diyerek hafiften içimi çektim.

Annem, önünde mısır başaklarının yetiştiği bambu kamışından kapıya kadar yürüdü. Birdenbire geri döndü, sinirli sinirli benim durduğum pencereye doğru koştu. Yüzündeki anlam değişmişti artık.

"Dinle beni... Hani demin konuştuk ya..." Yabancı bir kadınmış ve beni ilk defa görüyormuş gibi garip garip yüzüme baktı: "Sonoko ile... Sen... O... Yani ikiniz..."

Ne demek istediğini anladım. Gülüp, "Kaçıklık et-

me, anne," dedim. Hayatım boyunca hiç bu kadar acı güldüğümü sanmıyorum. "Böyle bir şey yapar mıydım sanıyorsun? Bana hiç mi güvenin yok?"

"Olmaz olur mu? Ama emin olmak istedim." Yeniden neşelenip, utancını benden gizledi. "Annelerin var olmasının nedeni budur işte. Böyle şeylere kafa yormak. Artık üzülme sakın. Sana güvenim var..."

O akşam, evliliği dolaylı olarak geri çevirdiğim bir mektup yazdım. Mektup bana bile yapmacık geldi. Her şeyin çok çabuk geliştiğini, duygularımdan pek emin olmadığımı yazdım.

Ertesi sabah tersaneye dönerken mektubu atmak için önce postaneye uğradım. Masanın arkasındaki kadın memur titreyen ellerime kuşkuyla baktı. Kaba, kirli ellerinin arasına alıp çabucak mühürlediği mektuba gözlerimi diktim. Bahtsızlığıma bu denli becerikli ve işbilir ellerle dokunulmasında bir bakıma teselli buldum.

Düşman uçakları artık hedeflerini değiştirmişlerdi ve daha küçük kentlere saldırıyorlardı. Şu sırada hayatımız pek tehlikede değilmiş gibi görünüyordu. Öğrenciler arasında teslim olmaktan yana görünmek modaydı. Genç yardımcı profesörlerimizden biri, barış imasında bulunuyor, öğrencileri kazanmaya çalışıyordu. Şüpheci görüşlerini açıklarken ben onun kalkık burnuna bakıyor ve şöyle düşünüyordum: "Beni kandırmaya çalışma." Diğer taraftan, hâlâ bir zafere inanan fanatikleri hor görüyordum. Savaş kazanılmış, kaybedilmiş, bana göre hava hoştu. Ben tek ve yalnız başıma yeni bir hayata başlamak istiyordum.

Kent dolaylarındaki eve gittiğim bir gün, bilinmeyen bir sebepten birdenbire ateşim yükseldi. Başımın üzerinde dönüyormuş gibi görünen tavana gözlerimi diktiğimde bir azizin adını anarcasına hiç durmadan Sonoko'nun

adını mırıldanıyordum, iyileşip ayağa kalktığımda Hiroşima'nın bombalandığı haberini aldım.

Son şansımızdı bu. Şimdi herkes sıranın Tokyo'da olduğunu söylüyordu. Beyaz bir gömlek ve şortla caddelerden geçip gidiyordum. Başlamış olan umutsuzluktan ötürü millet kendini bir umursamazlık havasına kaptırmıştı, insanlar kayıtsız yüzleriyle günlük işlerine gidiyordu. Gece hiçbir şey olmadı; her tarafta sevinçli bir heyecan hissediliyordu. Hemen hemen çatlamak üzere olan bir balon hâlâ şişiriliyordu da, "Patlayacak mı şimdi? Yoksa hemen patlamayacak mı?" diye soruluyordu sanki. Bu durum hemen hemen on gün böyle sürdü. Biraz daha uzun sürse delirmekten başka çare kalmayacaktı.

Derken günün birinde birkaç uçak, uçaksavar ateşinin arasından geçecek yol bulup yaz göğünden aşağı propaganda kâğıtları yağdırdı. Kâğıtlarda teslim şartları yazılıydı, o akşam babam bürodan doğru eve geldi. Bahçeden geçip verandada oturdu ve hemen konuşmaya başladı.

"Bana bak," dedi. "Bu propaganda bir gerçeğe dayanıyor." Güvenilir bir kaynaktan elde ettiği İngilizce orijinal yazıyı bana gösterdi.

Kâğıdı elime aldım ve daha okumaya vakit bulamadan bu yenilginin içe işleyen anlamını kavradım. Benim için sadece bir yenilginin haberi değildi bu. Bana –hem de yalnız bana– daha çok, başka bir şeyin haberini de veriyordu; müthiş günler başlıyordu şimdi. Beni bir daha böyle bir gün yaşamayacağım diye yersiz bir inanca sürükleyen şeylere rağmen, hemen ertesi gün, insan toplumunun bir üyesi olarak "günlük hayat"a başlamak zorunda olduğumu anlatıyordu bu haber. Sadece bu bile içimi titretmeye yetti!

4

Beni o kadar korkutan günlük hayatın başladığını, beklediğimin aksine belirtecek en ufak bir işaret yoktu. Aksine içimde bütün ülke bir çeşit içsavaş içindeymiş gibi bir duygu vardı; insanlar "yarınları" için savaş zamanındaki kadar dertlenmiyorlardı.

Bana üniversite üniformasını ödünç vermiş olan okul arkadaşım ordudan terhis olmuştu; üniformasını verdim. Üniformayla birlikte anılarımdan da kurtulduğum kuruntusuna bir süre kapıldım.

Kız kardeşim ölmüştü. Gözyaşı dökebildiğimi görünce yüzeysel de olsa ruhen rahatladım.

Sonoko, bütün töreleriyle nişanlılığını, kız kardeşimin ölümünden hemen sonra da düğününü kutladı. Bu olayla omuzlarımdan bir yük kalktığını söylersem, doğru mu olur? Bundan heyecan duydum, diye kendime yalan söylüyor, kendime karşı horozlanıp bütün bunların tabii olduğunu, ayrılığa onun değil benim sebep olduğumu söylüyordum.

Kaderin beni yapmaya zorladığı her şeyi çoktandır irademin ve zekâmın bir zaferi olarak görmüştüm, şimdi bu alışkanlık deliliğe varan bir azamete dönmüştü. Zekâm olarak adlandırdığım şeyde, meşru olmayan bir unsur tesadüfen tahta kurulmuş hafiften büyüklük manisi

içinde bir riyakâr vardı. Haksız iktisaba yeltenmiş bu beceriksiz, günün birinde o budala despotluğunun öç alacağını kestiremiyordu.

Ertesi yılı belli belirsiz ve iyimser umutlarla geçirdim. Hukuk öğrenimine devam edip bir otomat gibi üniversiteden eve, evden üniversiteye gidip geldim... Hiçbir şeyi dert edinmiyor, ortalıkta genç bir rahip gibi bilgece bir gülüşle dolanıyordum. Kendim için ne canlı ne de ölüydüm. Savaş içinde mümkün olabilecek tabii ve kendiliğinden bir intiharla ölmek isteğim tamamen kaybolmuş ve unutulmuş gibiydi.

Gerçek acı yavaş yavaş duyulan bir şeydir, yavaş yavaş gelir. Tıpkı verem hastalığındaki gibidir bu; hastanın belirtilerinin fark edilmesi için hastalığın kritik bir evreye girmesi gerekir.

Bir gün, artık yavaş yavaş yeni kitapların görülmeye başlandığı bir kitapçıya girdim. Elime tesadüfen bir kitap geçti; Fransızcadan çevrilmiş bir deneme antolojisi. Kitabı gelişigüzel açtım; birden gözüme bir satır çarptı. Kitabı bir hoşnutsuzluk duygusuyla kapayıp rafa koydum.

Ertesi gün içimden bir şey beni yeniden üniversite girişine yakın olan kitapçıya girmeye zorladı. Bir gün önce elimde tuttuğum kitabı satın aldım. Medeni Hukuk dersinde kitabı gizli gizli çantamdan çıkarıp açık duran defterimin yanına koydum. Daha önce gözüme çarpmış olan satırı arıyordum. Ama o satır bir gün öncekinden daha büyük bir hoşnutsuzluk uyandırdı içimde:

... Bir kadın için kudret ölçüsü, âşığını cezalandırırken ona verdiği acının büyüklüğüdür...

Üniversitede, güvendiğim bir arkadaşım vardı. Ünlü bir pastacı ailesine mensuptu, ilk bakışta çalışkan ama

sıkıcı bir insan etkisi uyandırırdı bu çocuk. Çevresine karşı takındığı alaycı tavır, benimkini andıran zayıflığı yüzünden onu sevimli bulurdum. Bendeki alaycılık, etkileme ve kendini koruma isteğinden doğarken, onunki kendine olan güvenle ilgili gibiydi. Güveni nereden geliyordu, bilmiyordum. Bir süre sonra benim iffetli olduğumu sezmiş olacak ki, üstünlük ile aşağılama karışımı bir tavırla kendisinin çoktan bir geneleve gitmiş olduğunu söyledi. Anlaşılan bu konu üzerindeki görüşümün ne olduğunu anlamak istiyordu.

"... Benimle gelmek istersen bir telefon et yeter. Ne zaman olursa olsun seni götürürüm."

"Hımmm. Öyle bir isteğim olursa, tamam... Belki... Yakında karar veririm," diye cevap verdim.

Hem utanmış hem de zafer kazanmış gibi bir tavra büründü. Yüzündeki ifade benim utancımı yansıtıyordu. O da eskiden aynı ruhsal durumu yaşamış olacak ki, şu anda içinde bulunduğum durumu anlıyormuş gibiydi. Birdenbire dermanım kesildi. Tanımak istediğim o heyecanı gerçekten tatmak isteğimin yarattığı huzursuzluktu bu.

Utangaçlık bencilliğin bir şekli, insanın tutkusunun gücüne karşı koyabilmesinin çaresidir. Hoş benim asıl tutkularım öyle gizliydi ki, böyle bir bencilliğe imkân tanımıyordu. Aynı zamanda da hayalini kurduğum tutkuların tümü –bununla kadınların bende uyandırdığı tamamen soyut ve basit "tecessüs"ü söylemek istiyorum– soğuk kalabilmemi sağlayan öylesine bir özgürlük tanıyordu ki, böyle bir bencilliğe hemen hiç yer kalmıyordu. "Tecessüs"ün erdemle ilgisi yoktur. Belki de "tecessüs" bir insanın sahip olabileceği en ahlakdışı tutkudur.

Kendimi gizli bir antrenmana tabi tutmaya başlamıştım. Hiç kılım kıpırdamadan çıplak kadın resimlerine bakıyor, tutkularım normal mi değil mi teste tabi tu-

tuyordum... Kolayca anlaşılacağı gibi, tutkum ne evet ne de hayır cevabını veriyordu buna. Önce kötü alışkanlığıma başvurarak, tutkularımı terbiye etmeye kalktım. Sonraları kendimi müstehcen kadınların hayalini kurmaya zorladım. Zaman zaman zorlamalarım başarılı gibi göründüyse de, bu başarı aldatıcı bir şeydi ve ruhum yavaş yavaş toz gibi ufalandı.

Sonunda, ne yapacaksam yapmam gerektiğini anladım. Arkadaşıma telefon edip benimle pazar günü öğleden sonra saat beşte bir çayhanede buluşmasını istedim. Savaşın bitmesinden iki yıl sonra, ocak ayının ortalarında oluyordu bu.

"Ee, sonunda kararını verdin mi?" Telefondan sevinçle seslendiğini duydum. "Pekâlâ, gelirim. Bak dinle... Muhakkak geleceğim. Şayet gelmeyecek olursan hiçbir zaman affetmem seni, bilmiş ol."

Ahizeyi yerine koyduğumda kahkahaları kulaklarımda çınlıyordu. Onun kahkahalarına ancak zorlama, pek de duyulamayan bir gülüşle karşılık verdiğimin farkındaydım. Bununla beraber bir umut ışıltısı, daha doğrusu, "batıl" inançlı bir umut içindeydim. Tehlikeli bir "batıl" inançtı bu. Benim durumumda, daha henüz yirmi iki yaşındayken iffetli olmayı kabul edememek, bayağı bir kendini beğenmişlikti.

Kendimi bir test için cesaretlendirdiğim gün, doğum günümdü; şimdi aklıma geliyor bu...

İkimiz de birbirimizin düşüncesini okumak ister gibi, karşılıklı bakışıyorduk. Bu sefer arkadaşım da benim gibi ciddi bir yüzün de gülümsemeyle yayılmış bir ağzın da saçma olduğu kanısındaydı ve sigarasından kuvvetli nefesler çekiyordu. Birbirimize hatır sorduktan sonra çayhanenin kötü pastasına küfretti. Söylediklerine pek kulak vermiyordum, konuşmasını yarıda kestim:

"Senin de kararın kesin mi öğrenmek istiyorum. Birini hayatında ilk defa böyle bir yere götüren insan, hayatı boyunca onun dostu mu yoksa düşmanı mı olur, bunu soruyorum kendi kendime."

"Korkutma beni. Korkağın biri olduğumu bilirsin. Bir hayat süresince düşman rolünü oynamayı becerememem."

"En azından kendini bu derece tanıman şans sayılır."

Kasıtlı olarak yüksekten bakan bir tavırla gösteriş yaptım.

"İyi öyleyse," deyip bir kurul başkanına yakışacak ciddi bir surat takındı. "Önce bir yere gidip biraz içelim. Bu işe yeni başlayan, üstelik bir de sıkılgansa, fazla yük altında kalmamalı."

"Hayır, önce bir şey içmek falan istemem." Nasıl sarardığımı hissetmiştim. "Tek bir yudum bile içmek istemem, o kadar cesaretim var."

Hemen şunlar sıralandı ardı ardına: kötü ışıklandırılmış bir tramvayla bir süre yolculuk, sonra aynı derecede loş ve gamh bir havai hat treni, tanımadığım bir istasyon, tanımadığım bir cadde, sağında solunda harap evlerin sıralandığı bir köşebaşı, kapılarda asılı kırmızı fenerlerin altında şiş şiş kadın suratları... Kirli, ıslak sokak boyunca müşteriler gidip geliyor, sessiz sedasız birbirleriyle karşılaşıyorlardı; adımları öylesine sessizdi ki yalınayak yürüyor gibiydiler. En ufak bir tutku duymuyordum. İlerlememi sağlayan içimdeki huzursuzluktan başka bir şey değildi; tatlı şeyler vaat edilmiş bir çocuk gibiydim.

"Hangi ev olursa olsun, fark etmez," dedim, "bunun hiç önemi yok." Kadınların ağzından çıkan yapmacıklı fısıltılardan kurtulmak için dönmek, kaçıp gitmek istiyordum: "Bir dakika sevgilim, bir dakika baksana sevgilim..."

"Bu evdeki kızlar tehlikelidir... Şuradaki hoşuna gitti mi? Tanrım, ne surat... Şu ev tehlikesiz sayılır."

"Surat falan önemli değil," dedim.

"İyi öyleyse, ben şuradaki güzeli alacağım. Ama sonra bana çıkışmaya kalkma sakın."

Biz üzerlerine doğru gidince, iki kadın cin çarpmış gibi ayağa fırladı. Girdiğimiz ev öyle küçüktü ki neredeyse kafalarımız tavana değecekti. Köylü şivesiyle konuşan cılızı bana gülümseyince altın dişlerini gördüm; beni üç yataklı küçücük bir odaya götürdü.

Ona bir görev duygusuyla sarılıp öpmeye kalktım. Attığı kahkahalardan sarsılmaya başladı.

"Hayır, olmaz! Suratına rujum bulaşacak. Şöyle yapılır bu."

Orospu, kocaman ağzını açtı, kırmızı dudakları, altın dişlerini bir çerçeve gibi çevirmişti; dilini bir sopa gibi dışarı uzattı. Ben de ona uydum. Dillerimizin uçları birbirine dokundu...

Kuvvetli sancıyı andıran bir sağırlık olduğunu söylesem belki de buna inanan olmaz. Bütün vücudumun böyle bir sancıyla felce uğradığını hissettim. Öyle bir sancı ki, beni pençesine aldığı halde hissedemiyordum bunu. Başımı yastığın üzerine bıraktım.

On dakika sonra, artık iktidarsızlığımdan şüphe edilemezdi. Duyduğum utançtan dizlerim titriyordu.

Arkadaşımın olan bitenleri bilmediğini kabul ediyordum. Sonraki günler kendimi, iyileşmenin keder veren duygusuna bıraktım. Bilinmez bir hastalık çekip korkudan felce uğramış biri gibiydim. Sonunda hastalığın adını, tedavisi olmayan bir hastalık olduğunu öğrendiği halde, garip bir şekilde geçici de olsa rahatlayan biri gibi. Bu rahatlamanın geçici olduğunu çok iyi bilerek, ruhunun derinlerindeki umutsuzluğu önceden gören, ama bu umutsuzluğun ona daha uzun süreli bir rahatlama sağlayacağının farkında olan biri gibi.

Öbür haftalar üniversitede arkadaşıma sık sık rastladım; ikimizden biri, bir defa olsun başımızdan geçen olaya değinmedi. Aşağı yukarı bir ay sonra bir akşam bana geldi; beraberinde büyük bir kadın avcısı olarak tanınan, benim de tanıdığım T. adındaki bir arkadaşı getirdi. T. çok kendini beğenmişti, hangi kız olursa olsun on beş dakika içinde elde edeceğini söyleyip horozlanırdı. Kaşla göz arasında konuşmamız önüne geçilmez konuya yöneldi.

"Ben artık bunu yapmadan yaşayamam... kendime hâkim olamıyorum artık," diyen T. bu arada beni inceliyor gibiydi. "Arkadaşlarımdan birinin iktidarsız olduğunu bilsem öyle kıskanacağım ki onu. Daha da fazla, önünde saygıyla eğilirdim inan olsun."

Yüzümün renginin değiştiğini gören arkadaşım, konuşmayı burada kesip başka bir konuya geçti. T.'ye döndü:

"Bana Marcel Proust'un bir kitabını verecektin, hatırladın mı? Nasıl, ilgi çekici bir kitap mı?"

"İlgi çekmek mi dedin? Proust bir sodomiteydi." Yabancı kelime kullanmıştı. "Evindeki uşaklarla düşüp kalkardı."

"Sodomite nedir?" diye sordum. Kendimi cahilmişim gibi göstermekle boşa kurşun attığımı biliyordum, ne var ki, ne düşündüklerini anlayabilmek için bu soruya sıkı sıkı sarılmıştım. Ayıbımdan haberleri var mı, anlamak istiyordum.

"Bir sodomite bir kulamparadır işte. Bilmez miydin bunu? Yani bir *danşokuka*."

"Yaa... ama Proust'un öyle olduğunu bilmiyordum."

Sesimin nasıl titrediğini fark ediyordum. Beklenmedik bir surat arkadaşlar için tam bir ispat yerine geçebilirdi. Kendimi böylesine değiştirmeyi ayıp buluyor, bundan utanç duyuyordum. Görünüşe bakılırsa arkadaşım sırrımın ne olduğunu sezmişti. Yüzüme bakmamaya gayret ediyordu sanki.

Lanet edilesi ziyaretçilerim saat on birde benden ayrıldılar; uykusuz bir gece geçirmek üzere odama kapandım. Birtakım kanlı görüntüler beni yatıştırmaya başlayıncaya dek hıçkırarak ağladım. Ve kendimi defalarca, asıl dostlarım olan bu içler acısı vahşi hayallere bıraktım.

Bir değişiklik gerekliydi. Şimdi sık sık bir okul arkadaşımın evindeki toplantılara katılıyordum. Bu toplantılarda konuşulan şeyler, benim üzerimde acı bir etki bırakmayan ipe sapa gelmez anılardı. Oraya gitmemin sebebi, oradaki konukların, üniversite arkadaşlarımın aksine insanı hayrette bırakacak kadar cana yakın, sözü sohbeti yerinde ve toplumun daha yüksek tabakalarından insanlar olmalarıydı. Bunların arasında birkaç çiçeği burnunda genç kız, ünlü bir soprano, yükselmekte olan bir kadın piyanist ve yeni evlenmiş birkaç genç hanım vardı. Dans ediliyor, biraz içki içiliyor, saçma sosyete oyunları, bu arada hafiften erotik bir koşmaca da oynanıyordu. Bazen bu toplantılar şafak sökünceye kadar sürüyordu.

Sabahın ilk saatlerinde dans ederken uyukladığımız oluyordu. Uyanık kalmak için bir oyuna başlıyorduk. Yastıkları yerlere saçıp, pikap birdenbire duruncaya kadar yastıkların çevresinde dönerek dans ediyorduk. Pikap durunca her çiftin yerdeki bir yastığa hemen oturması gerekiyordu. Oturacak yer bulamayan, ceza olarak herhangi bir sanat gösterisi yapmak zorundaydı. Dans edenlerin kendilerini çabucak yastıkların üzerine atmaları büyük heyecan yaratıyordu, sık sık tekrarlanan bu oyun boyunca, kadınlar savrulan eteklerinin açılmasına pek aldırış etmez görünüyorlardı.

Bir defasında içlerindeki en güzel kızın –belki biraz da çakırkeyifti– karmakarışık yastıklardan birinin üzerine düşerken eteği kalçasına kadar açılınca nasıl heyecanla kıkırdadığını gördüm. Kalçasının cildi bembeyaz pa-

rıldamaktaydı. Bir süre öncesine kadar belki de böyle bir durumda cinsel arzularından ürkecek diğer gençlerin davranışını taklit eder –ve bir an bile unutmadığım rolümü oynamak için bütün kuvvetimi toplar– bakışlarımı derhal çevirirdim. Ne var ki o günden sonra değişmiştim artık. İçimde en ufak bir utanç duygusu olmadan –daha doğrusu, asıl utanmazlığımdan hiç utanmadan– sanki önümde bir parça cansız madde varmış gibi beyaz kalçalara kayıtsız baktım.

Bir şeye uzun bir süre göz dikince duyulan keskin acı, birdenbire içimi kapladı ve beni şu bilinçli düşünceye sürükledi: Sen insan değilsin... Sen herhangi bir toplumsal çevre içinde bulunamayacak bir varlık, insanlıkla ilgisi olmayan bir yaratıksın.

Bereket bu sıralarda sıkıcı bir dersin sınavına hazırlanmak zorundaydım ve bütün enerjimi bu en kuru ders üzerinde toplamam gerekiyordu. Böylece, hem fiziksel hem ruhsal, bana acı veren her şeyi kendimden biraz uzak tutmuş olacaktım. Ama bu türden bir değişiklik, yalnız başlangıçta ve kısa bir süre için etkili oldu.

O gece içimde uyanmış olan yenilgi duygusu yavaş yavaş tekrar geri gelip bilincimin her köşesini doldurdu. Bir çöküntüye uğramıştım. Uzun günler boyunca hiçbir şey yapamaz hale geldim. Her şeye rağmen iktidarlı olduğumu kendime ispat etmenin gerekliliği, şimdi günden güne daha çok içime işliyor gibiydi. Bunu ispatlamadan daha fazla yaşayamazdım. Bununla beraber içime yerleşmiş olan ters duyguları deneme fırsatını hiç bulamadım. Çevremde, en zararsız şekliyle de olsa, anormal cinsel tutkularımı dindireceğim bir yol yoktu.

İlkbahar gelip çattığında, huzur dolu görünüşümün gerisinde müthiş bir gerginlik birikmişti. Sanki bu mevsim bile bana kin güdüyor, duyduğu düşmanlığı toz yüklü

rüzgârlarıyla dile getiriyordu. Yanımdan sürtünerek geçen bir otomobil gördükçe içimden küfredip duruyordum: "Tanrı'nın belası, neden beni ezip de geçmedin sanki?"

Sıkı çalışmadan ve kendimi kaptırdığım Sparta usulü hayattan sevinç duyuyordum. Arada sırada kısa bir gezinti yapmak için çalışmayı yarıda bırakıyor, gelip geçen insanların kan oturmuş gözlerime bakakaldıklarını görüyordum sık sık. Bir gözlemci benim aşırı çalışkan bir öğrenci olduğumu sanırdı; ama aslında sapık hayallerin, kahrolası bir tembelliğin yorgunluğu beni tüketiyor, bu hayatın yarını olmadığını biliyordum. Yazın başlarında bir öğleüstü tramvayla giderken birdenbire kalbimin yerinden kopacak gibi çarptığını duydum.

Ortadaki geçitte duran yolcuların arasından bakınca, arabanın öbür ucunda Sonoko'nun oturduğunu fark ettim. Çocuksu kaşlarının altındaki, anlatılamaz bir yumuşaklıkla ışıldayan açık yürekli ve ağırbaşlı gözlerini görebildim. Tam kalkmak istiyordum ki yolculardan biri, tutamağı elinden bırakıp çıkışa doğru ilerledi. Şimdi kızın yüzünü daha iyi görebiliyordum: Sonoko değildi.

Kalbim hâlâ çarpıyordu. Bu yürek çarpıntısına şaşkınlığın ya da suçluluk duygusunun yol açtığını kolayca anlamıştım; ne var ki bu, o sırada içimdeki temiz duyguyu bozamazdı. 9 Mart günü, Sonoko tren istasyonunun merdivenlerinden aşağı inerken hissettiğim şeyi yeniden yaşadım. Duygularım tıpkı o günkü gibiydi, o sırada kalbimi burkan acı da aynıydı.

Bu küçük olayı unutamadım, sonraki günler boyunca içimde yabansı bir ayaklanma oldu. Sonoko'yu hâlâ sevdiğim ileri sürülemezdi, çünkü bir kadını sevebilecek nitelikte değildim şüphesiz. Bu inanışlar, sadık olduklarından asla şüphe etmediğim biricik ve gerçek dostlarımdı; ama şimdi bu genel başkaldırma havası içinde onlar da karşı geliyordu bana.

Böylece eski anılar beni yeni baştan etkisi altına almış oldu; tam bir *darbeydi* bu. İki yıl önce unutmam gereken birtakım bayağı şeyler, şimdi birdenbire garipsenecek bir kudretle gözlerimin önünde yeniden hayat buldular; unutulmuş bir piçin birdenbire bir yetişkin olarak ortaya çıkması gibi... Bu anıların, eskiden tesadüfen duyduğum "ince duygu"larla ilişkisi yoktu, içimi daha çok acıyla dolduruyorlardı. Pişmanlık gibi bir şey duysam, benden önce sayısız insanın içine düştüğü bu yoldan çıkma hayaliyle yine de bu acıya katlanılabilirdi. Ama bendeki acı garip, içe işleyen bir işkenceydi, belli belirsiz bir pişmanlık değil. Bir pencereden, pırıl pırıl yaz güneşi altındaki bir caddeye bakmak zorundaydım da, güneş ışınları bu caddenin ancak yarısını aydınlatıyor, öbür yarısı karanlık içinde kalıyordu sanki.

Yağmur mevsimi sırasında, bulutlu bir ikindi vakti, Azabu'da bir işim çıkmıştı. Bu, Tokyo'nun çok az gördüğüm bir semtidir. Birdenbire arkamdan adımla seslenildiğini duydum. Sonoko'ydu bu. Dönüp de onu görünce, daha önce tramvayda onunla karıştırdığım kıza bakarken duyduğum şaşkınlığı duymadım. Ona rastlamam çok tabii bir şey gibiydi. Bu ânı, çok daha önce yaşamıştım sanki.

Zevkli bir duvar kâğıdını andıran tek bir çiçeğin işlendiği sade bir giysi vardı sırtında; biricik süsü de boynundaki dantel yakaydı. Üzerinde evli bir kadın olduğunu belirten bir şey yoktu. Herhalde yiyecek öteberi almış olsa gerekti; çünkü elinde bir sepet taşıyor, arkasından da ikinci bir sepetle hizmetçi geliyordu. Kadını eve yollayıp yanımda yürümeye başladı.

"Biraz zayıflamışsın, değil mi?"

"Evet, buna sınav çalışmaları sebep oldu."

"Öyle mi? Ama sağlığına dikkat etmelisin."

Bir süre sustuk. Şimdi zayıf güneş ışığı, bombardımanlardan kurtulmuş sessiz caddeyi kaplamaya başlamış-

tı. Bir mutfak kapısından çıkan bir ördek sallana sallana su olukları boyunca önümüzden yürüdü. Mutluydum.

"Şu sıralarda ne okuyorsun?" diye sordum.

"Romanlardan mı demek istiyorsun? En son Tanizaki'nin *Tade kuu muşi* adlı romanını okudum ve..."

Sözünü kestim. "Yoksa?.." diyerek o sıralarda moda olan bu romanın adını söyledim.

"Çıplak kadının olduğu roman mı?" dedi.

"Nasıl?" dedim hayretle.

"İtici bir şey, yani kapağındaki resim demek istiyorum."

Daha iki yıl önce birinin yüzüne bakıp da "çıplak kadın" diyemezdi. Alelade bir şey olmakla beraber, sadece bu kelimeleri kullanmasından Sonoko'nun artık o eski masum kız olmadığını içim burkularak anladım.

Bir köşede durup, "Burada ayrılmamız gerekli," dedi. "Evim caddenin sonunda."

Ondan ayrılmak zorunda olduğumu düşünürken içim sızladı. Yere, sonra da elinde tuttuğu sepete baktım. Sepet *konnyaku*'yla[1] doluydu. Güneş ışığında parıldayan ve güneşte yanmış esmer bir kadın tenini andıran kahverengi, jelatine benzer bir madde.

"Güneşte çok tutarsan bozulur *konnyaku*," dedim.

"Evet, doğru," diye cevap veren Sonoko şaka yollu ekledi: "Büyük bir sorumluluk."

"Eh öyleyse, hoşça kal."

"Evet... İyi şanslar," dedi. Yürümeye koyuldu.

Ona tekrar seslenip ara sıra ailesini yokluyor mu, diye sordum. Önümüzdeki cumartesi belki gideceğini söyledi.

Sonra birbirimizden tamamen ayrıldık; kafam önem-

1. Yumru kökleri. Japon mutfağının vazgeçilmezleri arasında olan, zayıflattığı da bilinen bitki.

li bir şeye takılmıştı: Beni affeder gibi bir hali vardı Sonoko'nun. Beni neden affetmişti? Böyle bir âlicenaplıktan daha büyük tahkir olabilir miydi? Beni şöyle bir defa olsun doğru dürüst incitse içimdeki acı biterdi, diye düşündüm.

Cumartesi gelinceye kadar zaman geçmek bilmedi. Kusano, o sıralarda Kyoto Üniversitesi'ndeki derslere devam ediyordu, tesadüfen evdekileri görmeye gelmişti. Cumartesi günü öğleden sonra ona hatır sormaya gittim.

Öteden beriden konuştuğumuz sırada duyduğum ses yüzünden kulaklarıma inanamadım. Bir piyano sesiydi bu. Piyano eskisi gibi beceriksizce değil, bilgiyle, ahenkle, zengin ve kıvılcımlanan seslerle, akan bir su gibi çalınıyordu.

"Kim çalıyor?" diye sordum.

Kusano hiçbir şey sezmeden, "Sonoko. Bugün burada, bizimkileri görmeye gelmiş," cevabını verdi.

Bir an, bütün eski anılar ardı ardına ve acı vererek kafama doldu.

Kusano'nun, iyiliğinden ötürü, Sonoko'yla evlenmeyi reddedişimle ilgili tek bir söz söylememesi bende ruhsal bir çöküntüye yol açmıştı. Sonoko'nun o sıralarda hiç değilse hafiften incinmiş olduğunu gösterecek bir delil istiyordum, o sıralarda o da benim kadar bahtsız mıydı, bilmeliydim. Kusano ve Sonoko'yla aramıza zaman girmiş; duyguların, gurur, kendini beğenmişlik ya da önyargıyla maskelenmeden açıkça ortaya konması mümkün olmamıştı.

Piyano sesi kesildi. Kusano, kız kardeşini çağırmasını isteyip istemediğini sordu. Dışarı çıktı, biraz sonra Sonoko'yla döndü. Karşılıklı bir hayli güldük; Sonoko'nun kocasının çalıştığı Dışişleri Bakanlığı'ndaki tanıdıklarımız üzerine de bir hayli dedikodu yaptık.

Annesi Kusano'yu çağırınca dışarı çıkıp bizi yalnız bıraktı. Sonoko'yla odada iki yıl önceki gibi yapayalnız kaldık.

Evlerinin işgal ordusunca kullanılmamasını kocasının çabasına borçlu olduklarını bana oldukça çocuksu bir gururla anlattı. Daha başından beri onun övünmeye olan eğilimi çekici gelirdi bana. Aşırı bilge bir kadın çekici değildir, tıpkı aşırı gururlu bir kadın gibi. Ama Sonoko'nun sakin ve çekingen övünmesinde masum, sevimli, kadınca bir sihir vardı.

"Hem sonra," dedi hep aynı sakin haliyle, "sana çoktandır sormak istediğim bir şey vardı, ama bugüne kadar soramadım. Neden evlenmediğimizi bir türlü anlayamadım. Kardeşime gönderdiğin cevabı okuyunca büsbütün anlayamaz oldum. Günlerce düşünüp durdum bunu, şu anda bile neden evlenmediğimizi bilemiyorum..."

Başını biraz yana çevirdi, birdenbire öfkelenmiş gibi görünüyordu. Yanaklarının nasıl kızardığını gördüm. Sonra, yüksek sesle bir şey okuyormuş gibi konuşmaya devam etti:

"Benden hoşlanmadın da onun için mi?"

Tıpkı bir iş konuşmasındaki soruyu andırıyordu bu; kalbim sevinçle daha hızlı atmaya başladı. Ama kaşla göz arasında bu sevinç acıya dönüştü. Gerçekten bir hayli incelmiş olsa da incinmiş gururla dolu bir acıydı bu; çünkü iki yıl önceki "bayağı şeyler"le ilgili anıların da bana böyle bir acı verebileceğini anlamıştım, o sıralarda Sonoko'dan kurtulmayı istemiştim. Ne var ki bugün de tıpkı o günkü gibi imkânsızdı bu.

"Sen hayatı hiç tanımamışsın," dedim Sonoko'ya. "Şu dünyada olan bitenler karşısında bu bilgisizliğin senin iyi niteliklerinden biri. Yalnız şunu iyi bilmelisin ki, birbirlerini seven iki insanın hemen evlenememesi de mümkün, o zaman kardeşine bunu yazmıştım. Üstelik..."

Tam bu sırada, ancak kadınların ağzına yakışacak bir şey söyleyeceğimi bildiğim için susmak istedim, ama bunu yapamadım. "Üstelik o mektupta evliliğin asla söz konusu olamayacağını da söylemedim. Yazdığım gibi, bunun nedeni ancak yirmi bir yaşında bir öğrenci olmamdı, hem her şey de çok ani oldu. Ben kendimi tartarken sen çabucak evlendin."

"Eh, benim için üzülecek bir şey yok bunda. Kocam beni seviyor, ben de onu seviyorum. Gerçekten mutluyum mutlu olmasına. Daha fazlasını isteyemem. Belki kötü bir şey yapmış oluyorum, ama bazı bazı –nasıl anlatayım bilmem ki– hayalimde başka bir hayat yaşadığımı görüyorum; o zaman şaşkına dönüyor, söylememem gereken bir şeyi söyleyecekmişim gibi hissediyorum kendimi. Düşünmememem gereken bir şeyi düşünecekmiş gibi oluyorum. Sonra öyle sinirli oluyorum ki dayanılır gibi değil. Böyle zamanlarda kocamın büyük yardımı dokunuyor. Bana karşı öyle yumuşak ki, ancak bir çocuğa gösterilir bu şefkat."

"Belki de övünüyorum sanacaksın, ama yine de düşündüğüm şeyi sana söyleyeceğim. Sen o sırada benden nefret ediyorsun. Nefret ediyorsun benden."

Daha nefret kelimesinin ne anlama geldiğini bile bilmiyordu. Yüzünü buruşturur gibi yaptı; hafif bir sesle ve ciddi, "Nasıl istersen öyle düşün," dedi.

"Bir defa daha buluşamaz mıyız, yalnız ikimiz?" Birdenbire, beni ileri doğru iten bir şey varmış gibi, sesime yalvaran bir ton gelmişti. "Bunda utanılacak bir şey yok. Sana sadece bakmak bile beni tatmin eder. Senden başka bir şey istemeye hakkım yok. Beraber olduğumuzda ağzını açıp tek kelime bile söylemesen zararı yok. On dakika bile bana yeter."

"Buluşmamızın ne anlamı olabilir ki? Bir defa buluşacak olsak muhakkak yine buluşalım, diyeceksin. Ka-

yınvalidem çok sert bir kadın, dışarı çıktığımda hep nereye gittiğimi, ne zaman döneceğimi sorar. Bu durumda buluşmak... Ama şey..." Sesi biraz titrer gibi oldu. "Ama insanda kalp diye bir şey de var tabii, niçin çarptığını da kimse bilemez."

"Haklısın. Ama hâlâ eskisi gibi biraz fazla düşünüp taşınıyorsun, değil mi? Olayları olduğu gibi kabul etsene." (Ne yalanlar uyduruyordum!)

"Erkek için demesi kolay tabii. Ama evli bir kadın için öyle mi? Senin de bir karın olursa o zaman anlarsın. Bana kalırsa, böyle şeylerde gerektiği kadar dikkatli olamıyor insan."

"Şimdi de öğüt veren, kocamaya yüz tutmuş kızlar gibi konuştun..."

Tam bu sırada Kusano döndü, konuşmamızı kestik.

Biz konuşurken sonu gelmez kuşkular içindeydim. En ufak bir cinsel tutku duymamakla beraber, Sonoko'yu tekrar görmek isterken namuslu davrandığıma, onu gerçekten görmek istediğime inanmak istiyordum. Onu ille de görmeyi istememem hangi esasa dayanıyordu? Cinsel bir duyguyla ilişkisi olmadığı muhakkak olan bu istek acaba kendimi aldatma eğilimiyle mi ilgiliydi? Her şey bir tarafa, cinsel duyguya dayanmayan bir sevgi olabilir miydi? Bu düpedüz saçma bir şey olmuyor muydu?

Derken başka bir fikre kapıldım: Bu insancıl tutkuya bütün saçmalıkların üzerinde bir kudret tanıyorsak, tutkuların da saçmalığın üzerinde bir kuvvete sahip olması gerektiğinden şüphe edilebilir miydi?

O önemli geceden sonra, kadınlarla her karşılaşmayı önleyecek ölçüde zeki davrandım. O geceden sonra bir tek kadının dudaklarına bile değmedi dudaklarım... Cinsel duygularımı uyandıran genç çocukların dudaklarına

da değmedi... Evet, bunu yapmamanın yakışıksız sayılabileceği durumda bile yapmadım bunu... Yazın başları, yalnızlığımı ilkbahardan daha da fazla tehdit ediyordu, ilerleyen yaz cinsel duygularımı daha da kamçılamıştı. Bana işkence edip içimi kemiriyordu bu duygular. Buna dayanabilmek için yine kötü alışkanlığıma sığınmaktan başka çarem kalmıyordu; bazen günde beş defa...

Sapkınlığı alelade biyolojik bir sorun olarak ele alan Magnus Hirschfeld'in eserlerini okuya okuya bilgim zenginleşmişti. Kendi kendime, o önemli gecenin çok tabii sonucunu yaşadığımı, utanılacak bir sebep bulunmadığını söylüyordum. Küçük çocuklara karşı duyduğum özlem –bir defa olsun oğlancılık halini alınayıp sadece hayalimde kalan bu özlem– Hirschfeld'in eserlerinde, oğlancılık kadar çok rastlanan bir tür sapkınlık diye tanımlanıyordu. Aynı eğilimin Almanya'da olağandışı bir şey olmadığı söylenir. Graf von Platen'in günlüğü bunun son derece geniş açıklamalarıyla doludur. Winckelmann'da da durum aynı... Ve İtalyan Rönesansı'na göz atacak olursak, Michelangelo'nun da benimle aynı eğilimlere sahip olduğu açıkça görülür.

Hoş, bütün bunlar, bu bilimsel teoremlerin akıl yoluyla aktarılması sonucu duygusal hayatımın düzene girdiği anlamına gelmez. Benim özel durumumda zor olan, bendeki salt cinsel istek eğiliminin dışa vurulmaması, sapkınlığın asla açıklanamaması ve sadece karanlık bir içgüdünün varlığıydı. Alımlı bir genç çocuğun yarattığı heyecan salt cinsel tutkudan başka bir şey değildi. Yüzeysel bir açıklama yapmak gerekirse; ruhum hâlâ Sonoko'ya aitti. Daha iyi anlatabilmek için burada ruh ile vücut arasındaki savaşı belirten Ortaçağ'a ait tablodan yararlanabilirim; ama bu görüşün kılı kılına doğru olduğu söylenemez: Benim içimde, ruh ile et arasında beliren basit, apaçık bir ayrılık vardı. Sonoko benim için

normal olana karşı duyduğum sevginin, ruh dünyası ve süreklilik için duyduğum özlemin canlı örneğiydi.

Ne var ki, böyle bir açıklama, sorunu gerçekten çözebilmek için fazla basit. Duygular kesin bir düzene girmekten kaçınırlar. Onun yerine küçücük parçalar halinde feza boşluğunda serbest dolanırlar, ayırıcı özellikleri de istikrarsızlıktır...

Sonoko da ben de fark edinceye kadar bir yıl geçti. Üniversitedeki bitirme sınavı ile devlet görevine katılmak için girilen sınavları vermiş, bakanlıklardan birinde bir memuriyet almıştım. Bu yıl içinde Sonoko'yla birkaç defa karşılaştık. Bu, iki ayda bir, sadece gündüzleri, o da ancak bir saatliğine olabiliyordu. Bu karşılaşmalarda aramızda hiçbir şey geçmedi, sadece karşılaştık, sonra yine ayrıldık. Hepsi buydu. Tutumumu kimse yeremezdi. Bu görüşmelerimizde Sonoko'yla gelişigüzel anıları tazeliyor, ya da bugünkü durumumuzla biraz alay ediyorduk. En iyi niyetle bile, sevgi denemezdi aramızdaki ilişkiye. Evet, üstelik aramızda bir ilişki olduğundan bile şüphe edilebilirdi. Buluştuğumuzda hep temiz, dürüst bir ayrılık isteği içinde olurduk.

Ben bu durumdan memnundum. Yalnız bu kadar değil, dış görünüşü bakımından saçma bir arkadaşlık olan bu ilişkiyi yarattığı için kadere de bir şükran borçluydum. Sonoko'yu düşünmediğim gün yoktu; her karşılaştığımızda yeniden sevinç duyuyor, rahatlıyordum. Bu hafif heyecan ve aramızdaki tam anlaşma bütün varlığımı dolduruyor; hayatımı belirli, yine de ancak hissedilebilen bir düzene sokuyordu sanki.

Daha önce de söylediğim gibi, bir yıl geçti ve biz fark ettik. Nitekim artık bir çocuk bahçesinin değil, ancak yarıya kadar açılan kapılarının derhal onarılması gereken ve yetişkinler için yapılmış bir binanın sakinleri

olduğumuzu anladık. Bizim aramızdaki ilişki de, eninde sonunda kesinlikle bir onarımın gerekli olacağı yarı açık kalmış bir kapı gibiydi. Ayrıca şu da bir gerçekti ki, çocuklara heyecan veren monoton oyunlara yetişkinler tahammül edemezdi. Buluşmalarımız sırayla pertavsız altında tutulacak olsa, üst üste dizili duran ve kenarları birer milimetre bile birbirinden dışarı taşmayan oyun kâğıtlarına tıpatıp benzediği görülecekti.

Bütün bunlar bir kenara; arkadaşlığımızdan, son derece kurnaz davranarak, yine ancak benim anlayabileceğim ahlak dışı bir zevk duyuyordum. Benim ahlak dışı durumumun bir özelliği vardı; üstelik olağan illetten bir adım daha da ileride ydi. Ahlak dışı tutum benim yaradılışımın aslı ve benim ilk kurallarımdan olduğu için dış görünüşte çok erdemli olan davranışlarımdan şeytani bir zevk alıyordum. Bir kadınla aramdaki iffetli ilişkiden, saygıdeğer yaşantımdan ve onunla birlikte soylu kuralları olan bir insan sayılmamdan zevk alıyordum.

Sonoko'yla kollarımızı karşılıklı uzatıp, ellerimizde bir şeyi tutmaya çalışmıştık. Bu, ancak varlığına inanılırsa var olan, varlığından şüphe edilirse gözden kaybolan bir tür havagazıydı. Onu elde tutma görevi ilk bakışta kolay gibi görünür; ama aslında son derece ince bir hesabı ve başlı başına bir tekniği gerektirir. Ellerimizin arasındaki boşlukta yapmacık bir "normalliği" yaşatmaya çalışmış, Sonoko'yu da, hemen hemen aslı olmayan bir "sevgi"yi, bir andan öbür ana aktarmak üzere bu tehlikeli işe sürüklemiştim. Sonoko, farkına varmadan benim planımın bir parçası olmuştu. Benimle yaptığı işbirliğinin böylesine başarılı olmasının biricik sebebi de herhalde buydu.

Ne var ki, Sonoko'nun bu adsız tehlikenin yenilmez kuvvetini karanlık bir şekilde fark ettiği zaman gelip çat-

tı; öyle bir tehlike ki, bu dünyanın tamı tamına ölçülebilen kuvvetteki normal tehlikelerinden ayrılıyor.

Yazın sonlarına doğru bir gün, Sonoko'ya Coq d'Or adlı bir lokantada yine rastladım. Dağlardaki bir kürden henüz dönmüştü. Hatır sorduktan sonra hemen devlet görevinden ayrıldığımı anlattım.

"Peki, şimdi ne yapacaksın?"

"Aman canım, bunu geleceğe bırakıyorum."

"Ne de olsa şaşırtıyor beni bu," dedi. Bundan başka bir şey söyleyemezdi. Başkasının işine karışmamak, eskiden beri aramızda bir görgü kuralıydı.

Dağ güneşinde yanıp esmerleşmişti, ama cildinin parlak beyazlığı göğüslerinin kenarından görünüyordu. Yüzüğündeki büyük incinin parlaklığı bile sıcaktan matlaşmıştı. Yüksek sesinin, öteden beri kederli ve ağır olan tonu, mevsime çok yakışıyordu.

Uzun bir süre, gelişigüzel, bir daire içinde dönüp duran yapmacıklı bir konuşma oldu aramızda. İki yabancının konuşmasını dinliyoruz gibi bir duygu vardı içimizde. Biraz önce gördüğü güzel düşten uyanmadan uyumaya çabalayan ve bu çaba sonunda her şeyden önce düşü sürdüremeyen biri gibi, uyku ile uyanıklık arasındaki sınırdaydık. Düşümüzü altüst eden bu tatsız uyanışla birlikte kötü bir virüsün kalbimizi yavaş yavaş kemirdiğini anladım. Çoktandır bilincimizin eşiğinde bulunduğumuzdan, düşün yararsızlığını sezmiştik. Sanki önceden verilmiş bir işaretle, keyifsizlik ikimizin kalbini de, hemen hemen aynı zamanda sarmıştı. İkimiz de, belki hemen biraz sonra içimizden birinin söyleyeceği şeyden korkup, zorlama bir neşe gösteriyorduk. Ardı ardına neşeli fıkralar anlatıyorduk birbirimize.

Sonoko'nun güneş yanığı rengi, görünüşüyle ufak bir ahenksizlik içindeydi, ama hafiften ıslak ıslak parlayan gözlerinde, çocuksu kaşlarında, dolgun dudaklarında

yine eski sükûnet okunuyordu. Masamızın yanından geçen kadınlar her seferinde Sonoko'ya bakıyorlardı. Bir garson, elinde gümüş tepsi üzerinde kuğu şeklinde buzdan heykel etrafında tatlıları gezdiriyordu. Sonoko, plastik çantasının kilidiyle oynuyor, parmağında bir yüzük ışıldıyordu.

"Bundan sıkılmıyor musun?" diye sordum.

"Böyle şey söyleme n'olur."

Sesinde garip bir yorgunluk vardı. Büyüler gibiydi insanı. Başını biraz yana doğru çevirmiş, pencereden caddeye bakıyordu. Sonra, yavaş yavaş konuşmaya başladı:

"Zaman zaman şaşırıyorum. Burada neden oturuyoruz, neden hep tekrar tekrar buluşuyoruz diye düşünüyorum."

"Herhalde en azından anlamsız bir noksanlık olmadığı içindir. Kesinlikle artı bir anlamsızlık olsa bile."

"Ama hatırlarsan benim de adına koca denilen bir şeyim var. Artı anlamsız olsa bile, Hiçbir şekilde artıya yer olmamalı."

"Yorucu bir hesap değil mi?"

Sonoko'nun, sonunda kendi kendine "şüphe kapısı"na ulaştığını görüyordum şimdi: Sadece yarısına kadar açık bırakılmış bir kapının muhakkak bir düzene konması gerektiğini hissediyordu. Belki ikimizin de hissettiği düzensizlik, ortak duygularımızın büyük kısmını içine alacak kerteye ulaşmıştı. Ne olsa artık ben de olayları olduğu gibi kabul edecek yaşı geçmiştim.

Bununla beraber, bana, sanki Sonoko farkına varmadan adı sanı belli olmayan korkumu ona bulaştırmışım da bunun açık delilini birdenbire ellerimde tutuyormuşum gibi geldi. Daha da fazla: Şu anda ikimiz arasındaki biricik ortaklığın bu iki taraflı korkudan başka bir şey olmadığını görüyordum. Şimdi Sonoko bu korkuyu dile getirmeye başlamıştı. Sözlerini dinlemeye kendimi zor-

lamadım. Ama irademe karşı koyup üstünkörü sorularına cevaplar veriyordum.

"Bugüne kadar yaptığımızı yaparsak, sonu neye varır," diyordu. "Bir daha hiç dönemeyeceğimiz bir çıkmaz sokağa girmiş olmayacak mıyız?"

"Sana saygıda kusur etmediğimi sanıyorum, herhangi birinden utanmamız için bir sebep yok. İki arkadaşın buluşmasında ne kötülük var?"

"Şimdiye kadar öyleydi. Söylediğin doğru. Senin çok dürüst davrandığını da kabul ediyorum. Ama bunun sonu neye varır bilmiyorum ki. Utanılacak en küçük bir şey bile yapmıyoruz, ama ben korkunç düşler görüyorum. Zaman zaman, kendi kendime acaba Tanrı beni ilerdeki günahlarım için mi cezalandırıyor diyorum."

"İlerdeki" kelimesindeki hüzünlü ses içimi dehşetle titretti.

"Böyle devam etmemiz bana korku veriyor," diye ısrarla devam etti. "Günün birinde ikimize de zarar verecek bir şey olur diye korkuyorum, o zaman çok geç olmayacak mı? Ateşle oynamıyor muyuz?"

"Ateşle oynuyoruz derken ne demek istiyorsun?"

"Ah, her şeyi."

"Nasıl oluyor da bizim yaptığımız şeye ateşle oynamak diyorsun? Bu daha çok suyla oynamak..."

Gülümsemiyordu. Konuşmamız sırasındaki rastgele aralarda dudakları sımsıkı kapalı kalıyordu.

"Yavaş yavaş korkunç bir kadın olduğuma inanmaya başlıyorum. Gerçekten, ruhu kirli çok kötü bir kadın olduğuma inanıyorum. Düşlerimde bile haksızlık etmemiş olmak için, kendi kocamdan başka bir erkeği düşünmemem gerekir. Kendimi bu güz vaftiz ettirmeye karar verdim."

Bu kendini beğenmiş itirafın hem Sonoko'nun sözlerinin ahengiyle sarhoş olduğu gerçeğine bağlanması

gerektiğini, hem de bunun, konuştuğunun aksini söylemek isteği gibi paradokslu ve tipik kadınsı eğilimden ileri geldiğini sanıyordum. Bu arada ayrıca o farkında olmayarak söylenmemesi gereken bir şeyi söyleme isteği içinde olsa gerekti. Bana gelince, benim bundan ne sevinmeye ne de yakınmaya hakkım vardı. Çünkü kocasına karşı en ufak bir kıskançlık duymayan ben, nasıl olur da bu hakkı kullanmaya kalkardım? Hiç sesimi çıkarmadım. Yazın ortasında bile bembeyaz olan ellerimin görünüşü içimi umutsuzlukla doldurdu.

"Şu sırada da mı?" diye mırıldandım sonunda.

"Şu sırada mı?" dedi. Bakışlarını indirdi.

"Evet, tam şu sırada kimi düşünüyorsun?"

"... Kocamı."

"Öyleyse kendini vaftiz ettirmenin yeri yok, öyle değil mi?"

"Var... Korkuyorum. Sanki sarsılıyormuşum gibi bir duygu var içimde."

"Şu anda mı?"

"Şu anda da mı?"

Sonoko, bilmeyerek birinden yardım diliyormuş gibi ciddi ciddi baktı. Büyük, ciddi gözlerinde şimdiye kadar hiç görmemiş olduğum bir güzellik gördüm. Kuyu gibi derin, parıltısız, kaderi etkileyen gözlerdi bunlar, içlerinden sürekli duygu ışınları fışkırıyordu. Bu gözlere bakınca yeniden sustum. Yarıya kadar içtiğim sigarayı söndürmek için masanın üzerindeki küllüğe uzandım. Bu sırada masanın üstündeki vazoyu devirince bütün masa ıslandı.

Bir garson, masayı temizlemek için koşarak geldi. Islak masa örtüsünün hali, oradan erken çıkmamız için uygun bir sebep oldu.

Yazın, caddeler tıklım tıklımdı; yanımızdan sıhhatli çiftler geçiyordu, delikanlıların göğüsleri gururla şişmiş-

ti, kolları çıplaktı. Hepsinin beni hor gördüğü duygusuna kapıldım. Bu bana güneşin keskin ışınları gibi acı veriyordu.

Birbirimizden ayrılmamıza daha yarım saat vardı. O sırada içimdeki duygu sadece ayrılık acısı mıydı, bugün kesin olarak söyleyemeyeceğim. Her ne olursa olsun hissettiğim kederli gerginlik, içimde birdenbire bu son yarım saati, kaba saba boyanmış bir yağlıboya tablo gibi yaşatmak isteğini uyandırdı. Hoparlöründen rumba melodisinin caddeye taştığı bir dans salonunun önünde durdum. Uzun bir süre önce okuduğum bir şiir dizesi geldi aklıma:

... Ve hep bir danstı sonsuz...

Gerisini unutmuştum. André Salmon'un bir şiiriydi sanırım...

Sonoko böyle bir yere hiç adım atmamıştı, ama bana baş sallayıp yarım saatliğine dans etmeye razı oldu.

Bütün salon, biraz eğlenmek için her gün bir-iki saatliğine buraya gelen ve böylece öğle paydoslarını uzatan büro memurlarıyla doluydu. Boğucu bir sıcak yüzümüze çarptı; havalandırma düzeni ya iyi çalışmıyordu ya da bozuktu herhalde. Kalın kapı levhalarından içeri taze hava girmiyordu; salondaki nefes kesen sıcaklık, toz taneciklerinin oluşturduğu sis tabakasını ampullere doğru havalandırıyordu. Sıcağa hiç aldırmayıp, ter, kötü esans ve ucuz rastık kokusu salarak burada dans etmekten geri kalmayan insanların kimler olduğunu anlamak için bir bakış atmak yeterdi.

Ne var ki, artık geri dönmek için çok geç kalmıştık. Dans eden kalabalığın arasına doğru yürüdük. Elektrikli vantilatörler bile en ufak bir hava akımı oluşturamıyordu. Delikanlılar terlemiş garson kızlarla yanak yanağa dans

ediyorlardı. Kızların yüzündeki pudra terle karışmıştı, derileri cerahatli sivilceler içindeydi sanki. Giysilerinin sırtı, üzerine su döktüğüm masadan daha ıslaktı. İnsan dans etse de etmese de fark etmiyor, hemen tere batıyordu. Sonoko boğuluyormuş gibi sık sık nefes alıyordu.

Temiz hava almak için, yapma çiçeklerle çevrilmiş geniş bir koridordan geçip avluya çıktık ve oradaki iki tahta sandalyeye oturduk. Hoş, burada temiz havadaydık, ama sıcak, beton zeminden öyle kuvvetle yansıyordu ki gölgedeki sandalyeler bile sımsıcaktı. Ağzımız, içtiğimiz Coca-Cola'nın şekerinden yapış yapış olmuştu. Anlaşıldığına göre Sonoko da benim gibi, içinde bulunduğumuz bu çevreye öfkelenmişti ve susuyordu. Bir süre sonra artık bu sessizliğe daha fazla dayanamayıp çevreme baktım.

Şişman bir kız tembel tembel duvara yaslanmış, mendiliyle göğsünü kuruluyordu. *Swing* orkestrası, herhalde dayanılmaz türden bir *quickstep* çalıyordu. Avlunun başka bir köşesinde birkaç saksı bitkisi gördüm. Altında oturduğumuz tentenin gölgesindeki bütün sandalyeler doluydu; kimse güneşe çıkmak istemiyordu.

Tam bu sırada, karşı tarafta, yakıcı güneşin altında oturan bir grup gördüm. İki kız, iki de delikanlıydı bunlar. Yalnızmışlar gibi yüksek sesle ve tasasız konuşup duruyorlardı. Kızlardan biri sigara içiyordu, ama her nefesten sonra öksürmesinden sigara içmeye alışkın olmadığı anlaşılıyordu. İki kızın sırtındaki giysiler biraz garipti; anlaşıldığına göre yazlık kimonolar için seçilen kumaştan yapılmıştı; kızların çıplak kolları böcek sokmuş gibi kırmızıydı. Delikanlılar kaba bir şaka yaptıkça, iki kız bakışıp kuvvetli kahkahalar atıyordu. Başlarına gelen keskin güneş ışınları, onlara pek de zarar vermiyormuş gibi görünüyordu.

Gençlerden biri, o sıralarda kendi yaşıtları arasında

moda olan bir spor gömlek giymişti. Kurnaz görünen soluk bir suratı vardı, kolları kuvvetliydi. Dudaklarından alaycı bir gülümseme eksik olmuyordu. Parmağıyla göğüslerine dokunarak güldürüyordu kızları.

Dikkatim, yirmi bir-yirmi iki yaşlarında görünen, kaba suratlı, ama hatları düzgün, esmer öbür gence çevrildi. Gömleğini çıkarmış, yarı çıplak duruyordu, kalçasına da bir kuşak sarıyordu. Kaba pamuklu kuşak terden iyice ıslanmış, gri bir renk almıştı; çocuk, yaptığı işte acele etmiyor gibi görünerek, zaman zaman yanındakilerin gevezeliğine ve kahkahalarına katılıyordu. Çıplak göğsü adaleliydi; göğsünün ortasındaki derin yarık handiyse göbeğine kadar uzanıyordu. Bütün vücudunu kaim, ip gibi adaleler kuşatmıştı. Kuvvetli, terli vücudu ıslak pamuklu kuşakla sıkıştırılmıştı sanki. Güneş yanığı kuvvetli omuzları, ovulmuş gibi parıldıyordu. Koltukaltlarındaki kara, sık tüyler, güneş ışığının altında altın parıltılarla ışıldamaktaydı.

Göğsündeki şakayık dövmesini de görünce, cinsel bir arzuya kapıldım. Kaba ve hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak kadar güzel olan bu iriyarı vücudu gözlerimle yedim. Delikanlı güneşin altında durmuş, gülüyordu. Kafasını arkaya attıkça adaleli boynunu görüyordum. İçimi, en derin yerinden bir ürperme kapladı. Gözlerimi ondan ayıramıyordum artık.

Sonoko'nun yanımda olduğunu tamamen unutmuştum. Bu çocuğun b yle yarı çıplak, yaz sıcağından buram buram tüten caddeye fırlayacağını, başka bir asi çocuklar çetesiyle kavgaya tutuşacağını, keskin bir çakının belindeki kuşağı paramparça edeceğini düşünmekten başka bir şey yapamıyordum. Hayalimde, kirli kuşağın nasıl kıpkırmızı kesildiğini, çocuğun kanlı vücudunu bir sedyeye nasıl yatırdıklarını –belki de tahta bir kepengin üzerine– ve sonra nasıl buraya geri getirdiklerini görüyordum...

"Beş dakikamız daha kaldı." Kulağıma dolan, Sonoko'nun yüksek, kederli sesiydi. Şaşkın şaşkın ona doğru döndüm.

Tam bu sırada içimdeki bir şey, kaba bir kuvvet tarafından yok edilmişti. Gök gürültüsü tanrısının şimşekli çekici gökten inmişti de yaşamakta olan bir ağacı ikiye ayırmıştı sanki. Büyük çabayla parça parça bir araya getirdiğim binanın, acınacak bir şekilde yıkılıp gittiğini o anda anladım. Bütün benliğimin dehşet verici bir hiç haline geldiği âna tanık olmuşum gibi bir duygu vardı içimde. Gözlerimi kapadım, başım dönüyordu. Bereket bir-iki saniye sonra benim o buz gibi soğuk görev duygum imdada yetişti.

"Sadece beş dakika mı? Seninle böyle bir yere gelmemiz doğru olmadı. Kızdın mı bana? Senin gibi insanlar ayaktakımının bayağılığını hiç görmemeli bence. Geçenlerde bu asi gençlerin buraya girerken bilet parası bile vermediklerini duymuştum. Böyle dans salonu işletenler, bu heriflerin içeri girmesine karşı koyamıyormuş."

Ama o gençleri görüp incelemiş olan sadece bendim. Sonoko'nun gözüne bile çarpmamışlardı. Görülmemesi gereken şeyleri farkına varmamayı öğrenmişti. Bu zaman süresince, önümüzde durup dans edenleri seyreden insanların terden ıslanmış sırtlarına dalgın dalgın bakmıştı.

Bununla beraber, bu yerin havası, o farkına varmamış da olsa, Sonoko'nun kalbinde bir çeşit kimyasal değişiklik yapmıştı herhalde. Söyleyeceği şeye önceden seviniyormuş gibi dudaklarında ürkek bir gülümseme belirmişti.

"Belki de gülünç bir soru ama, sen daha önce şey *yapmışsındır*, değil mi? Ne demek istediğimi anlıyorsun herhalde, o *şeyi* muhakkak yapmışsındır, değil mi?"

Tokat yemiş gibi oldum. Hazırcevaplığıma güvene-

rek ve otomatik olarak doğru cevabı veriyormuşum gibi yaptım.

"Hım... Doğru düşündüğünü itiraf etmeliyim."

"Ne zaman?"

"Geçen bahar."

"Kiminle?"

Sorusundaki kurnazlık, aynı zamanda da safdillik kızdırmıştı beni. Kendisinin kim olduğunu bilmediği bir kız tanımış olabileceğimi düşünemiyordu.

"Sana kim olduğunu söyleyemem."

"Hadi hadi, söyle kim olduğunu."

"Sorma rica ederim."

Bu sözleri ağzımdan çıkarabilmemi belki de biraz sinirli ses tonum sağlamıştı. Her neyse, Sonoko korkmuş gibi sustu. Kanımın yanaklarımdan nasıl çekildiğini duydum ve Sonoko'nun bunu görmemesi için elimden geleni yaptım. Ayrılık saati gelip çatmıştı. Hafiften yükselen bayağı bir blues sesi, tam zamanında yetişmişti. Olduğumuz yere bağlanmış gibi kımıldamadan hoparlörden yükselen hüzünlü sese kulak verdik.

Hemen hemen aynı anda da bileklerimizdeki saatlere baktık...

Tamamdı artık. Ayağa kalkıp güneşin altındaki sandalyelere doğru son bir kaçamak bakış attım. İki kız, gençlerle beraber dans pistine gitmiş olacaktı. Sandalyeler şu anda ışıltılı güneşin altında yapayalnızdı. Masanın üstüne ne olduğu belirsiz bir sıvı dökülmüştü ve gözdağı verircesine parlıyordu.